

**ĐẢNG BỘ HUYỆN VÕ NHAI
BAN CHẤP HÀNH ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN**

**LỊCH SỬ
ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN
(1946 - 2012)**

Kính Tặng

NĂM 2014

BỘ TƯ LỆNH / 01/1994
BỘ CÔNG AN / 01/1994

LỊCH SỬ
ĐẢNG BỘ XÃ LA HIỀN
(1945 - 2012)

Nguyễn Đình

TRANG 1/1

CHỈ ĐẠO NỘI DUNG

Ban Thường vụ Huyện ủy Võ Nhai.

CHỊU TRÁCH NHIỆM NỘI DUNG VÀ XUẤT BẢN

Vũ Thị Chín

Huyện ủy viên - Bí thư Đảng ủy
kiêm Chủ tịch Hội đồng Nhân dân xã.

BAN CHỈ ĐẠO BIÊN SOẠN

Vũ Thị Chín

Huyện ủy viên - Bí thư Đảng ủy xã: *Trưởng ban.*

Phan Minh Luận

Phó Bí thư Thường trực Đảng ủy xã:

Phó Trưởng ban.

Vì Thị Bích Liên

Phó Bí thư Đảng ủy - Chủ tịch Ủy ban Nhân dân xã:

Phó Trưởng ban.

BAN BIÊN SOẠN

Nguyễn Văn Thắng : Chủ biên (Chương III, Chương IV).

Vũ Thanh Khôi: Ủy viên (Chương I, Chương II).

TS. Nguyễn Xuân Minh: Ủy viên (Chương V, Kết luận).

Nguyễn Đức Hạnh : Ủy viên (Phụ lục).

HOÀN CHỈNH BẢN THẢO:

Nguyễn Văn Thắng

SỬA BẢN IN: Nguyễn Thắng

BÌA: Đức Thuận

ẢNH TƯ LIỆU: Trần Đức Tú

LỜI GIỚI THIỆU

Thực hiện Chỉ thị số 17/CT-TU, ngày 31/12/2002 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy Thái Nguyên về công tác nghiên cứu, biên soạn lịch sử Đảng bộ các cấp và Chỉ thị số 07 – CT/HU, ngày 19/7/2006 của Ban Thường vụ Huyện ủy Võ Nhai về việc tiếp tục đẩy nhanh công tác nghiên cứu, biên soạn lịch sử Đảng bộ cơ sở; căn cứ vào Kế hoạch số 47 – KH/HU, ngày 27/8/2008 của Ban Thường vụ Huyện ủy và Hướng dẫn số 02/HD-TG, ngày 8/7/2008 của Ban Tuyên giáo Huyện ủy huyện Võ Nhai; thể theo nguyện vọng của cán bộ, đảng viên và nhân dân các dân tộc trong xã, Ban Chấp hành Đảng bộ xã La Hiên (nhiệm kì 2010 – 2015) tổ chức nghiên cứu, biên soạn và xuất bản cuốn sách ***Lịch sử Đảng bộ xã La Hiên (1946 – 2012)***.

Cấu trúc cuốn sách gồm Lời giới thiệu, năm chương (I, II, III, IV, V), và các phần Kết luận, Phụ lục. Nội dung cuốn sách dựng lại một cách tương đối khách quan, trung thực quá trình xây dựng và trưởng thành của tổ chức cơ sở Đảng xã La Hiên từ một chi bộ, với vài đảng viên lúc mới thành lập (đầu năm 1946), thành một Đảng bộ cơ sở, gồm bốn chi bộ, với 46 đảng viên (tháng 2/1967) và một Đảng bộ xã có nhiều đảng viên nhất trong số các Đảng bộ xã, thị trấn trên địa bàn huyện Võ Nhai (cuối năm 2012), với 25 chi bộ và trên 300 đảng viên. Cuốn sách đã ghi lại những thành tích to lớn, những

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 - 2012)

chiến công hiển hách và những đóng góp vô giá của cán bộ, đảng viên, nhân dân và các lực lượng vũ trang xã La Hiên vào thắng lợi vĩ đại của dân tộc trong các thời kì chiến tranh giải phóng, kháng chiến chống Pháp, chống Mĩ, bảo vệ biên cương Tổ quốc và đổi mới, công nghiệp hóa - hiện đại hóa đất nước.

Cùng với việc ghi lại những thành công của Đảng bộ, những chiến công hiển hách của cán bộ, đảng viên, nhân dân và các lực lượng vũ trang địa phương; cuốn sách cũng phản ánh cả những mặt chưa thành công, thậm chí cả những tổn thất của Đảng bộ trong công tác xây dựng tổ chức Đảng, giáo dục và rèn luyện đội ngũ cán bộ, đảng viên và lãnh đạo nhân dân thực hiện các nhiệm vụ chính trị của Đảng trong chặng đường lịch sử 66 năm qua. Trên cơ sở những thành công và cả những mặt chưa thành công đó, cuốn sách đã rút ra bốn bài học kinh nghiệm chính trong công tác xây dựng tổ chức Đảng và xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên trong các lĩnh vực chính trị, tư tưởng, tổ chức và trong việc vận dụng đường lối, chính sách của Đảng vào công tác lãnh đạo chính quyền, đoàn thể và nhân dân các dân tộc trong xã thực hiện các nhiệm vụ chính trị của Đảng trong từng thời kì lịch sử.

Với các nội dung và ý nghĩa đó, cuốn sách là một trong những tài liệu quan trọng để giáo dục lịch sử, truyền thống cho cán bộ, đảng viên và nhân dân các dân tộc trong xã; là tài liệu để các cấp bộ Đảng trong Đảng bộ nghiên cứu, rút kinh nghiệm, vận dụng vào công tác xây dựng tổ chức Đảng ngày càng trong sạch, vững mạnh; xây dựng, quản lí, giáo dục và

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

---

rèn luyện đội ngũ cán bộ, đảng viên ngày càng trưởng thành, lãnh đạo nhân dân các dân tộc trong xã thực hiện thắng lợi mọi chủ trương, đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước về công nghiệp hóa - hiện đại hóa nông nghiệp, nông thôn trong giai đoạn cách mạng hiện nay.

Tuy nhiên, do nguồn tư liệu lịch sử của Đảng bộ, nhất là nguồn tư liệu lịch sử từ đầu những năm 90 của thế kỉ XX trở về trước còn lưu lại rất ít, nên chắc chắn nội dung cuốn sách còn nhiều khiếm khuyết, hạn chế. Ban Thường vụ Đảng ủy, Ban Chỉ đạo và Ban Biên soạn cuốn sách rất mong cán bộ, đảng viên, nhân dân và các lực lượng vũ trang trong xã cùng các bạn đọc góp ý, phê bình.

Trong quá trình tổ chức nghiên cứu, biên soạn và xuất bản cuốn sách, Đảng ủy, Ban Chỉ đạo, Ban Biên soạn luôn nhận được sự quan tâm lãnh đạo của Ban Thường vụ Huyện ủy Võ Nhai, trực tiếp là sự chỉ đạo của Ban Tuyên giáo Huyện ủy; sự giúp đỡ nhiệt tình, trách nhiệm của các đồng chí cán bộ, đảng viên trong Đảng bộ, đặc biệt là của các đồng chí cán bộ lãnh đạo Chi ủy, Đảng ủy các thời kì; sự ủng hộ cả về tinh thần và vật chất của Đảng ủy - Ban Giám đốc Nhà máy xi măng La Hiên và các cơ quan, đơn vị bạn đứng chân trên địa bàn xã.

Kỉ niệm lần thứ 69 năm ngày Cách mạng tháng Tám thành công và Quốc khánh 2 - 9 (1945 – 2014), Ban Chấp hành Đảng bộ xã La Hiên tổ chức xuất bản cuốn sách **Lịch sử Đảng bộ xã La Hiên (1946 – 2012)**. Nhân dịp xuất bản cuốn

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

---

sách, Ban Chấp hành Đảng bộ xã trân trọng cảm ơn các tập thể, cá nhân đã quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo, giúp đỡ để cuốn sách được xuất bản và ra mắt cán bộ, đảng viên, nhân dân và các lực lượng vũ trang nhân dân trong xã cùng đông đảo bạn đọc.

Thay mặt Ban Chấp hành Đảng bộ, tôi trân trọng giới thiệu cuốn sách **Lịch sử Đảng bộ xã La Hiên (1946 – 2012)** với toàn thể cán bộ, đảng viên trong Đảng bộ, nhân dân các dân tộc và cán bộ, chiến sĩ các lực lượng vũ trang trong xã, cùng đông đảo bạn đọc.

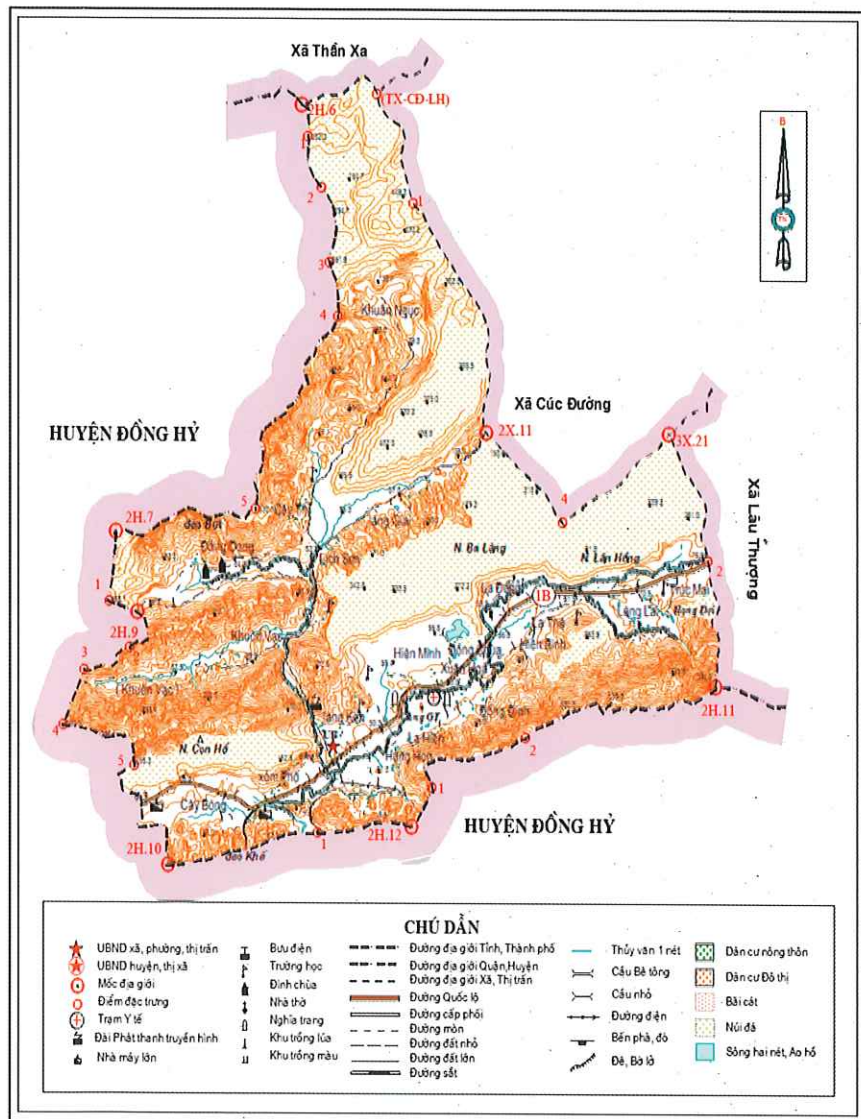
TM. ĐẢNG ỦY XÃ LA HIÊN

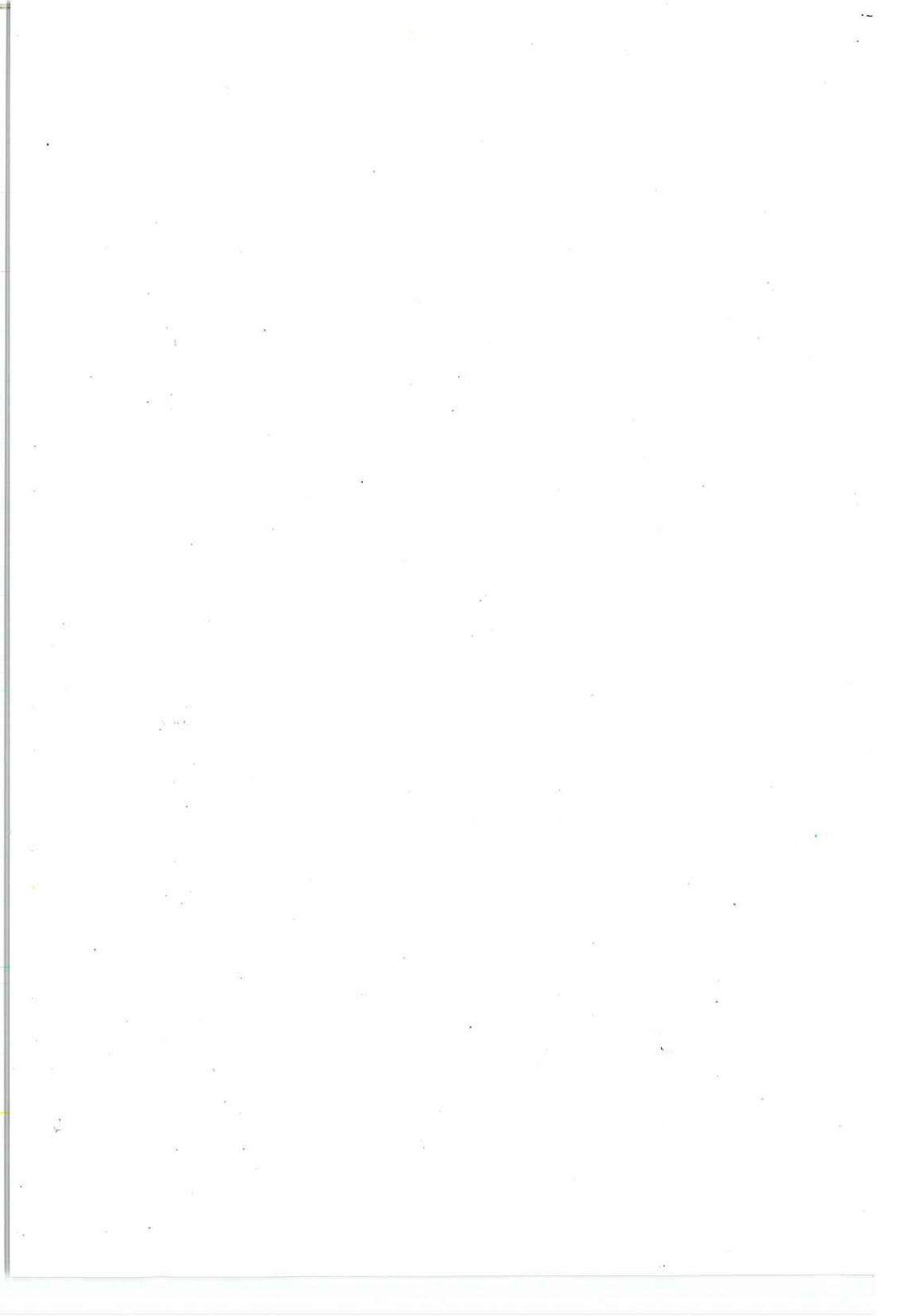
Bí thư

VŨ THỊ CHÍN

LƯỢC ĐỒ ĐỊA GIỚI HÀNH CHÍNH

XÃ LA HIỀN - HUYỆN VÕ NHAİ - TỈNH THÁI NGUYÊN

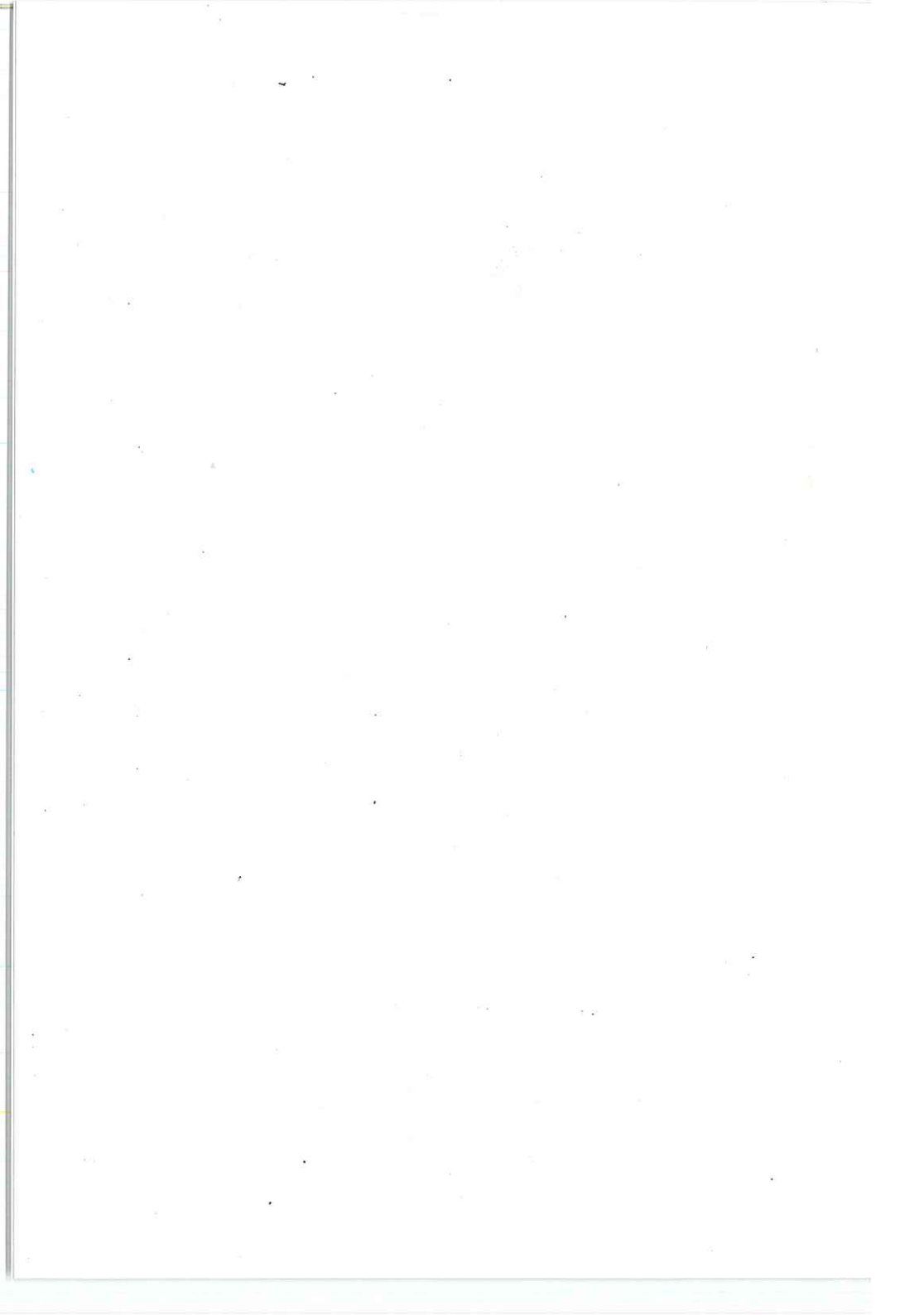

Ngày 11/6/1999, Chủ tịch nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam kí Quyết định số 202/KT-CTN phong tặng danh hiệu Anh hùng Lực lượng vũ trang nhân dân thời kì chống Pháp cho Nhân dân và Lực lượng vũ trang nhân dân xã La Hiên.

Chương I

QUÊ HƯƠNG – CON NGƯỜI VÀ TRUYỀN THỐNG

I. Quê hương

La Hiên là một xã vùng thấp trực thuộc và nằm ở vùng Tây Nam huyện miền núi, vùng cao Võ Nhai. Trung tâm xã La Hiên cách thị trấn Đình Cả (huyện lỵ Võ Nhai) 17 km về phía tây nam và cách thành phố Thái Nguyên 20 km về phía đông bắc; phía đông giáp các xã Lâu Thượng và Cúc Đường (huyện Võ Nhai), phía tây giáp các xã Quang Sơn và Tân Long (huyện Đồng Hỷ), phía nam giáp các xã Văn Hán, Khe Mo (huyện Đồng Hỷ), phía bắc giáp xã Thần Xa (huyện Võ Nhai). Năm 2012, toàn xã có tổng diện tích tự nhiên 39,42 ki lô mét vuông, chia thành 16 xóm, gồm Trúc Mai, Làng Lai, La Đồng, Hiên Bình, Hiên Minh, Xuân Hòa, Đồng Đình, Hang Hon, Làng Kèn, Xóm Phố, Cây Bòng, Khuôn Vạc, Đồng Dong, Cây Thị, Làng Giai, Khuôn Ngục.

Vùng đất La Hiên có con người sinh sống từ lâu đời. Thời Lý – Trần (từ thế kỉ thứ X đến thế kỉ XIV), vùng đất La Hiên thuộc châu Vạn Nhai, thời thuộc Minh (1407 – 1427) châu Vạn Nhai đổi thành châu Vũ Lễ; đầu thời Lê đổi thành huyện Võ Nhai; sang đời Nguyễn, gọi là huyện Vũ Nhai. Thời Pháp thuộc, năm 1894, thực dân Pháp cắt các tổng Bắc Sơn, Nhất Thế, Quỳnh Sơn, Tân Lưu, Vĩnh Yên ra khỏi huyện Vũ Nhai để thành lập châu Bắc Sơn; huyện Vũ Nhai được đổi thành châu Vũ

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 - 2012)

Nhai. Châu Vũ Nhai có sáu tổng là Cúc Đình, Lâu Thượng, Phương Giao, Thượng Nung, Tràng Xá, Vân Lăng với 22 xã, 1 phố, 5 trại; Châu li được chuyển từ tổng Tràng Xá về phố La Hiên. Theo sách “Tên làng xã và địa dư các tỉnh Bắc Kỳ” của tác giả Ngô Vi Liễn, năm 1925, La Hiên là một trong tám xã, phố (Đặc Kiệt, La Hiên, Lịch Sơn, Sa Lung, Trung Thành, Vân Lăng, Xuân Quang, phố La Hiên) của tổng Vân Lăng. Địa bàn xã La Hiên lúc đó gồm các làng La Khê, Đồng Mẫu, Làng Lai, Đồng Chùa, Đồng Đình, Làng Kèn, Làng Mới, La Ngõa, Khê Diêm. Sau ngày Cách mạng tháng Tám năm 1945 thành công, năm 1946, xã La Hiên sáp nhập thêm phố La Hiên và các xã Xuân Quang, Lịch Sơn. Cuối năm 1953, đầu năm 1954, vùng đất các xã Xuân Quang, Lịch Sơn tách khỏi xã La Hiên để thành lập xã Quang Sơn, thuộc huyện Võ Nhai. Năm 1985, xã Quang Sơn tách khỏi huyện Võ Nhai về thuộc huyện Đồng Hỷ; vùng đất Lịch Sơn (gồm các xóm Khuôn Vạc, Đồng Dong, Cây Thị, Làng Giai của xã Quang Sơn) được sáp nhập vào xã La Hiên.

Căn cứ vào đặc điểm địa hình, thời tiết, khí hậu, huyện Võ Nhai được chia thành ba tiểu vùng⁽¹⁾, xã La Hiên nằm trong Tiểu vùng 2, gồm các xã La Hiên, Lâu Thượng, thị trấn Đình Cả và

⁽¹⁾ Tiểu vùng 1, gồm các xã Nghinh Tường, Thượng Nung, Cúc Đường, Thần Sa, Vũ Chấn, Sảng Mộc, có nhiều núi đá vôi, độ dốc lớn. Tiểu vùng 2, gồm các xã La Hiên, Lâu Thượng, Phú Thượng và thị trấn Đình Cả, là vùng thung lũng chạy dọc theo Quốc lộ 1B, địa hình khá bằng phẳng, thuận lợi cho nhân dân địa phương làm ăn sinh sống. Tiểu vùng 3, gồm các xã Tràng Xá, Liên Minh, Dân Tiến, Bình Long, Phương Giao, địa hình tương đối bằng phẳng, có nhiều đồi thấp xen lẫn núi đá vôi và sông, suối, thuận tiện cho việc canh tác của nhân dân và xây dựng các căn cứ địa hậu phương khi có chiến tranh xảy ra.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

xã Phú Thượng. Đây là các xã, thị trấn nằm trong thung lũng chạy dọc theo Quốc lộ 1B, địa hình khá bằng phẳng, thuận lợi cho nhân dân địa phương làm ăn sinh sống. Tuy là xã vùng thấp của huyện miền núi, vùng cao Võ Nhai, nhưng địa hình xã La Hiên lại tương đối phức tạp. Trên địa bàn xã La Hiên, vừa có những dải đất nhỏ hẹp chạy dài dưới các thung lũng, vừa có những sườn đồi, núi đất thấp, tương đối bằng phẳng, lại vừa có những dãy núi đá vôi có đỉnh cao, nhọn, độ dốc lớn. Dãy núi đá vôi La Hiên - Võ Nhai kéo dài tới 40 km, rộng từ 3 km đến 5 km. Trong đó, núi Làng Lai nằm giáp địa giới xã Cúc Đường cao 509 mét, núi La Hiên nằm giáp địa giới xã Quang Sơn cao 413 mét⁽¹⁾, núi Con Hổ cao hơn 200 mét, nằm án ngữ phía tây bắc phố La Hiên.

Trên địa bàn xã La Hiên, khí hậu vừa mang tính chất khí hậu của vùng nhiệt đới gió mùa, vừa xen kẽ khí hậu của vùng núi cao, lạnh và khô hơn các vùng khác. Mùa lạnh kéo dài từ tháng 11 năm trước đến tháng 3 năm sau. Trong thời gian này lượng mưa ít, khí hậu hanh khô và thường xuất hiện những đợt gió mùa Đông - Bắc kéo dài từ 7 ngày đến 10 ngày, nhiệt độ xuống thấp, thời tiết lạnh giá. Tháng lạnh nhất là tháng 1, nhiệt độ trung bình khoảng 14,9 độ C. Nhiệt độ thấp nhất tuyệt đối trong mùa lạnh xuống tới 5 độ C, ảnh hưởng không tốt đến sức khỏe con người, gia súc và cây trồng. Mùa nóng kéo dài từ tháng 4 đến tháng 11 hằng năm. Tháng nóng nhất là tháng 7, nhiệt độ trung bình lên tới 27,9 độ C. Nhiệt độ cao tuyệt đối

---

⁽¹⁾ Bản đồ hành chính tỉnh Thái Nguyên- Sở KHCN&MT tỉnh Thái Nguyên – Viện Địa lí - Sở GDDT tỉnh Thái Nguyên- Nxb Bản đồ xuất bản năm 2001.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

trong mùa nóng lên tới 40 độ C. Mùa nóng trùng với gió mùa Đông – Nam mang hơi nước từ biển Đông vào gây mưa nhiều. Lượng mưa trung bình hàng năm hàng năm ở La Hiên khoảng 1189 mm, trong đó lượng mưa trong mùa nóng chiếm từ 85%, tới 90% lượng mưa cả năm⁽¹⁾. Mưa nhiều, tạo điều kiện thuận lợi cho phát triển nông nghiệp. Tuy nhiên, cũng có những trận mưa lớn, kéo dài gây lũ lụt, sạt lở đất, ảnh hưởng không nhỏ đến mùa màng và đời sống nhân dân.

Trên địa bàn xã La Hiên có suối Đất bắt nguồn từ các xóm Làng Giai, Cây Thị, chảy qua các xóm Khuôn Vạc, Làng Kèn xuống xóm Phố nhập vào suối Trúc Mai bắt nguồn từ vùng núi Trúc Mai chảy qua các xóm La Đồng, Đồng đình, Xuân Hòa, Hang Hòn xuống thành suối La Hiên. Từ xóm Phố, suối La Hiên chảy qua Đèo Khế sang xã Khe Mo. Trong xã La Hiên còn có nhiều suối nhỏ là phụ lưu của suối Đất, suối Trúc Mai và hệ thống ao, hồ nằm rải rác trên địa bàn xã, lớn nhất là hồ nhân tạo Lòng Thuyền (đập cao 20,5 mét, cung cấp đủ nước cho 25 héc ta ruộng). Suối Đất, suối Trúc Mai và hệ thống ao, hồ nằm rải rác trên địa bàn là nguồn nước chủ yếu phục vụ cho sản xuất và đời sống sinh hoạt của nhân dân trong xã.

Trên địa bàn xã La Hiên có hệ thống đường giao thông tương đối thuận lợi. Quốc lộ 1B được xây dựng từ những năm 20 của thế kỉ XX, chạy dọc theo địa bàn xã theo hướng tây nam – đông bắc thường xuyên được nâng cấp và mở rộng. Đây tuyến giao thông chính cho phát triển kinh tế, văn hóa của nhân dân các dân tộc trên địa bàn, đồng thời còn là tuyến giao thông chính

---

⁽¹⁾ Địa lí Thái Nguyên, SDD từ trang 28 đến trang 45.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

---

của tỉnh Thái Nguyên ở vùng Đông Bắc tỉnh. Từ La Hiên, theo Quốc lộ 1B có thể dễ dàng qua xã Lâu Thượng, thị trấn Đình Cả, xã Phú Thượng, lên huyện Bắc Sơn, qua thị trấn Đồng Đăng của tỉnh Lạng Sơn ra biên giới Việt Trung. Từ La Hiên xuôi theo Quốc lộ 1B, qua các xã (thị trấn) Quang Sơn, Sông Cầu, Hóa Trung, Hoá Thượng, Chùa Hang (huyện Đồng Hỷ), Đồng Bẩm (thành phố Thái Nguyên), qua cầu Gia Bầy về trung tâm thành phố Thái Nguyên một cách thuận lợi.

Cùng với đường liên xã La Hiên - Cúc Đường - Thần Xa, các đường liên xóm, nội xóm của La Hiên cũng không ngừng được cải tạo và nâng cấp. Những con đường mòn nhỏ hẹp, lầy thụt trước đây chủ yếu cho người đi bộ, hoặc gánh vác bằng sức người đã được mở rộng, được kiên cố hóa. Đến nay, trên địa bàn xã đã có nhiều đoạn đường được trải nhựa hoặc bê tông, xe ô tô tải có thể ra vào các xóm lẻ một cách dễ dàng, tạo điều kiện cho sản xuất và sinh hoạt của nhân dân.

Về tài nguyên rừng, từ những năm 70 của thế kỉ XX trở về trước, La Hiên có diện tích rừng chiếm trên 80% diện tích tự nhiên. Rừng La Hiên có rất nhiều loại động vật quý (hổ, báo, gấu, lợn, gà, chim công...), nhiều loại gỗ quý (đinh, nghiến, lát hoa, de, dổi, cùng tre, mai, vầu, nứa, song, mây, thảo dược, mộc nhĩ, nấm hương, mật ong...). Sản vật của rừng La Hiên là nguồn nguyên liệu để xây dựng nhà cửa; là nguồn thực phẩm, thuốc chữa bệnh phục vụ cho cuộc sống hàng ngày của nhân dân địa phương. Rừng La Hiên còn là nơi chơ che cán bộ, bộ đội trong các cuộc chiến tranh vệ quốc, là nơi cung cấp nguyên, vật liệu cho công cuộc dựng xây đất nước trong hòa bình. Tuy nhiên, do công tác quản lí, khai thác, bảo vệ tài nguyên rừng những năm

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

70, 80 của thế kỉ XX không tốt nên diện tích rừng nhanh chóng bị thu hẹp, tài nguyên rừng cạn kiệt. Từ những năm cuối thế kỉ XX, đầu thế kỉ XIX, thực hiện chủ trương của Nhà nước giao đất, giao rừng cho nhân dân quản lí, chăm sóc và khai thác, cùng với việc thực hiện các Dự án “PAM”, Dự án “327” về phủ xanh đất trống đồi núi trọc, rừng La Hiên dần xanh tốt trở lại, phục vụ ngày càng tốt hơn nhu cầu phát triển kinh tế của nhân dân trong vùng.

Về khoáng sản, xã La Hiên có nguồn đá vôi với trữ lượng lớn, là nguồn nguyên liệu chính cho sản xuất xi măng, cho xây dựng các công trình công nghiệp và dân sinh. Trong lòng đất xã La Hiên có nhiều loại khoáng sản quý, trong đó có Mỏ phốt pho La Hiên trữ lượng khoảng 60.000 tấn.

II. Dân cư, dân tộc, kinh tế, văn hóa

Địa bàn xã La Hiên là vùng đất mà con người về cư trú, sinh sống từ lâu đời. Trong kháng chiến chống Pháp, toàn xã La Hiên (gồm địa bàn xã La Hiên - huyện Võ Nhai và địa bàn xã Quang Sơn - huyện Đồng Hỷ ngày nay) dân số có 192 hộ, với 1.021 nhân khẩu; trong đó, đông nhất là dân tộc Nùng 426 nhân khẩu, tiếp theo là các dân tộc Kinh 394 nhân khẩu, Sán Dìu 148 nhân khẩu, Tày 53 nhân khẩu. Trong kháng chiến chống Mĩ, xã La Hiên (gồm địa bàn xã La Hiên ngày nay trừ các xóm thuộc vùng đất Lịch Sơn) có dân số là 1.675 nhân khẩu; trong đó, đông nhất là dân tộc Kinh 789 người, tiếp theo là các dân tộc Nùng 631 người, Tày 211 người, Dao 29 người, Cao Lan 8 người, Hoa 7 người. Năm 2013, toàn xã dân số có 2.142 hộ, với 7.625 nhân khẩu, gồm đồng bào của tám dân tộc anh em; trong đó đông

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

nhất vẫn là đồng bào dân tộc Kinh, tiếp theo là đồng bào các dân tộc Nùng, Tày, Dao...

Quá trình di cư, quần tụ về sinh sống tại địa bàn xã La Hiên của đồng bào các dân tộc trong xã cũng có những điểm khác biệt. Trước những năm 60 của thế kỉ XX, điều kiện tự nhiên của La Hiên vô cùng khó khăn, khí hậu khắc nghiệt, bệnh tật tràn lan, nhất là bệnh sốt rét cướp đi sinh mạng hàng chục người mỗi năm. Câu ca “Lử khừ, lử khừ, chẳng Đại Từ cũng Võ Nhai” phần nào nói lên trình trạng khắc nghiệt đó. Cùng với đói, rét, bệnh tật là giặc dã, trộm cướp hoành hành trở thành nỗi khiếp đảm của người dân trong vùng. Nên mặc dù là địa bàn có con người sinh sống từ xa xưa, nhưng nhiều nhóm tộc người đến rồi lại đi, cho mãi đến cuối thế kỉ XIX dân cư ở Võ Nhai nói chung, La Hiên nói riêng vẫn rất thưa thớt. Mỗi xóm, bản chỉ có từ năm gia đình đến bảy gia đình, thường trong cùng dòng họ, sống quần tụ ven những sườn đồi, võ ruộng, phát nương, làm rẫy, săn bắn, hái lượm sinh sống. Đến những năm từ 1893, đến 1895, tại tỉnh Thái Nguyên, về cơ bản quân Pháp đã bình định xong các huyện miền núi Định Hóa, Đại Từ, Phú Lương, nhưng ở huyện Võ Nhai, đến ngày 1/1/1895, toàn bộ 8 tổng, với 30 làng trên địa bàn huyện vẫn hoàn toàn hỗn loạn. Cả đến việc thu thuế quân Pháp cũng không hoàn thành được. Trong vùng “cỏ mọc rậm rạp, bọn cướp đi lại tự do, bắt những người đàn bà còn lại để bán sang Trung Quốc”⁽¹⁾. Chỉ đến khi Pháp cho xây đồn, cho quân đóng chốt ở Đắc Kiết, Cúc Đình, Đình Cả, Trảng Xá và chuyển

---

⁽¹⁾ Lịch sử chính trị và quân sự tỉnh Thái Nguyên – Echina, Công sứ Thái Nguyên 1934, tài liệu lưu trữ tại Phòng Lịch sử Đảng – Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy Thái Nguyên.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

toàn bộ huyện Võ Nhai sang chế độ quân quản thì tình hình mới tạm yên ổn ⁽¹⁾. Cũng từ đó dân cư mới đông đúc dần lên.

Đồng bào dân tộc Kinh ở La Hiên gồm nhiều bộ phận hợp thành. Một bộ phận là dân bản địa định cư, sinh sống từ lâu đời cùng các dân tộc khác; một bộ phận di cư từ các tỉnh đồng bằng Bắc Bộ đến sinh sống ở vùng đất này chủ yếu từ cuối thế kỉ XIX đến những năm 80 của thế kỉ XX. Những đợt chuyển cư lớn của người Kinh lên La Hiên từ những năm 30, 40 của thế kỉ XX. Khi ấy nhiều nông dân ở các tỉnh miền xuôi bị giai cấp địa chủ người Việt và tư sản người Pháp chiếm mất ruộng đất phải di cư chuyển lên vùng rừng núi, trong đó có La Hiên kiếm sống. Trong cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược (1945-1954), La Hiên là vùng tự do trong Căn cứ địa Việt Bắc, đồng bào các tỉnh đồng bằng bị giặc tạm chiếm tàn cư lên sinh sống và tham gia kháng chiến, sau ngày hòa bình lập lại (1954) ở lại định cư, lập nghiệp. Tiếp đó, những năm 60 của thế kỉ XX, thực hiện chủ trương của Đảng và Nhà nước đưa đồng bào các tỉnh miền xuôi lên xây dựng, phát triển kinh tế, văn hóa miền núi, hàng ngàn gia đình từ các tỉnh Thái Bình, Nam Định, Nam Hà, Hải Dương, Hưng Yên lên Thái Nguyên lập nghiệp. Năm 1963, nhân dân các dân tộc La Hiên đón 60 gia đình ở xã Bình Minh, huyện Khoái Châu, tỉnh Hưng Yên lên khai hoang, xây dựng quê hương mới. Vốn cư trú ở vùng thấp, đồng bào dân tộc Kinh quen với nghề trồng lúa nước. Sản xuất nông nghiệp của đồng bào dân tộc Kinh gắn liền với nghề thủ công truyền thống.

⁽¹⁾Lịch sử chính trị và quân sự tỉnh Thái Nguyên – Echina, Công sử Thái Nguyên 1934, tài liệu lưu trữ tại Phòng Lịch sử Đảng – Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy Thái Nguyên.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Không chỉ giàu tập quán, kinh nghiệm sản xuất, đồng bào dân tộc Kinh còn có khả năng tiếp thu nhanh các tiến bộ khoa học kỹ thuật, áp dụng chúng một cách linh hoạt vào hoàn cảnh cụ thể của gia đình, địa phương mình.

Cũng như đồng bào dân tộc Kinh, đồng bào dân tộc Tày là một trong những thành phần dân tộc có mặt sớm ở La Hiên. Những đợt chuyển cư lớn của đồng bào dân tộc Tày từ các xã Cúc Đường, Thượng Nung, Thần Xa đến La Hiên vào khoảng những năm cuối thế kỉ XIX, đầu thế kỉ XX. Đồng bào dân tộc Tày giàu kinh nghiệm trong sản xuất nông nghiệp. Ngoài trồng lúa nước, đồng bào dân tộc Tày còn rất thành thạo trong việc phát nương trồng lúa rẫy, trồng ngô, khoai, sắn cùng nhiều cây thực phẩm khác trên những triền đồi đất dốc.

Sau đồng bào dân tộc Tày là đồng bào dân tộc Nùng từ tỉnh Lạng Sơn xuống sống xen ghép với đồng bào các dân tộc Tày, Kinh. Đồng bào dân tộc Dao chuyển cư từ xã Vũ Chấn đến La Hiên trong những năm tiến hành cuộc vận động đồng bào hạ sơn, định cư làm lúa nước. Hiện nay đồng bào dân tộc Dao sống tập trung chủ yếu tại xóm Đồng Đình. Đồng bào các dân tộc Hoa, Cao Lan ..., dân số ít, chuyển cư đến sinh sống ở La Hiên rải rác trong nhiều thời kì khác nhau.

La Hiên là địa bàn cộng cư của nhiều thành phần dân tộc anh em, mỗi thành phần dân tộc có những nét văn hoá phong tục, tập quán riêng. Trong khi đồng bào thành phần dân tộc Kinh mang những phong tục, tập quán của cư dân đồng bằng Bắc Bộ với kiểu bánh chưng vuông, bánh dày tròn, những làn điệu chèo, hát cò lả, hát trống quân, hát ả đào góp vào đời sống văn

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

hoá chung, thì đồng bào các thành phần dân tộc Tày, Nùng, Dao mang đến những đặc sản của núi rừng như bánh chưng dài, bánh lá chít, bánh mật, xôi ngũ sắc, chè lam và những điệu hát sli, hát lượn, góp lại thành một miền quê đa sắc màu văn hoá. Trên địa bàn xã La Hiên có đình Đa Cộc (Làng Giai) và đền La Đồng (xóm La Đồng) đều thờ thành hoàng làng. Từ xa xưa, tại hai ngôi đình, đền này hàng năm vào các dịp đầu xuân đều diễn ra lễ hội cầu mùa. Trong ngày lễ, từng gia đình hoặc từng họ tộc sắm lễ vật dâng cúng, cầu xin thành hoàng làng phù hộ trong năm mới dân làng được khỏe mạnh, đất trời trong sáng, mưa thuận gió hòa, mùa màng tươi tốt... Trong các dịp lễ hội, các trò chơi dân gian như đánh đu, ném còn, đánh quay, chọi gà, đấu vật, bắn nỏ, đi kà kheo ..., được đông đảo nhân dân các dân tộc hưởng ứng.

Dù phong tục, tập quán có những nét riêng, nhưng nhân dân các dân tộc trên địa bàn xã La Hiên luôn luôn giữ gìn, phát huy truyền thống đoàn kết, thương yêu, đùm bọc lẫn nhau. Tính cộng đồng, hợp tác và tinh thần tương thân, tương ái không chỉ bó hẹp trong phạm vi một dòng họ, một dân tộc, mà được mở rộng ra khắp các thôn, xóm trong và ngoài xã; tình làng, nghĩa xóm ngày càng thêm bền chặt gắn bó. Những “công to, việc lớn” như ma chay, cưới xin, cho đến việc làm nhà, đào nương, đắp đập..., đều có sự hợp tác, giúp đỡ lẫn nhau của nhân dân giữa các dân tộc trên địa bàn xã. Sự hình thành khá sớm các hình thức phường, hội (nhân dân thường gọi là “hội phường”, “hội phe”) là nét đặc trưng của tính cộng đồng giữa các dân tộc ở xã La Hiên.

Nghề chính của nhân dân xã La Hiên là nghề sản xuất nông nghiệp. Ngoài sản xuất nông nghiệp, trên địa bàn xã có một số

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

gia đình làm nghề rừng, trồng cây công nghiệp (chè, mía, thuốc lá...), làm nghề thủ công (mộc, rèn, đan lát) ở rải rác các xóm, bản trong xã. Xuất phát từ đặc điểm một xã có nền kinh tế đa dạng, có tiềm năng kinh tế về rừng, khoáng sản, có khả năng tự cấp, tự túc từ lương thực, thực phẩm cho đến những nhu cầu thiết yếu trong đời sống sinh hoạt, nhân dân các dân tộc La Hiên đồng cam, cộng khổ, đoàn kết xây dựng cuộc sống, góp phần cùng nhân dân trong huyện, trong tỉnh và nhân dân cả nước tiến hành thắng lợi các cuộc chiến tranh giải phóng dân tộc, bảo vệ Tổ quốc, giữ vững nền độc lập, tự do của dân tộc. Thực hiện đường lối đổi mới theo tinh thần Nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ VI (12/1986), bộ mặt kinh tế - xã hội của xã La Hiên đã có nhiều chuyển biến sâu sắc; đời sống của nhân dân trong xã được nâng lên rõ rệt. Từ năm 2010, xã La Hiên đã xây dựng được nền kinh tế có cơ cấu Nông lâm nghiệp – Thủ công nghiệp và Dịch vụ tương đối hợp lí. Kinh tế phát triển, việc ăn, ở, đi lại, học hành, chữa bệnh của nhân dân được cải thiện. Thu nhập bình quân đầu người mỗi năm một tăng.

Năm 2013, toàn xã không còn hộ đói, hộ nghèo chỉ còn 8,3 %. Về giáo dục, công tác giáo dục phổ cập tiểu học đúng độ tuổi được giữ vững. Phổ cập trung học cơ sở luôn đạt từ 98% số học sinh từ 15 tuổi trở lên có bằng tốt nghiệp trung học cơ sở. Năm học 2013 – 2014, toàn xã có 9 trường học, gồm 3 trường Mầm non, 3 trường Tiểu học và 3 trường Trung học Cơ sở, với tổng số trên, dưới 1.700 học sinh. Trong số 9 trường học, có 4 trường đạt Trường chuẩn Quốc gia mức 1 (gồm 1 trường Mầm non và 3 trường Tiểu học). Trạm Y tế xã có 1 bác sĩ, 4 y sĩ, 1 dược sĩ và 12 nhân viên y tế thôn, bản. Đội ngũ cán bộ, nhân viên y tế

trong xã luôn chủ động, tích cực trong công tác chăm sóc sức khỏe nhân dân. Trên địa bàn xã còn có người có kinh nghiệm gia truyền, chữa trị được nhiều thứ bệnh cho nhân dân bằng các cây thuốc tại địa phương.

III. Truyền thống yêu nước và cách mạng

Cùng với truyền thống đoàn kết, gắn bó trong cộng đồng dân cư, nhân dân các dân tộc La Hiên vốn có truyền thống yêu nước và cách mạng từ lâu đời; có những đóng góp xứng đáng trong suốt chiều dài dựng nước và giữ nước của dân tộc. Để có được cuộc sống bình yên, hạnh phúc như hôm nay, nhiều thế hệ nhân dân các dân tộc La Hiên qua đã kề vai, sát cánh bên nhau, cùng nhân dân trong huyện, trong tỉnh và nhân dân cả nước đứng lên chống giặc ngoại xâm, bảo vệ và giữ gìn quê hương, đất nước.

Năm 981, nhà Tống mở cuộc chiến tranh xâm lược nước ta. Thập đạo tướng quân Lê Hoàn lên ngôi vua và trực tiếp cầm quân truy quét, đánh đuổi tàn quân Tống trên vùng đất Vạn Nhai (Võ Nhai ngày nay). Cùng với nhân dân các dân tộc vùng đất Vạn Nhai, nhân dân các dân tộc La Hiên đã tích cực đóng góp sức người, sức của, góp phần vào thắng lợi của công cuộc truy quét, tiêu diệt tàn quân Tống của Thập đạo tướng quân Lê Hoàn, bắt sống tướng giặc là Quách Quân Biện trên đất Vạn Nhai.

Tháng Chạp năm 1076, nhân dân các dân tộc La Hiên sát cánh cùng nhân dân các dân tộc Vạn Nhai và quan, quân triều đình nhà Lý chặn đánh quyết liệt một cánh quân Tống đi tắt qua vùng tả ngạn sông Cầu thuộc đất Thái Nguyên để kéo xuống bờ sông Như Nguyệt (sông Cầu) phía Bắc Ninh, tiêu diệt nhiều tên.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Thế kỉ XV, không cam chịu ách thống trị của giặc Minh, nhân dân các dân tộc La Hiên đã cùng nhân dân trong vùng tập hợp dưới cờ của các tù trưởng hoặc sĩ phu yêu nước đứng lên chống giặc. Tiêu biểu cho tinh thần phản kháng quân xâm lược tại vùng núi rừng Việt Bắc thời kì này là cuộc nổi dậy của nghĩa quân Ông Lão, nghĩa quân Áo Đỏ. Lợi dụng địa hình hiểm trở của núi rừng nghĩa quân đã mưu trí, dũng cảm chiến gây cho địch nhiều tổn thất. Từ Thái Nguyên, phong trào lan rộng ra khắp vùng Việt Bắc, Tây Bắc vào tận miền Thanh - Nghệ. Năm 1418, khi Lê Lợi phát cờ khởi nghĩa, nhân dân La Hiên cùng nhân dân trong tỉnh lại xung vào các đội nghĩa binh do tướng quân Lưu Nhân Chú chỉ huy, bền gan chiến đấu, góp phần đánh tan quân xâm lược Minh tại ải Chi Lăng.

Từ nửa cuối thế kỉ XIX, đầu thế kỉ XX, nhân dân các dân tộc La Hiên lại đoàn kết chiến đấu, chống lại sự tàn sát, cướp bóc của đám tàn quân Thái bình Thiên Quốc từ Trung Quốc tràn sang.

Năm 1858, thực dân Pháp nổ súng xâm lược nước ta. Triều đình nhà Nguyễn hèn nhát đầu hàng, từng bước dâng nước ta cho Pháp. Sau khi đánh chiếm được các tỉnh Nam bộ và đồng bằng Bắc bộ, tháng 3/1884, từ tỉnh Bắc Ninh quân Pháp tiến sang đánh chiếm thành Thái Nguyên. Sau ba lần tấn công, tháng 5/1884, thực dân Pháp đánh chiếm được thành Thái Nguyên rồi từng bước mở rộng địa bàn chiếm đóng ra toàn tỉnh.

Tại Võ Nhai, thực dân Pháp đã bố trí một lực lượng quân sự mạnh, gồm 6 đồn binh là Đắc Kiết, Lang Hít (Làng Hích), Bắc Lao, Cúc Đình (Cúc Đường), Đình Cả, Tràng Xá. Mỗi đồn binh lẻ có từ 30 lính đến 50 lính, những đồn binh lớn có từ 100 lính

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

đến 200 lính. Những đồn binh này thuộc quân đội Pháp, do người Pháp trực tiếp chỉ huy, gồm lính Lê dương (người Âu, Phi), lính khố đỏ và lính khố xanh (người Việt Nam). Ngoài ra, ở Võ Nhai còn có lính đồng do bọn quan lại người Việt chỉ huy. Phố La Hiên là lỵ sở của châu Võ Nhai. Trụ sở châu lỵ Võ Nhai ở phố La Hiên được quân Pháp xây dựng kiên cố, có tường rào xây bằng đá, lối vào có cổng sắt chắc chắn. Số quân lính bảo vệ châu lỵ cũng tương đương một đồn binh. Ngoài nhiệm vụ bảo vệ an ninh cho châu lỵ, quân lính, mật thám ở La Hiên còn thường xuyên lùng sục, dò la, phối hợp với các đồn binh khác trong vùng phát hiện, khống chế, sẵn sàng đàn áp những cuộc nổi dậy của nhân dân.

Cùng với việc tăng cường bộ máy đàn áp để khủng bố tinh thần đấu tranh của nhân dân huyện Võ Nhai nói chung, xã La Hiên nói riêng, thực dân Pháp đã đặt ra nhiều thứ thuế để bòn rút của cải, vơ vét và bóc lột nhân dân. Trong đó nặng nề nhất là thuế thân thu của đàn ông từ 18 tuổi trở lên, chia làm ba hạng. Hạng bạch đinh, là người không có gia sản, số thuế phải nộp thấp nhất, nếu nộp đủ, thì được cấp một Thẻ màu xanh. Người có gia sản hạng trung, theo sổ hộ tịch của làng phải chịu mức thuế cao hơn nếu nộp đủ, thì được cấp một Thẻ màu vàng. Những gia đình giàu có phải nộp mức thuế cao nhất và được cấp một Thẻ màu đỏ. Người không có thẻ, bị coi là trốn thuế, nhà chức trách khi kiểm tra phát hiện sẽ bị phạt tiền, thậm chí phạt tù. Ngoài thuế thân 2,5 đồng, mỗi xuất đình phải đóng thêm 0,2 đồng cho lý trưởng, 0,1 đồng cho chánh tổng, 0,3 đồng cho người viết thẻ. Ngoài ra, người nông dân La Hiên còn phải nộp thuế ruộng đất, thuế trâu bò. Những người làm nghề buôn bán,

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

dịch vụ, thủ công thì chịu thuế môn bài và thuế chợ. Gia đình có người sinh đẻ, hoặc từ trần, phải đến chức dịch hộ tịch của làng để khai báo và đóng tiền lấy giấy khai sinh, hoặc giấy khai tử. Tổng các loại thuế phải nộp có khi đến trên 50% thu nhập của mỗi gia đình. Thuế khóa nặng nề làm cho đời sống người dân La Hiên vô cùng túng quẫn. Đau ốm, đói nghèo thường xuyên đeo đẳng suốt cuộc đời người dân lao động La Hiên.

Ngày 3/2/1930, Đảng Cộng sản Việt nam ra đời mở ra một thời kì mới cho phong trào đấu tranh cách mạng của giai cấp công nhân và nhân dân lao động nước ta. Thực hiện chủ trương của Hội nghị Ban Chấp hành Trung ương Đảng (họp tháng 7/1936), các đảng viên thuộc Chi bộ hải ngoại của Đảng ở Long Châu (Trung Quốc) được cử về Thái Nguyên hoạt động đã triệt để lợi dụng những khả năng hợp pháp và nửa hợp pháp để tuyên truyền, tổ chức quần chúng, tổ chức mặt trận dân chủ, đẩy mạnh phong trào đấu tranh của quần chúng, qua đó tuyên truyền, giáo dục, phát triển đội ngũ cách mạng. Nhờ đó, mùa Thu năm 1936, tổ chức cơ sở đầu tiên của Đảng Cộng sản Việt nam ở Thái Nguyên được thành lập tại xã La Bằng, huyện Đại Từ. Tiếp đó, đầu năm 1937, tổ chức cơ sở Đảng Cộng sản Việt nam đầu tiên của huyện Võ Nhai cũng được thành lập ở xã Phú Thượng. Sự ra đời của các tổ chức cơ sở Đảng Cộng sản Việt nam ở các xã La Bằng (Đại Từ) và Phú Thượng (Võ Nhai) đã thổi một luồng sinh khí mới vào cuộc sống tối tăm của nhân dân trong vùng.

Có Đảng lãnh đạo, đồng bào La Hiên từng bước nhận thức được nguyên nhân của những khổ đau, nghèo đói... và muốn hết nghèo đói, khổ đau chỉ có con đường theo Đảng làm cách mạng, xóa bỏ áp bức, bất công. Được sự quan tâm lãnh đạo của Trung

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

ương Đảng và Xứ ủy Bắc Kỳ, dưới sự chỉ đạo trực tiếp của đồng chí Chu Quốc Hưng, năm 1938, nhân dân La Hiên cùng nhân dân các xã Lâu Thượng, Phú Thượng (huyện Võ Nhai) liên tục đứng lên đấu tranh làm thất bại kế hoạch mở rộng Quốc lộ 1B, đoạn La Hiên – Bắc Sơn. Để hoàn thành gấp kế hoạch mở rộng con đường chiến lược này, từ đầu năm 1938, thực dân Pháp ráo riết bắt nhân dân các xã hai bên Quốc lộ 1B đi phu cả trong thời vụ gieo trồng. Trên công trường, được sự dung túng của chính quyền sở tại, bọn cai thầu thực hiện chế độ cưỡng bức lao động. Dân phu phải làm việc cật lực với số tiền thù lao ít ỏi, lại thường xuyên bị ăn chặn, bớt xén, khiến mọi người hết sức bất bình. Không thể để dân phu bị áp bức, bóc lột một cách tàn nhẫn, đồng chí Chu Quốc Hưng đã thảo đơn và vận động dân phu kí tên kiện tên Tri châu và bọn cai thầu. Cuộc đấu tranh diễn ra quyết liệt. Mặc dù bị chính quyền tay sai bắt bớ, đàn áp, giam cầm một số người chúng cho là cầm đầu, nhưng trước sức đấu tranh quyết liệt của hàng trăm dân phu, bọn thực dân phải nhượng bộ, thả những người bị bắt, tăng thù lao cho dân phu và không bắt nhân dân đi phu trong ngày mùa. Đây là cuộc đấu tranh lớn đầu tiên do những người đảng viên Cộng sản ở địa phương lãnh đạo giành thắng lợi. Thắng lợi này có sức cổ vũ mạnh mẽ đối với phong trào cách mạng ở địa phương, động viên quần chúng phấn khởi, hăng hái tham gia các cuộc vận động do tổ chức Đảng khởi xướng. Nhờ đó, từ nửa cuối năm 1938 đến đầu năm 1939, các tổ chức cơ sở Đảng và các đoàn thể quần chúng cách mạng ở Thái Nguyên được củng cố và phát triển. Tại Võ Nhai, cơ sở và phong trào cách mạng từ xã Phú Thượng phát triển ra các xã Lâu Thượng, Tràng Xá, La Hiên. Hội Ái

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

hữu, Hội Tương tế do Đảng ta chủ trương thành lập nhằm tập hợp nhân dân giúp đỡ nhau trong cuộc sống tiếp tục được mở rộng. Phong trào học văn hóa, tập hợp chữ kí đòi ân xá tù chính trị, mua và đọc sách báo công khai của Đảng ngày càng sôi nổi.

Tuy nhiên, so với các xã Lâu Thượng, Phú Thượng, Tràng Xá..., việc tuyên truyền, xây dựng cơ sở cách mạng ở La Hiên gặp nhiều khó khăn hơn, vì đây là nơi đứng chân của trụ sở châu lỵ - trung tâm chính trị của châu, nên việc canh gác, tuần phòng của các đơn vị bảo vệ chặt chẽ, nghiêm ngặt hơn. Những người lạ mặt đến La Hiên, có khi chỉ là người đến buôn bán, làm thuê cũng dễ dàng bị phát hiện, kiểm tra, theo dõi, cán bộ cách mạng của Đảng khó có điều kiện thâm nhập, tuyên truyền giác ngộ quần chúng trong khu vực này. Cũng chính vì vậy mà đến năm 1941 khi phong trào cách mạng ở các xã nói trên phát triển mạnh mẽ, Trung đội Cứu quốc quân II đã ra đời ở khu rừng Khuôn Mánh, xã Tràng Xá, tổ chức chiến đấu quyết liệt chống lại cuộc tàn sát khốc liệt của kẻ thù, thì ở La Hiên, cơ sở của Đảng vẫn chỉ là những hội Ái hữu, Tương tế.

Bước sang năm 1942, để bảo toàn lực lượng trước các cuộc tàn sát, vây giáp, khủng bố tàn bạo của kẻ thù, Ban Lãnh đạo Cứu quốc quân II quyết định rút phần lớn lực lượng vũ trang lên biên giới Việt – Trung, chỉ để lại Căn cứ một số ít cán bộ làm nhiệm vụ hướng dẫn nhân dân đấu tranh hợp pháp với địch. Sau khi phần lớn cán bộ, chiến sĩ Cứu quốc quân II rút đi, bị mất mục tiêu khủng bố, quân Pháp rút phần lớn lực lượng khỏi Căn cứ Bắc Sơn – Võ Nhai. Cuộc khủng bố của địch lắng xuống.

Theo kế hoạch, bộ phận cán bộ, chiến sĩ Cứu quốc quân II được phân công ở lại Võ Nhai hướng dẫn nhân dân đấu tranh

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

đòi tự do đi lại và họp chợ, đòi thả những người bị bắt giam và giải tán các trại tập trung dân được xây dựng trước đó. Đồng chí Hoàng Minh Trí cùng sáu đồng chí thuộc bộ phận ở lại rút xuống La Hiên, chuyển địa bàn hoạt động vào phía các xã Cúc Đường, Thượng Nung.

Đầu năm 1943, phần lớn lực lượng Cứu quốc quân II từ biên giới Việt - Trung trở lại các căn cứ Võ Nhai, Đại Từ an toàn. Tại mỗi căn cứ, cán bộ, chiến sĩ Cứu quốc quân II phối hợp với lực lượng Cứu quốc quân ở lại căn cứ và cán bộ địa phương nhanh chóng củng cố mở rộng phong trào Việt Minh, xây dựng lực lượng tự vệ rộng khắp trên địa bàn. Do sự kiểm soát, khống chế gắt gao của kẻ thù, nên tại khu vực La Hiên ta vẫn chưa xây dựng được lực lượng vũ trang. Tuy nhiên, phong trào Việt Minh ở đây đã có bước phát triển khá. Cơ sở cách mạng của La Hiên được khôi phục, gia đình các đồng chí Lương Văn Báo và Lương Văn Sao tiếp tục là địa điểm liên lạc của Cứu quốc quân và cán bộ cách mạng trong vùng. Theo sự phân công của lãnh đạo Phân khu A ⁽¹⁾, từ đầu tháng 8/1944, đồng chí Nông Văn Cún (tức Thái Long) chỉ huy Cứu quốc quân phụ trách từ vùng Lâu Thượng trở xuống La Hiên.

Sau hai cuộc vượt ngục liên tiếp của các chiến sĩ Cộng sản ở Căng Bá Ván - huyện Đồng Hỷ (ngày 22/8/1944) và Nhà tù Chợ Chu - huyện Định Hóa (ngày 11/10 /1944), thực dân Pháp tăng cường càn quét, lùng sục khắp nơi để truy tìm dấu vết những

---

⁽¹⁾ Phân khu A còn gọi là Phân khu Quang Trung bao gồm các vùng tả ngạn sông Cầu của các huyện Đồng Hỷ, Võ Nhai thuộc tỉnh Thái Nguyên, các huyện Bình Gia, Bắc Sơn, Tràng Định, Thoát Lãng thuộc tỉnh Lạng Sơn; Yên Thế, Hữu Lũng thuộc tỉnh Bắc Giang.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIỀN (1946 – 2012)

người Cộng sản vượt ngục. Cuộc càn quét của địch từ các huyện Phô Yên, Phú Bình lên các huyện Phú Lương, Võ Nhai. Tại huyện Võ Nhai, sau ngày quân Pháp bắt toàn bộ Ban Chấp hành Việt Minh xã Tràng Xá (5/11/1944), cuộc khủng bố của địch lan sang các xã Lâu Thượng, Phú Thượng...

Trước hành động khủng bố, càn quét tràn lan của kẻ thù, các đồng chí lãnh đạo Phân khu A, gồm Hà Châm, Trần Thị Minh Châu, Thái Long họp bàn, quyết định lãnh đạo Cứu quốc quân và nhân dân Võ Nhai vũ trang chống địch khủng bố. Cuộc chiến đấu diễn ra quyết liệt tại các xã Lâu Thượng, Phú Thượng, Tràng Xá... Cứu quốc quân và tự vệ Võ Nhai đã tiêu hao, tiêu diệt được nhiều sinh lực địch. Tuy nhiên, do thế giặc lúc này còn mạnh, chúng đã tập trung hàng ngàn tên từ Lạng Sơn xuống, từ Bắc Giang sang, từ Thái Nguyên lên bao vây, tấn công Cứu quốc quân từ nhiều hướng. Tình thế ngày càng trở lên bất lợi cho quân và dân Võ Nhai.

Được tin cuộc đấu tranh của quân và dân Võ Nhai gặp nhiều khó khăn, tổn thất, Ban Thường vụ Trung ương Đảng đã kịp thời cử đồng chí Ngô Thế Sơn (Ủy viên Thường trực Ủy ban Quân - Chính Bắc Kỳ) theo đường dây bí mật lên Võ Nhai truyền đạt chỉ thị của Trung ương về việc ngừng tiếng súng đấu tranh vũ trang, chuyển cuộc đấu tranh vũ trang thành cuộc đấu tranh chính trị chống địch khủng bố bằng những hình thức thông thường, đưa nhân dân về làng làm ăn, ổn định đời sống.

Thực hiện sự chỉ đạo của Ban Thường vụ Trung ương Đảng, Ban lãnh đạo Phân khu A đã nhanh chóng lãnh đạo Cứu quốc quân và nhân dân chuyển hướng đấu tranh. Lực lượng Cứu quốc

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

quân Võ Nhai được chia làm ba bộ phận: Một bộ phận chuyển sang Phân khu B hoạt động, đại bộ phận chuyển xuống các vùng Yên Thế, Hữu Lũng (Bắc Giang) để củng cố; bộ phận còn lại chia thành các tổ nhỏ xuống các xã Lâu Thượng, Phú Thượng, Tràng Xá, La Hiên lãnh đạo nhân dân đấu tranh chống địch tàn sát, bắt bớ, trả thù những gia đình có người tham gia Cứu quốc quân, đưa nhân dân ở trong rừng, trên núi về làng làm ăn, sinh sống. Tiểu đội Cứu quốc quân được phân công xuống La Hiên hoạt động (gồm đồng chí Lục Văn Điện, đồng chí Quỳnh, chị Thọ, chị Đông, anh Kim), do đồng chí Lục Văn Điện phụ trách, đóng quân trong một hang đá dưới chân núi Con Hổ (sau phố La Hiên). Tại đây, Tiểu đội đã làm tốt nhiệm vụ giữ liên lạc với cơ sở, vận động nhân dân khu vực La Hiên tiếp tế lương thực, thực phẩm cho Cứu quốc quân hoạt động; nắm tình hình hoạt động của địch, thông báo cho bộ phận Cứu quốc quân và Ban lãnh đạo Phân khu A đóng ở Lâu Thượng; nhận những nhu yếu phẩm thiết yếu (muối, diêm, thuốc chữa bệnh) do đường dây của Xứ ủy Bắc Kỳ (trực tiếp là các đồng chí Bùi Thị Thanh, Bùi Chí Tâm) chuyển đến ⁽¹⁾.

Cuối năm 1944, đầu năm 1945, tình hình thế giới và trong nước có nhiều diễn biến lớn, làm cho mâu thuẫn Nhật – Pháp thêm gay gắt. Tại Đông Dương, cả Pháp và Nhật đều ráo riết chuẩn bị cho một cuộc vật lộn quyết liệt. Quân Pháp chờ quân Đồng Minh đổ bộ vào Đông Dương sẽ tấn công quân Nhật. Đúng như dự đoán của Trung ương Đảng Cộng sản Đông

---

⁽¹⁾ Theo hồi ký của đồng chí Bùi Thị Thanh, cán bộ giao thông của Xứ ủy Bắc Kỳ giai đoạn 1941 - 1945, tài liệu lưu trữ tại Phòng Lịch sử Đảng, Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy Thái Nguyên.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Dương "...hai con chó để quốc không thể ăn chung một miếng mồi béo bở", 20 giờ ngày 9/3/1945, quân Nhật nổ súng hất cẳng quân Pháp, độc chiếm Đông Dương. Và chỉ một ngày sau khi quân Nhật nổ súng, quân Pháp đã đầu hàng.

Về phía Đảng ta, nhận định tình hình Nhật – Pháp chuẩn bị đánh nhau, đêm 9/3/1945, Ban Thường vụ Trung ương Đảng đang họp (mở rộng) tại Đình Bảng (Tứ Sơn- Bắc Ninh), bàn chủ trương đánh Pháp, đuổi Nhật, thì xảy ra sự kiện Nhật đảo chính Pháp. Trước tình hình đó, Hội nghị Ban Thường vụ Trung ương Đảng quyết định chuyển chủ trương đánh Pháp, đuổi Nhật thành chủ trương phát động cao trào chống Nhật cứu nước mạnh mẽ, tiến tới Tổng khởi nghĩa giành chính quyền. Ngày 12/3/1945, Ban Thường vụ Trung ương Đảng ra *"Chỉ thị Nhật, Pháp bắt nhau và hành động của chúng ta"* kịp thời chỉ đạo các địa phương phát huy tinh thần độc lập, sáng tạo trong cao trào chống Nhật cứu nước.

Tin Nhật đảo chính hất cẳng Pháp, độc chiếm Đông Dương được truyền đến Tỉnh lỵ Thái Nguyên vào sáng ngày 10/3/1945. Quân Pháp và tay sai ở Tỉnh lỵ Thái Nguyên hoang mang, hoảng loạn tột độ. Chiều ngày 10/3/1945, từ Hà Nội, quân Nhật theo Quốc lộ số 3 lên đánh chiếm Tỉnh lỵ Thái Nguyên. Dưới quyền chỉ huy của tên Phó sứ người Pháp, bọn quan chức dân sự Pháp cùng lũ tay sai vác cờ trắng xuống tận Gia Sàng quỳ gối đầu hàng, đón quân Nhật. Quân Nhật vào chiếm đóng Tỉnh lỵ Thái Nguyên không tốn một viên đạn. Vào Tỉnh lỵ Thái Nguyên, quân Nhật nhanh chóng chiếm đóng các công sở, bắt giữ các quan chức cai trị người Pháp. Ngay sau khi chiếm được Tỉnh lỵ Thái

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Nguyên, quân Nhật tỏa ra chiếm đóng các vùng lân cận. Ngày 11/3/1945, từ Tỉnh lỵ Thái Nguyên quân Nhật tiến lên đánh chiếm Võ Nhai, bắt giữ tên sĩ quan Pháp chỉ huy đồn Đình Cả. Tri châu Nguyễn Công Phòng sợ hãi đóng chặt cổng Châu lỵ La Hiên, cố thủ bên trong. Tiếp đó, quân Nhật kéo lên đánh chiếm các huyện Phú Lương, Định Hóa, Phú Bình, Đồng Hỷ...

Trước tình hình trên, đêm 11/3/1945, tại xã Phú Thượng, huyện Võ Nhai, Ban Chỉ huy Cứu quốc quân quyết định cử cán bộ về xuôi xin chủ trương chỉ đạo của Trung ương và Xứ ủy Bắc Kỳ; đồng thời gấp rút biên chế lại đội ngũ, tổ chức thành lực lượng bao vây đồn Đình Cả và phát động quần chúng nổi dậy khởi nghĩa. Trong các ngày 12, 13, 14/3/1945, Cứu quốc quân và tự vệ các xã tập trung lực lượng bao vây đồn Đình Cả, đánh chiếm kho thóc của địch tại Đình Cả và đồn điền Bóocdiê, thu nhiều thóc, gạo, muối chia cho nhân dân và một phần làm nguồn dự trữ cho Cứu quốc quân. Sau khi bao vây, cô lập quân địch tại đồn Đình Cả, tối 20/3/1945, một trung đội Cứu quốc quân do đồng chí Thái Long (tức Nông Văn Cún) chỉ huy từ xã Văn Hán (Đồng Hỷ), bí mật tiến về bao vây phố La Hiên (Châu lỵ Võ Nhai). 22 giờ đêm hôm đó, Cứu quốc quân dùng loa kêu gọi binh lính địch bảo vệ Châu lỵ đầu hàng, cùng Cứu quốc quân, tự vệ và nhân dân đoàn kết đứng lên chống Nhật cứu nước. Nhưng binh lính địch bảo vệ Châu lỵ hi vọng có quân tiếp viện từ Thái Nguyên lên, từ Đình Cả xuống giải vây, ứng cứu, nên cố trì hoãn đầu hàng. Trước thái độ ngoan cố của địch, Cứu quốc quân quyết định phá cổng sắt, dùng thang vượt tường tấn công vào chiếm các vị trí trọng yếu và nổ súng tiêu diệt bọn đầu sỏ, ngoan

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

---

cổ. Quân địch co cụm về một phía chống cự, một số tên tìm đường bỏ trốn. Đến sáng ngày 21/3/1945, quân địch ở phố La Hiên chỉ còn lại khoảng một tiểu đội lính cơ, một trung đội lính đồng và bốn tên lính bảo an. Trước nguy cơ bị tiêu diệt, quân địch buộc phải buông súng đầu hàng. Tên tri châu Võ Nhai mang toàn bộ bằng, triện, sổ sách, giấy tờ, tài sản nộp cho Cứu quốc quân. Quân lính địch được tập trung về một nơi để nghe đồng chí Thái Long giải thích tình hình và chính sách của cách mạng.

Toàn bộ phố La Hiên (Châu lị Võ Nhai) được hoàn toàn giải phóng. Phần khởi trước thắng lợi to lớn của cách mạng, hàng trăm quần chúng nhân dân các xã lân cận cùng đồng bào La Hiên và lực lượng vũ trang trong huyện tập trung về Sân vận động La Hiên tham dự mít tinh mừng Ủy ban Nhân dân cách mạng lâm thời châu Võ Nhai thành lập và ra mắt. Ngay sau khi Ủy ban Nhân dân cách mạng lâm thời châu Võ Nhai được thành lập, Ủy ban Nhân dân cách mạng lâm thời xã La Hiên cũng được ra đời, do các đồng chí Dương Khánh Sơn (tức Dương Văn Cát) làm Chủ tịch⁽¹⁾ và Nguyễn Văn Mạn làm Phó Chủ tịch.

Sau cuộc mít tinh, Cứu quốc quân cùng với lực lượng tự vệ chiến đấu các xã trong huyện tấn công tiêu diệt địch ở đồn Tràng Xá và vây hãm quân địch ở đồn Đình Cả. Trước sự bao vây, tấn công của ta, đến ngày 10/4/1945, toàn bộ quân địch đóng trên địa bàn Võ Nhai phải rút chạy về Tỉnh lị Thái Nguyên. Trên đường rút chạy, đến khu vực Đèo Khế - Long

---

⁽¹⁾ Hồ sơ xác nhận liệt sĩ Nguyễn Văn Đắc, tại liệu lưu tại Phòng Lịch sử Đảng, Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy Thái Nguyên.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Giàn (huyện Đồng Hỷ), quân địch bị lực lượng truy kích của ta từ Võ Nhai xuống và lực lượng phục kích của ta tại đây chặn đánh, tiêu diệt và làm bị thương 71 tên, thu 25 khẩu súng máy, súng trường và nhiều đạn dược.

Hoảng sợ trước phong trào cách mạng ngày càng dâng cao, từ tháng 4/1945, quân Nhật bắt đầu mở các cuộc tấn công vào vùng giải phóng, nhằm chia cắt, bao vây, tiêu diệt lực lượng vũ trang và cơ quan đầu não cách mạng... Tại Võ Nhai, trong khi lực lượng địch đóng chốt trên địa bàn bị quân và dân ta bao vây, tấn công, tiêu diệt phải mở đường máu rút chạy, thì ngày 9/5/1945, khoảng 100 tên Nhật từ Tỉnh lỵ Thái Nguyên càn quét, cướp phá dọc theo Quốc lộ 1B, lên đánh chiếm lại phố La Hiên (Châu lỵ Võ Nhai). Chúng đưa tên tri châu Nguyễn Công Phòng trở về để xúc tiến thành lập chính quyền tay sai ở châu lỵ. Ngày 10/5/1945, từ La Hiên, quân Nhật được bọn Việt gian dẫn đường đã càn sâu vào các vùng Lịch Sơn, Sa Lung. Tại đây, quân Nhật bị Cứu quốc quân và tự vệ địa phương chặn đánh quyết liệt, buộc chúng phải bỏ dở cuộc càn, quay trở lại phố La Hiên. Những ngày tiếp theo, thực hiện sự chỉ đạo của Ủy ban Nhân dân cách mạng lâm thời châu Võ Nhai và Ủy ban Nhân dân cách mạng lâm thời xã La Hiên, nhân dân La Hiên đã triệt để làm vườn không nhà trống, bắt hợp tác với giặc. Thóc, gạo, đồ dùng, gia súc, gia cầm..., được mang cất dấu, sơ tán trong rừng sâu. Những tên tay sai thân Nhật bị cô lập, những tên ngoan cố bị trừng trị. Đóng quân tại phố La Hiên, quân Nhật thường xuyên bị Cứu quốc quân, tự vệ La Hiên và tự vệ các xã lân cận bao vây, quấy rối, nên mệt mỏi, hoang mang. Ngày 29/5/1945, từ La

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Hiên, quân Nhật tiến lên bao vây, đánh chiếm Đình Cả. Chiếm được Đình Cả, quân Nhật chưa kịp củng cố vị trí đóng quân thì đã bị Quân Giải phóng⁽¹⁾ và tự vệ Võ Nhai tấn công, buộc chúng phải rút chạy về La Hiên. Trên đường rút chạy, chúng bị quân ta truy kích, tiêu diệt 10 tên.

Trước phong trào đấu tranh mạnh mẽ của lực lượng vũ trang Võ Nhai, lo sợ bị tiêu diệt, từ tháng 6/1945 quân Nhật cố thủ tại phố La Hiên (Châu lị Võ Nhai). Tại đây, một số tên lính người Nhật đóng ở vòng trong, khoảng 20 lính bảo an người Việt và Huyện trưởng bù nhìn Nguyễn Công Phòng đóng ở vòng ngoài. Lực lượng vũ trang của ta tiếp tục bao vây, triệt đường tiếp tế, vừa uy hiếp, vừa đẩy mạnh công tác binh vận. Vì vậy, mặc dù được trang bị vũ khí tốt, lại có công sự kiên cố, nhưng tên Huyện trưởng Võ Nhai và bọn lính bảo an tại đây vẫn rất hoang mang, lo sợ. Cùng đường tên Huyện trưởng Võ Nhai và bọn lính bảo an phải mang theo vũ khí ra đầu hàng chính quyền cách mạng. Quân Nhật còn lại hoàn toàn bị cô lập trong vòng vây của Quân Giải phóng và tự vệ Võ Nhai.

Từ giữa tháng 8/1945, chớp thời cơ ngàn năm có một, hưởng ứng Mệnh lệnh khởi nghĩa của Ủy ban Khởi nghĩa toàn quốc, lực lượng vũ trang cách mạng La Hiên cùng các đơn vị Quân Giải phóng trên địa bàn nhanh chóng hành quân về cùng quân và dân toàn tỉnh bao vây, đánh quân Nhật ở Tỉnh lị Thái

---

⁽¹⁾ Thực hiện Nghị quyết Hội nghị Quân sự Bắc Kì (họp tháng 4/1945), từ ngày 15/5/1945, các đội Việt Nam tuyên truyền giải phóng quân, Cứu quốc quân và các tổ chức vũ trang cách mạng cả nước sáp nhập thành Việt Nam Giải phóng quân.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Nguyên. Ngày 20/8/1945, tại Sân vận động thị xã Thái Nguyên, Ủy ban Nhân dân cách mạng lâm thời tỉnh Thái Nguyên được thành lập và ra mắt.

Theo sự thỏa thuận của Chính phủ ta với Bộ Chỉ huy quân Nhật ở Hà Nội, cuối tháng 8/1945, tập quân Nhật bị ta vây hãm ở phố La Hiên được phóng thích. Xã La Hiên nói riêng, huyện Võ Nhai nói chung được hoàn toàn sạch bóng quân xâm lược. Trong niềm vui được giải phóng, nhân dân các dân tộc La Hiên phấn khởi đẩy mạnh tăng gia sản xuất, khắc phục nạn đói, củng cố chính quyền cách mạng và xây dựng cuộc sống mới.

Chương II

**CHI BỘ XÃ LA HIÊN RA ĐỜI, LÃNH ĐẠO
NHÂN DÂN TRONG XÃ KHÁNG CHIẾN CHỐNG
THỰC DÂN PHÁP XÂM LƯỢC**

(9/1945 – 7/1954)

**I. Lãnh đạo xây dựng và bảo vệ chính quyền cách mạng,
chuẩn bị kháng chiến (9/1945 – 10/1947).**

Cách mạng tháng Tám 1945 thành công, ngày 2/9/1945, tại Quảng trường Ba Đình, Hà Nội, Chủ tịch Hồ Chí Minh đọc bản Tuyên ngôn độc lập, khai sinh ra nước Việt Nam Dân chủ Cộng hoà - Nhà nước công nông đầu tiên ở Đông Nam Châu Á.

Sau các sự kiện lịch sử trọng đại đó của đất nước, cũng như nhân dân các nơi khác trong huyện, trong tỉnh và nhân dân cả nước, nhân dân xã La Hiên bước từ cuộc sống của một người dân mất nước, nô lệ, lầm than sang cuộc sống của người dân một nước độc lập, tự do, từng bước đi tới ấm no, hạnh phúc.

Phấn khởi trước những thành quả to lớn do cuộc Cách mạng tháng Tám năm 1945 đem lại, dưới sự lãnh đạo trực tiếp của Đảng bộ huyện Võ Nhai, nhân dân và lực lượng vũ trang xã La Hiên ra sức xây dựng, củng cố và bảo vệ chính quyền cách mạng, giữ vững an ninh, trật tự, đẩy mạnh tăng gia sản xuất bảo đảm đời sống, sẵn sàng chiến đấu chống lại cuộc chiến tranh xâm lược lần thứ hai của thực dân Pháp.

Sau ngày Cách mạng tháng Tám năm 1945 thành công, đất nước ta đứng trước muôn vàn khó khăn gay gắt. Những chính

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

sách bóc lột dã man, tàn bạo của thực dân Pháp và phát xít Nhật đã gây ra nạn đói khủng khiếp, làm cho hơn hai triệu đồng bào các tỉnh miền Bắc chết đói cuối năm 1944, đầu năm 1945. Hậu quả của chiến tranh làm cho sản xuất công nghiệp đình đốn, hàng hóa trên thị trường khan hiếm; sản xuất nông nghiệp bị ngưng trệ do thiếu vốn, giống, khiến nhiều diện tích ruộng, đất bị bỏ hoang. Ở những nơi cấy lúa, trồng màu được thì không có điều kiện chăm bón, khiến cây lúa và cây màu phát triển chậm, còi cọc. Trận lụt lịch sử tháng 8/1945 làm vỡ đê ở nhiều nơi, gây úng lụt hàng vạn héc ta lúa và hoa màu ở đồng bằng Bắc Bộ, làm cho nhân dân ta bị tổn thất nặng nề về người và của. Trong khi nạn đói đang hoành hành, thì với danh nghĩa quân Đồng Minh kéo vào nước ta tước vũ khí của quân đội Nhật, hàng nghìn quân Anh, 20 vạn quân Tưởng Giới Thạch đã giở trò cướp bóc, vơ vét thóc gạo, những nhũn, phá hoại chính quyền cách mạng non trẻ.

Tại xã La Hiên, do phải tập trung cao độ cho cuộc đấu tranh giành chính quyền và kháng chiến chống Nhật, nên kết quả sản xuất vụ chiêm năm 1945 rất thấp, lương thực, thực phẩm thu hoạch được không đáp ứng nhu cầu tiêu dùng của nhân dân, nhiều gia đình thiếu đói phải ăn măng, ăn rau rừng thay cơm. Tình hình sản xuất vụ mùa lại hết sức khó khăn, vì trận úng lụt tháng 8/1945 đã làm hư hỏng một số nương, phai dẫn nước và gây úng ngập một số lúa và hoa màu của nhân dân. Trên địa bàn huyện Võ Nhai tuy không có quân Tưởng chiếm đóng như ở các huyện Đại Từ, Đồng Hỷ, Phổ Yên và thị xã Thái Nguyên, nhưng những thiệt hại nặng nề do sự tàn phá của quân đội Nhật trong thời kì chúng chiếm đóng tại đây chưa được khắc phục. Trong khi đó, một số tên Việt gian, phản động ở La Hiên và các xã lân cận

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

đã lợi dụng tình hình khó khăn và những lúng túng trong điều hành của chính quyền mới lại nổi lên chống phá, cản trở việc chi đạo sản xuất khắc phục khó khăn, ổn định cuộc sống, gây hoang mang trong nhân dân. Cùng với đói nghèo, giặc giã, trên 90% dân số La Hiên mù chữ do chính sách “ngu dân” của chế độ thực dân, phong kiến để lại cũng là trở ngại không nhỏ cho quá trình xây dựng cuộc sống mới.

Thực hiện lời kêu gọi của Chủ tịch Hồ Chí Minh, dưới sự lãnh đạo và chỉ đạo trực tiếp của cấp ủy và chính quyền huyện Võ Nhai, Ủy ban Nhân dân cách mạng lâm thời và Mặt trận Việt Minh xã La Hiên tập trung lãnh đạo nhân dân trong xã khắc phục nạn đói, đẩy lùi nạn đói, củng cố chính quyền và tăng cường xây dựng, củng cố lực lượng tự vệ sẵn sàng chiến đấu bảo vệ thành quả cách mạng tháng Tám, bảo vệ quê hương.

Hưởng ứng lời kêu gọi san xẻ lương thực cứu đói của Chủ tịch Hồ Chí Minh, cán bộ và nhân dân La Hiên đã nêu cao truyền thống “*thương người như thể thương thân*”, hầu hết các gia đình trong xã đều lập hũ gạo cứu đói, mỗi bữa đong gạo nấu cơm đều bớt lại một nắm bỏ vào hũ, hàng tuần tập trung số gạo đó cho Ban Cứu tế xã, để Ban Cứu tế xã dùng một phần số gạo đó ủng hộ những gia đình trong xã đang đứt bữa; một phần tập trung lên huyện, lên tỉnh để giúp những người ở các tỉnh miền xuôi lên đang đói là nơi đầu đường, quán chợ. Cùng với việc lập hũ gạo cứu đói tức thời, để khắc phục nạn đói một cách căn bản, lâu dài, Chính quyền và Nông hội xã động viên nhân dân đẩy mạnh tăng gia, sản xuất và thực hành tiết kiệm. Thực hiện khẩu hiệu các khẩu hiệu “*Tắc đất, tắc vàng*”, “*Không để một tắc đất bị bỏ hoang*”, nhân dân ở khắp các xóm, bản trong xã đều đẩy mạnh

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

khai hoang, phục hoá, cấy lúa, trồng ngô, khoai, sắn, rau, đỗ..., tích cực chăm bón các loại cây trồng để nâng cao năng suất, sản lượng. Nhờ đó, đến cuối năm 1945, đầu năm 1946, nạn đói trên địa bàn xã La Hiên đã được đẩy lùi, đời sống nhân dân trong xã từng bước được cải thiện.

Vốn có truyền thống hiếu học, nhưng bị chế độ thực dân, phong kiến kìm hãm trong vòng tăm tối, nên khi được đi học các tầng lớp nhân dân trong xã rất phấn khởi. Quyết tâm tiêu diệt “giặc đói”, hưởng ứng lời kêu gọi của Chủ tịch Hồ Chí Minh, dưới sự chỉ đạo trực tiếp của Ban Bình dân học vụ xã, một số cán bộ trong xã biết chữ, có năng lực được chính quyền xã cử đi tham dự lớp bồi túc giáo viên bình dân học vụ do tỉnh tổ chức và được phân công chỉ đạo phong trào bình dân học vụ. Nhiều cán bộ, giáo viên được phân công xuống tận các thôn, xóm vận động nhân dân đến lớp học. Mỗi thôn, xóm trong xã đều có từ 1 lớp, đến 2 lớp học (mỗi lớp có từ 15 người, đến 20 người). Các đội viên Thanh niên Cứu quốc, đội viên tự vệ..., là lực lượng tiên phong trong phong trào diệt “giặc đói”. Hiểu rõ yêu cầu phải “biết đọc, biết viết chữ quốc ngữ” để mở mang kiến thức xây dựng quê hương, đất nước, nhân dân các dân tộc La Hiên đã không phân biệt già trẻ, gái trai, tất cả đều nô nức theo học các lớp “bình dân học vụ”. Vào các buổi trưa, buổi tối và cả những khi trời mưa rét, mọi người dân La Hiên vẫn tích cực tham gia học tập. Bên ngọn đèn nhỏ, cùng với những quyển vở, giấy cũ kỹ, hoặc tấm bảng đen, mà phần viết là những thỏi sắn phơi khô, mọi người dân La Hiên đều chăm chỉ dạy và học. Tiếng đánh vần, tập đọc vang vang trong các lớp học, tạo nên không khí vui tươi trong các làng bản. Các hình thức kiểm tra kết quả học chữ cũng rất

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

sinh động và khá nghiêm ngặt, làm cho phong trào “*bình dân học vụ*” trong xã thêm sôi nổi, hiệu quả. Song song với phong trào diệt “*giặc dốt*”, cuộc vận động xây dựng đời sống mới được đẩy mạnh, những chương trình liên hoan văn nghệ “*cây nhà, lá vườn*”, với các tiết mục tự biên, tự diễn ca ngợi cuộc sống mới, phê phán những hủ tục, thói hư tật xấu trong xã hội; những đêm lửa trại thu hút đông đảo thanh niên nam nữ trong xã tham gia. Nhờ đó, trên địa bàn xã các tệ nạn ma to, cưới lớn, cờ bạc, nghiện hút thuốc phiện do xã hội cũ để lại từng bước được đẩy lùi.

Cuộc vận động xây dựng đời sống mới đã tác động tích cực đến lĩnh vực y tế. Nhân dân La Hiên đã biết khơi thông cống rãnh, lấp các hố nước tù để diệt ấu trùng muỗi, ngăn chặn bệnh sốt rét; đã biết “*ăn chín, uống sôi*” để tránh các bệnh đường ruột... Vì vậy, tuy thuốc phòng, trị bệnh còn rất thiếu thốn, nhưng tỷ lệ người dân trong xã mắc các bệnh sốt rét, đường ruột đã giảm rõ rệt so với trước Cách mạng tháng Tám 1945.

Thực hiện Sắc lệnh số 51/SL ngày 17/10/1945 của Chính phủ, từ cuối tháng 11, đầu tháng 12/1945, Ủy ban Nhân dân cách mạng lâm thời, Mặt trận Việt Minh và các đoàn thể cứu quốc trong xã đã tích cực chuẩn bị cho cuộc bầu cử Quốc hội nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa khóa I. Công tác tuyên truyền về mục đích, ý nghĩa cuộc Tổng tuyển cử bầu Quốc hội được các đội thông tin lưu động dùng loa tay phổ biến đến tận các thôn, xóm. Nhờ đó, nhân dân các dân tộc La Hiên đã hiểu được quyền lợi, trách nhiệm và vinh dự của người dân được tự tay bầu những đại biểu có đủ đức, tài ra lãnh đạo đất nước. Trước sự chống phá của các thế lực thù địch, công tác lập danh sách cử tri, lựa chọn địa điểm và bảo vệ an toàn cho các điểm bỏ phiếu đều được chuẩn bị

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

chu đáo. Ngày 23/12/1945, đồng đảo cử tri La Hiên đã hăng hái cùng với đồng đảo cử tri trong huyện, trong tỉnh đi bỏ phiếu bầu ba đại biểu Lê Trung Đình, Đặng Đức Thái, Nguyễn Trung Thành do Mặt trận Việt Minh tỉnh giới thiệu vào Quốc hội nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa, khoá I

Đầu năm 1946, các xã Xuân Quang, Lịch Sơn (của huyện Võ Nhai) được sáp nhập vào xã La Hiên. Từ đó đến cuối năm 1953, đầu năm 1954, La Hiên là một trong số 8 xã của huyện Võ Nhai⁽¹⁾. Thực hiện Sắc lệnh số 63/SL ngày 22/11/1945 của Hồ Chủ tịch về tổ chức Hội đồng Nhân dân và Ủy ban Hành chính cấp xã, tổ chức Ủy ban Hành chính cấp huyện và tổ chức Hội đồng Nhân dân và Ủy ban Hành chính cấp tỉnh, tháng 4/1946, đồng đảo cử tri La Hiên lại cùng cử tri các xã trong huyện tiếp tục tham gia cuộc bầu cử Hội đồng Nhân dân hai cấp xã và tỉnh. Sau thành công của cuộc bầu cử Hội đồng Nhân dân hai cấp xã và tỉnh, Hội đồng Nhân dân xã La Hiên họp, bầu Ủy ban Hành chính xã thay cho Ủy ban Nhân dân cách mạng lâm thời xã được thành lập từ khi mới giành được chính quyền cách mạng (tháng 3/1945). Theo đó, đồng chí Triệu Văn Chù, nguyên Chủ tịch Ủy ban Nhân dân cách mạng lâm thời xã Xuân Quang được bầu làm Chủ tịch Ủy ban Hành chính xã La Hiên (thay đồng chí Dương Khánh Sơn, Chủ tịch Ủy ban Nhân dân cách mạng lâm thời xã La Hiên được bổ nhiệm làm Trưởng ban Tuyên truyền huyện Võ Nhai).

Việc thành lập Ủy ban Hành chính thay cho Ủy ban Nhân dân cách mạng lâm thời xã La Hiên đã có tác dụng tích cực tới

---

⁽¹⁾ Tám xã là Nghinh Tường, Lâu Thượng, Phương Giao, Thượng Nung, Trảng Xá, La Hiên, Văn Lăng, Cúc Đường.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

công cuộc chuẩn bị kháng chiến, khắc phục được sự lúng túng, ngỡ ngàng của chính quyền các cấp trong việc quản lý, tổ chức và chỉ đạo xây dựng chế độ mới.

Đồng thời với việc thành lập Ủy ban Hành chính các xã, theo đề nghị của tỉnh, Liên khu Việt Bắc ra quyết định thành lập Ủy ban Hành chính huyện Võ Nhai do đồng chí Chu Quốc Hưng làm Chủ tịch (thay cho Ủy ban Nhân dân cách mạng lâm thời huyện được thành lập từ ngày 21/3/1945).

Nhằm đáp ứng yêu cầu lãnh đạo của Đảng đối với sự nghiệp kháng chiến kiến quốc, đầu năm 1946, Tỉnh ủy lâm thời tỉnh Thái Nguyên quyết định thành lập Đảng bộ huyện Võ Nhai và chỉ định đồng chí Đàm Văn Ứng làm Bí thư Ban Chấp hành (lâm thời) Đảng bộ huyện.

Trong cuộc vận động Cách mạng tháng Tám 1945, La Hiên là trung tâm chính trị của Võ Nhai, sự canh phòng, kiểm soát của địch vì thế cũng chặt chẽ, gắt gao hơn, do đó cơ sở cách mạng không có điều kiện mở rộng, tổ chức cơ sở Đảng chưa được thành lập. Mọi sự lãnh đạo của Đảng ở La Hiên đều thông qua các đồng chí đảng viên trong đơn vị Cứu quốc quân và cán bộ Xứ ủy Bắc Kỳ hoạt động trong vùng. Sau ngày Cách mạng tháng Tám 1945 thành công, các đồng chí đảng viên ở các đơn vị Cứu quốc quân và Xứ ủy Bắc Kỳ rút đi, tạo ra một khoảng trống về công tác lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng ở La Hiên. Thực hiện nhiệm vụ "*đẩy mạnh công tác phát triển đảng viên, thành lập các tổ chức cơ sở Đảng ở những nơi xét thấy đủ điều kiện...*" do Nghị quyết Hội nghị cán bộ toàn tỉnh họp tháng 9/1945 tại xóm Trường Xô, xã Phấn Mễ,

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

huyện Phú Lương đề ra, từ cuối năm 1945, các đồng chí Nguyễn Bá Cương (Tỉnh ủy viên phụ trách huyện Võ Nhai) và Bùi Chí Tâm⁽¹⁾ (Chủ tịch Việt Minh huyện Võ Nhai) đã trực tiếp xuống xã La Hiên vừa lãnh đạo phong trào, vừa làm các công tác phát triển đảng viên và xây dựng tổ chức cơ sở Đảng. Tại xã La Hiên, các đồng chí Nguyễn Bá Cương và Bùi Chí Tâm đã đẩy mạnh công tác tuyên truyền, giáo dục, bồi dưỡng, lựa chọn các quần chúng ưu tú để phát triển vào Đảng. Đầu tháng 1/1946, đồng chí Nguyễn Bá Cương và đồng chí Bùi Chí Tâm tổ chức thành lập Chi bộ Đảng xã La Hiên, do đồng chí Nguyễn Bá Cương trực tiếp làm Bí thư Chi bộ. Ngày 12/1/1946, Chi bộ xã La Hiên tổ chức kết nạp đồng chí Lương Văn Báo⁽²⁾ vào Đảng.

⁽¹⁾ Đồng chí Bùi Chí Tâm, sinh năm 1910; quê quán xã Thanh Liệt, huyện Thanh Trì, Hà Nội; trú quán của gia đình phường Hoàng Văn Thụ, thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên; tham gia cách mạng năm 1944; đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam từ tháng 9/1945; nguyên Chủ nhiệm Việt Minh, Chính trị viên Huyện đội Võ Nhai; Trưởng Ty Thương binh, Chủ tịch Ủy ban Liên Việt, Phó Trưởng ty Nông lâm, Trưởng ty Lâm nghiệp, Chủ tịch Ủy ban Mặt trận Tổ quốc tỉnh Thái Nguyên; nghỉ hưu tháng 7/1965, từ trần tháng 1/1988.

⁽²⁾ Đồng chí Lương Văn Báo, là người dân tộc Nùng, sinh năm 1902; quê quán xã Gia Hội, huyện Tràng Định, tỉnh Lạng Sơn; trú quán xóm Làng Kèn, xã La Hiên, huyện Võ Nhai, tỉnh Thái Nguyên; tham gia cách mạng từ năm 1936. Tháng 7/1941, đồng chí Lương Văn Báo bị thực dân Pháp bắt giam ở chùa Cầu Rán (xã Phú Thượng, huyện Võ Nhai) ba ngày. Trong thời gian bị địch giam giữ, tra tấn, đồng chí Lương Văn Báo đã giữ vững khí tiết của người cách mạng, không khai báo làm lộ bí mật của tổ chức cách mạng cơ sở. Sau khi được thả khỏi nơi giam giữ, đồng chí Lương Văn Báo tiếp tục tham gia hoạt động cách mạng. Sau khởi nghĩa giành chính quyền (tháng 3/1945), đồng chí Lương Văn Báo được phân công làm Thư kí Hội đồng nhân dân cách mạng lâm thời xã La Hiên.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Tiếp theo, ngày 12/2/1946, Chi bộ xã La Hiên tiếp tục kết nạp các quần chúng ưu tú Lương Văn Sao và Trần Văn Quyền vào Đảng⁽¹⁾. Từ giữa năm 1946, sau khi được công nhận là đảng viên chính thức (12/5/1946), đồng chí Lương Văn Sao được Chi bộ xã bầu làm Phó Bí thư Chi bộ, từ cuối năm 1946 làm Bí thư Chi bộ kiêm Trưởng ban Công an và Trưởng ban Tuyên truyền xã.

Chưa đầy một tháng sau ngày Chủ tịch Hồ Chí Minh tuyên bố độc lập, ngày 23/9/1945, được quân đội Anh dung túng, che chở, thực dân Pháp nổ súng đánh chiếm một số cơ quan của ta ở Sài Gòn, Chợ Lớn. Nhân dân Sài Gòn, Chợ Lớn đã anh dũng đứng lên kháng chiến. Ủng hộ nhân dân Nam Bộ kháng chiến, hưởng ứng lời kêu gọi của Trung ương Đảng *“Hy sinh hết thảy vì kháng chiến. Hy sinh hết thảy vì Mặt trận miền Nam”*, nhân dân các dân tộc La Hiên đã tham gia mít tinh, biểu tình phản đối cuộc chiến tranh xâm lược của thực dân Pháp. Băng cờ, khẩu hiệu, biểu ngữ *“Đả đảo thực dân Pháp xâm lược”*, *“Ủng hộ Nam Bộ kháng chiến”*, được căng lên ở khắp nơi trong phố La Hiên. Đoàn Thanh niên Cứu quốc xã La Hiên do đồng chí Hoàng Văn La phụ trách đã động viên được đông đảo thanh niên các dân tộc La Hiên nô nức đến *“Phòng Nam Bộ”* ghi tên xung phong tòng quân lên đường vào Nam đánh giặc. Phát huy truyền thống của quê hương Căn cứ địa cách mạng, con em nhân dân các dân tộc La Hiên trong các Chi đội Nam tiến đã dũng cảm chiến đấu trên khắp các mặt trận.

⁽¹⁾ Theo lí lịch đảng viên của các đồng chí Lương Văn Sao, Lương Văn Báo và Hoàng Văn La khai tháng 5 /1975, lưu tại Văn phòng Đảng ủy xã La Hiên

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Trong cuộc vận động Cách mạng tháng Tám năm 1945, Võ Nhai là nơi ra đời và cũng là địa bàn hoạt động của Cứu quốc quân II, nên có lực lượng vũ trang khá mạnh. Cách mạng tháng Tám năm 1945 thắng lợi, phần lớn các cán bộ, chiến sĩ lực lượng vũ trang Võ Nhai có nhiều kinh nghiệm chiến đấu đã được điều động vào các đội quân Nam tiến hoặc các đơn vị Vệ quốc đoàn, lực lượng còn lại chỉ có một số ít cán bộ làm nòng cốt, nên đội ngũ cán bộ lãnh đạo, chỉ huy về quân sự vừa thiếu về số lượng, vừa yếu về năng lực. Thực hiện chủ trương động viên nhân dân tham gia xây dựng, củng cố, phát triển lực lượng vũ trang của Tỉnh ủy Thái Nguyên, dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo trực tiếp của Huyện ủy và Ủy ban Hành chính huyện Võ Nhai, Chi bộ Đảng và Ủy ban Hành chính xã La Hiên tập trung lãnh đạo, chỉ đạo công tác xây dựng, củng cố các đơn vị tự vệ chiến đấu. Lực lượng tự vệ La Hiên được biên chế thành các tiểu đội, trung đội, gồm các bộ phận quân báo, liên lạc và cứu thương. Nhân dân các dân tộc trong xã tích cực tham gia đóng góp sức người, sức của xây dựng tổ chức và mua sắm vũ khí, trang bị cho lực lượng tự vệ chiến đấu xã. Nhiều cán bộ, chiến sĩ tham gia tự vệ xã đã tự sắm súng kíp, rèn mã tấu, nỏ làm vũ khí đánh giặc. Để nâng cao trình độ giác ngộ về chính trị và năng lực chiến đấu cho cán bộ, chiến sĩ tự vệ, được sự giúp đỡ của huyện về giáo viên huấn luyện quân sự và chính trị, Chi bộ Đảng và Ủy ban Hành chính xã La Hiên đã liên tiếp lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức các lớp huấn luyện quân sự ngắn ngày cho cán bộ, chiến sĩ tự vệ. Thông qua huấn luyện cán bộ, chiến sĩ tự vệ La Hiên đã không những nắm vững chủ trương đường lối kháng chiến mà còn nâng cao kĩ, chiến thuật chiến đấu cá nhân, tiểu tổ chiến đấu, kĩ thuật sử dụng lựu đạn, địa lôi,

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

...Được xây dựng, củng cố và huấn luyện tốt, lực lượng tự vệ La Hiên đã góp phần làm tròn nhiệm vụ ngăn chặn các âm mưu chống phá của các thế lực thù địch, bảo đảm an ninh chính trị và trật tự xã hội, bảo vệ và giữ vững chính quyền cách mạng.

Với âm mưu “*quyết quay trở lại cướp nước ta một lần nữa*”, thực dân Pháp từng ngày, từng giờ, mở rộng chiến tranh xâm lược ra khắp hai miền Nam, Bắc nước ta. Đến những tháng cuối năm 1946, thái độ và hành động của quân Pháp càng ngày càng trắng trợn, ngang ngược. Từ ngày 20 đến ngày 27/11/1946, thực dân Pháp tập trung quân gây sự rồi ngang nhiên chiếm đóng thành phố Hải Phòng và thị xã Lạng Sơn. Ngày 17/12/1946, tại Hà Nội, chúng gây ra vụ thảm sát ở phố Hàng Bún và chiếm một số trụ sở của Chính phủ ta. Trong hai ngày 18 và 19/12/1946, thực dân Pháp liên tiếp gửi tối hậu thư cho Chính phủ ta đòi tước vũ khí của tự vệ và đòi trao quyền kiểm soát Thủ đô cho chúng. Trước tình hình đó, dưới sự chủ tọa của Chủ tịch Hồ Chí Minh, Hội nghị Ban Thường vụ Trung ương Đảng (họp mở rộng) tại làng Vạn Phúc (Hà Đông) đã nhận định: “*Âm mưu của Pháp mở rộng chiến tranh xâm lược nước ta đã chuyển sang một bước mới, thời kì hoà hoãn đã qua, khả năng hoà bình không còn nữa*”. Hội nghị quyết định phát động cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược trên quy mô cả nước.

Đêm 19/12/1946, các lực lượng vũ trang thủ đô Hà Nội đã nổ súng chiến đấu, mở đầu Toàn quốc kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược. Sáng ngày 20/12/1946, Đài Phát thanh tiếng nói Việt Nam đã phát đi Lời kêu gọi Toàn quốc kháng chiến của Chủ tịch Hồ Chí Minh :

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

“Chúng ta muốn hoà bình, chúng ta phải nhân nhượng. Nhưng chúng ta càng nhân nhượng, thực dân Pháp càng lấn tới vì chúng quyết tâm cướp nước ta một lần nữa.

Không! Chúng ta thà hy sinh tất cả, chứ nhất định không chịu mất nước, nhất định không chịu làm nô lệ.

Hỡi đồng bào!

Chúng ta phải đứng lên!

Bất kỳ đàn ông, đàn bà, bất kỳ người già, người trẻ, không chia tôn giáo, đảng phái, dân tộc. Hễ là người Việt Nam thì phải đứng lên đánh thực dân Pháp, để cứu Tổ quốc. Ai có súng dùng súng, ai có gươm dùng gươm, không có gươm thì dùng cuốc thuổng, gậy gộc. Ai cũng phải ra sức chống thực dân Pháp cứu nước”⁽¹⁾.

Hưởng ứng lời kêu gọi Toàn quốc kháng chiến của Chủ tịch Hồ Chí Minh và thực hiện đường lối kháng chiến “toàn dân, toàn diện” của Đảng, dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo trực tiếp của Huyện uỷ, Ủy ban Hành chính huyện Võ Nhai, Chi bộ, Ủy ban Hành chính xã La Hiên tập trung lãnh đạo, chỉ đạo nhân dân và các lực lượng vũ trang trong xã tiến hành công tác chuẩn bị kháng chiến trên tất cả các mặt. Thực hiện Thông tư ngày 19/2/1947 của Bộ Quốc phòng⁽²⁾, tiếp theo sự ra đời của Tỉnh đội bộ dân quân tỉnh Thái Nguyên (15/4/1947), Huyện đội bộ dân quân huyện Võ Nhai (cuối tháng 4/1947), từ tháng 5/1947, cùng với Xã đội bộ dân

---

⁽¹⁾ Hồ Chí Minh toàn tập 1945 - 1947, Nxb Sự thật Hà Nội 1984, trang 102.

⁽²⁾ Thông tư ngày 19/2/1947 của Bộ Quốc phòng về quy định Hệ thống tổ chức và nhiệm vụ các cơ quan dân quân, tự vệ, du kích thuộc các khu, tỉnh, huyện, xã.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

quân các xã trên địa bàn huyện Võ Nhai, Xã đội bộ dân quân xã La Hiên cũng được thành lập. Ban Chỉ huy Xã đội bộ dân quân xã La Hiên do đồng chí Ninh (ở xóm Đồng Thu - nay xóm Đồng Thu thuộc xã Quang Sơn, huyện Đồng Hỷ) làm Xã đội trưởng. Ban Chỉ huy Xã đội bộ dân quân là cơ quan tham mưu giúp Chi bộ, Ủy ban Hành chính xã về công tác quân sự địa phương. Sự ra đời của Xã đội bộ dân quân là cơ sở quan trọng để giúp cấp ủy, chính quyền xã lãnh đạo, chỉ đạo đẩy mạnh công tác xây dựng, củng cố và phát triển lực lượng dân quân, du kích trên địa bàn xã.

Sau ngày Toàn quốc kháng chiến, các cơ quan Trung ương Đảng, Chính phủ và các cơ quan, nhà máy, xí nghiệp của các bộ, ban, ngành... lần lượt chuyển lên An toàn khu Việt Bắc lãnh đạo toàn dân kháng chiến. Để chiến thắng kẻ thù có quân đông, vũ khí trang bị hiện đại, sức cơ động nhanh, Trung ương Đảng, Chính phủ chủ trương phá hoại để kháng chiến, nhằm hạn chế lợi thế của quân địch, tạo điều kiện cho quân và dân ta phát triển chiến tranh du kích, tiêu hao, tiêu diệt nhiều sinh lực địch. Thực hiện lời kêu gọi của Hồ Chủ tịch *“phá cho rộng, phá cho sâu... tất cả những gì địch có thể lợi dụng của ta để đánh lại ta thì phải phá...”*, nhân dân các dân tộc trong huyện Võ Nhai tổ chức phá hoại trên toàn tuyến Quốc lộ 1B và các trục đường lớn trong huyện. Trong đó, lực lượng dân quân du kích La Hiên đảm nhận phá đoạn Quốc lộ 3 đoạn từ Quang Sơn lên phố La Hiên và đoạn đầu đường nhánh từ La Hiên đi Cúc Đường. Ở những tuyến này, nhân dân và lực lượng dân quân, du kích La Hiên đã đào hố sâu, rộng, cắt ngang hai phần ba mặt đường và chặt hạ nhiều cây to trên các sườn núi xuống chắn ngang mặt đường ...

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Thông qua chiến dịch phá hoại giao thông, lực lượng dân quân, du kích xã La Hiên đã được củng cố thêm. Ban Chỉ huy Huyện đội bộ dân quân Võ Nhai tiếp tục giúp La Hiên huấn luyện lực lượng dân quân, du kích. Nội dung huấn luyện tập trung chủ yếu vào kỹ thuật phối hợp chiến đấu, gài mìn, cắm chông và sử dụng các loại vũ khí thông thường. Qua huấn luyện chiến đấu, trình độ tác chiến, tinh thần sẵn sàng chiến đấu của cán bộ, chiến sĩ lực lượng dân quân, du kích La Hiên từng bước được nâng cao.

Trải qua hơn hai năm (từ tháng 9/1945 đến tháng 10/1947), dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo trực tiếp của Chi bộ và Ủy ban Hành chính xã La Hiên, nhân dân các dân tộc trong xã đã phát huy truyền thống đoàn kết, đẩy mạnh sản xuất, giải quyết nạn đói, từng bước cải thiện đời sống nhân dân, xây dựng và củng cố chính quyền vững mạnh, nâng cao tiềm lực về mọi mặt; tích cực xây dựng, huấn luyện nâng cao trình độ của lực lượng dân quân, du kích, sẵn sàng cùng quân và dân trong huyện, trong tỉnh chủ động bước vào cuộc chiến đấu trực tiếp chống thực dân Pháp xâm lược.

II. Lãnh đạo quân và dân trong xã trực tiếp phục vụ chiến đấu và chiến đấu bảo vệ quê hương, xây dựng hậu phương, chi viện tiền tuyến (11/1947 – 7/1954).

Sau gần một năm tấn công ra miền Bắc, mặc dù đã mở rộng được phạm vi chiếm đóng, nhưng đến trước tháng 10/1947, trên thực tế kế hoạch "*đánh nhanh, thắng nhanh*" của thực dân Pháp vẫn đứng trước nguy cơ bị phá sản. Trước tình hình đó, tiếp tục thực hiện âm mưu "*đánh nhanh, thắng nhanh*", ngày 7/10/1947, thực dân Pháp huy động khoảng 12.000 quân, gồm 5 trung đoàn

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

bộ binh, 3 tiểu đoàn dù, 2 tiểu đoàn pháo, 2 tiểu đoàn công binh, 40 tàu chiến, ca nô và 40 máy bay các loại, mở Chiến dịch tấn công Việt Bắc Thu - Đông 1947, nhằm đập tan cơ quan đầu não kháng chiến, tiêu diệt bộ đội chủ lực của ta, khoá chặt biên giới Việt - Trung, ngăn chặn sự liên hệ giữa ta với quốc tế, phá hoại kinh tế, khủng bố nhân dân, thúc đẩy thành lập chính quyền toàn quốc, nhanh chóng kết thúc cuộc chiến. Mở đầu Chiến dịch tấn công Việt Bắc Thu - Đông 1947 của địch là cuộc hành quân mang mật danh “Lê”. Mở đầu cuộc hành quân Lê, ngày 7 và ngày 8/10/1947, thực dân Pháp cho quân nhảy dù đánh chiếm thị xã Bắc Cạn, thị trấn Chợ Mới - huyện Bạch Thông và huyện lỵ Chợ Đồn (thuộc tỉnh Bắc Cạn). Ngày 9/10/1947, chúng tiếp tục cho một binh đoàn hỗn hợp thủy bộ theo sông Hồng, ngược lên sông Lô đánh chiếm thị xã Tuyên Quang, hình thành hai gọng kìm kẹp chặt Căn cứ địa kháng chiến Việt Bắc từ hai hướng đông, tây, kết hợp với quân dù lưng sục, càn quét từ trong ra, hòng bao vây, chia cắt, tiêu diệt bộ đội chủ lực ta và phá tan Căn cứ địa.

Trước sự tấn công ồ ạt của kẻ thù lên Căn cứ địa kháng chiến Việt Bắc, ngày 8/10/1947, Bộ Tổng Chỉ huy ra Nhật lệnh chiến đấu, chỉ rõ nhiệm vụ cụ thể cho bộ đội, dân quân, du kích, tự vệ chiến đấu và Ủy ban Kháng chiến, Ủy ban Hành chính các cấp cùng toàn thể nhân dân. Ngày 15/10/1947, Ban Thường vụ Trung ương Đảng ra Chỉ thị “*Phải phá tan cuộc tấn công mùa đông của giặc Pháp*”. Cũng trong ngày 15/10/1947, từ An toàn khu Định Hoá, Chủ tịch Hồ Chí Minh gửi thư kêu gọi bộ đội, dân quân, du kích cùng toàn thể đồng bào ra sức đánh giặc.

Thực hiện Nhật lệnh chiến đấu của Bộ Tổng Chỉ huy, Chỉ thị của Ban Thường vụ Trung ương Đảng và Thư kêu gọi của Chủ

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

tịch Hồ Chí Minh, Chi bộ La Hiên lãnh đạo nhân dân và cán bộ, chiến sĩ lực lượng dân quân, du kích trong xã nhanh chóng rà soát, khẩn trương hoàn tất các công việc chuẩn bị kháng chiến còn dang dở. Trong công tác phá hoại cầu, đường nhằm mục đích hạn chế khả năng cơ động của kẻ thù tuy đã được triển khai từ đầu năm 1947, nhưng do tâm lí chủ quan, cho rằng quân Pháp không dám liều lĩnh tấn công vào sâu Căn cứ địa của ta, nên Chi bộ xã La Hiên cũng như các Chi bộ xã khác trong huyện Võ Nhai không thực sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo thi hành ráo riết. Trước tình hình mới, công tác phá hoại được Chi bộ và Ủy ban Hành chính xã lãnh đạo, chỉ đạo tiến hành hết sức khẩn trương. Hệ thống hào cắt ngang mặt đường đoạn Quốc lộ 1B từ Quang Sơn lên phố La Hiên được nhân dân và cán bộ, chiến sĩ dân quân, du kích La Hiên đào thêm nhiều điểm; những hào, hố cũ được đào rộng hơn, sâu hơn. Quân và dân La Hiên tiếp tục chặt hạ thêm nhiều cây to trên các sườn núi xuống chắn ngang mặt đường; vót hàng ngàn cây chông bằng tre, nứa, mai, vầu, mỗi cây dài từ 2,5 mét, đến 3 mét mang cắm xuống những cánh đồng, bãi trồng trên địa bàn xã để chống quân địch nhảy dù. Tài sản của nhân dân trong xã (gồm lương thực, thực phẩm, gia súc, gia cầm...), được Chi bộ lãnh đạo đưa đi sơ tán, cất dấu vào trong rừng sâu, hang đá... Lực lượng dân quân, du kích xã tăng cường luyện tập quân sự, tuần tra, canh gác bảo vệ xóm, làng. Đơn vị du kích tập trung của xã được trang bị thêm vũ khí, sẵn sàng cơ động, độc lập tác chiến hoặc phối hợp tác chiến với các đơn vị bạn, với bộ đội chủ lực sẵn sàng đánh địch bảo vệ quê hương, bảo vệ Căn cứ địa.

Về phía địch, sau hơn một tháng tung quân lên Việt Bắc, cuộc hành quân Lê-a (bước I trong Chiến dịch tấn công lên Việt

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Bắc Thu Đông 1947 của thực dân Pháp) về cơ bản bị thất bại: chiếc ô chụp xuống Việt Bắc bị thủng nhiều mảng lớn. Phán đoán có từ 20 đến 25 tiểu đoàn bộ đội chủ lực của ta đóng ở các huyện Định Hóa, Đại Từ, Phú Lương (tỉnh Thái Nguyên), Yên Thế (tỉnh Bắc Giang), lưu vực sông Đáy và phía tây Tam Đảo; các cơ quan đầu não kháng chiến của ta đóng ở vùng núi đá huyện Võ Nhai (tỉnh Thái Nguyên), Bộ chỉ huy quân đội viễn chinh Pháp ở Đông Dương quyết định vừa rút lui khỏi Việt Bắc, vừa kết hợp thực hiện cuộc hành binh “Xanh - tuya” (Xiết chặt) bao vây, càn quét khu tứ giác Tuyên Quang – Thái Nguyên – Việt Trì - Phú Lạng Thương rộng hơn 8.000 ki lô mét vuông, nhằm tiếp tục *“lùng bắt kỳ được cơ quan đầu não kháng chiến, tiêu diệt bằng được lực lượng chủ lực Việt Minh, phá nát căn cứ địa”*. Ngoài lực lượng chặn đánh ta ở vòng ngoài, hướng chính của cuộc hành binh Xanh-tuya là Thái Nguyên, hai hướng khác là Sông Thương – Yên Thế và Chợ Mới - Tuyên Quang.

Ngày 20-11-1947, cuộc hành binh Xanh-tuya của địch bắt đầu.

Thời gian này, La Hiên nằm trong vùng An toàn khu Võ Nhai. Để tránh các mũi tấn công của địch từ các hướng Tuyên Quang sang, Bắc Cạn xuống, các cơ quan đầu não kháng chiến của Trung ương Đảng, Chính phủ và các đồng chí lãnh đạo cao cấp nhất của Đảng, Chính phủ, Quân đội ta đã từ An toàn khu Định Hóa di chuyển qua La Hiên, đến ở và việc tại các xã Trảng Xá, Liên Minh, Dân Tiến (huyện Võ Nhai). Chi bộ và Ủy ban Hành chính xã La Hiên đã lãnh đạo, chỉ đạo nhân dân và lực lượng dân quân, du kích xã chở che, giúp đỡ và bảo vệ tuyệt đối an toàn cho các đoàn cán bộ Đảng, Chính phủ, Quân đội di chuyển qua địa bàn xã.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Trung tuần tháng 11/1947, trước tình hình địch "đã đánh hơi thấy Trung ương và Chính phủ chuyển về Võ Nhai, nên có thể chúng sẽ táo bạo mở cuộc hành quân tập kích vào Võ Nhai"⁽¹⁾, các cơ quan đầu não kháng chiến của Trung ương Đảng, Chính phủ và các đồng chí lãnh đạo cao cấp nhất của Đảng, Chính phủ, Quân đội ta lại di chuyển từ An toàn khu Võ Nhai về An toàn khu Định Hóa. Đoàn Cán bộ lãnh đạo cao cấp nhất của Trung ương Đảng, Chính phủ (gồm các đồng chí Tôn Đức Thắng, Trường Chinh, Phạm Văn Đồng, Hoàng Quốc Việt, Nguyễn Thị Thập), do đồng chí Lê Dục Tôn (Đội trưởng Đội Bắc Sơn) trực tiếp làm nhiệm vụ bảo vệ và dẫn đường di chuyển từ An toàn khu Võ Nhai sang An toàn khu Định Hóa. Đoàn đi từ xã Dân Tiến, qua các xã Tràng Xá, Liên Minh (huyện Võ Nhai), Văn Hán (huyện Đồng Hỷ), đến xã La Hiên thì trời hừng sáng, Đoàn vào nghỉ chân ở Lịch Sơn. Nhân dân La Hiên nói chung, Lịch Sơn nói riêng đã tạo mọi điều kiện thuận lợi cho Đoàn nghỉ chân và bảo vệ Đoàn an toàn tuyệt đối. Theo yêu cầu của đồng chí Lê Dục Tôn, Ban Chi ủy, Ủy ban Hành chính xã và Ban Chỉ huy Xã đội La Hiên đã cử 4 chiến sĩ dân quân giúp mang hành lý và đi trước dẫn đường, đưa Đoàn Cán bộ cao cấp nhất của Trung ương Đảng, Chính phủ từ An toàn khu Võ Nhai sang An toàn khu Định Hóa tuyệt đối an toàn.

Trước những diễn biến mới của tình hình, để bảo đảm an toàn, ngày 23/11/1947, Huyện ủy, Ủy ban Hành chính huyện Võ Nhai di chuyển nơi ở và làm việc từ phố La Hiên vào Làng Lai.

⁽¹⁾ Kỉ yếu Hội thảo khoa học :Thái Nguyên trong chiến thắng Việt Bắc Thu Đông 1947, trang 47.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Thực hiện kế hoạch Xanh tuya, tiếp theo việc rút quân từ thị xã Bắc Cạn, thị trấn Chợ Mới xuống cần quét hai huyện Phú Lương, Định Hóa, 8 giờ sáng ngày 26/11/1947, trên địa bàn huyện Võ Nhai, quân Pháp huy động 24 máy bay, gồm 15 máy bay chiến đấu, 9 máy bay vận tải đến ném bom, bắn phá và thả khoảng một tiểu đoàn, 500 quân dù xuống chiếm đóng phố La Hiên và vùng phụ cận. 12 giờ trưa cùng ngày, quân Pháp cho 17 máy bay các loại đến ném bom, bắn phá và thả 200 quân dù xuống chiếm đóng vùng Trảng Xá. Tiếp theo, trên địa bàn huyện Đại Từ, 15 giờ chiều ngày 26/11/1947, quân Pháp huy động 19 máy bay các loại đến ném bom, bắn phá và thả 400 quân dù xuống chiếm đóng cánh đồng làng Ngò (xã An Khánh) và khu Ba Gò (xã Cù Vân).

Quyết tâm chiến đấu bảo vệ quê hương, bảo vệ An toàn khu kháng chiến, tại phố La Hiên, lực lượng dân quân, du kích La Hiên đã cùng với lực lượng bộ đội chủ lực và cán bộ, chiến sĩ Trung đội du kích tập trung của huyện Võ Nhai kiên cường đánh địch. Do tương quan lực lượng giữa ta và địch quá chênh lệch cả về quân số và vũ khí, nên đã có 17 cán bộ, chiến sĩ bộ đội và dân quân, du kích bị thương, vong (trong đó hi sinh 15 người, bị thương 2 người). Trước tình thế bất lợi đó, các lực lượng bộ đội và dân quân, du kích phải rút vào rừng. Một số cán bộ, chiến sĩ dân quân, du kích bị địch bao vây, không rút được vào rừng, phải rút xuống hầm bí mật. Khi chiến sĩ du kích Lý Viết Va rút xuống hầm bí mật thì bị địch phát hiện được, ném lựu đạn theo. Lựu đạn chưa nổ, Lý Viết Va bình tĩnh nhặt ném trở lại phía địch, tiêu diệt 4 tên Pháp, nâng tổng số quân Pháp bị ta tiêu diệt ở phố La Hiên lên 8 tên. Lợi dụng lúc quân Pháp hốt hoảng nằm rạp xuống đất

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

tránh sát thương của lựu đạn, Lý Viết Va bật lên khỏi hầm, chạy vào rừng mang theo khẩu súng của mình và khẩu súng của một đồng đội đã hi sinh. Bị thương nặng, Lý Viết Va vẫn quyết tâm mang hai khẩu súng về giao cho đơn vị trước khi trút hơi thở cuối cùng, nêu một tấm gương sáng trong toàn Chiến khu về tinh thần chiến đấu mưu trí, dũng cảm và tinh thần bảo toàn vũ khí...

Đến chiều ngày 26/11/1947, trên địa bàn ba huyện Định Hóa, Đại Từ, Võ Nhai của tỉnh Thái Nguyên đã có khoảng 2.600 quân Pháp chiếm đóng ở nhiều vị trí quan trọng. Tại La Hiên, ngay sau khi tiếp đất, quân dù Pháp đã nhanh chóng chiếm đóng khu vực phố La Hiên. Sau khi đánh chiếm phố La Hiên, giặc Pháp cho quân đóng chốt ngay cạnh đồn La Hiên cũ, đặt vọng gác ở bốn phía chặn bốn ngã đường đi các xã Cúc Đường, Văn Hán, thị trấn Đình Cả và thị xã Thái Nguyên. Phía đi xã Cúc Đường, chúng đặt vọng gác án ngữ ở suối Đát; phía đi xã Văn Hán chúng đặt vọng gác ở sân tập La Hiên; phía đi thị trấn Đình Cả và phía đi thị xã Thái Nguyên chúng đặt vọng gác và đặt súng máy ngay trên đường 1B, ở hai đầu phố La Hiên.

Cùng với việc đặt bốn vọng gác ngăn chặn quân ta tấn công vào La Hiên ở bốn phía, quân Pháp còn tỏa ra lùng sục, càn quét các khu vực Cúc Đường, La Hóa, Đèo Khế. Một đại đội địch từ La Hiên càn vào Cúc Đường cùng lúc chiến sĩ du kích Hà Văn Thi từ Cúc Đường vác súng đi ra La Hiên. Bất ngờ gặp địch, chiến sĩ du kích Hà Văn Thi chưa kịp xử lý thì đã bị quân Pháp nổ súng bắn chết.

Chiều ngày 26/11/1947, lực lượng dân quân, du kích La Hiên phối hợp với Trung đội du kích tập trung của huyện Võ Nhai và

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

bộ đội chủ lực tạo thành thế bao vây quân Pháp ở phố La Hiên từ bốn mặt, liên tục tấn công, quấy rối khu vực đóng quân, chặn đánh các toán quân Pháp càn quét ra xung quanh, tiêu diệt và làm bị thương một số tên. Đêm ngày 26/11/1947, một đơn vị bộ đội chủ lực đóng ở Xuân Quang quyết định đột kích vào La Hiên, nhưng khi đến suối Đất thì phát hiện thấy địch cài nhiều mìn, không vào được, nên chỉ bắn quấy rối rồi rút ra. Từ ngày 27/11/1947, quân địch ở bốn mặt trận Chợ Chu (Định Hóa), Làng Ngò (Đại Từ) và La Hiên, Trảng Xá (Võ Nhai) bắt đầu hành quân càn quét, bắn giết cán bộ, nhân dân, cướp bóc của cải và phá hoại các cơ sở vật chất của các cơ quan kháng chiến.

Tiếp tục tấn công tiêu diệt địch, tại La Hiên, để chuẩn bị tập kích vào vị trí đóng quân của địch, chập tối ngày 28/11/1947, 4 chiến sĩ trinh sát của một đơn vị bộ đội chủ lực vào trinh sát lực lượng và cách bố phòng của địch. Nhưng do địch bố phòng cẩn mật, lại gài rất nhiều mìn, nên rất khó khăn các chiến sĩ trinh sát mới đến được trạm gác của địch ở suối Đất. Tại đây, các chiến sĩ trinh sát phát hiện được một ổ súng máy của địch. Do súng máy đã bị địch khoá bằng xích sắt, nên các trinh sát chỉ lấy được 2 hòm đạn (1.800 viên) mang ra, mà không trinh sát được lực lượng và cách bố phòng của địch ở La Hiên. Do không trinh sát được lực lượng và cách bố phòng của địch, 75 cán bộ, chiến sĩ bộ đội chủ lực thuộc Trung đoàn 147 Vệ quốc đoàn đã tập kích đúng vào vị trí địch bố trí hỏa lực mạnh nhất, nên bị địch phản kích dữ dội, làm hơn một chục cán bộ, chiến sĩ bị hi sinh và 2 chiến sĩ bị địch bắt. Về phía địch chỉ có một tên chết. Đây là một thất bại đau xót do yếu kém của công tác trinh sát nắm địch.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Sau thất bại trong trận đánh đêm ngày 28/11/1947, 12 giờ đêm ngày 30/11/1947, du kích La Hiên tiếp tục dẫn đường cho bộ đội Vệ quốc đoàn từ Xuân Quang (Võ Nhai) và Khe Mo (Đồng Hỷ) tập kích địch ở phố La Hiên. Trận tập kích kéo dài đến 4 giờ sáng, tuy không chiếm được phố La Hiên, nhưng cũng làm cho quân địch ở đây lo sợ, mất ăn, mất ngủ.

Ngày 1/12/1947, tại khe Khuổi Súc, du kích La Hiên phối hợp với Trung đội du kích tập trung của huyện Võ Nhai và bộ đội chủ lực chặn đánh 65 tên địch từ La Hiên tràn vào Cúc Đường. Tại đèo Bụt, du kích địa phương phối hợp với bộ đội chủ lực chặn đánh 200 tên địch từ La Hiên tràn vào Đồng Giang. Trận đánh kéo dài suốt hai giờ đồng hồ. Do tương quan lực lượng giữa ta và địch quá chênh lệch, nên sau khi tiêu diệt 5 tên địch, bắn bị thương một số tên khác, bộ đội và du kích phải rút vào rừng. Quân Pháp vượt qua đèo Bụt, tràn quét sang Sa Lung. Tại Sa Lung, sau khi bắt được 1 du kích, quân Pháp bắt du kích này dẫn đường, nhưng du kích này kiên quyết chống lại và bị quân Pháp bắn chết.

Từ đầu tháng 12/1947, cùng với việc phối hợp chiến đấu với bộ đội chủ lực và dân quân, du kích các xã bạn, lực lượng dân quân, du kích La Hiên liên tục theo dõi, bám sát các hoạt động của địch. Mỗi khi từ vị trí đóng quân ở La Hiên, quân Pháp triển khai, tràn quét hướng nào đều được dân quân, du kích La Hiên kịp thời phát hiện, thông báo cho nhân dân và lực lượng vũ trang hướng đó phòng tránh và tổ chức chặn đánh. Trong các ngày 3 và 5/12/1947, từ La Hiên quân Pháp tấn công, tràn quét vào các xã Cúc Đường, Vũ Chấn đã bị dân quân, du kích Võ Nhai tổ chức chặn đánh quyết liệt, tiêu diệt và làm bị thương một số tên, buộc phải bỏ dở cuộc tràn, rút về nơi xuất phát.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Tiếp sức cho dân quân, du kích và bộ đội đánh giặc, nhân dân các dân tộc xã La Hiên vừa tổ chức cất giấu tài sản, sơ tán người già, trẻ nhỏ vào sâu trong núi an toàn, vừa tiếp tế lương thực, thực phẩm, động viên bộ đội và dân quân du kích chiến đấu tiêu hao, tiêu diệt nhiều sinh lực địch.

Qua hơn 10 ngày, đêm tấn công, càn quét vùng An toàn khu Võ Nhai không thu được kết quả, lại bị quân và dân Võ Nhai bao vây, tập kích, chặn đánh gây nhiều thiệt hại, nên quân địch kết hợp vừa càn quét, vừa rút về xuôi. Ngày 8/12/1947, quân địch ở phố La Hiên tiến hành đốt, phá nhà cửa của nhân dân trong phố, rồi rút hết xuống Chùa Hang (Đồng Hỷ). Huyện Võ Nhai nói chung, xã La Hiên nói riêng được hoàn toàn được giải phóng.

Để bảo đảm an toàn cho nhân dân, sau khi địch rút khỏi phố La Hiên, Ủy ban Kháng chiến đã cử Đội công tác dò mìn vào phố La Hiên kiểm tra. Tại đây, Đội công tác dò mìn đã phát hiện và tháo gỡ an toàn 1 quả mìn do địch gài lại. Tiếp đó, Đội công tác dò mìn leo lên hạ lá cờ của địch cắm trên núi đá Con Hổ. Trên đường leo lên núi đá Con Hổ, Đội công tác dò mìn cũng phát hiện, vô hiệu hóa một số mìn của địch gài lại. Sau khi xác định an toàn, Ủy ban Kháng chiến xã vận động nhân dân trở về làm tổng vệ sinh xóm phố, nhất là ở những nơi địch đóng quân, nơi trâu bò bị địch bắn chết để ngăn ngừa dịch bệnh có thể xảy ra.

Trong Chiến dịch phản công Việt Bắc Thu Đông năm 1947 của quân và dân ta, lực lượng dân quân, du kích La Hiên đã phối hợp chặt chẽ với Trung đội du kích tập trung của huyện và bộ

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

đội chủ lực tổ chức đánh địch nhiều trận, góp phần cùng với quân, dân trong tỉnh và quân, dân Việt Bắc bảo vệ tuyệt đối an toàn các cơ quan đầu não kháng chiến, Chủ tịch Hồ Chí Minh và các đồng chí lãnh đạo cao cấp nhất của Đảng, Chính phủ và quân đội, giữ vững được Trung tâm Căn cứ địa Việt Bắc - Thủ đô kháng chiến của cả nước.

Quân và dân các dân tộc La Hiên tự hào đã góp phần xứng đáng vào chiến công chung của quân và dân Việt Bắc làm phá sản chiến lược “đánh nhanh, thắng nhanh” của thực dân Pháp, đưa cuộc kháng chiến trường kỳ và gian khổ của dân tộc ta bước sang một giai đoạn mới – giai đoạn chuẩn bị tiến tới Tổng phản công giành thắng lợi hoàn toàn.

Bên cạnh những thắng lợi đã đạt được, cũng như nhân dân trong huyện, trong tỉnh, nhân dân La Hiên cũng chịu nhiều tổn thất, mất mát về người và của do cuộc tấn công, càn quét của địch gây ra. Toàn bộ nhà cửa của dân trong phố bị địch đốt phá, hàng chục con trâu bò bị địch giết hại. Qua thực tiễn chiến đấu, những yếu kém của chi bộ, chính quyền, đoàn thể và nhân dân La Hiên đã bộc lộ và đã được Tỉnh ủy Thái Nguyên chỉ rõ trong Báo cáo ngày 28/12/1947 về tình hình Võ Nhai trong những ngày đánh nhau *"Chi bộ La Hiên chạy, không lãnh đạo được K.C (Ủy ban Kháng chiến), D.K (du kích), V.M (Việt Minh). K.C (Ủy ban Kháng chiến) xã La Hiên chạy mất không ai làm việc gì... Pháp rút 15 hôm mà K.C (Ủy ban Kháng chiến xã) chưa về làm việc. Việt Minh xã La Hiên tản ra chạy mất. Dân chúng La Hiên rất hoang mang. Đến ngày 28/12/1947, dân chúng ở phố La Hiên vẫn chưa dám về nhà"*.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Tuy nhiên, được chiến thắng to lớn cổ vũ, những tổn thất về vật chất, những yếu, kém của Chi bộ, Ủy ban Kháng chiến và Việt Minh xã La Hiên đã từng bước được sửa chữa, khắc phục.

Trước những thiệt hại nặng nề do cuộc tấn công, càn quét của địch gây ra trong Chiến dịch Việt Bắc Thu – Đông 1947, ngay sau khi quân Pháp rút khỏi Võ Nhai, thực hiện Quyết định ngày 15/1/1948 của Ủy ban Kháng chiến Hành chính tỉnh Thái Nguyên về việc khắc phục hậu quả chiến tranh, dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo trực tiếp của Huyện ủy, Ủy ban Kháng chiến Hành chính huyện Võ Nhai, Ban Cứu tế xã La Hiên được thành lập, làm nhiệm vụ giúp các cấp ủy Đảng, chính quyền điều tra, nắm tình hình thiệt hại của nhân dân trong xã thời kì quân Pháp ném bom, nhảy dù, chiếm đóng, càn quét. Được sự giúp đỡ của một số cán bộ trong Ban Cứu tế tỉnh Thái Nguyên và Ban Cứu tế huyện Võ Nhai, Ban Cứu tế xã La Hiên đã kịp thời điều tra, thống kê cụ thể mức độ thiệt hại, mất mát của từng gia đình để báo cáo huyện, tỉnh giúp đỡ. Nhờ đó, hàng chục ngàn đồng, hàng tấn thóc và một số trâu, bò đã kịp thời được phân phối, cấp, phát cho các gia đình trong xã bị thiệt hại trong chiến tranh đang gặp nhiều khó khăn trong đời sống và sản xuất.

Nhờ sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo của các cấp ủy Đảng và chính quyền địa phương, trực tiếp là sự lãnh đạo, chỉ đạo của Huyện ủy, Ủy ban Kháng chiến Hành chính huyện Võ Nhai, nhân dân các dân tộc xã La Hiên đã nhanh chóng khắc phục khó khăn, ổn định tư tưởng, phát triển sản xuất, bảo đảm đời sống, tích cực tham gia vào công cuộc kháng chiến, kiến quốc của dân tộc.

Sau thắng lợi trong Chiến dịch phản công Việt Bắc Thu – Đông 1947 của quân và dân ta, dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo trực tiếp

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

của Huyện uỷ, Ủy ban Kháng chiến Hành chính huyện Võ Nhai, Ban Chi uỷ, Ủy ban Kháng chiến Hành chính xã La Hiên đã tập trung lãnh đạo nhân dân các dân tộc trong xã khẩn trương xây dựng, củng cố địa bàn xã ngày càng vững mạnh về mọi mặt kinh tế, chính trị và an ninh, trật tự. Thực hiện nhiệm vụ xây dựng và củng cố hậu phương, La Hiên có những thuận lợi căn bản. Đó là địa bàn xã nằm trong vùng tự do, nhân dân các dân tộc trong xã luôn luôn tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng và Chính phủ, tin tưởng vào thắng lợi cuối cùng của cuộc kháng chiến, kiến quốc. Nhân dân La Hiên cần cù, chịu khó, đoàn kết, tương trợ, đùm bọc giúp đỡ lẫn nhau trong sản xuất, xây dựng cuộc sống. Tuy nhiên, bên cạnh những thuận lợi đó, cấp ủy, chính quyền, đoàn thể và nhân dân các dân tộc La Hiên cũng đứng trước nhiều thử thách, cam go. Đời sống của nhân dân các dân tộc trong xã còn hết sức khó khăn. Cơ sở vật chất nghèo nàn, lại bị tàn phá nặng nề do cuộc tấn công, càn quét của địch. Mặt khác, thực hiện âm mưu “*Dùng người Việt, đánh người Việt*”, thực dân Pháp tiếp tục dung dưỡng bọn tay sai, phản động làm thỏ phi, gián điệp, phá hoại cơ sở vật chất, chia rẽ tình đoàn kết trong đồng bào các dân tộc, gây mâu thuẫn giữa nhân dân với chính quyền..., làm suy yếu Căn cứ địa kháng chiến của ta về mọi mặt, chờ cơ hội tấn công lên Căn cứ địa kháng chiến Việt Bắc một lần nữa.

Từ hoàn cảnh thực tế của xã, để bảo đảm yêu cầu xây dựng hậu phương vững mạnh, từ đầu năm 1948 dưới sự lãnh đạo trực tiếp của Huyện uỷ Võ Nhai, Chi bộ La Hiên tập trung lãnh đạo công tác xây dựng, củng cố tổ chức cơ sở Đảng và phát triển đội ngũ đảng viên đủ sức lãnh đạo quân và dân trong xã thực hiện nhiệm vụ xây dựng và củng cố hậu phương, Căn cứ địa kháng

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

chiến. Những quần chúng ưu tú, tích cực trong lực lượng dân quân, du kích, có nhiều thành tích trong chiến đấu chống lại cuộc tấn công, càn quét của địch Thu Đông năm 1947 đã được Chi bộ xem xét, kết nạp vào Đảng. Tiêu biểu cho số đảng viên được Chi bộ xã La Hiên kết nạp vào Đảng trong thời kì này là các đồng chí Lý Văn Phú (Phó Chủ tịch Ủy ban kháng chiến hành chính xã), Đàm Văn Khang (cán bộ Trung đội dân quân phổ La Hiên), Triệu Minh Lùng (cán bộ Nông hội xã).

Cùng với đào tạo, bồi dưỡng, kết nạp những quần chúng ưu tú vào Đảng, thực hiện sự lãnh đạo của Tỉnh ủy Thái Nguyên và Huyện ủy Võ Nhai, Chi bộ La Hiên rà soát và đã *“Kiên quyết thanh trừng những phần tử hư hỏng, won hèn có hại ra khỏi Đảng”*. Thực hiện Nghị quyết ngày 15/3/1948 của Tỉnh ủy Thái Nguyên về việc sửa chữa khuyết điểm *“phát triển Đảng quá rộng rãi, để nhiều phần tử phức tạp lọt vào Đảng”* trong thời kì cuối năm 1946, đầu năm 1947, 3 tháng đầu năm 1948, Chi bộ xã La Hiên đã thi hành kỉ luật khai trừ vĩnh viễn ra khỏi Đảng 4 đảng viên, vì phạm lỗi *“Không chịu đi khai hội (họp), lười biếng không chịu hoạt động, công tác của Hội. Đoàn thể giao công tác cho dễ làm, lại không nhận”*⁽¹⁾. Trong quý 1/1948, toàn Đảng bộ tỉnh Thái Nguyên có 18 đảng viên bị khai trừ vĩnh viễn ra khỏi Đảng, thì Chi bộ La Hiên có tới 4 đồng chí. Điều đó đã khẳng định quyết tâm *“Kiên quyết thanh trừng những phần tử hư hỏng, won hèn có hại ra khỏi Đảng”* của Chi bộ La Hiên. Trên cơ sở những thành tựu đã đạt được trong công tác xây dựng, củng cố tổ chức

---

(1) Báo cáo và Đề án của Tỉnh ủy Thái Nguyên tại Hội nghị Cán bộ miền Bắc Đông Dương, ngày 1/4/1948, trang 9.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 - 2012)

cơ sở Đảng và tăng cường đội ngũ đảng viên, Ban Chi ủy, Chi bộ La Hiên tập trung lãnh đạo xây dựng, củng cố và nâng cao vai trò, chất lượng hoạt động của chính quyền và các đoàn thể cứu quốc xã. Tháng 5/1948, đồng chí Lương Văn Sao, Bí thư Chi bộ được Chi bộ phân công giữ chức Phó Bí thư Chi bộ - Chủ tịch Ủy ban Kháng chiến Hành chính xã; đồng chí Lý Văn Phủ, Phó Chủ tịch Ủy ban Kháng chiến Hành chính xã được Chi bộ phân công làm Bí thư Chi bộ xã.

Ngày 24/4/1949, trên 90% cử tri xã La Hiên đã hăng hái tham gia bầu cử Hội đồng Nhân dân xã. Cuộc bầu cử đảm bảo được tính dân chủ, công bằng và đảm bảo được quyền lợi của nhân dân trong xã. Trong cuộc bầu cử Hội đồng Nhân dân xã lần này, các cử tri xã La Hiên đã bầu được một số Ủy viên Hội đồng Nhân dân xã mới thay cho những Ủy viên Hội đồng Nhân dân xã khoá trước yếu sức khỏe, kém năng lực, hoạt động không hiệu quả và ít uy tín đối với quần chúng. Sau thắng lợi của cuộc bầu cử Hội đồng Nhân dân xã, Chi bộ lãnh đạo Hội đồng Nhân dân xã bầu Ủy ban Kháng chiến Hành chính xã. Đồng chí Lương Văn Sao, Phó Bí thư Chi bộ được Hội đồng Nhân dân xã tín nhiệm bầu lại làm Chủ tịch Ủy ban Kháng chiến Hành chính xã. Tuy nhiên, cũng như một số xã trong huyện do chưa nhận rõ vai trò của thanh niên, nên trong quá trình lựa chọn, bầu cử số thành viên Hội đồng Nhân dân và Ủy ban Kháng chiến Hành chính xã là thanh niên quá ít. Đa số Ủy viên Ủy ban Kháng chiến Hành chính xã còn lúng túng trong công tác, chưa nhận thức rõ chức năng, nhiệm vụ của mình, nhiều khi ôm đồm, lấn át cả quyền hạn của Hội đồng Nhân dân. Trong Ủy ban Kháng chiến Hành chính xã

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

chỉ có từ 2 Ủy viên đến 4 Ủy viên có năng lực giải quyết công việc và hăng hái công tác, các Ủy viên còn lại thường là những người bảo thủ, thụ động, không biết làm việc, hoặc chây lười, hiệu quả công tác thấp.

Ở các thôn, xóm trên địa bàn xã đều có các Ủy nhiệm thôn. Các Ủy nhiệm thôn đều có trách nhiệm, nắm vững và duy trì tốt việc bảo đảm an ninh, trật tự, giải quyết những vướng mắc trong nhân dân; kịp thời báo cáo Ủy ban Kháng chiến Hành chính xã những vướng mắc mới nảy sinh để tìm biện pháp khắc phục. Để khắc phục những thiếu sót và nâng cao hơn nữa năng lực, trình độ lãnh đạo, chỉ đạo của các Ủy viên Hội đồng Nhân dân xã, trong hai năm 1949, 1950, Hội đồng Nhân dân xã La Hiên đã cử 4 đợt Ủy viên Hội đồng Nhân dân xã đi dự các lớp bồi dưỡng, huấn luyện nghiệp vụ do huyện Võ Nhai và tỉnh Thái Nguyên tổ chức. Được huấn luyện, học tập, phần lớn Ủy viên Hội đồng Nhân dân xã đã hiểu được nội dung những sắc luật, sắc lệnh cơ bản của Nhà nước; lề lối làm việc và sự phân công, phân nhiệm của từng người... Nhờ đó, chính quyền xã La Hiên cũng như chính quyền các xã khác ở Võ Nhai ngày càng củng cố vững chắc, có đủ khả năng gánh vác được nhiệm vụ kháng chiến, kiến quốc.

Cùng với kết quả công tác xây dựng, củng cố các tổ chức cơ sở Đảng, chính quyền, công tác xây dựng và củng cố lực lượng dân quân, du kích, nhằm tăng cường sức mạnh chiến đấu bảo vệ quê hương Căn cứ địa kháng chiến của La Hiên cũng đạt được nhiều kết quả. Hầu hết các đồng chí cấp ủy viên và đảng viên trong Chi bộ đều tham gia lực lượng dân quân, du kích xã. Các chức vụ Xã đội trưởng, Chính trị viên Xã đội, Thôn đội trưởng,

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Trung đội trưởng du kích xã đều do các đồng chí cấp uỷ viên hoặc đảng viên trong Chi bộ xã đảm nhiệm. Ban Chi huy Xã đội có Tổ Công tác chính trị, Tổ Quân báo và Văn phòng.

Thực hiện Sắc lệnh ngày 7/4/1949 của Chủ tịch nước và Nghị định số 103-NĐ, ngày 7/7/1949 của Bộ Quốc phòng về tổ chức bộ đội địa phương, từ cuối năm 1949, đầu năm 1950, một số cán bộ, chiến sĩ tiêu biểu trong lực lượng du kích của xã được Ban Chi huy Huyện đội Võ Nhai điều động tham gia xây dựng lực lượng bộ đội địa phương của huyện.

Do điều kiện Võ Nhai là một huyện vùng cao, kinh tế nghèo nàn, nên lúc mới thành lập, việc cấp dưỡng cho lực lượng bộ đội địa phương Võ Nhai gặp nhiều khó khăn. Đời sống vật chất, tinh thần, đặc biệt là lương thực, thực phẩm cho bữa ăn hàng ngày của cán bộ, chiến sĩ lực lượng bộ đội địa phương Võ Nhai rất thiếu thốn. Nhằm khắc phục những khó khăn, từng bước đảm bảo đời sống vật chất, tinh thần cho cán bộ, chiến sĩ lực lượng bộ đội địa phương Võ Nhai, hưởng ứng phong trào toàn dân đóng góp, ủng hộ, giúp đỡ bộ đội địa phương do Huyện uỷ, Uỷ ban Kháng chiến Hành chính huyện Võ Nhai phát động, “Hội mẹ chiến sĩ” xã La Hiên, cùng “Hội mẹ chiến sĩ” các xã bạn vận động chị em phụ nữ đóng góp, may vá quần, áo, chăn, màn ủng hộ bộ đội; đồng thời giúp đỡ các gia đình thương binh, liệt sĩ và gia đình bộ đội có nhiều khó khăn. Trong năm 1950, qua hai đợt vận động cấp dưỡng bộ đội địa phương, nhân dân La Hiên đã đóng góp ủng hộ bộ đội địa phương hàng chục ngàn đồng, hàng tấn thóc, gạo, góp phần cải thiện đời sống cán bộ chiến sĩ bộ đội địa phương.

Song song với nhiệm vụ xây dựng lực lượng bộ đội địa phương, công tác xây dựng lực lượng dân quân, du kích tiếp tục

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

được Chi bộ và Ủy ban Kháng chiến Hành chính xã coi trọng lãnh đạo, chỉ đạo. Tuyệt đại đa số các thanh niên trên địa bàn xã ở độ tuổi từ 18 trở lên đều được Chi bộ và Ủy ban Kháng chiến Hành chính xã huy động tham gia lực lượng dân quân, du kích. Những thanh niên trẻ, khoẻ, hăng hái trong lực lượng dân quân được lựa chọn huấn luyện cơ bản, biên chế vào các trung đội, tiểu đội du kích. Cuối năm 1950, toàn xã La Hiên đã xây dựng được 1 trung đội dân quân tập trung và 1 tiểu đội du kích. Công tác huấn luyện thường xuyên được Ban Chỉ huy Huyện đội Võ Nhai và các đơn vị bộ đội đóng quân trên địa bàn xã trợ giúp. Nhờ đó, trình độ tác chiến của lực lượng dân quân, du kích xã La Hiên ngày một nâng cao, bảo đảm yêu cầu chiến đấu tại chỗ và là nguồn bổ sung cho các đơn vị bộ đội địa phương của huyện và tỉnh....

Xã La Hiên nằm hai bên trục Quốc lộ 1B - một trục giao thông huyết mạch, đề phòng địch tấn công khi quân và dân ta chuẩn bị chuyển mạnh sang Tổng phản công, dưới sự chỉ đạo của Ủy ban Kháng chiến Hành chính huyện và Ban Chỉ huy Huyện đội Võ Nhai, Chi bộ và Ủy ban Kháng chiến Hành chính xã La Hiên lãnh đạo đẩy mạnh công tác xây dựng các làng, xã chiến đấu bằng việc vận động nhân dân đào hầm trú ẩn, cất giấu thóc, gạo, của cải, đề phòng địch cho máy bay ném bom, bắn phá, hoặc tấn công, càn quét. Trên dọc Quốc lộ 1B và các điểm xung yếu trên địa bàn, Ban Chỉ huy Xã đội và các Thôn đội thành lập các trạm gác do dân quân, du kích đảm nhiệm, làm nhiệm vụ kiểm tra, kiểm soát người lạ mặt ra, vào khu vực. Hoạt động thường xuyên của các trạm gác này kết hợp với phong trào phòng gian, bảo mật của nhân dân La Hiên đã góp phần quan trọng làm thất bại mọi

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

âm mưu và hành động phá hoại của địch đối với Căn cứ địa kháng chiến của ta trên địa bàn huyện Võ Nhai.

Từ năm 1950, trên chiến trường tương quan lực lượng giữa ta và địch ngày càng thay đổi có lợi cho ta. Nhằm chuẩn bị và đảm bảo giao thông vận tải phục vụ kháng chiến lâu dài, trước mắt là phục vụ Chiến dịch Biên giới 1950, cùng nhân dân trong huyện, trong tỉnh, nhân dân La Hiên tập trung khôi phục đoạn Quốc lộ 1B dài gần 50 km trên địa bàn huyện, mở rộng mặt đường từ 5 mét lên 8 mét, khôi phục lại toàn bộ hệ thống cầu, cống trước ta đây đã phá theo chủ trương tiêu thổ kháng chiến, đảm bảo cho xe có trọng tải dưới 5 tấn đi lại an toàn.

Theo chỉ đạo của huyện, xã La Hiên còn thành lập Đội Đảm bảo giao thông xã, do 1 đồng chí trong Ban Chi ủy xã phụ trách, làm nhiệm vụ sẵn sàng cùng với các đội thanh niên xung phong ứng cứu giao thông khi bị địch đánh phá.

Sau một thời gian chuẩn bị tích cực của quân, dân Việt Bắc, trong đó có sự đóng góp của quân, dân xã La Hiên, 6 giờ sáng ngày 16/9/1950, quân ta đã nổ súng tấn công địch ở Cú điểm Đông Khê trên Đường số 4, mở màn Chiến dịch Biên giới 1950. Chỉ trong hai ngày, bộ đội ta đã hoàn thành việc tiêu diệt Cú điểm Đông Khê, uy hiếp quân địch ở Thất Khê và thị xã Cao Bằng. Trước tình hình đó, Bộ Chỉ huy Pháp quyết định đồng thời với việc rút quân khỏi Cao Bằng về tăng cường phòng thủ ở khu vực Bắc Hà Nội, chúng mở cuộc hành quân “Phô-cơ” (Hải Cầu) lên đánh, chiếm thị xã Thái Nguyên, nhằm uy hiếp Trung tâm Căn cứ địa kháng chiến Việt Bắc từ phía nam, kéo bộ đội chủ lực của ta

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

từ Biên giới Việt - Trung về Thái Nguyên để cứu nguy cho các binh đoàn đang bị đe dọa tiêu diệt ở Biên giới.

Ngày 29/9/1950, quân Pháp huy động 4 tiểu đoàn bộ binh, 1 đại đội pháo binh, 1 đại đội dù với khoảng 3.000 quân, có máy bay yểm trợ, chia làm 3 mũi tấn công lên thị xã Thái Nguyên⁽¹⁾. Chiều ngày 1/10/1950, chúng huy động máy bay lên bắn phá và thả 200 quân dù xuống đánh chiếm sân bay Đồng Bầm. Từ sân bay Đồng Bầm quân dù Pháp phối hợp với ba cánh quân Pháp từ Phở Yên, Phú Bình, Đồng Hỷ đánh lên chiếm thị xã Thái Nguyên. Từ các kinh nghiệm trong Chiến dịch phản công Việt Bắc Thu - Đông 1947, ngay sau khi quân Pháp mở cuộc hành quân tấn công lên đánh chiếm thị xã Thái Nguyên, dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo Huyện uỷ, Uỷ ban Kháng chiến Hành chính huyện Võ Nhai, Chi bộ và Uỷ ban Kháng chiến Hành chính xã La Hiên đã tập trung lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức nhân dân sơ tán, cất giấu tài sản vào rừng. Ban Chỉ huy Xã đội La Hiên tổ chức, chỉ huy lực lượng dân quân, du kích xã phối hợp với các lực lượng bộ đội địa phương, dân quân, du kích các huyện Võ Nhai và Đồng Hỷ sẵn sàng đánh địch bảo vệ địa bàn cửa ngõ phía nam An toàn khu kháng chiến Võ Nhai.

Sau thắng lợi của quân và dân ta trong Chiến dịch Biên giới 1950, Biên giới Việt - Trung được khai thông, quan hệ giữa nước ta với các nước Xã hội Chủ nghĩa do Liên Xô đứng đầu được mở rộng. Các nước Xã hội Chủ nghĩa sau khi công nhận Chính phủ ta

---

⁽¹⁾ Một mũi theo Quốc lộ 3 lên, một mũi theo sông Cầu lên Hà Châu (Phú Bình), theo Đường 19 lên; một mũi từ Phức Yên theo sườn Tam Đảo qua Phở Yên, Đồng Hỷ lên.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 - 2012)

đã tích cực ủng hộ vật chất cho công cuộc kháng chiến của nhân dân ta. Do vậy, Quốc lộ số 1B từ thị xã Thái Nguyên, qua huyện Võ Nhai, lên Lạng Sơn đến Biên giới Việt - Trung trở thành con đường chiến lược rất quan trọng để vận chuyển viện trợ của các nước và vận chuyển lương thực, vũ khí từ hậu phương chi viện cho các chiến trường trong toàn quốc. Từ con đường Quốc lộ 1B này, xe ô tô có thể đi đến Biên giới Việt - Trung một cách dễ dàng, thuận lợi cho việc vận chuyển vũ khí và các loại hàng hoá, phương tiện chiến tranh do Liên Xô, Trung Quốc và các nước Xã hội Chủ nghĩa anh em khác viện trợ, phục vụ cho công cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược của nhân dân ta .

Từ khi quân và dân ta chuyển sang giai đoạn Tổng phản công, liên tiếp mở các chiến dịch lớn, nhằm tiêu diệt sinh lực địch, mở rộng vùng giải phóng, nhu cầu đảm bảo giao thông, vận tải phục vụ cho các chiến dịch ngày càng trở nên cấp bách. Trước tình hình đó, Chi bộ và Ủy ban Kháng chiến Hành chính xã lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức nhân dân và lực vũ trang La Hiên tập trung thực hiện nhiệm vụ mang tính chiến lược là nhanh chóng sửa chữa, khôi phục, nâng cấp đoạn Quốc lộ 1B trên địa bàn xã, đảm bảo kịp thời thông xe để vận chuyển vũ khí, lương thực, thực phẩm cho chiến trường.

Năm 1952, Chi bộ La Hiên lãnh đạo, huy động nhân dân và lực lượng vũ trang nhân dân xã đóng góp gần 20 % số dân công trong tổng số 100 dân công trong toàn huyện Võ Nhai đi phục vụ Chiến dịch Hoà Bình. Do yêu cầu, nhiệm vụ của Chiến dịch Hoà Bình, đợt huy động dân công này vào đúng dịp Tết Nguyên đán Nhâm Thìn. Tâm lí chung trong những ngày này là không ai muốn xa gia đình, nhưng trước yêu cầu, nhiệm vụ phục vụ Chiến

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

---

dịch Hoà Bình, Chi bộ và Ủy ban Kháng chiến Hành chính xã đã tập trung lãnh đạo, vận động, huy động đủ số người đi dân công theo chỉ tiêu huyện giao. Trong năm 1952, theo yêu cầu của huyện, Chi bộ và Ủy ban Kháng chiến Hành chính xã đã phân công đồng chí Đàm Văn Khang (đảng viên, Ủy viên Ủy ban Kháng chiến Hành chính xã) đi phụ trách lực lượng dân công của huyện Võ Nhai làm việc tại Công trường 2 (sửa Đường 13 A, nay là Quốc lộ 37), đoạn đi qua địa bàn huyện Sơn Dương, tỉnh Tuyên Quang.

Đầu năm 1953, địch tập trung máy bay ném bom, đánh phá ác liệt và mưa lũ kéo dài làm một số đoạn trên Quốc lộ 1B chạy qua địa bàn huyện Võ Nhai bị hư hỏng nặng. Để đáp ứng kịp thời yêu cầu đảm bảo giao thông vận tải phục vụ cho các chiến trường, thực hiện chủ trương của Huyện ủy Võ Nhai, từ tháng 2/1953, nhân dân và lực lượng vũ trang La Hiên (nòng cốt là lực lượng thanh niên trong xã) đã tham gia Chiến dịch sửa chữa cầu đường Quốc lộ 1B do một đồng chí Huyện ủy viên phụ trách. Nhờ sự nỗ lực phấn đấu của cán bộ và nhân dân huyện Võ Nhai (trong đó có cán bộ và nhân dân xã La Hiên), mà đoạn Quốc lộ 1B nằm trên địa bàn huyện Võ Nhai đã được sửa chữa kịp thời, đáp ứng tốt nhu cầu thông xe, vận chuyển vũ khí, lương thực, thực phẩm ra chiến trường. Trên cơ sở kết quả Chiến dịch sửa chữa cầu đường Quốc lộ 1B, cán bộ và nhân dân xã La Hiên tiếp tục cùng cán bộ và nhân dân các xã bạn làm tốt nhiệm vụ duy tu, bảo dưỡng, bảo vệ, duy trì chất lượng cầu đường, bảo đảm giao thông vận tải phục vụ Chiến dịch Điện Biên Phủ. Cùng với nhiệm vụ bảo đảm giao thông vận tải trên địa bàn, Chi bộ và Ủy ban Kháng chiến Hành chính xã La Hiên còn hoàn thành tốt nhiệm vụ huy động các lực lượng dân công xe đạp thồ, gánh, vác, vận chuyển lương

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 - 2012)

thực, thực phẩm vũ khí ra mặt trận và làm nhiệm vụ cứu thương, tải thương, phục vụ chiến đấu trên chiến trường Điện Biên Phủ, góp phần xứng đáng vào thắng lợi chung của quân và dân cả nước trong cuộc kháng chiến trường kì, anh dũng chống thực dân Pháp xâm lược.

Để đáp ứng nhu cầu lương thực, thực phẩm cho tiêu dùng trong nhân dân và chi viện chiến trường, Chi bộ và Ủy ban Kháng chiến Hành chính xã La Hiên luôn coi sản xuất lương thực, thực phẩm là một trong những nhiệm vụ hàng đầu. Trong các năm từ 1950, đến 1954, do nhân dân trong xã tích cực làm thủy lợi, khai hoang, phục hóa nên diện tích, năng suất và sản lượng lương thực của xã đều tăng. Để đáp ứng nhu cầu bảo đảm sức kéo cho sản xuất nông nghiệp cũng như nhu cầu thực phẩm trong nhân dân và đóng góp cho kháng chiến, Chi bộ, Ủy ban Kháng chiến Hành chính xã coi trọng lãnh đạo, chỉ đạo đẩy mạnh chăn nuôi gia súc, gia cầm. Đến năm 1950, trên địa bàn xã, số lượng trâu, bò đã được khôi phục ngang bằng với số lượng trâu, bò trước khi dịch mở Chiến dịch tấn công Việt Bắc Thu - Đông năm 1947. Được cán bộ thú y của huyện trực tiếp về xã hướng dẫn kỹ thuật chăn nuôi và cung cấp một số thuốc phòng dịch, nên số lượng gia cầm của xã tăng nhanh.

Trong hoàn cảnh kháng chiến, các vật phẩm thiết yếu như muối ăn, dầu hỏa thấp, vải mặc, giấy viết, xà phòng v.v... đều rất thiếu thốn, đời sống nhân dân hết sức khó khăn. Nhưng công tác bảo vệ sức khỏe nhân dân vẫn được Chi bộ và Ủy ban Kháng chiến Hành chính xã chú trọng lãnh đạo, chỉ đạo. Mặc dù thuốc chữa bệnh thiếu thốn, nhưng Trạm Y tế của huyện đặt trên địa bàn xã vẫn thường xuyên chăm lo, hướng dẫn nhân dân duy trì

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIỀN (1946 – 2012)

nếp sống vệ sinh, nên một số bệnh trước kia nhân dân hay mắc, nay đã giảm đi rõ rệt.

Mặc dù cuộc sống vật chất còn nhiều khó khăn, nhưng được Chi bộ và chính quyền xã quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo, nên đời sống văn hóa, tinh thần của nhân dân trong xã ngày càng được cải thiện, nâng cao. Những buổi sinh hoạt của các đoàn thể cứu quốc, họp đoàn kết quân dân ở các xóm, những đêm lửa trại của thanh niên xã cùng các đơn vị bộ đội được tổ chức thường xuyên. Trong các buổi sinh hoạt đó, cùng với việc phổ biến chủ trương, chính sách mới của Đảng và Chính phủ, thông báo tin chiến thắng trên các chiến trường, là những bài hát cách mạng, những tiết mục văn nghệ tự biên, tự diễn biểu dương tinh đoàn kết quân dân, phê phán thói hư, tật xấu trong đời sống hàng ngày v.v.. được mọi người tham dự hưởng ứng, càng làm tăng thêm không khí vui tươi, niềm tin yêu cuộc sống, gắn bó cộng đồng, đoàn kết quân dân.

Nhằm động viên các tầng lớp nhân dân trong xã đóng góp nhân tài, vật lực cho kháng chiến, thực hiện chủ trương của Đảng và Chính phủ, Chi bộ và Ủy ban Kháng chiến Hành chính xã La Hiền lãnh đạo, chỉ đạo, phát động rộng rãi phong trào toàn dân mua Công trái Quốc gia, Công phiếu Kháng chiến và được các tầng lớp nhân dân trong xã tích cực hưởng ứng. Điển hình là gia đình ông Vũ Trọng Bồi, tuy nhà nghèo, không có ruộng cày, cấy, hằng ngày phải đi phát nương, làm rẫy trồng màu, nhưng vẫn cố gắng mua được cả Công trái Quốc gia và Công phiếu Kháng chiến, tương đương 250 cân thóc. Cùng với việc đóng góp tiền và thóc cho Chính phủ, nhân dân trong xã còn đóng góp để trợ cấp thêm cho các gia đình có con em đi bộ đội, hoặc gia đình dân quân, du kích quá khó khăn.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Nhằm động viên các tầng lớp nhân dân tích cực tăng gia sản xuất, từ năm 1949, Chính phủ đã ban hành quyết định giảm tô 25%. Ngày 1/5/1951, Chính phủ ban hành Chính sách Thuế Nông nghiệp, quy định phần vượt sản lượng không phải đóng thuế và quy định những đối tượng có nhiều ruộng đất phải đóng góp thuế cho Nhà nước nhiều hơn. Chính sách này đã khuyến khích nông dân La Hiên hăng hái lao động sản xuất và áp dụng các biện pháp thâm canh để nâng cao năng suất lúa và các loại cây trồng. Sản xuất phát triển, đời sống của người dân trong xã từng bước được cải thiện và mức đóng góp của nhân dân La Hiên cho kháng chiến cũng ngày càng một tăng. Những năm 1952, 1953, cùng với việc đóng góp hàng chục tấn thóc thuế, nhân dân La Hiên còn huy động hàng tấn thóc vào Quỹ Tạm vay của Chính phủ.

Trong năm 1951, cùng với việc ban hành Sắc lệnh Thuế Nông nghiệp, Chính phủ ban hành Thể lệ lĩnh canh, thu tô, nhằm giúp những nông dân phải lĩnh canh có cơ sở pháp lý để đấu tranh với địa chủ, bảo vệ quyền lợi của mình, nộp tô cho chủ ruộng theo đúng quy định của Chính phủ. Tuy nhiên, cũng như nhiều nơi khác, chủ trương này của Chính phủ chưa được Chi bộ và Ủy ban Kháng chiến Hành chính xã La Hiên quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo đúng mức, nên nhiều địa chủ trong xã chưa thực hiện giảm tô 25% cho những người lĩnh canh. Một số địa chủ tìm cách san sẻ ruộng đất cho con cháu, hoặc bán bớt ruộng, cố tình che giấu diện tích, mua chuộc, hoặc dọa nạt người lĩnh canh để không giảm tô. Trước tình đó, sau hai đợt thí điểm giảm tô cuối năm 1952, đầu năm 1953 và đợt triệt để giảm tô thứ nhất từ tháng 8 đến tháng 10/1953 ở 33 xã thuộc bốn huyện Phú Bình, Đồng Hỷ, Đại Từ, Phú Lương, từ ngày 20/12/1953 đến ngày 25/1/1954, nhân dân xã

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

La Hiên cùng với nhân dân các xã khác trong huyện tiến hành triệt để đợt giảm tô lần thứ hai. Đây là đợt giảm tô tiến hành đồng thời với đợt thí điểm Cải cách ruộng đất ở sáu xã thuộc huyện Đại Từ. Thực hiện nhiệm vụ giảm tô, các cán bộ trong Đội Giảm tô xã La Hiên trực tiếp xuống các xóm phối hợp với Nông hội xã thực hiện cùng ăn, cùng ở, cùng lao động với bàn cổ nông, để từng bước “*thăm nghèo, hỏi khổ, bắt rễ, sâu chuỗi*”, phát động nhân dân đấu tranh, tố cáo các thủ đoạn, tội ác bóc lột của địa chủ và tay sai, buộc các điền chủ phải thi hành đúng nội dung Sắc lệnh giảm tô của Chính phủ. Kết quả đấu tranh giảm tô thắng lợi, gánh nặng tô thuế của người nông dân, đặc biệt là nông dân nghèo trong xã đã được giảm nhẹ. Nông dân La Hiên phấn khởi lao động sản xuất, tích cực đóng góp lương thực, thực phẩm cho kháng chiến.

Sức người, sức của của nhân dân La Hiên đóng góp cho kháng chiến đã góp phần quan trọng cùng với quân và dân cả nước làm nên chiến thắng Điện Biên Phủ “*Lừng lẫy năm châu, chấn động địa cầu*”, buộc thực dân Pháp phải kí *Hiệp định Giơ ne* về *chấm dứt chiến tranh, lập lại hoà bình ở Đông Dương*. Thành tích đó có sự phấn đấu, nỗ lực của đội ngũ cán bộ, đảng viên trong xã. Từ năm 1951, Hội đồng Nhân dân xã và Ủy ban Kháng chiến Hành chính xã thường xuyên được kiện toàn. Cơ cấu, thành phần và tầng lớp xã hội trong tổ chức Hội đồng Nhân dân xã cơ bản đã đảm bảo hợp lý, chất lượng hoạt động cũng từng bước được nâng lên. Các cán bộ trong Hội đồng Nhân dân và trong Ủy ban Kháng chiến Hành chính xã thường xuyên được bồi dưỡng, nâng cao năng lực quản lý chính quyền cơ sở. Nói chung, các đồng chí giữ cương vị chủ chốt ở xã đều hoàn thành tốt nhiệm vụ

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

lãnh đạo, chỉ đạo sản xuất, cải thiện và nâng cao đời sống vật chất, tinh thần cho nhân dân, huy động nhân dân đóng góp nhân tài, vật lực cho kháng chiến.

Từ khi thành lập Chi bộ xã, với 5 đảng viên (đầu năm 1946), đến năm 1954 số lượng đảng viên trong Chi bộ đã lên tới trên, dưới 20 đồng chí. Đa số đảng viên trong Chi bộ đều gương mẫu, đi đầu trong các hoạt động kháng chiến, kiến quốc. Tuy nhiên, do tư tưởng bảo thủ, hẹp hòi, cầu toàn, chưa thật sự tin tưởng vào lớp trẻ, nên Chi bộ chưa thật quan tâm bồi dưỡng, kết nạp vào Đảng những thanh niên nhiệt tình, tích cực, có ý chí phấn đấu, đã qua thử thách trong lao động sản xuất, công tác xã hội và phục vụ tiền tuyến. Thiếu sót này đã được Chi bộ kịp thời phát hiện và khắc phục vào những năm sau này, làm cơ sở cho việc xây dựng tổ chức cơ sở Đảng xã La Hiên ngày càng vững mạnh, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong giai đoạn cách mạng mới.

Trải qua chín năm kháng chiến chống thực dân Pháp, phát huy truyền thống của quê hương Căn cứ địa cách mạng, dưới sự lãnh đạo của Đảng, trực tiếp là Đảng bộ huyện Võ Nhai, Chi bộ La Hiên đã lãnh đạo Ủy ban Kháng chiến Hành chính, các đoàn thể và các tầng lớp nhân dân trong xã thực hiện tốt nhiệm vụ kháng chiến, kiến quốc theo đúng phương châm, đường lối *“Toàn dân, toàn diện, trường kì và tự lực cánh sinh”* của Đảng, góp phần xứng đáng vào thắng lợi chung của dân tộc. Những thành tích và những kinh nghiệm lãnh đạo của Chi bộ trong chín năm kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược là cơ sở, là tiền đề quan trọng để Chi bộ lãnh đạo chính quyền, đoàn thể, cán bộ, đảng viên và các tầng lớp nhân dân các dân tộc trong xã giành thắng lợi to lớn hơn trong những năm sau.

Chương III

**LÃNH ĐẠO THỰC HIỆN NHIỆM VỤ
KHÁNG CHIẾN CHỐNG MĨ CỨU NƯỚC
(7/1954 – 4/1975)**

I - Lãnh đạo khôi phục, cải tạo, phát triển kinh tế, văn hoá - xã hội và chuẩn bị chống chiến tranh phá hoại bằng không quân của đế quốc Mỹ (7/1954 – 9/1965)

Sau ngày “Hiệp định Giơnevơ về chấm dứt chiến tranh lập lại hoà bình ở Đông Dương” được kí kết và có hiệu lực thi hành (21/7/1954), miền Bắc được hoàn toàn giải phóng, từng bước đi lên Chủ nghĩa Xã hội; miền Nam tạm thời đặt dưới sự chiếm đóng của quân đội Liên hiệp Pháp và sau đó là dưới ách thống trị của đế quốc Mỹ và bè lũ tay sai Ngô Đình Diệm. Nhiệm vụ tiếp theo của toàn Đảng, toàn dân, toàn quân ta là vừa từng bước đưa miền Bắc đi lên Chủ nghĩa Xã hội, vừa đấu tranh hoàn thành cách mạng dân tộc, dân chủ nhân dân ở miền Nam, để thống nhất đất nước.

Sau ngày hoà bình lập lại (21/7/1954), La Hiên là 1 trong số 18 xã, thị trấn thuộc huyện Võ Nhai⁽¹⁾. Toàn xã có 108 hộ gia đình, với 513 nhân khẩu thuộc 2 dân tộc chủ yếu là Kinh và Nùng. Do là xã nằm trên địa bàn miền núi, sự phân hoá giai cấp chưa thật sâu sắc, nên theo chủ trương của Đảng, xã La Hiên (cũng như nhiều xã khác trong huyện Võ Nhai) không tiến hành

---

⁽¹⁾ 18 xã là Nghinh Tường, Sàng Mộc, Lâu Thượng, Phú Thượng, Phương Giao, Bình Long, Thương Nung, Thần Sa, Trảng Xá, Dân Tiến, Liên Minh, La Hiên, Quang Sơn, Văn Lãng, Hòa Bình, Tân Long, Cúc Đường, Vũ Chấn.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

cải cách ruộng đất mà chỉ tiếp tục thực hiện triệt để giảm tô. Từ ngày 21/10/1954, khi nông dân của 22 xã thuộc các huyện Đại Từ, Đồng Hỷ, Phú Bình, Phổ Yên bước vào thực hiện cải cách ruộng đất đợt II thì cũng là lúc nông dân xã La Hiên cùng với nông dân của 17 xã khác trong huyện Võ Nhai và nông dân của 56 xã thuộc các huyện Phú Lương, Định Hoá, Đồng Hỷ, Đại Từ sôi nổi bước vào cuộc đấu tranh đòi giai cấp địa chủ, phú nông tiếp tục thực hiện triệt để giảm tô. Ngay sau khi xuống xã, các cán bộ trong Đội Giảm tô ở xã La Hiên đã tiến hành các bước bắt rế, sâu chuỗi với nông dân; phát động nông dân phát hiện và đấu tố địa chủ, phú nông, cường hào gian ác ... Đầu năm 1955, xã La Hiên đã căn bản hoàn thành cuộc đấu tranh đòi giai cấp địa chủ, phú nông thực hiện triệt để giảm tô.

Trong quá trình chỉ đạo và phát động nông dân trên địa bàn xã đấu tranh đòi giai cấp địa chủ, phú nông thực hiện triệt để giảm tô, các cán bộ trong Đội Giảm tô ở xã La Hiên đã kết hợp tiến hành chinh đồn, củng cố, kiện toàn các tổ chức Đảng, chính quyền, đoàn thể ở xã. Theo đó, Ban Chi ủy xã do đồng chí Lương Văn Sao (dân tộc Nùng, trình độ văn hóa đọc và viết được) tiếp tục làm Bí thư Chi bộ. Ủy ban Hành chính xã, gồm 5 người, do các đồng chí Lương Văn Quy (dân tộc Tày, đảng viên, trình độ văn hóa đọc và viết thạo) giữ chức Chủ tịch, Nguyễn Văn Mạn (dân tộc Kinh, quần chúng, trình độ văn hóa đọc và viết thạo) giữ chức Phó Chủ tịch và 3 đồng chí giữ chức Ủy viên là Lưu Văn Hành (dân tộc Nùng, quần chúng, trình độ văn hóa đọc và viết thạo), Trần Văn Ngừ (dân tộc Kinh, quần chúng, trình độ văn hóa đọc và viết thạo), Âu Văn Nhám (dân tộc Nùng, quần chúng, trình độ văn hóa đọc và viết thạo). Ban Chấp

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

hành Nông hội (Hội Nông dân) xã, gồm 4 người do các đồng chí Lưu Văn Ngọc (dân tộc Kinh, trình độ văn hóa đọc và viết được) làm Bí thư, Lương Văn Dĩ (dân tộc Nùng, trình độ văn hóa đọc và viết được) làm Phó Bí thư và 2 đồng chí giữ chức Ủy viên là Hoàng Văn La (dân tộc Tày, trình độ văn hóa đọc và viết được), Mông Văn Khang (dân tộc Nùng, trình độ văn hóa đọc và viết được). Ban Chấp hành Chi đoàn Thanh niên xã, gồm 5 người, do đồng chí Ngọc Văn Thủy (dân tộc Kinh, trình độ văn hóa đọc và viết thạo) làm Bí thư, Hoàng Văn Lành (dân tộc Nùng, trình độ văn hóa đọc và viết được) làm Phó Bí thư và 3 đồng chí giữ chức Ủy viên là Dương Tiến Vinh (dân tộc Kinh, trình độ văn hóa đọc và viết thạo), Hà Thị Thơm (dân tộc Nùng, trình độ văn hóa đọc và viết thạo), Hoàng Văn Dần (dân tộc Kinh, trình độ văn hóa đọc và viết thạo). Hội Phụ nữ xã do đồng chí Hà Thị Tắm (22 tuổi, dân tộc Nùng, trình độ văn hóa đọc và viết chậm) giữ chức Phó Bí thư. Ban Chỉ huy Xã đội do đồng chí Âu Văn Nhám (Ủy viên Ủy ban Hành chính xã) làm Xã đội trưởng và đồng chí đồng chí Lương Văn Sao (Bí thư Chi bộ) làm Chính trị viên. Ban Công an xã do đồng chí Nguyễn Văn Mạn (Phó Chủ tịch Ủy ban Hành chính xã) làm Trưởng ban.

Trong thời kì phát động thành lập Khu Tự trị Việt Bắc (đầu năm 1956), nhằm nâng cao chất lượng lãnh đạo của Ban Chi ủy xã La Hiên, theo đề nghị của Chi bộ xã La Hiên và Huyện ủy Võ Nhai, Ban Thường vụ Tỉnh ủy Thái Nguyên ra Nghị quyết số 152 – QN/TN bổ sung đồng chí Dương Khánh Sơn (đảng viên - Chủ tịch Mặt trận Liên Việt xã La Hiên) vào Ban Chi ủy xã. Thực hiện Nghị quyết số 152 – QN/TN của Ban Thường vụ Tỉnh ủy Thái Nguyên, Ban Chi ủy xã La Hiên phân công đồng chí Dương Khánh Sơn phụ trách công tác tuyên huấn.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIỀN (1946 – 2012)

Bên cạnh những thành tích đã đạt được, cũng như ở các xã khác trong huyện Võ Nhai, trong quá trình chỉ đạo, phát động nông dân xã La Hiền đấu tranh đòi giai cấp địa chủ, phú nông thực hiện triệt để giảm tô, các cán bộ trong Đội Giảm tô do Trung ương và Liên khu Việt Bắc cử xuống xã đã mắc bệnh chủ quan, giáo điều, không nắm vững quy định thành phần giai cấp của Đảng ở nông thôn, nên đã phạm phải một số sai lầm, khuyết điểm (*phát động nông dân đấu tố tràn lan, qui sai thành phần địa chủ cho nhiều gia đình; không tuân thủ các phương châm, chính sách cán bộ của Đảng, dùng biện pháp mệnh lệnh, truy bức, bắt đảng viên kiểm thảo, truy chụp tội lỗi lung tung, đi đến xử lý cán bộ, đảng viên một cách tràn lan, bừa bãi*) gây nên không khí căng thẳng trên địa bàn xã.

Theo đánh giá của Huyện ủy Võ Nhai "Sau giảm tô, bộ máy lãnh đạo của các xã trong huyện (trong đó có xã La Hiền) có yếu hơn trước, vì phần đông cán bộ lãnh đạo mới được đề bạt, đối với công tác chưa được quen, lại không được bồi dưỡng và giúp đỡ đầy đủ của trên, cho nên phong trào trên mọi mặt hoạt động kém hơn trước. Tư tưởng của cán bộ không an tâm công tác, thiếu sự đoàn kết nội bộ giữa cán bộ cũ và cán bộ mới được đề bạt trong thời kì giảm tô. Cán bộ mới có đồng chí lo đến cái cách sẽ bị đào thải, lo bị đấu tố, lo lên cường hào mới. Cán bộ cũ phần đông quen công tác lãnh đạo, nhưng trong thời kì giảm tô một số đã bị quy lên địa chủ, bị cách chức hoặc khai trừ ra khỏi Đảng, nên hoang mang, dao động. Tại xã La Hiền, đồng chí Lương Văn Sao là cán bộ cũ, tuy sau giảm tô tiếp tục làm Bí thư Chi bộ, nhưng đến khi phát động thành lập Khu Tự trị Việt Bắc (1956) lại bị đưa ra kiểm điểm. Đồng chí Dương Khánh Sơn mới được Ban Thường vụ Tỉnh ủy Thái Nguyên ra Nghị

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

quyết bỏ sung vào Ban Chi ủy trong thời kì vận động thành lập Khu Tự trị Việt Bắc cũng không hoạt động. Sau giảm tô và thành lập Khu Tự trị Việt Bắc, hầu như ở các chi bộ trong huyện (trong đó có Chi bộ xã La Hiên), phần đông đảng viên nằm yên, không hoạt động. "⁽¹⁾.

Sau khi phát hiện được công tác lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức thực hiện của Đảng trong thời kì giảm tô và cải cách ruộng đất có nhiều sai lầm, khuyết điểm, tháng 9/1956, Ban Chấp hành Trung ương Đảng họp Hội nghị lần thứ X ra Nghị quyết sửa sai, chỉ rõ "*Kiên quyết sửa chữa sai lầm trong cải cách ruộng đất và chỉnh đốn tổ chức, phát huy kết quả và thắng lợi đã đạt được*". Tháng 11/1956, Trung ương Đảng chỉ thị cho các địa phương "*Phải coi công tác sửa chữa sai lầm trong cải cách ruộng đất và chỉnh đốn tổ chức là nhiệm vụ trọng tâm, đột xuất trong thời gian trước mắt*".

Thực hiện các chỉ thị, nghị quyết của các cấp bộ Đảng, chính quyền từ Trung ương đến tỉnh Thái Nguyên và huyện Võ Nhai, từ tháng 11/1956, cùng với cấp ủy Đảng, chính quyền, đoàn thể và nhân dân các xã khác trong huyện, cấp ủy Đảng, chính quyền, đoàn thể và nhân dân xã La Hiên bước vào thực hiện sửa sai giảm tô và chỉnh đốn tổ chức. Cán bộ lãnh đạo chủ chốt của Chi ủy, Ủy ban Hành chính và Mặt trận Liên Việt xã, gồm các đồng chí Lương Văn Sao (Bí thư Chi bộ), Lương Văn Quy (Chủ tịch Ủy ban Hành chính xã), Dương Khánh Sơn (Chi ủy viên – Chủ tịch Mặt trận Liên Việt xã) đã tham dự các lớp học tập, quán triệt các tài liệu về công tác sửa sai của Trung ương (gồm *Nghị quyết Hội nghị Ban Chấp hành Trung ương lần*

⁽¹⁾ Báo cáo số 06 – BC/HU ngày 19/2/1957 của Huyện ủy Võ Nhai.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

thứ X, Thông cáo của Hội đồng Chính phủ về chính sách sửa sai và các tài liệu quy định thành phần giai cấp và giữ gìn trật tự an ninh ở nông thôn) do Huyện ủy Võ Nhai tổ chức. Qua học tập, các đồng chí cán bộ lãnh đạo chủ chốt của Ban Chi ủy, Ủy ban Hành chính và Mặt trận Liên Việt xã đã bước đầu nắm được chủ trương, chính sách và phương châm công tác sửa sai của Đảng.

Thực hiện chủ trương của Huyện ủy Võ Nhai, dưới sự chỉ đạo trực tiếp của các cán bộ trong Đội Sửa sai do tỉnh Thái Nguyên và huyện Võ Nhai cử xuống, Ban Chi ủy và Ủy ban Hành chính xã La Hiên đã từng bước triển khai việc lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức cho cán bộ, đảng viên và quần chúng nhân dân học tập, quán triệt các chủ trương, đường lối, chính sách sửa sai của Đảng và Chính phủ.

Tuy nhiên, do Chi bộ xã La Hiên (cũng như chi bộ các xã Phương Giao, Lâu Thượng, Phú Thượng, Tràng Xá) công tác xây dựng Đảng còn yếu, đảng viên thiếu gương mẫu, chưa thực sự làm chủ, còn có những đồng chí không làm công tác khi được phân công, ý thức tổ chức kỉ luật kém, nội bộ không thống nhất, nên việc triển khai công tác sửa sai có nhiều khó khăn. Đồng chí Bí thư Chi bộ xã do buông trôi, không lãnh đạo, nên sau một tháng vẫn không hợp được Ban Chi ủy và Chi bộ để triển khai công tác sửa sai.

Trước tình hình đó, Huyện ủy Võ Nhai triệu tập Hội nghị Bí thư Chi bộ các xã và cán bộ các Đội Sửa sai họp để tự kiểm thảo trước, đồng thời đề cán bộ các xã phê phán những khuyết điểm của huyện. Đồng chí Bí thư Chi bộ xã La Hiên không những không đến dự Hội nghị, mà cán bộ sửa sai giải thích đồng chí còn phản ứng, mắng lại. Do sự kiên trì giáo dục, giải thích của

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

các đồng chí cán bộ trong Đội Sửa sai do tỉnh Thái Nguyên và huyện Võ Nhai cử xuống, nên cuối cùng đồng chí Bí thư Chi bộ xã La Hiên đã thông chính sách, triệu tập được việc họp Ban Chi ủy, Chi bộ để triển khai công tác sửa sai⁽¹⁾. Tuy nhiên, do trong quá trình lãnh đạo tổ chức học tập, quán triệt và triển khai thực hiện các chủ trương, đường lối, chính sách sửa sai của Đảng và Chính phủ của Ban Chi ủy và Chi bộ xã chưa tốt, nên có một số cán bộ, đảng viên được đề bạt, kết nạp trong thời kì giảm tô vịn vào hoàn cảnh gia đình để xin thôi công tác; một số cán bộ xã (trong đó, có đồng chí Bí thư Chi bộ) uể oải, chán nản, làm việc kém hiệu quả. Trước tình hình đó, để Chi bộ xã La Hiên làm tốt việc lãnh đạo, chỉ đạo công tác sửa sai, Huyện ủy Võ Nhai đã đưa đồng chí Trần Đức Ký (cán bộ Ban Tổ chức - Kiểm tra Huyện ủy) xuống trực tiếp làm Bí thư Chi bộ thay đồng chí Lương Văn Sao .

Được sự lãnh đạo, chỉ đạo sâu sát và chặt chẽ của Tỉnh ủy Thái Nguyên và Huyện ủy Võ Nhai, đến ngày 28/2/1957, Chi bộ La Hiên đã căn bản lãnh đạo chính quyền, đoàn thể và các tầng lớp nhân dân trong xã hoàn thành bước hai công tác sửa sai giảm tô và chỉnh đốn tổ chức. Thông qua sửa sai, trên địa bàn xã, các gia đình bị quy sai thành phần giai cấp, các đảng viên bị xử lí sai trong thời kì giảm tô, chỉnh đốn tổ chức và phát động thành lập Khu Tự trị Việt Bắc đều đã được sửa lại. Do cán bộ Đội Sửa sai và Chi bộ xã La Hiên có nhiều cố gắng trong công tác tuyên truyền, giáo dục cán bộ và nhân dân, nên đã giải quyết được nhiều thắc mắc cho quần chúng. *Trên địa bàn xã, ngoài vụ*

⁽¹⁾ Báo cáo của Huyện ủy Võ Nhai về Công tác sửa sai từ ngày 5 đến ngày 10/2/1957.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

anh Ngọc, anh Ngà bắt anh Lành (cán bộ thanh niên) đến xin lỗi, thì giữa anh em bản, cố nông và những người bị quy oan đã không xảy ra những vấn đề gì đáng kể⁽¹⁾.

Chấp hành chỉ thị của Huyện ủy Võ Nhai về việc xây dựng, củng cố, kiện toàn lại Ban Chi ủy ở các xã đã tiến hành công tác sửa sai trong thời kì giảm tô và chỉnh đốn tổ chức, ngày 16/4/1957, Chi bộ xã La Hiên tổ chức Đại hội Chi bộ bầu Ban Chi ủy mới, gồm 3 đồng chí Triệu Văn Lùng, Lương Văn Quy và Trần Văn Ngừ. Căn cứ vào tinh thần, năng lực, đạo đức của các đồng chí được trúng cử vào Ban Chi ủy Chi bộ xã La Hiên và ý kiến đề nghị của Huyện ủy Võ Nhai, ngày 24/4/1957, Ban Thường vụ Tỉnh ủy Thái Nguyên ra Nghị quyết số 259-NQ/TN công nhận Ban Chi ủy và chuẩn y sự phân công trong Ban Chi ủy Chi bộ xã La Hiên. Theo đó, đồng chí Triệu Văn Lùng, giữ chức Bí thư Chi bộ phụ trách công tác tổ chức và tuyên huấn; đồng chí Lương Văn Quy, Phó Bí thư Chi bộ phụ trách công tác chính quyền và kế hoạch; đồng chí Trần Văn Ngừ, Chi ủy viên phụ trách công tác thống kê và sản xuất.

Sau Đại hội Chi bộ bầu lại Ban Chi ủy, uy tín của Ban Chi ủy, Chi bộ và Ủy ban Hành chính xã La Hiên từng bước được củng cố, nâng lên. Tuy nhiên, kết quả còn chậm, chưa đáp ứng được yêu cầu, nhiệm vụ lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức nông dân đi vào con đường sản xuất, làm ăn tập thể của Ban Chi ủy Chi bộ Đảng và chính quyền cơ sở xã ở nông thôn. Theo Nghị quyết của Huyện ủy Võ Nhai (họp trong hai ngày 10 và 11/9/1957) nhận định, đánh giá thì : *Ở Chi bộ xã La Hiên, sau Đại hội Chi*

⁽¹⁾ Báo cáo của Huyện ủy Võ Nhai về Công tác sửa sai từ ngày 5 đến ngày 10/2/1957.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

bộ bầu lại Chi ủy, đồng chí Ngũ và đồng chí Hoa cũng không làm gì, các tổ chức cơ sở của xã (kể cả Ban Chi ủy và Ủy ban Hành chính xã) đều yếu.

Sau ngày hoà bình lập lại, cùng với việc lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức nhân dân trong xã thực hiện đường lối, chính sách ruộng đất của Đảng, Ban Chi ủy và Ủy ban Hành chính xã La Hiên có nhiều cố gắng lãnh đạo, chỉ đạo nhân dân trong xã làm tốt công tác giữ gìn an ninh, trật tự. Cuối năm 1954, đầu năm 1955, trên địa bàn xã có một số phần tử phản động, tay sai của địch từ các tỉnh miền xuôi lên tuyên truyền, dụ dỗ nhân dân hồi cư về xuôi và di cư vào Nam. Chúng phao tin “*Mỗi gia đình vào Nam sẽ được cấp năm mẫu ruộng, một con trâu*”, “*Sau khi hết thời hạn di cư vào Nam, Mĩ sẽ ném bom nguyên tử xuống miền Bắc*”⁽¹⁾. Nghe theo lời tuyên truyền, dụ dỗ đó, một số người trong nhân dân xã La Hiên đã hoang mang, dao động; trong đó, do nhẹ dạ, cả tin, gia đình anh Trúc và gia đình anh Tinh đã vội vã bán nhà, cửa, ruộng vườn, hoa màu để hồi cư về Hà Nam chuẩn bị di cư vào Nam. Hồi cư về Hà Nam được một thời gian ngắn, do đời sống khó khăn, tiền bán nhà và hoa màu đã chi tiêu hết, gia đình anh Trúc con lại bị chết, nên cả hai gia đình anh Trúc và anh Tinh đã quay trở lại xã La Hiên làm ăn, sinh sống. Để giúp đỡ hai gia đình anh Trúc và anh Tinh, Ban Chi ủy và Ủy ban Hành chính xã La Hiên đã giúp đỡ, bố trí cho hai anh vào làm kho gạo, tạo điều kiện thuận lợi để hai gia đình ổn định cuộc sống.

Để kịp thời ngăn chặn các luận điệu tuyên truyền, dụ dỗ nhân dân hồi cư, di cư, giữ vững an ninh, trật tự trên địa bàn, được sự chỉ đạo, giúp đỡ của cán bộ do Huyện ủy Võ Nhai cử

⁽¹⁾Dẫn theo *Lịch sử Công an nhân dân Bắc Thái*, xuất bản tháng 5/1995.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

xuống, Ban Chi ủy và Ủy ban Hành chính xã đã đưa trường hợp Nguyễn Văn Thành ra kiểm điểm trước nhân dân về hành vi tuyên truyền các dư luận dục dỗ, cưỡng ép nhân dân hồi cư, di cư. Thông qua kiểm điểm, nhân dân đã phân tích các tin tức do Nguyễn Văn Thành tuyên truyền trong nhân dân là không đúng, là xuyên tạc sự thật. Nguyễn Văn Thành đã *nhận lỗi và hứa hẹn từ nay chấm dứt việc nói láo. Sau kiểm điểm của Nguyễn Văn Thành, tình hình trong xã không còn xảy ra những luận điệu tuyên truyền, xuyên tạc nữa⁽¹⁾*. Tình hình an ninh, trật tự trên địa bàn xã được giữ vững.

Trên mặt trận văn hóa, xã hội, Ban Chi ủy và Ủy ban Hành chính xã La Hiên bước đầu coi trọng lãnh đạo, chỉ đạo nhân dân đấu tranh, xóa bỏ dần các hủ tục "ma to, cưới lớn" lạc hậu. Các hủ tục ma chay, cưới xin trước kia thường tổ chức ăn uống linh đình tới hai, ba ngày, nay đã giảm bớt, chỉ còn ăn uống một, hai ngày. Tuy nhiên, kết quả cũng còn nhiều hạn chế theo phong tục, tập quán của từng dân tộc. Trên địa bàn xã, trong đồng bào dân tộc Nùng, một vài gia đình cưới vợ cho con còn chi tiêu tới 20 vạn, 30 vạn đồng. Gia đình một cán bộ là Ủy viên Ủy ban Hành chính xã cưới vợ cho con trai chi tiêu tới 40 vạn đồng và 3 tạ thịt⁽²⁾.

Kết quả lãnh đạo, chỉ đạo công tác y tế của Ban Chi ủy và Ủy ban Hành chính xã trong năm 1955 được Huyện ủy Võ Nhai đánh giá tương đối tiến bộ. Đầu năm 1955, do phòng và chữa bệnh không được cẩn thận, nên chỉ trong 2 tháng ở xã Nghinh Tường trên địa bàn huyện đã có tới 30 người chết do sốt rét ác

---

⁽¹⁾ Báo cáo tình hình công tác năm 1955 của Huyện ủy Võ Nhai.

⁽²⁾ Ông Lưu Văn Hành (dân tộc Nùng).

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

tính và xung phôi. Trước tình hình đó, để đối phó với bệnh sốt rét ác tính, Ban Chi ủy, Ủy ban Hành chính xã La Hiên đã làm tốt việc tổ chức cho Đoàn Chuyên gia Y tế Liên Xô đến khám, chữa bệnh cho nhân dân trong xã. Kết quả, toàn xã đã có 697 người được khám, chữa bệnh; trong đó, có 70% số người mắc bệnh sốt rét đã được chữa khỏi.

Một trong những nhiệm vụ quan trọng hàng đầu của Ban Chi ủy và Ủy ban Hành chính xã La Hiên sau ngày hòa bình lập lại là lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức nhân dân trong xã khôi phục kinh tế, từng bước giải quyết nạn đói, ổn định đời sống nhân dân. Đầu năm 1955, Ban Chi ủy và Ủy ban Hành chính xã tập trung lãnh đạo, chỉ đạo các đoàn thể quần chúng động viên được đông đảo nhân dân các thôn, xóm trên địa bàn xã hưởng ứng, tham gia *Cuộc vận động thi đua sản xuất* do Huyện ủy Võ Nhai phát động. Dưới sự lãnh đạo của Ban Chi ủy xã, nhân dân các dân tộc trong xã tổ chức khai hoang, làm mới và sửa chữa hệ thống mương, phai dẫn nước, tận dụng ao, hồ lấy nước gieo cấy lúa và trồng các loại cây hoa màu lương thực, thực phẩm. Đặc biệt, nhân dân trong xã đã có sáng kiến đưa giống lúa nam ninh cạn vào gieo cấy trên diện tích 41 mẫu, cho thu hoạch khá, được Tỉnh ủy Thái Nguyên đánh giá cao. Ban Chi ủy xã còn lãnh đạo nhân dân trong xã đẩy mạnh việc khai thác lâm, thổ sản bán cho Nhà nước, bình quân mỗi ngày, mỗi người thu được từ 5 nghìn, đến 6 nghìn đồng, nên đời sống của nhân dân trong xã từng bước được cải thiện. Năm 1955, trong thành tích khai thác lâm sản, bán cho Nhà nước trị giá gần 17.634.000 đồng của nhân dân các dân tộc Võ Nhai, có sự đóng góp đáng kể của nhân dân các dân tộc xã La Hiên.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Đầu năm 1956, Chi bộ La Hiên tập trung lãnh đạo cán bộ và nhân dân trong xã tiến hành đợt sinh hoạt chính trị vận động thành lập Khu Tự trị Việt Bắc. Thông qua đợt sinh hoạt chính trị, cán bộ, đảng viên và nhân dân trong xã đã nhận thức đầy đủ và rõ hơn về chính sách dân tộc của Đảng và Nhà nước. Trên cơ sở đó, cán bộ, đảng viên và nhân dân trong xã đã đẩy mạnh khôi phục và phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội. Sau đợt sinh hoạt chính trị vận động thành lập Khu Tự trị Việt Bắc, Ban Chi ủy xã coi trọng lãnh đạo phong trào xây dựng, củng cố tổ đổi công, từng bước đưa nhân dân trong xã đi vào con đường làm ăn tập thể. Trên địa bàn xã đã hình thành hàng chục tổ đổi công, tạo cơ sở thuận lợi để Chi bộ lãnh đạo nhân dân trong xã tiến lên xây dựng hợp tác xã nông nghiệp.

Sau hơn 3 năm (1954 -1957) lãnh đạo khôi phục và phát triển kinh tế, văn hoá - xã hội, từ năm 1958, Chi bộ xã La Hiên bước vào giai đoạn lãnh đạo nhân dân trong xã thực hiện Kế hoạch Nhà nước 3 năm cải tạo xã hội chủ nghĩa, bước đầu phát triển kinh tế, văn hoá, xã hội (1958 – 1960).

Nhiệm vụ chính trị của Chi bộ xã trong giai đoạn này là tập trung lãnh đạo chính quyền và các đoàn thể trong xã đẩy mạnh công tác tuyên truyền, vận động và tổ chức các tầng lớp nhân dân trên địa bàn thực hiện thắng lợi công cuộc cải tạo xã hội chủ nghĩa, trọng tâm là cuộc vận động xây dựng hợp tác xã nông nghiệp. Chi bộ tập trung lãnh đạo cán bộ và nhân dân trong xã học tập, quán triệt chủ trương cải tạo xã hội chủ nghĩa đối với các thành phần kinh tế cá thể của nông dân, thợ thủ công do Nghị quyết Hội nghị Trung ương Đảng lần thứ 14 đề ra. Qua học tập, quán triệt, đa số cán bộ và nhân dân trong xã đã hưởng

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

ứng chủ trương của Đảng trong việc đưa nông dân làm ăn cá thể đi dần vào con đường làm ăn tập thể, từ tổ đổi công lên hợp tác xã bậc thấp, từ hợp tác xã bậc thấp lên hợp tác xã bậc cao...

Ngày 9/10/1958, Chi bộ xã La Hiên tổ chức Đại hội Chi bộ nhiệm kì 1958 – 1959. Đại hội kiểm điểm, đánh giá kết quả của Chi bộ trong hơn một năm lãnh đạo nhân dân thực hiện Nghị quyết Đại hội Chi bộ nhiệm kì 1957 – 1958. Đại hội ra Nghị quyết chỉ rõ nhiệm vụ lãnh đạo của Chi bộ trong nhiệm kì 1958 – 1959 tập trung vào 3 nhiệm vụ lớn; trong đó, nhấn mạnh nhiệm vụ lãnh đạo củng cố các tổ đổi công, xây dựng và phát triển các hợp tác xã nông nghiệp. Đại hội bầu 5 đồng chí (Trần Văn Quyền, Triệu Văn Lùng, Đàm Văn Khang, Nguyễn Thị Song Ngọc, Hoàng Văn Xu) vào Ban Chi ủy nhiệm kì mới. Căn cứ vào kết quả bầu cử Ban Chi ủy nhiệm kì 1958 – 1959 của Đại hội Chi bộ xã và xét đề nghị của Huyện ủy Võ Nhai, ngày 8/11/1958, Ban Thường vụ Tỉnh ủy Thái Nguyên ra Nghị quyết số 273-NQ/TN công nhận Ban Chi ủy và chuẩn y sự phân công của Ban Chi ủy Chi bộ xã La Hiên nhiệm kì 1958 – 1959. Theo đó, đồng chí Trần Văn Quyền, giữ chức Bí thư Chi bộ; đồng chí Triệu Văn Lùng, giữ chức Phó Bí thư Chi bộ và 3 đồng chí Đàm Văn Khang, Nguyễn Thị Song Ngọc, Hoàng Văn Xu giữ chức Chi ủy viên.

Quán triệt và thực hiện nhiệm vụ xây dựng và củng cố chính quyền cơ sở, sáu tháng đầu năm 1959, Chi bộ xã La Hiên tập trung lãnh đạo và tổ chức nhân dân các dân tộc trong xã học tập, quán triệt và thực hiện thắng lợi cuộc bầu cử Hội đồng Nhân dân hai cấp huyện và xã, góp phần củng cố chính quyền dân chủ nhân dân ở cơ sở xã ngày càng vững mạnh. Bộ máy các cơ quan

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Công an xã, Xã đội từng bước được củng cố, kiện toàn và đi vào hoạt động có nền nếp.

Tháng 11/1958, Hội nghị Trung ương lần thứ 14 ra Nghị quyết về việc cải tạo xã hội chủ nghĩa đối với các thành phần kinh tế cá thể của nông dân, thợ thủ công và những người buôn bán nhỏ, chỉ rõ nhiệm vụ trọng tâm trước mắt là cải tạo thành phần kinh tế cá thể của nông dân, đưa nông dân từ làm ăn cá thể, riêng lẻ đi vào con đường làm ăn tập thể, từ tổ đổi công lên hợp tác xã bậc thấp, từ hợp tác xã bậc thấp lên hợp tác xã bậc cao. Thực hiện Nghị quyết Hội nghị Trung ương lần thứ 14, đầu năm 1959, Ban Chi ủy và Ủy ban Hành chính xã La Hiên tập trung lãnh đạo, chỉ đạo thí điểm xây dựng thành công Hợp tác xã nông nghiệp La Đồng. Từ kết quả lãnh đạo, chỉ đạo thí điểm xây dựng Hợp tác xã nông nghiệp La Đồng, 2 năm 1959, 1960, Ban Chi ủy và Ủy ban Hành chính xã lãnh đạo, chỉ đạo mở rộng phong trào xây dựng hợp tác xã nông nghiệp ra toàn xã. Toàn xã đã xây dựng được 6 hợp tác xã nông nghiệp ở 6 xóm. Đó là các hợp tác xã Lai Thành, La Đồng, Đồng Đình, Hang Hon, Xóm Phố và Góc Bòng. Đến cuối năm 1960, Chi bộ xã La Hiên là 1 trong số 8 chi bộ xã của Đảng bộ huyện Võ Nhai đã lãnh đạo, tuyên truyền, vận động được trên 80% số hộ nông dân trên địa bàn đi vào con đường làm ăn tập thể trong các hợp tác xã nông nghiệp.

Quán triệt và thực hiện Nghị quyết Hội nghị Trung ương lần thứ 14, cùng với việc lãnh đạo xây dựng hợp tác xã nông nghiệp, đến tháng 10/1959, Chi bộ xã La Hiên là 1 trong số 7 chi bộ xã của Đảng bộ huyện Võ Nhai lãnh đạo cán bộ và nhân dân trên địa bàn hoàn thành nhiệm vụ cải cách dân chủ. Thông

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

qua cải cách dân chủ, nhận thức của cán bộ, đảng viên và nhân dân trong xã về đường lối giai cấp của Đảng được nâng lên. Nhân dân các dân tộc trong xã phấn khởi, tin tưởng, hăng hái tham gia xây dựng hợp tác xã. Chị Liên (người dân tộc Mán, xã viên Hợp tác xã nông nghiệp xóm Đồng Đình nói *“Trước đây làm ăn riêng lẻ vợ chồng tôi vất vả, nhưng nay làm ăn tập thể thấy tốt, đỡ vất vả hơn”*⁽¹⁾).

Đầu năm 1959, Cửa hàng Hợp tác xã mua bán La Hiên được thành lập, làm nhiệm vụ cung cấp những mặt hàng thiết yếu (muối, vải, dầu hỏa, cá khô, nước mắm, thịt lợn, gạo, nông cụ...) ; đồng thời thu mua hàng lâm thổ sản, nông sản (củ nâu, các hạt có dầu, sa nhân, đỗ, lạc, vừng ...) cho nhân dân trong xã và nhân dân các xã xung quanh để giao cho thương nghiệp. Sau gần một năm hoạt động, toàn bộ các loại hàng thiết yếu (muối, nước mắm, cá khô, mắm tôm, dầu hỏa, cà bừa, gạo, vải, thịt lợn, phân bón...) cung cấp cho nhân dân và thu mua các mặt hàng nông, lâm, thổ sản của nông dân giao cho thương nghiệp trên thị trường ở khu vực La Hiên đều do Hợp tác xã mua bán La Hiên đảm nhiệm. Tuy nhiên, tỉ trọng chiếm lĩnh thị trường của cửa Hợp tác xã mua bán La Hiên mới đạt 10,5%, thấp hơn 4,5% so với chỉ tiêu đề ra.

Bước sang năm 1960, thực hiện chủ trương của Huyện ủy và chỉ thị của Ủy ban Hành chính huyện Võ Nhai về phát động Chiến dịch sản xuất vụ mùa năm 1960, nhằm phát triển nông nghiệp toàn diện, lấy sản xuất lúa là chủ yếu, đồng thời chú trọng phát triển cây hoa màu lương thực, đảm bảo cho nhân dân được ăn no và có dự trữ, Ban Chi ủy và Ủy ban Hành chính xã

⁽¹⁾ Báo cáo công tác tháng 11/1959 của Huyện ủy Võ Nhai.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

La Hiên tổ chức thành lập Ban Chỉ đạo thực hiện Chiến dịch do đồng chí Lương Văn Sao (Chủ tịch Ủy ban Hành chính xã) làm Trưởng ban. Căn cứ vào tình hình cụ thể về các mặt của các hợp tác xã trong xã, Ban Chỉ đạo thực hiện Chiến dịch sản xuất vụ mùa năm 1960 xã La Hiên đã phát động cán bộ, xã viên các hợp tác xã trong xã thi đua thực hiện 3 nội dung chủ yếu : *Một là, hoàn thành thu hoạch vụ đông xuân, gặt chiêm, cấy lúa ba giăng. Hai là, hoàn thành gieo mạ mùa, đẩy mạnh phong trào làm phân bón và cải tiến nông cụ sản xuất. Ba là, củng cố phong trào hợp tác xã.*

Ngày 11/4/1960, Chi bộ xã La Hiên tổ chức Đại hội Chi bộ nhiệm kì 1960 – 1961. Sau khi đánh giá kết quả lãnh đạo trong nhiệm kì vừa qua, ra Nghị quyết về phương hướng, nhiệm vụ lãnh đạo của Chi bộ trong nhiệm kì tới, Đại hội bầu Ban Chi ủy mới, gồm 7 đồng chí (Trần Văn Quyền, Lương Văn Sao, Triệu Văn Lùng, Dương Khánh Sơn, Đặng Khánh Chi, Lãng Văn Khon, Nguyễn Thị Song Ngọc). Xét kết quả bầu cử Ban Chi ủy mới của Đại hội Chi bộ xã La Hiên và đức, tài của các đồng chí trúng cử vào Ban Chi ủy, căn cứ vào đề nghị của Huyện ủy Võ Nhai, ngày 18/6/1960, Ban Thường vụ Tỉnh ủy Thái Nguyên ra Nghị quyết số 384-NQ/TU công nhận và chuẩn y sự phân công của Ban Chi ủy Chi bộ xã La Hiên. Theo đó, đồng chí Trần Văn Quyền giữ chức Bí thư Chi bộ, đồng chí Lương Văn Sao giữ chức Phó Bí thư Chi bộ - Chủ tịch Ủy ban Hành chính xã, đồng chí Triệu Văn Lùng giữ chức Ủy viên Ban Thường vụ Chi ủy; các đồng chí Dương Khánh Sơn, Đặng Khánh Chi, Lãng Văn Khon, Nguyễn Thị Song Ngọc giữ chức Chi ủy viên. Sau Đại hội, Chi bộ xã tập trung lãnh đạo nhân dân triển khai thực hiện Nghị quyết số 93 của Trung ương Đảng về công tác thanh toán

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

---

nạn mù chữ. Ban Chi ủy và Ủy ban Hành chính xã đặt công tác thanh toán nạn mù chữ cho nhân dân trong xã là một trong những nhiệm vụ trọng tâm cần tập trung lãnh đạo, chỉ đạo. Ban Giáo dục xã vừa phối hợp với các ngành chức năng của xã đẩy mạnh công tác tuyên truyền, vận động nhân dân thực hiện Chiến dịch diệt dốt và thanh toán nạn mù chữ do Ban Giáo dục huyện phát động, vừa tích cực tổ chức các lớp bình dân học vụ ở các xóm, các hợp tác xã để dạy cho những người chưa biết chữ và tổ chức các lớp học bổ túc, nhằm từng bước nâng cao trình độ văn hóa cho cán bộ các ban, ngành, đoàn thể ở xã. Nhờ đó, kết thúc năm 1960, La Hiên là 1 trong số 14 xã của huyện Võ Nhai đã có trên 90,3 % số người trong độ tuổi quy định biết đọc, biết viết, căn bản hoàn thành thanh toán nạn mù chữ.

Từ năm 1961, cùng với các địa phương trên toàn miền Bắc, cán bộ, đảng viên và nhân dân các dân tộc xã La Hiên bước vào thời kì thực hiện Kế hoạch Nhà nước 5 năm lần thứ nhất (1961 – 1965) do Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ III (họp tại Hà Nội từ ngày 5 đến ngày 10/9/1960) đề ra. Bước sang năm 1961 – năm mở đầu thực hiện Kế hoạch Nhà nước 5 năm lần thứ nhất, công tác lãnh đạo tuyên truyền, giáo dục cho nhân dân thấy được yêu cầu của cách mạng và nghĩa vụ của người công dân với Nhà nước (nhất là nghĩa vụ thực hiện chính sách thu mua, đóng góp lương thực đối với Nhà nước) là một trong những công tác trung tâm, đột xuất có ý nghĩa cách mạng cả về kinh tế và chính trị của Đảng bộ huyện Võ Nhai nói chung, Chi bộ xã La Hiên nói riêng, vì nó đụng chạm đến vấn đề cuộc sống của nhân dân. Trong báo cáo (số 05 /BC-TH, ngày 30/3/1961) về tình hình công tác quý I/1961 của Đảng bộ huyện Võ Nhai, Ban Thường vụ Huyện ủy Võ Nhai nhận định : *Chính sách của Đảng là phát*

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

triển sản xuất, không ngừng nâng cao đời sống nhân dân, nhưng với định mức ăn cho mỗi người, mỗi tháng 20 kg thóc thì người dân không đủ ăn, không có sức lực để tái sản xuất và đẩy mạnh sản xuất. Do vậy, trong Đảng bộ huyện còn một số đảng viên, cán bộ (ở chi bộ nào cũng có, không nhiều thì ít) chưa chấp hành đúng chính sách lương thực của Đảng, ít nhiều đã có ảnh hưởng không tốt tới quần chúng, quần chúng thường trông chờ vào đảng viên, cán bộ. Trước tình hình đó, 3 tháng quý 1/1961, Huyện ủy đã phải xử lý thi hành kỉ luật hai cán bộ, đảng viên. Trong số 2 cán bộ, đảng viên phải xử lý thi hành kỉ luật đó, có đồng chí Bí thư Chi bộ xã La Hiên bị thi hành kỉ luật bằng hình thức cảnh cáo, với lý do trong suốt thời gian thực hiện chính sách lương thực cũng như sản xuất đông xuân 1960 – 1961 không hoạt động, không tham gia sinh hoạt Đảng đều⁽¹⁾.

Thực hiện lãnh đạo, chỉ đạo của Huyện ủy, Ủy ban Hành chính huyện Võ Nhai, sau khi các đồng chí Bí thư Chi bộ, Chủ tịch Ủy ban Hành chính xã và Chủ nhiệm các hợp tác xã trong xã đi tham dự Hội nghị học tập, quán triệt tinh thần Nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ III do Huyện ủy, Ủy ban Hành chính huyện tổ chức về, tại Trường phổ thông cấp II La Hiên⁽²⁾, Chi bộ xã tập trung lãnh đạo và tổ chức 2 hội nghị học tập, quán triệt tinh thần các nội dung cơ bản trong Nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ III về đường lối chung của cách mạng xã hội chủ nghĩa ở miền Bắc và sự nghiệp đấu tranh giải phóng

---

⁽¹⁾ Theo Báo cáo (số 05 /BC-TH, ngày 30/3/1961) của Đảng bộ huyện Võ Nhai.

⁽²⁾ Đến cuối năm 1960, đầu năm 1961, Trường phổ thông cấp II La Hiên là 1 trong 4 trường phổ thông cấp II của huyện Võ Nhai được thành lập. Đó là các Trường phổ thông cấp II La Hiên, Đình Cả, Tràng Xá, Cúc Đường.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

miền Nam, thống nhất đất nước; tuyên truyền các chủ trương, đường lối, chính sách (nhất là chủ trương, đường lối, chính sách lương thực) của Đảng cho cán bộ, đảng viên và các tầng lớp nhân dân trong xã. Kết quả, toàn xã đã có 240 cán bộ, đảng viên và các tầng lớp nhân dân tham dự.

Quán triệt và thực hiện chủ trương “*làm cho miền núi mạnh mẽ về quốc phòng*”, do Nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ III đề ra, Chi bộ xã La Hiên coi trọng nhiệm vụ lãnh đạo xây dựng lực lượng vũ trang nhân dân. Quý 1/1961, xã La Hiên cùng với các xã Phương Giao, Hoà Bình, Tân Long, Quang Sơn, Dân Tiến và Vân Lãng của huyện Võ Nhai hoàn thành sớm nhất công tác đăng kí thực lực quân sự.

Về sản xuất nông nghiệp, ngoài sản xuất lúa, La Hiên cùng với các xã Tràng Xá, Dân Tiến, Phương Giao, Bình Long, Lâu Thượng, Phú Thượng, Tân Long, Hoà Bình, Nghinh Tường, Thượng Nung nằm trong vùng sản xuất đậu xanh và các loại đỗ, đậu khác tương đối tập trung và cũng là 1 trong số 12 xã (gồm Cúc Đường, Vũ Chấn, Thần Sa, La Hiên, Tân Long, Sảng Mộc, Nghinh Tường, Hoà Bình, Vân Lãng, Dân Tiến, Phương Giao) nằm trong vùng sản xuất bông tương đối tập trung của huyện Võ Nhai. Năm 1962, Chi bộ xã La Hiên đã lãnh đạo, huy động nhân dân trong xã bán cho Nhà nước được trên 40% sản lượng đỗ, đậu (chủ yếu là đậu xanh) và trên 60% sản lượng bông. Để tiếp tục hoàn thành nhiệm vụ cải tạo thương nghiệp nhỏ, thực hiện chủ trương của Huyện ủy, Ủy ban Hành chính huyện Võ Nhai, Chi bộ xã La Hiên lãnh đạo và tổ chức thành lập Ban Quản lý thị trường xã, thành phần gồm đại diện Công an, Xã đội, các Đoàn thể, Cửa hàng Hợp tác xã mua bán, Trạm thu mua nông -

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

lâm sản, thực phẩm trên địa bàn xã. Chi bộ xã phân công một đồng chí Chi ủy viên trực tiếp làm Trưởng ban Quản lý thị trường xã. Với sự ra đời của Ban Quản lý thị trường xã, Chi bộ xã La Hiên trở thành 1 trong số 4 chi bộ xã của Đảng bộ huyện Võ Nhai (gồm các xã Lâu Thượng, La Hiên, Hoà Bình, Bình Long) lãnh đạo và tổ chức thành lập được Ban Quản lý thị trường xã.

Cuối năm 1962, Chi bộ xã La Hiên tổ chức Đại hội Chi bộ bầu Ban Chi ủy mới, do các đồng chí Đàm Văn Khang làm Bí thư Chi bộ, Dương Tiến Vinh làm Phó Bí thư Chi bộ - Chủ tịch Ủy ban Hành chính xã, Hạc Sỹ Lân làm Ủy viên Ban Thường vụ - Thường trực Chi ủy.

Những tháng đầu năm 1963, do hạn hán kéo dài và lan rộng, thiếu nước sản xuất, nên việc cấy lúa chiêm của các hợp tác xã trong xã gặp rất nhiều khó khăn. Trước tình hình đó, Ban Chi ủy và Ủy ban Hành chính xã đã phân công cán bộ trực tiếp xuống các hợp tác xã lãnh đạo, chỉ đạo công tác chống hạn. Tuy nhiên, do hạn hán nặng, nên diện tích cấy lúa chiêm các hợp tác xã nông nghiệp trong xã đều không đạt được các chỉ tiêu, kế hoạch đề ra. Thực hiện chủ trương của huyện, Ban Chi ủy và Ủy ban Hành chính xã lãnh đạo, chỉ đạo nhân dân chuyển hướng mở rộng diện tích trồng cây hoa mầu để bù vào diện tích lúa chiêm bị hụt. Kết quả, nhân dân xã La Hiên đã cùng với nhân dân các xã Lâu Thượng, Phú Thượng, Liên Minh trồng được trên 121 mẫu ngô, 31 mẫu 3 sào khoai (cả khoai lang và khoai sọ), 37 mẫu 5 sào sắn. Hội Phụ nữ xã tích cực vận động chị em hội viên đẩy mạnh phong trào thi đua làm phân bón cho lúa chiêm. Kết quả, theo báo cáo công tác 3 tháng đầu năm 1963 của Huyện ủy

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Võ Nhai, chị em hội viên phụ nữ xã La Hiên và chị em hội viên phụ nữ xã Lâu Thượng đã làm thêm được 13.546 kg phân các loại, đưa tổng số phân bón cho lúa chiêm của 2 xã này lên 416.712 kg.

Phong trào thanh niên trong xã tiếp tục được giữ vững. Ba tháng đầu năm 1963, Ban Chấp hành Chi đoàn Thanh niên xã huy động được đông đảo đoàn viên, thanh niên trong xã tham gia xây dựng cơ sở vật chất Trường Đoàn Thanh niên xã hội chủ nghĩa (đặt tại xóm Làng Lai) và Nhà trường đã chiêu sinh được 43 đoàn viên, thanh niên vào học. Phong trào vệ sinh, phòng bệnh, chăm sóc sức khỏe nhân dân tiếp tục được Ban Chi ủy và Ủy ban Hành chính xã quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo. Trạm xá xã La Hiên tiếp tục được đầu tư củng cố, mở rộng. Ba tháng quý 1/1963, trong tổng dân số của xã là 1.115 người, số người được khám và điều trị bệnh sốt rét đạt 20% , đứng thứ 2 trong tổng số 17 xã trên địa bàn huyện Võ Nhai (sau xã Tân Long đạt 30% và bằng các xã Vũ Chấn, Văn Lăng).

Về phong trào hợp tác xã nông nghiệp, tuy cấp ủy Đảng và chính quyền xã có nhiều cố gắng lãnh đạo, chỉ đạo, nhưng do "... cán bộ, đảng viên thiếu gương mẫu, trình độ cán bộ thấp, nhất là cán bộ quản lý, kế toán, tài vụ và do chưa nghiên cứu kỹ chính sách hợp tác hóa để áp dụng đúng với tình hình của địa phương"⁽¹⁾, nên thu nhập của hợp tác xã thấp, đời sống nhân dân gặp nhiều khó khăn, nhiều hộ gia đình xã viên trong các hợp tác xã nông nghiệp trên địa bàn xã (cũng như các hợp tác xã nông nghiệp khác trong huyện) xin ra hợp tác xã hoặc tự bỏ hợp tác

---

⁽¹⁾ Biên bản Đại hội Đảng bộ huyện Võ Nhai tháng 4/1963. Lưu tại Huyện ủy Võ Nhai.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

xã ra làm ăn cá thể. Đầu năm 1963, Hợp tác xã nông nghiệp La Đồng của xã tiếp tục tan vỡ. Hợp tác xã nông nghiệp La Đồng là 1 trong số 4 hợp tác xã nông nghiệp trên địa bàn huyện Võ Nhai bị tan vỡ đầu năm 1963.

Nhằm củng cố, giữ vững phong trào hợp tác xã nông nghiệp trên địa bàn xã, Chi bộ xã La Hiên tập trung lãnh đạo cán bộ, đảng viên và nhân dân trong xã quán triệt và thực hiện chủ trương " *Quyết tâm lãnh đạo và cán bộ, đảng viên gương mẫu xây dựng hợp tác xã, củng cố lại các hợp tác xã bị tan vỡ và chú ý xây dựng phong trào tổ đổi công*" do Nghị quyết Đại hội Đảng bộ huyện Võ Nhai (hợp tháng 4/1963) đề ra. Tuy nhiên, do hạn chế của cơ chế "làm chung, ăn chung", dẫn đến "cha chung không ai khóc", nên phong trào hợp tác xã nông nghiệp của xã La Hiên cũng như các xã khác trong huyện Võ Nhai tiếp tục đi xuống. Các hợp tác xã nông nghiệp ở La Hiên tiếp tục tan vỡ, số hợp tác xã nông nghiệp còn tồn tại chỉ là hình thức. Đến tháng 10/1963, tỉ lệ số hộ nông dân ở trong các hợp tác xã nông nghiệp toàn huyện chỉ còn 24,4%. Số xã viên còn lại trong các hợp tác xã hoang mang, dao động, không phấn khởi sản xuất.

Trước tình hình đó, chấp hành chỉ thị của Tỉnh ủy Thái Nguyên và chỉ đạo của Huyện ủy Võ Nhai, từ ngày 9 đến ngày 11/9/1963, Ban Chi ủy xã La Hiên (cùng với Ban Chi ủy các xã Quang Sơn, Tân Long, Cúc Đường, Thần Xa, Phú Thượng, Phương Giao) tổ chức Hội nghị đảng viên trong toàn Chi bộ học tập, kiểm điểm công tác lãnh đạo phong trào xây dựng hợp tác xã nông nghiệp từ năm 1958 đến năm 1963, với sự tham dự của 17 đảng viên trên tổng số 29 đảng viên trong Chi bộ, đạt tỉ lệ 58,62%; đứng sau chi bộ các xã Phú Thượng (84,21%), Thần Xa

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

(83,33%), Phương Giao (77,77%), Tân Long (76%) và đứng trước chi bộ các xã Quang Sơn (50%), Cúc Đường (50%). Qua học tập, kiểm điểm, các đảng viên tham dự Hội nghị đánh giá hợp tác xã nông nghiệp tan vỡ là do công tác quản lý lao động, quản lý sản xuất, quản lý tài vụ không tốt; một số cán bộ, đảng viên thiếu gương mẫu, còn tham ô; trình độ quản lý của cán bộ hợp tác xã còn yếu, không xây dựng được kế hoạch sản xuất. Tại các hợp tác xã nông nghiệp, công tác giáo dục chính trị tư tưởng chưa được tiến hành thường xuyên, trình độ giác ngộ chính trị và ý thức làm chủ tập thể của cả cán bộ và xã viên còn thấp; cơ sở vật chất và kỹ thuật còn rất nghèo nàn, năng suất lao động thấp, đời sống xã viên khó khăn, thiếu thốn, xã viên thiếu tin tưởng ở hợp tác xã. Theo Nghị quyết 71 của Trung ương Đảng, hằng năm mỗi lao động trong các hợp tác xã nông nghiệp phải đạt từ 180 công đến 220 công mới đảm bảo thu nhập, nhưng ở các hợp tác xã trên địa bàn xã La Hiên, bình quân cao nhất mỗi lao động năm 1961 chỉ đạt 146 công, năm 1962 giảm xuống 136 công và năm 1963 chỉ còn 83 công và giá trị ngày công lao động của xã viên năm 1963 chỉ đạt 0,79 đồng.

Bước sang năm 1964, năm thứ tư thực hiện Kế hoạch Nhà nước 5 năm lần thứ nhất (1961 – 1965), năm có nhiều ý nghĩa lớn đối với công cuộc xây dựng xã hội chủ nghĩa ở miền Bắc, cùng với tổ chức Đảng và chính quyền cơ sở các xã khác trong huyện, Chi bộ và Ủy ban Hành chính xã La Hiên tập trung lãnh đạo, chỉ đạo các ban, ngành, đoàn thể và nhân dân các dân tộc trong xã thực hiện 3 nhiệm vụ do Huyện ủy Võ Nhai đề ra :

Một là, ra sức phát triển nông nghiệp toàn diện một cách có kế hoạch và cân đối vững chắc, trọng tâm là sản xuất lúa, hoa mầu và chăn nuôi. Đồng thời chú ý đúng mức đến các cây công

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

nghiệp, tăng diện tích khai hoang và thâm canh tăng năng suất lúa và hoa màu.

Hai là, hoàn thành việc xây dựng phong trào hợp tác hoá bằng cách củng cố vững chắc những hợp tác xã còn lại và tiến hành phục hồi lại hết những hợp tác xã tạm thời bị tan vỡ, phát triển thêm hợp tác xã mới và xã viên mới ở những nơi có điều kiện.

Ba là, tăng cường công tác xây dựng Đảng, tăng cường củng cố và hoạt động của các tổ chức chính quyền, đoàn thể.

Thực hiện chủ trương trên của Huyện uỷ Võ Nhai, năm 1964, Chi bộ xã lãnh đạo và tổ chức thành lập Ban Liên lạc Mặt trận Tổ quốc xã La Hiên. La Hiên là 1 trong 6 xã trong huyện (gồm Bình Long, Tràng Xá, Phú Thượng, Lâu Thượng, La Hiên, Thần Sa) thành lập được Ban Liên lạc Mặt trận Tổ quốc xã. Sau khi thành lập, Ban Liên lạc Mặt trận Tổ quốc xã đã tiến hành củng cố các tổ phụ lão ở các xóm và hợp tác xã nông nghiệp.

Được Huyện uỷ và Ủy ban Hành chính huyện Võ Nhai chọn làm 1 trong 4 xã trọng điểm của huyện⁽¹⁾ để lãnh đạo, chỉ đạo củng cố phong trào hợp tác xã nông nghiệp, năm 1964, phong trào hợp tác xã nông nghiệp ở xã La Hiên từng bước được khôi phục, góp phần cùng với các xã khác trong huyện đưa tỉ lệ số hộ nông dân trong các hợp tác xã nông nghiệp tăng từ 24,4% (tháng 10/1963), lên 48,9% (cuối năm 1964). Sở dĩ đạt được kết quả trên là do sự quyết tâm của cán bộ, đảng viên cộng với sự cố gắng của nhân dân trong xã. Trước nhiều khó khăn, phức tạp, các đồng chí trong Ban Chi uỷ xã đã tập trung đi xuống từng xóm, vào từng gia đình vận động nhân dân trở lại con đường

---

⁽¹⁾ Gồm La Hiên, Lâu Thượng, Phú Thượng, Tràng Xá.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

làm ăn tập thể; trong đó, có gia đình phải đến vận động tới chín, 10 lần, còn ít nhất cũng là 5 lần mới đồng ý quay trở lại hợp tác xã. Tuy nhiên, trong Chi bộ xã vẫn còn một số cán bộ, đảng viên thiếu tinh thần trách nhiệm, thiếu cương quyết, còn tư tưởng tính toán cá nhân, ngại khó, ngại khổ, quan liêu, không những không giáo dục quần chúng, mà còn theo đuôi quần chúng, nên không hoàn thành nhiệm vụ. Chính vì vậy mà La Hiên vẫn là 1 trong 3 xã của huyện Võ Nhai (gồm La Hiên, Lâu Thượng, Thần Sa) phong trào hợp tác xã nông nghiệp phát triển chậm, tư tưởng của một số cán bộ, đảng viên và xã viên chưa thực sự an tâm xây dựng hợp tác xã. Sau Đại hội đại biểu Đảng bộ huyện Võ Nhai lần thứ IX (họp tháng 10/1964), *"các đại biểu ở các xã khác trong huyện đều phấn khởi, gây được chuyển biến tốt về tư tưởng tiến lên xây dựng, củng cố hợp tác xã, thì một số đại biểu ở các xã La Hiên, Thượng Nung chuyển biến chưa mạnh"*⁽¹⁾. Tình hình đó đã dẫn đến kết quả công tác xây dựng Đảng năm 1964 của Chi bộ xã La Hiên còn hạn chế. Theo kết quả phân loại tổ chức Đảng năm 1964 của Huyện ủy Võ Nhai, trong số 18 chi bộ xã của Đảng bộ huyện, có 3 chi bộ khá, 9 chi bộ trung bình, 6 chi bộ kém và quá kém, Chi bộ xã La Hiên là 1 trong số 9 chi bộ xã trung bình.

Hai năm 1963 – 1964, Chi bộ xã La Hiên đã lãnh đạo chính quyền, đoàn thể và nhân dân các dân tộc trong xã làm tốt việc tiếp nhận, giúp đỡ 60⁽²⁾ hộ đồng bào ở xã Bình Minh, huyện Khoái Châu, tỉnh Hưng Yên lên La Hiên khai hoang, phát triển

---

(1) Báo cáo (số 18-BC/TN, ngày 12/11/1964) của Tỉnh ủy Thái Nguyên.

(2) Theo tư liệu do đồng chí Nguyễn Xuân Đĩnh (Bí thư Chi bộ Hiên Minh) cung cấp : Trong số 60 hộ này đã có 6 hộ trở về quê cũ ở Hưng Yên từ trước năm 1970.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

kinh tế - xã hội, xây dựng quê hương mới. Dưới sự lãnh đạo trực tiếp của Chi bộ xã, Ủy ban Hành chính xã tổ chức thành lập xóm Hiên Minh (nay xóm Hiên Minh tách thành hai xóm Hiên Minh và Hiên Bình) để tiếp nhận và bố trí đồng bào lên khai hoang. Sau khi đồng bào lên ổn định nơi ăn, chốn ở, Chi bộ xã lãnh đạo tổ chức thành lập Hợp tác xã Hiên Minh.

II- Lãnh đạo vừa sản xuất, vừa chiến đấu chống chiến tranh phá hoại của đế quốc Mỹ và chi viện sức người, sức của cho chiến trường miền Nam đánh thắng hoàn toàn giặc Mỹ xâm lược (1965 – 1972).

Giữa lúc quân và dân xã La Hiên đang cùng quân và dân trong huyện, trong tỉnh đang tập trung thực hiện Kế hoạch Nhà nước 5 năm lần thứ nhất (1961 – 1965) do Đại hội toàn quốc lần thứ III của Đảng (họp tháng 9/1960) đề ra, thì ngày 5/8/1964, đế quốc Mỹ huy động máy bay, tàu chiến ném bom, bắn phá một số nơi thuộc các tỉnh Quảng Bình, Nghệ An, Thanh Hoá, Quảng Ninh. Đầu tháng 2/1965, đế quốc Mỹ chính thức phát động chiến tranh phá hoại bằng không quân và hải quân trên toàn lãnh thổ miền Bắc nước ta, với quy mô ngày càng lớn và mức độ ngày càng ác liệt. Cùng với quân và dân trong huyện, trong tỉnh, quân và dân xã La Hiên bước sang một thời kì mới đầy gian nan, thử thách – thời kì vừa xây dựng, phát triển kinh tế xã hội chủ nghĩa, vừa chiến đấu chống chiến tranh phá hoại bằng không quân của đế quốc Mỹ và động viên sức người, sức của chi viện chiến trường.

La Hiên là xã nằm vùng Tây Nam huyện Võ Nhai, tiếp giáp với huyện Đồng Hỷ, cách thành phố Thái Nguyên (Thủ phủ Khu Tự trị Việt Bắc) khoảng trên 10 km đường chim bay. Thành phố Thái Nguyên là địa bàn tập trung nhiều đầu mối giao thông quan

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

trọng, có Khu Công nghiệp gang thép Thái Nguyên và nhiều nhà máy, xí nghiệp, kho tàng quan trọng của Trung ương, địa phương và quân đội. Địa bàn xã La Hiên dài 9 cây số, rộng 3 cây số, nằm dọc theo hai bên Quốc lộ 1B (một tuyến giao thông có tầm chiến lược quan trọng ở vùng Đông Bắc Tổ quốc) đi qua. Đoạn Quốc lộ 1 B đi qua địa bàn xã tập trung tới 4 chiếc cầu (cầu Làng Lai, Cầu Quýt, cầu La Hiên, Cầu Rắn). Bốn chiếc cầu này là những mục tiêu không quân Mỹ tập trung trình sát, đánh phá. Xuất phát từ những đặc điểm trên, La Hiên là một xã có vị trí quan trọng đối với huyện Võ Nhai cả về chính trị, giao thông, quốc phòng và là một trong những xã trọng yếu của huyện. Vùng trời xã La Hiên thường xuyên là khu vực hoạt động của các loại máy bay Mỹ. Nếu như cả năm 1964, các loại máy bay Mỹ chỉ hoạt động trên vùng trời La Hiên 25 lần tốp, thì 9 tháng đầu năm 1965 đã tăng lên 221 lần tốp.

Bước sang thời kì mới, toàn xã La Hiên có dân số 1.676 người, gồm 6 thành phần dân tộc anh em; trong đó, nhiều nhất là thành phần dân tộc Kinh 789 người, tiếp theo là các thành phần dân tộc Nùng 632 người, Tày 211 người, Dao 29 người, Cao Lan 8 người, Hoa 7 người⁽¹⁾. Trên địa bàn xã có nhiều thành phần dân cư sinh sống. Bên cạnh phần đông nhân dân bản địa và nhân dân từ các nơi khác đến làm ăn, sinh sống từ lâu đời và 60 gia đình đồng bào từ tỉnh Hưng Yên lên khai hoang, phát triển kinh tế miền núi, xây dựng quê hương mới năm 1963, trên địa bàn xã còn có một số gia đình cán bộ, công nhân các công, nông

---

⁽¹⁾ Tư liệu thống kê dân số các xã trong tỉnh Bắc Thái – lưu tại Lưu trữ Văn phòng Tỉnh ủy Thái Nguyên.

trường của Khu Tự trị Việt Bắc và tỉnh Bắc Thái⁽¹⁾ sơ tán đến. Do vậy, dân cư trên địa bàn xã cũng có đủ các loại thành phần đảng phái phản động cũ, hoa kiều vụ, nguy quân, nguy quyền, gián điệp cũ và các phần tử bóc lột, lưu manh trộm cắp vặt, phao tin đồn bậy. Cũng có những phần tử không những không chấp hành chính sách mà còn làm những việc sai phạm như tổ chức đánh bạc, nấu rượu lậu, mua thóc non, gây khó khăn, trở ngại phần nào trong việc bảo vệ trị an, xây dựng phong trào và chấp hành các chính sách của Đảng và thực hiện nghĩa vụ lương thực, thực phẩm đối với Nhà nước⁽²⁾. Bộ máy lãnh đạo, chỉ đạo của xã có 5 cán bộ chuyên trách và 9 cán bộ bán chuyên trách. Chi bộ xã có 43 đảng viên, chia thành các tổ Đảng ở các xóm. Cán bộ lãnh đạo, chỉ đạo chủ chốt của xã, gồm các đồng chí Đàm Văn Khang, Bí thư Chi bộ và Dương Tiến Vinh, Phó Bí thư Chi bộ - Chủ tịch Ủy ban Hành chính xã. Do sự lãnh đạo, chỉ đạo của Ban Chi ủy và Ủy ban Hành chính xã trong thời kỳ này chưa thật sát sao; sự hoạt động của các đoàn thể quần chúng không đều; công tác giáo dục chính trị, tư tưởng cho cán bộ, đảng viên và quần chúng nhân dân các dân tộc trên địa bàn làm chưa thường xuyên, nên trình độ giác ngộ xã hội chủ nghĩa của đội ngũ cán bộ, đảng viên và nhân dân các dân tộc trong xã còn thấp, tinh thần làm chủ tập thể chưa cao, ý thức chấp hành kỷ luật Đảng và Pháp luật của Nhà nước còn lỏng lẻo.

---

(1) Theo Nghị quyết ngày 21/4/1965 của Quốc hội, từ ngày 1/7/1965 hai tỉnh Bắc Cạn và Thái Nguyên sáp nhập thành tỉnh Bắc Thái.

(2) Báo cáo số 11/BC-VN ngày 1/12/1966 của Huyện ủy Võ Nhai về tổng kết thí điểm phát động phong trào bảo vệ trị an thời chiến của xã La Hiên.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Để có lực lượng sẵn sàng đối phó với cuộc chiến tranh phá hoại bằng không quân của đế quốc Mỹ trên địa bàn xã, Ban Chi uỷ và Uỷ ban Hành chính xã tập trung lãnh đạo, chỉ đạo công tác xây dựng, củng cố lực lượng dân quân, du kích trên địa bàn. Để khắc phục khuyết điểm La Hiên là xã duy nhất trên địa bàn huyện năm 1964 không có cấp uỷ viên trong Ban Chỉ huy Xã đội, năm 1965, Chi bộ lãnh đạo kiện toàn Ban Chỉ huy Xã đội đủ 3 cán bộ chỉ huy, gồm Xã đội trưởng, Xã đội phó và Chính trị viên Xã đội. Ban Chi uỷ xã phân công đồng chí Đàm Văn Khang, Bí thư Chi bộ trực tiếp làm Chính trị viên Xã đội.

Để giúp Ban Chi uỷ và Uỷ ban Hành chính xã lãnh đạo, chỉ đạo công tác phòng không nhân dân trên địa bàn, theo sự chỉ đạo của Ban Phòng không nhân dân huyện, Ban Chi uỷ và Uỷ ban Hành chính xã thành lập Ban Phòng không nhân dân xã, do đồng chí Dương Tiến Vinh, Chủ tịch Uỷ ban Hành chính xã trực tiếp làm Trưởng ban và các đồng chí Xã đội trưởng, Trưởng Công an xã làm Phó ban. Dưới sự chỉ đạo, điều hành trực tiếp của Ban Phòng không nhân dân xã, các trung đội, tiểu đội dân quân trong tổ chức thành lập các đội cấp cứu phòng không, làm nhiệm vụ đào bới sập hầm, cứu thương, tải thương khi bị máy bay Mỹ đánh phá. Được sự giúp đỡ của Ban Y tế phòng không nhân dân huyện, Chi bộ lãnh đạo thành lập Ban Y tế phòng không nhân dân xã, vừa làm nhiệm vụ khám, chữa bệnh cho cán bộ, nhân dân trong xã và các xã lân cận, vừa làm nhiệm vụ y tế phòng không tuyến I (trực tiếp tìm kiếm, cấp cứu người bị nạn khi máy bay Mỹ đánh phá). Ban Y tế phòng không nhân dân xã

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

do đồng chí phụ trách trạm xá La Hiên⁽¹⁾ làm Trưởng ban. Theo Chỉ thị ngày 8/7/1965 của Ủy ban Hành chính tỉnh Bắc Thái “Về những biện pháp cơ bản trong công tác phòng không nhân dân”, địa bàn xã La Hiên nằm ở trong vùng có thể bị máy bay địch đánh phá (vùng ở trạng thái bị uy hiếp). Nhiệm vụ của Chi bộ xã La Hiên là lãnh đạo chính quyền, đoàn thể và nhân dân trong xã làm tốt công tác chuẩn bị, đáp ứng đầy đủ yêu cầu nhiệm vụ vừa sản xuất, vừa chiến đấu và phục vụ chiến đấu lâu dài.

Ngày 17/10/1965, giặc Mỹ huy động máy bay đánh phá cầu Gia Bẫy nằm trên địa bàn thành phố Thái Nguyên, cách địa bàn xã La Hiên trên 10 cây số về hướng tây nam, làm 147 người bị chết và bị thương (có 71 người chết tại chỗ, 9 người chết khi cấp cứu ở các bệnh viện). Cầu Gia Bẫy bị hỏng nặng, giao thông qua cầu hoàn toàn bị ngưng trệ. Trận máy bay Mỹ đánh phá khu vực cầu Gia Bẫy ngày 17/10/1965 là trận đầu tiên máy bay Mỹ đánh phá vào địa bàn tỉnh Thái Nguyên. Ngày 16/11/1965, giặc Mỹ huy động 18 lần chiếc máy bay, ném 22 quả bom phá và bắn nhiều loạt đạn 20 mi li mét và đạn rốc két xuống khu vực các cầu Mỏ Gà, Suối Cạn, Cầu Rấn, Cầu Sen trên Quốc lộ số 1B nằm trong địa bàn các xã gần La Hiên, làm 10 người chết, 24 người bị thương. Đây là trận đầu tiên máy bay Mỹ đánh phá vào địa bàn huyện Võ Nhai.

Để đối phó với cuộc chiến tranh phá hoại bằng không quân của đế quốc Mỹ, Chi bộ xã La Hiên tập trung lãnh đạo chính quyền, các đoàn thể quần chúng và nhân dân trong xã quán triệt và thực hiện tốt các nghị quyết 11 và 12 của Ban Chấp hành

---

⁽¹⁾ Trạm xá La Hiên được huyện Võ Nhai đầu tư xây dựng và đưa vào sử dụng đầu năm 1964.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Trung ương Đảng, trực tiếp là thực hiện tốt 3 nhiệm vụ do Huyện ủy Võ Nhai đề ra :

Một là, đẩy mạnh phát triển nông nghiệp, lâm nghiệp, nhằm đảm bảo tự túc được lương thực, thực phẩm, giải quyết được phần lớn các nhu cầu ăn, mặc, học hành, bảo vệ sức khoẻ và nhu cầu tại chỗ trong chiến tranh, đảm bảo vững chắc đời sống cho nhân dân các dân tộc trên địa bàn trong thời chiến.

Hai là, tăng cường lực lượng quốc phòng, xây dựng căn cứ địa, đảm bảo tuyệt đối an toàn hậu phương, đảm bảo giao thông thời chiến, để bất cứ tình hình diễn biến như thế nào thì căn cứ địa cũng được an toàn và vững chắc, vẫn đảm bảo kịp thời tăng cường cho tiền tuyến tới mức cao nhất.

Ba là, kịp thời chuyển hướng tư tưởng, tổ chức và lề lối, tác phong lãnh đạo, chỉ đạo của các cấp bộ Đảng, chính quyền cho phù hợp với tình hình mới; đẩy mạnh công tác xây dựng các Chi bộ, Đảng bộ cơ sở. Tăng cường đoàn kết, nhất trí trong các cấp uỷ Đảng, nhất là trong Ban Thường vụ, vì đây là khâu có tính chất quyết định nhất để đoàn kết Chi bộ, Đảng bộ và đoàn kết toàn dân, động viên được khí thế cách mạng của mọi tầng lớp nhân dân các dân tộc.

Vụ mùa năm 1965, sản lượng lúa của xã La Hiên bị thất thu nặng, vì hạn hán và sâu bệnh diễn ra trên 40% diện tích lúa. Vụ Đông Xuân 1965 – 1966, Ban Chi uỷ và Uỷ ban Hành chính xã lại không quyết tâm lãnh đạo, chỉ đạo các hợp tác xã và nhân dân trong xã đẩy mạnh sản xuất các loại cây hoa màu ngắn ngày để bù vào sản lượng lúa vụ mùa năm 1965 bị hao hụt, nên trên địa bàn xã đã có một số hộ gia đình xã viên trong các hợp tác xã nông nghiệp thiếu đói nghiêm trọng. Tình hình đó đã làm cho

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

một bộ phận cán bộ, xã viên các hợp tác xã nông nghiệp và nhân dân trong xã phần nào chán nản. Những tháng cuối năm 1965, được Ban Kiểm tra Khu ủy giúp đỡ, Huyện ủy Võ Nhai tiến hành kiểm tra dân chủ kỉ luật Chi bộ xã La Hiên. Thông qua kiểm tra dân chủ kỉ luật, nhận thức lập trường, tư tưởng của đội ngũ cán bộ, đảng viên trong Chi bộ xã đã được nâng cao thêm một bước. Tập thể Chi bộ và mỗi cán bộ, đảng viên trong xã đã nhận rõ ưu điểm và khuyết điểm của mình, tích cực xây dựng và củng cố phong trào hợp tác xã nông nghiệp và chấp hành tốt hơn các chủ trương, chính sách của Đảng.

Nhằm nâng cao năng lực lãnh đạo của tập thể Ban Chi ủy, ngày 2/2/1966, Ban Chi ủy xã La Hiên họp, phân công lại Ban Chi ủy. Theo đó, đồng chí Dương Tiến Vinh, thôi giữ chức Phó Bí thư Chi bộ - Chủ tịch Ủy ban Hành chính xã để giữ chức Bí thư Chi bộ kiêm Chính trị viên Xã đội; đồng chí Hạc Sỹ Lân, thôi giữ chức Chi ủy viên - Phó Chủ tịch Ủy ban Hành chính xã để giữ chức Phó Bí thư Chi bộ - Chủ tịch Ủy ban Hành chính xã; đồng chí Đàm Văn Khang, thôi giữ chức Bí thư Chi bộ để giữ chức Chi ủy viên. Ngày 16/3/1966, Huyện ủy Võ Nhai đã ra Nghị quyết số 35 – NQ/VN, công nhận sự phân công lại như trên của Ban Chi ủy xã La Hiên.

Ngày 21/6/1966, máy bay Mỹ ném sáu quả bom phá xuống xóm Lai Thành, mở đầu cuộc chiến tranh phá hoại bằng không quân của chúng vào địa bàn xã La Hiên. Tiếp theo, chiều ngày 1/8/1966, máy bay Mỹ dồn dập ném ba trận bom phá xuống 3 điểm nằm trên địa bàn xã : Trận thứ nhất ném 4 quả bom phá xuống xóm Cầu Quýt, trận thứ hai ném 6 quả bom phá xuống

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

xóm Cây Bòng và trận thứ ba ném 4 quả bom phá xuống Công trường 64 (khu vực km 17 – Quốc lộ 1B). Bom máy bay Mỹ ném xuống La Hiên đã làm 6 người chết, 1 người bị thương, phá hỏng 5 ngôi nhà, giết hại 4 con lợn và tàn phá nhiều của cải của nhân dân trong xã. Tại xóm Cây Bòng, gia đình ông Lý Văn Dim có 6 người, đã có tới 4 người chết (gồm mẹ đẻ, hai vợ chồng cùng một người con trai ông Dim) và 1 người bị thương (con trai ông Dim) do mảnh bom văng vào đầu.

Trước tình hình đánh phá của máy bay Mỹ, bước vào thu hoạch vụ mùa năm 1966, Ban Chi ủy và Ủy ban Hành chính xã tập trung lãnh đạo, chỉ đạo các hợp tác xã và nhân dân trên địa bàn thực hiện chủ trương của Huyện ủy Võ Nhai là *bất cứ tình huống khó khăn nào cũng phải tập trung mọi lực lượng vào thu hoạch vụ mùa nhanh chóng. Để chống lãng phí rơi vãi lúa ngoài đồng, phải tận dụng mọi phương tiện gặt lược mang lúa về sân đập. Việc gặt và đập lúa phải phân tán để tránh sự oanh tạc của máy bay Mỹ.*

Thực hiện chỉ đạo của Ban Chi ủy và Ủy ban Hành chính xã, Ban Quản trị Hợp tác xã Nông nghiệp Lai Thành đã chú ý lãnh đạo, giáo dục, huy động được đông đảo lực lượng xã viên ra đồng gặt lúa, đem về sân đập, thu hoạch vụ mùa nhanh, gọn. Tuy nhiên, tại Hợp tác xã nông nghiệp La Đồng, Ban Quản trị chưa tích cực lãnh đạo, chưa thực sự chú ý kiểm tra đồng ruộng để phát hiện tình hình hạn hán, nên trên địa bàn Hợp tác xã tuy có mương vai, có nước, nhưng lại không huy động xã viên tát nước chống hạn, để ruộng hạn, không cấy hết diện tích. Vụ mùa, Ban Quản trị không tập trung lực lượng thu hoạch lúa; bản thân

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

cán bộ lại vin vào lý do bận, ít tham gia lao động gặt, đập lúa với xã viên, để 1 đội sản xuất mãi đến ngày 20/12/1966 mới thu hoạch xong.

Kết quả lãnh đạo chăn nuôi đại gia súc (trâu, bò, ngựa) của Chi bộ trong năm 1966 đạt thấp, vì đầu năm trên địa bàn xã đã xảy ra dịch bệnh trên đàn trâu, làm chết 16 con, chiếm gần 48,5% tổng số trâu bị chết trong toàn huyện. Về xây dựng và củng cố hợp tác xã nông nghiệp, sau Đại hội đại biểu Đảng bộ huyện Võ Nhai lần thứ X (tháng 6/1966), Chi bộ xã La Hiên tập trung lãnh đạo giải quyết các khó khăn trong các hợp tác xã nông nghiệp về đất 3 sào, ruộng 5% và trâu, bò chưa công hữu; đồng thời lãnh đạo nâng dần quy mô số hộ xã viên trong các hợp tác xã nông nghiệp. Cuối năm 1966, Hợp tác xã Thành Đồng đã có quy mô 50 hộ xã viên.

Trong công tác giáo dục, do máy bay Mỹ thường xuyên hoạt động trên vùng trời và trực tiếp đánh phá một số trận vào địa bàn xã, nên để đảm bảo an toàn cho thầy và trò các trường phổ thông Cấp I và Cấp II của xã, Ban Chi ủy và Ủy ban Hành chính xã lãnh đạo, chỉ đạo các Nhà trường chuyển đến nơi sơ tán. Tuy việc dạy và học của các nhà trường ở nơi sơ tán có nhiều khó khăn, nhưng do có sự cố gắng của cả giáo viên và học sinh, nên việc dạy và học của các Nhà trường phổ thông Cấp I và Cấp II của xã đã được Huyện ủy Võ Nhai đánh giá tiếp tục đạt kết quả tốt. Công tác của các đoàn thể quần chúng trong xã cũng có những chuyển biến tích cực. La Hiên là 1 trong số 7 xã trên địa bàn huyện thành lập được Hội Mẹ Chiến sĩ và là 1 trong số 3 xã trên địa bàn huyện có phong trào *Phụ nữ Ba đảm đang* sôi nổi,

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIỀN (1946 – 2012)

---

có nhiều chị em Hội viên *Phụ nữ Ba đảm đang* xuất sắc, được Hội Phụ nữ huyện trao tặng phần thưởng.

Thành tích nổi bật của Chi bộ xã La Hiền trong những tháng cuối năm 1966 là đã lãnh đạo tốt đợt thí điểm triển khai thực hiện *Cuộc vận động bảo vệ trị an thời chiến* do Huyện ủy Võ Nhai phát động theo tinh thần Chỉ thị 14 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy Bắc Thái, để Huyện ủy Võ Nhai rút kinh nghiệm, lãnh đạo, chỉ đạo mở rộng ra các xã khác trong toàn huyện. Xuất phát từ tình hình cán bộ và nhân dân trong xã chưa nhận thức đầy đủ âm mưu thâm độc và hành động dã man, sảo quyệt của đế quốc Mỹ và tay sai trong cuộc chiến tranh phá hoại bằng không quân và chiến tranh tâm lý đối với miền Bắc nước ta, nên một số cán bộ, đảng viên và nhân dân trong xã chưa đề cao cảnh giác, có người còn bị phần tử xấu mua chuộc. Qua một số trận ném bom, bắn phá của máy bay Mỹ và một số tin đồn nhảm, một số cán bộ, đảng viên và nhân dân trong xã đã có biểu hiện hoang mang, dao động. Ban Chi ủy, Ủy ban Hành chính và Ban Chỉ huy Xã đội không lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức được Phân đội dân quân làm nhiệm vụ trực chiến phòng không. Bộ máy Chính quyền, Công an, Xã đội chưa phát huy hết chức năng chuyên chính vô sản, chưa kịp thời giáo dục, ngăn chặn những phần tử phao tin đồn nhảm và những người trộm cắp vặt. Công tác tuần tra, canh gác bảo vệ an ninh, trật tự và việc khai báo hộ khẩu, kiểm tra giấy tờ tùy thân của những người ở nơi khác đến tạm trú trên địa bàn xã chưa được các cơ quan chức năng và nhân dân trong xã làm thành nền nếp thường xuyên, nên trong xã vẫn xảy ra các tình trạng mất cắp vặt và người lạ mặt đi lại tự do.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Để khắc phục tình trạng trên, được sự chỉ đạo trực tiếp của Ban Thường vụ Huyện ủy Võ Nhai, đầu tháng 9/1966, Chi bộ xã La Hiên lãnh đạo các ban, ngành, đoàn thể và nhân dân trong xã thí điểm triển khai thực hiện *Cuộc vận động bảo vệ trị an thời chiến* do Huyện ủy Võ Nhai phát động, nhằm mục đích làm cho toàn Đảng, toàn dân, toàn quân trong xã thấy rõ được âm mưu xâm lược và hành động tàn bạo của đế quốc Mỹ và bè lũ tay sai trong việc tiến hành các chiến lược chiến tranh đặc biệt, chiến tranh cục bộ ở miền Nam và chiến tranh phá hoại bằng không quân và hải quân ở miền Bắc. Trên cơ sở đó, cán bộ, đảng viên và nhân dân các dân tộc trong xã nâng cao tinh thần cảnh giác cách mạng, nâng cao lòng yêu nước, yêu chủ nghĩa xã hội và ý chí căm thù địch sâu sắc; phát huy truyền thống đoàn kết, khí phách đấu tranh cách mạng vào việc trấn áp bọn phản cách mạng, các bọn tội phạm hình sự để bảo vệ thành quả cách mạng, cơ quan, kho tàng Nhà nước, tập thể và tính mạng, tài sản của nhân dân; bảo vệ hàng hóa và đảm bảo giao thông vận tải thời chiến; đẩy mạnh thực hiện tốt các nhiệm vụ sản xuất, chiến đấu, phục vụ chiến đấu và bảo vệ trị an. Cùng cố và đẩy mạnh hoạt động của các tổ chức Đảng, chính quyền và các đoàn thể; xây dựng lực lượng dân quân, du kích vững mạnh; xây dựng và củng cố phong trào hợp tác xã nông nghiệp.

Để giúp Ban Chi ủy, Ủy ban Hành chính xã, các đoàn thể và nhân dân các dân tộc trong xã thực hiện tốt đợt thí điểm triển khai *Cuộc vận động bảo vệ trị an thời chiến*, Ban Thường vụ Huyện ủy Võ Nhai phân công đồng chí Hoàng Xuân, Phó Bí thư Huyện ủy trực tiếp theo dõi, chỉ đạo (sau này, đồng chí Hoàng Xuân bận công tác, Ban Thường vụ Huyện ủy tiếp tục phân công đồng chí Lâm Văn Thơ, Ủy viên Ban Thường vụ Huyện ủy

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

trực tiếp phụ trách). Ban Thường vụ Huyện ủy Võ Nhai trung tập 9 cán bộ (gồm 4 cán bộ Công an huyện, 1 cán bộ Viện Kiểm sát, 1 cán bộ Hội Phụ nữ huyện, 1 cán bộ Huyện đội, 1 cán bộ Huyện Đoàn và 1 cán bộ Ban Công tác Nông thôn huyện) thành lập một Tổ Công tác, do đồng chí Vy Xuân Minh làm Tổ trưởng trực tiếp xuống chỉ đạo Chi bộ xã La Hiên lãnh đạo Chính quyền, các đoàn thể và nhân dân trong xã triển khai thí điểm thực hiện *Cuộc vận động bảo vệ trị an thời chiến*.

Ngày 5/9/1966, sau khi nghe Tổ Công tác của Huyện ủy truyền đạt, quán triệt chủ trương và nội dung, phương pháp tiến hành đợt thí điểm triển khai thực hiện *Cuộc vận động bảo vệ trị an thời chiến* do Huyện ủy Võ Nhai phát động, Ban Thường vụ Chi ủy xã La Hiên hoàn toàn nhất trí với chủ trương và nội dung, phương pháp tiến hành. Ban Thường vụ Chi ủy xã phân công đồng chí Dương Tiến Vinh, Bí thư Chi bộ trực tiếp viết dự thảo Kế hoạch, nội dung triển khai đợt thí điểm; đồng chí Hoàng Văn Nam, Ủy viên Ban Thường vụ Chi ủy - Trưởng Công an xã viết dự thảo Báo cáo kiểm điểm phong trào bảo vệ trị an của xã từ năm 1964 đến năm 1966. Hai ngày 15 và 16/9/1966, Ban Chi ủy xã họp mở rộng đến các đồng chí Tổ trưởng Đảng để: quán triệt chủ trương, nội dung và phương pháp tiến hành đợt thí điểm của Ban Thường vụ Huyện ủy; thông qua các dự thảo Kế hoạch, nội dung triển khai đợt thí điểm và Báo cáo kiểm điểm phong trào bảo vệ trị an trên địa bàn xã từ năm 1964 đến năm 1966 của Ban Thường vụ Chi ủy xã.

Tham dự Hội nghị có 14 đồng chí, đạt tỉ lệ 93% so với tổng số thành phần triệu tập họp. Tiếp theo, hai ngày 17 và 18/9/1966, Ban Chi ủy xã triệu tập Hội nghị đảng viên toàn Chi

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIỀN (1946 – 2012)

bộ học tập, quán triệt mục đích, yêu cầu, nội dung, kế hoạch đợt thí điểm triển khai thực hiện *Cuộc vận động bảo vệ trị an thời chiến*. Hội nghị đã nghe đồng chí Lâm Văn Thơ, Ủy viên Ban Thường vụ Huyện ủy phổ biến Chi thị 14 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy Bắc Thái và chủ trương phát động *Cuộc vận động bảo vệ trị an thời chiến* của Huyện ủy Võ Nhai. Để đợt thí điểm triển khai thực hiện *Cuộc vận động bảo vệ trị an thời chiến* đạt tốt các mục đích, yêu cầu đã đề ra, Ban Thường vụ Huyện ủy yêu cầu Ban Chi ủy và đảng viên trong Chi bộ phải nêu cao tinh thần trách nhiệm, gương mẫu và lãnh đạo quần chúng nhân dân học tập, đẩy mạnh mọi nhiệm vụ và công tác trung tâm. Hai ngày 20 và 21/9/1966, 38 trên 40 đại biểu Hội đồng Nhân dân và các ngành Công an, Xã đội, các giới Thanh niên, Phụ nữ trong xã và 10 đại biểu các cơ quan, đơn vị đóng trên địa bàn xã đã tham dự Hội nghị học tập, quán triệt mục đích, yêu cầu và triển khai các bước tiến hành đợt thí điểm. Tiếp theo, các xóm, hợp tác xã nông nghiệp trong xã tổ chức được 97% các tầng lớp nhân dân trong xã từ 16 tuổi trở lên tham gia học tập; trong đó, tỉ lệ này ở Hợp tác xã nông nghiệp Hiên Minh là 100%, ở Hợp tác xã nông nghiệp Đồng Đình là chưa quá bán. Toàn xã còn 14 người từ 16 tuổi trở lên không tham gia học tập.

Thông qua học tập, các tầng lớp nhân dân trong xã đã thấy được tình hình trật tự trị an trên địa bàn xã từ năm 1964 đến năm 1966 có nhiều diễn biến phức tạp; trong đó nổi lên 105 vụ trộm cắp vặt, 20 vụ buôn lậu, 20 vụ phao tin đồn nhảm, 2 vụ nấu rượu lậu, hai vụ uống rượu say gây mất trật tự và một số vụ lí lịch bất minh... Thực hiện đợt thí điểm triển khai *Cuộc vận động bảo vệ trị an thời chiến*, chính quyền và các ngành chức năng xã La

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIỀN (1946 – 2012)

Hiền đã đưa 1 trường hợp ăn cắp vặt có hệ thống ở xóm Cây Bòng ra kiểm điểm, giáo dục trước nhân dân trong xóm⁽¹⁾. Thông qua kiểm điểm, giáo dục trước nhân dân trong xóm, trường hợp này đã tự nhận gây ra 9 vụ ăn cắp vặt và xin hứa không bao giờ tái phạm nữa. Tại xóm Hang Hon, Công an xã và Tổ Công tác của Huyện ủy đã gọi lên xã giáo dục 1 trường hợp phao tin, đồn nhảm; 2 trường hợp ăn cắp vặt và 2 trường hợp uống rượu say chửi cán bộ và bà con làng xóm, gây mất đoàn kết. Thông qua các hình thức giáo dục trên, tuy nhẹ nhàng, nhưng có tác dụng sâu sắc. Tất cả các trường hợp được Công an xã và Tổ Công tác gọi lên xã giáo dục đều nhận thấy khuyết điểm, hứa thành tâm sửa chữa. Trong đợt thí điểm thực hiện *Cuộc vận động bảo vệ trị an thời chiến* này, chính quyền và Công an xã cũng tiến hành cải tạo tại chỗ 1 trường hợp làm xếp bột cho địch trong thời kì địch chiếm đóng; hoàn thành cơ bản công tác điều tra, lập hồ sơ và bổ sung hồ sơ chính trị của xã. Thông qua đợt thí điểm thực hiện *Cuộc vận động bảo vệ trị an thời chiến*, Chi bộ xã đã lãnh đạo, chỉ đạo củng cố, kiện toàn được một bước các tổ chức chính quyền, đoàn thể ở xã.

Tuy nhiên, kết quả kiện toàn tổ chức và bồi dưỡng, nâng cao năng lực cho đội ngũ cán bộ các ngành, các giới, nhất là cán bộ Công an ở xã còn hạn chế. Bộ máy Công an từ xã đến các xóm tuy có được củng cố, nhưng chưa thực sự được kiện toàn. Tinh thần trách nhiệm của đội ngũ đảng viên trong Chi bộ không

---

⁽¹⁾ Trường hợp Dương Văn Tuyết, 24 tuổi đã cùng chị dâu đi ăn cắp sản của nông trường; bị công nhân nông trường bắt, Tuyết đã dùng dao nhọn đâm bị thương một công nhân nông trường. Dương Văn Tuyết cũng đã từng vào lấy trộm gạo trong kho của Nhà nước.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

đồng đều, trong số những người không tham gia học tập, thực hiện đợt thí điểm này có cả đảng viên. Ban Chi ủy và Ủy ban Hành chính xã còn thiếu quyết tâm lãnh đạo, chỉ đạo, nên kết thúc đợt thí điểm triển khai thực hiện *Cuộc vận động bảo vệ trị an thời chiến*, La Hiên vẫn là xã chưa tổ chức thành lập được lực lượng dân quân, du kích làm nhiệm vụ trực chiến phòng không. Đây là hạn chế, khuyết điểm lớn nhất của Ban Chi ủy và Ủy ban Hành chính xã trong công tác lãnh đạo, chỉ đạo nhân dân và lực lượng vũ trang trong xã thực hiện nhiệm vụ chống chiến tranh phá hoại bằng không quân của đế quốc Mỹ. Hạn chế và khuyết điểm này của Ban Chi ủy và Ủy ban Hành chính xã La Hiên đã được Huyện ủy Võ Nhai chỉ rõ trong Báo cáo tổng kết công tác năm 1966 của Huyện ủy là *cấp ủy, chính quyền không chú ý tới công tác quân sự, tinh thần sẵn sàng chiến đấu quá yếu trong lúc địch đánh phá ác liệt*⁽¹⁾.

Để đáp ứng yêu cầu lãnh đạo của tổ chức cơ sở Đảng xã La Hiên, sau Đại hội đại biểu Đảng bộ huyện Võ Nhai lần thứ X (tháng 6/1966), theo đề nghị của Huyện ủy Võ Nhai, Ban Thường vụ Tỉnh ủy Bắc Thái đã phê duyệt chủ trương của Huyện ủy Võ Nhai về việc thành lập Đảng bộ xã La Hiên⁽²⁾ (và Đảng bộ các xã Liên Minh, Cúc Đường, Quang Sơn). Sau khi được Ban Thường vụ Tỉnh ủy Bắc Thái phê duyệt chủ trương, trên cơ sở số lượng đảng viên trong Chi bộ xã, Huyện ủy Võ Nhai ra Nghị quyết thành lập Đảng bộ xã La Hiên và chỉ định Ban Chấp hành (lâm thời) Đảng bộ xã. Ngày 6/2/1967, Ban

---

^{(1) (2)} Theo Báo cáo tổng kết công tác năm 1966 của Huyện ủy Võ Nhai.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Chấp hành (lâm thời) Đảng bộ xã La Hiên họp phiên đầu tiên, công bố Nghị quyết của Huyện ủy Võ Nhai về việc thành lập Đảng bộ cơ sở xã La Hiên và chỉ định Ban Chấp hành (lâm thời) Đảng bộ xã. Theo đó, Đảng bộ xã La Hiên có 46 đảng viên. Ban Chấp hành (lâm thời) Đảng bộ xã do các đồng chí Dương Tiến Vinh (nguyên Bí thư Chi bộ xã) làm Bí thư Đảng ủy, Hạc Sĩ Lân (nguyên Phó Bí thư Chi bộ - Chủ tịch Ủy ban Hành chính xã) làm Phó Bí thư Đảng ủy – Chủ tịch Ủy ban Hành chính xã. Trong Đảng bộ xã có 4 chi bộ : Một là Chi bộ phổ La Hiên (còn gọi là Chi bộ Khánh Hòa), gồm đảng viên ở xóm Cây Bòng, phố La Hiên và xóm Làng Kèn; hai là Chi bộ Thống Nhất, gồm đảng viên ở xóm Đồng Đình và xóm Hang Hon; ba là Chi bộ Hiên Minh; bốn là Chi bộ Lai Thành.

Năm 1967, máy bay Mỹ tiếp tục đánh phá ác liệt địa bàn huyện Võ Nhai, chủ yếu là đánh phá Quốc lộ 1 B. Đảng bộ xã La Hiên tiếp tục lãnh đạo quân, dân trong xã sát cánh cùng quân, dân trong huyện hoàn thành tốt nhiệm vụ đảm bảo giao thông vận tải thời chiến. Qua các lần địch đánh phá của máy bay Mỹ, nhân dân trong xã đều hăng hái đóng góp cả nhân lực và vật liệu để san đường, lấp hố bom, nên chỉ sau mỗi trận địch đánh phá vài ba tiếng đồng hồ là đã đảm bảo thông xe một cách nhanh chóng.

Sau ngày thành lập Đảng bộ, Đảng ủy và Ủy ban Hành chính xã La Hiên tập trung lãnh đạo, chỉ đạo các hợp tác xã nông nghiệp đẩy mạnh công tác giáo dục chính trị, tư tưởng cho xã viên. Các đồng chí trong Đảng ủy và Ủy ban Hành chính xã trực tiếp xuống các hợp tác xã nông nghiệp chỉ đạo giải quyết những khó khăn, vướng mắc về đất 3 sào, ruộng 5%

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

và số trâu, bò chưa công hữu; giải quyết việc phân phối, ăn chia, điều hòa lương thực và xây dựng phương hướng sản xuất. Nhờ đó, phong trào hợp tác xã nông nghiệp trong xã từng bước được củng cố, khôi phục. Đầu năm 1968, toàn bộ các hợp tác xã nông nghiệp trong xã trước đây bị tan vỡ đã được khôi phục, góp phần cùng các xã khác trong huyện đưa tỉ lệ số hộ nông dân trên địa bàn huyện Võ Nhai trong các hợp tác xã nông nghiệp đạt 83,39%. Quy mô các hợp tác xã nông nghiệp trong xã cũng ngày càng lớn hơn; trong đó, Hợp tác xã nông nghiệp Thành Đồng, quy mô lên tới 110 hộ xã viên. Cùng với việc khôi phục, củng cố phong trào hợp tác xã nông nghiệp, La Hiên cũng là 1 trong số 15 xã (trên tổng số 18 xã) trên địa bàn huyện Võ Nhai đã xây dựng được Hợp tác xã mua bán.

Để đối phó với cuộc chiến tranh phá hoại bằng không quân của đế quốc Mỹ diễn ra trên địa bàn, Đảng bộ xã lãnh đạo các hợp tác xã nông nghiệp trong xã có các cánh đồng ở dọc hai bên Quốc lộ 1B và gần các mục tiêu đánh phá của máy bay Mỹ tổ chức cho xã viên tranh thủ sản xuất vào các buổi sáng sớm, chiều tối, hoặc các đêm sáng trăng. Nhờ đó, phần lớn các hợp tác xã nông nghiệp trong xã đều duy trì và giữ vững được sản xuất. Trong đó, Chi bộ Lai Thành lãnh đạo Hợp tác xã nông nghiệp Lai Thành tổ chức, động viên được nhiều xã viên ra đồng sản xuất nhất so với các hợp tác xã nông nghiệp trong xã.

Vụ mùa năm 1967, cũng như các xã khác trong huyện Võ Nhai, xã La Hiên tiếp tục gặp khó khăn trong sản xuất nông nghiệp do thiên tai và địch họa gây ra. Trước tình hình đó, Ban Thường vụ Huyện ủy Võ Nhai phân công đồng chí Nông Văn Hóa (Bí thư Huyện ủy) xuống xã La Hiên kiểm tra, nắm tình

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

hình, trực tiếp chỉ đạo Đảng bộ xã lãnh đạo các hợp tác xã nông nghiệp trong xã duy trì và phát triển sản xuất. Tại xã La Hiên, đồng chí Bí thư Huyện ủy đã trực tiếp kiểm tra, nắm tình hình Đảng bộ và tình hình các hợp tác xã nông nghiệp Thành Đồng, phố La Hiên, Thống Nhất. Tuy Huyện ủy Võ Nhai và Đảng ủy, Ủy ban Hành chính xã La Hiên có nhiều nội dung và biện pháp lãnh đạo, chỉ đạo các hợp tác xã nông nghiệp trong xã phát triển sản xuất, nhưng do hạn hán và sâu bệnh diễn ra trên diện rộng, nên cả diện tích cây lúa và sản lượng lúa toàn xã vẫn không đạt được chỉ tiêu, kế hoạch huyện giao.

Mặc dù sản xuất không đạt được chỉ tiêu, kế hoạch và đời sống của nhân dân trong xã còn gặp nhiều khó khăn, nhưng Đảng bộ xã La Hiên đã có nhiều cố gắng lãnh đạo nhân dân trong xã thực hiện nghĩa vụ đóng góp lương thực, thực phẩm đối với Nhà nước; góp phần vào thắng lợi to lớn của quân và dân ta trong cuộc chiến tranh nhân dân chống chiến tranh phá hoại bằng không quân và hải quân của đế quốc Mỹ ở miền Bắc và thắng lợi của cuộc Tổng tiến công Tết Mậu Thân năm 1968 ở miền Nam. Ngày 31/3/1968, đế quốc Mỹ buộc phải tuyên bố tạm ngừng ném bom miền Bắc từ vĩ tuyến 20 trở ra và chấp nhận đàm phán với Chính phủ ta tại Hội nghị hai bên ở thành phố Pari (Thủ đô nước Pháp). Cùng với quân và dân các địa phương trên miền Bắc từ vĩ tuyến 20 trở ra, quân và dân xã La Hiên đã kết thúc thắng lợi cuộc chiến đấu chống chiến tranh phá hoại bằng không quân lần thứ nhất của đế quốc Mỹ.

Dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo của Chi bộ (từ tháng 2/1967 là Đảng bộ) và Ủy ban Hành chính xã, nhân dân và các lực lượng vũ trang La Hiên đã vừa xây dựng, củng cố phong trào hợp tác

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

xã nông nghiệp, giữ vững và phát triển kinh tế, văn hoá, xã hội; vừa trực tiếp phục vụ chiến đấu, đóng góp sức người, sức của chi viện cho các chiến trường đánh Mỹ. Trong công tác động viên tuyển quân chi viện chiến trường, từ năm 1965 đến năm 1967, Chi bộ (Đảng bộ) xã La Hiên đã lãnh đạo quần, dân trong xã hoàn thành các chỉ tiêu tuyển quân trên giao cả về số lượng và chất lượng. Con em nhân dân các dân tộc xã La Hiên lên đường đánh Mỹ đã có mặt chiến đấu ở trên nhiều chiến trường, góp phần vào thắng lợi của quân và dân ta trong cuộc Tổng tiến công Tết Mậu Thân năm 1968 ở miền Nam, cũng như góp phần vào chiến thắng trong cuộc chiến tranh nhân dân chống chiến tranh phá hoại bằng không quân và hải quân lần thứ nhất của đế quốc Mỹ trên miền Bắc.

III- Tiếp tục xây dựng hậu phương và chi viện chiến trường, góp phần đánh thắng chiến tranh phá hoại miền Bắc lần thứ hai của đế quốc Mỹ (1968-1972)

Sau cuộc Tổng tiến công Tết Mậu Thân năm 1968, ở miền Nam quân và dân ta tiếp tục mở thêm hai đợt tiến công nữa ở nhiều đô thị. Tuy ta có giành được một số kết quả nhất định, nhưng ta cũng bị “.... *Tổn thất mất đất, mất dân, thương vong nhiều, ảnh hưởng kéo dài đến những năm sau*”⁽¹⁾. Trước tình hình đó, việc chi viện sức người, sức của của hậu phương miền Bắc cho chiến trường miền Nam trở lên to lớn và cấp bách hơn bao giờ hết. Tại Hội nghị giao chỉ tiêu động viên tuyển quân năm 1968 cho các tỉnh, thành phố trên miền Bắc do Hội đồng Chính phủ tổ chức đầu năm 1968, Thủ tướng Phạm Văn Đồng

---

⁽¹⁾ Tổng kết Bộ Tổng Tham mưu trong kháng chiến chống Mỹ cứu nước, trang 125.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

đã phải chỉ thị: “*Công tác động viên tuyển quân là công tác trọng tâm số một, là vấn đề cấp bách phải được ưu tiên*”.

Năm 1968, xã La Hiên cùng với các xã, thị trấn khác trong huyện Võ Nhai được giao chỉ tiêu tuyển quân số lượng lớn gấp gần 1,74 lần năm 1965 và gấp 2,11 lần năm 1967. Bên cạnh chỉ tiêu cao về số lượng, tiêu chuẩn tuyển quân năm 1968 lại có những đòi hỏi cao hơn. Đó là, đối tượng tuyển chủ yếu là thanh niên trong độ tuổi từ 18 đến 25; hạn chế tuyển những người trên 30 tuổi, những người có từ 3 con trở lên và những người trong gia đình có nhiều khó khăn. Mặt khác, qua các đợt tuyển quân từ năm 1965 đến năm 1967, lực lượng dự bị tuyển quân của xã cũng đã cạn dần. Bên cạnh đó, do chiến tranh ác liệt, kéo dài, nên trong một bộ phận cán bộ và nhân dân, đặc biệt là trong một số thanh niên ở xã đã xuất hiện tư tưởng ngại gian khổ, hi sinh, không muốn đi bộ đội. Hiện tượng một số cán bộ, đảng viên trong xã tìm cách này hay cách khác để cho con, em mình được miễn hoặc được hoãn gọi nhập ngũ đã gây suy bì, tị nạnh trong nhân dân trên địa bàn. Đây là một trong những khó khăn của Đảng bộ xã trong việc lãnh đạo công tác động viên tuyển quân chi viện chiến trường năm 1968. Lãnh đạo công tác tuyển quân năm 1968 đã trở thành một trong những nhiệm vụ lớn nhất của Đảng bộ xã La Hiên.

Thực hiện nhiệm vụ tuyển quân năm 1968, Đảng ủy xã họp, quán triệt ý nghĩa, tầm quan trọng và yêu cầu cấp bách của công tác tuyển quân; ra nghị quyết xác định quyết tâm lãnh đạo quân và dân trong xã hoàn thành các chỉ tiêu tuyển quân trên giao cả về quân số và chất lượng. Đảng ủy xã giao cho Ban Chấp hành Đoàn Thanh niên xã đẩy mạnh phong trào thi đua “Ba sẵn sàng”

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

(Một là, sẵn sàng chiến đấu dũng cảm và sẵn sàng nhập ngũ. Hai là, sẵn sàng khắc phục khó khăn, đẩy mạnh học tập, công tác trong bất kì tình huống nào. Ba là, sẵn sàng đi bất cứ nơi nào, làm bất cứ việc gì mà Tổ quốc cần đến) trong thanh niên. Hội Phụ nữ xã đẩy mạnh trong chị em hội viên phụ nữ phong trào thi đua “Ba đảm đang” (Một là, đảm đang sản xuất và công tác, Hai là, đảm đang gia đình. Ba là, đảm đang phục vụ chiến đấu), thu hút đông đảo hội viên tham gia. Ngành Thương binh - Xã hội xã cùng với Ban Chỉ huy Xã đội tăng cường tổ chức và vận động nhân dân thực hiện phong trào “Toàn dân chấp hành chính sách hậu phương quân đội”, tuyên truyền, giáo dục, quán triệt cho nhân dân trong xã hiểu sâu sắc “Anh em thương binh, gia đình liệt sĩ, anh em bộ đội trong trực tiếp chiến đấu ở chiến trường là những người có công với nước, với dân, không thể để gia đình và bản thân anh em gặp khó khăn mà không được giúp đỡ”. Đảng uỷ, Uỷ ban Hành chính xã tăng cường lãnh đạo, chỉ đạo công tác tuyển quân. Các đồng chí trong Đảng uỷ, Uỷ ban Hành chính xã phân công nhau trực tiếp xuống từng hợp tác xã nông nghiệp, từng xóm, từng hộ gia đình có người đi bộ đội động viên, giúp đỡ, giải quyết khó khăn, vướng mắc, tạo điều kiện thuận lợi cho anh em phấn khởi lên đường đánh Mỹ. Trước khi anh em lên đường nhập ngũ, từ Đảng uỷ, Uỷ ban Hành chính xã đến các đoàn thể quần chúng ở xã, các hợp tác xã nông nghiệp, các tổ sản xuất đều tổ chức tốt các hoạt động động viên, liên hoan, tiễn đưa, tặng quà lưu niệm. Nhờ các cấp bộ Đảng trong xã tập trung lãnh đạo và tiến hành nhiều biện pháp tổng hợp trong công tác tuyển quân, nên đại đa số cán bộ và nhân dân trong xã đều nhận thức được đúng đắn nghĩa vụ và trách nhiệm đối với sự nghiệp kháng chiến chống Mỹ cứu nước, gương mẫu

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

thực hiện Luật Nghĩa vụ Quân sự, phần khởi động viên con em mình hăng hái lên đường nhập ngũ. Tiêu biểu là, gia đình ông, bà Phạm Văn Nở và Giang Thị Thư đã có một người con trai là Phạm Văn Chung đang làm nhiệm vụ chiến đấu ở trong quân đội, tháng 6/1968, tiếp tục động viên tiếp người con trai thứ hai là Phạm Văn Chinh lên đường đánh Mỹ. Tháng 7/1968, gia đình ông, bà Trần Văn Quyền và Nguyễn Thị Lai động viên người con trai đầu tiên của gia đình vào bộ đội. Qua 4 đợt tuyển quân năm 1968, Đảng bộ xã La Hiên đã lãnh đạo cán bộ và nhân dân trong xã vượt qua nhiều khó khăn, thử thách, góp phần cùng với cán bộ và nhân dân các xã khác trong huyện Võ Nhai tuyển được 313 người vào bộ đội.

Tuy nhiên, công tác động viên tuyển quân năm 1968 của xã La Hiên (cũng như các xã khác trong huyện Võ Nhai) cũng còn nhiều điểm yếu. Do chiến tranh ngày càng ác liệt, kéo dài, thương binh từ các chiến trường về hậu phương ngày càng nhiều, con số báo tử trên địa bàn xã càng ngày càng tăng, nên đã tác động không nhỏ đến tư tưởng quần chúng nhân dân. Trong một bộ phận thanh niên trong xã đã xuất hiện tư tưởng sợ hi sinh, ngại gian khổ, tìm cách trốn tránh nhiệm vụ của mình đối với công tác động viên tuyển quân. Thậm chí có cán bộ, đảng viên trong Đảng bộ xã còn tìm cách này đến cách khác để cho con mình được miễn, hoãn không phải đi bộ đội. Trên địa bàn xã đã xuất hiện, hiện tượng trốn khám sức khoẻ nghĩa vụ quân sự, không chấp hành lệnh gọi nhập ngũ, hoặc khi nhập ngũ đến đơn vị lại đào ngũ về địa phương. Để khắc phục các thiếu sót, khuyết điểm trên, từ năm 1969, Đảng ủy và Ủy ban Hành chính xã tăng cường lãnh đạo và chỉ đạo công tác động viên tuyển quân. Ban Chỉ huy Xã đội tổ chức chặt chẽ việc đăng kí, thống kê và quản

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 - 2012)

lý quân dự bị. Ban Thương binh - Xã hội xã đẩy mạnh việc thực hiện chính sách hậu phương quân đội. Nhờ đó, từ năm 1969 kết quả lãnh đạo công tác động viên tuyển quân chi viện chiến trường của Đảng bộ xã La Hiên có những chuyển biến tích cực, được Huyện ủy Võ Nhai đánh giá là một trong những Đảng bộ xã lãnh đạo các đợt tuyển quân đều đạt các chỉ tiêu và làm tốt công tác tiễn đưa anh em lên đường nhập ngũ.

Thực hiện Nghị quyết 175 của Bộ Chính trị Ban Chấp hành Trung ương Đảng và Nghị quyết của Ban Thường vụ Tỉnh ủy Bắc Thái, dưới sự lãnh đạo trực tiếp của Huyện ủy Võ Nhai, Đảng bộ xã La Hiên lãnh đạo và tổ chức cán bộ, đảng viên, đoàn viên, thanh niên và đông đảo các tầng lớp nhân dân trong xã học tập và triển khai Cuộc động viên chính trị “ *Tất cả để đánh thắng giặc Mĩ xâm lược* ”. Qua học tập, nhìn chung cán bộ, đảng viên, đoàn viên, thanh niên và nhân dân các dân tộc trong xã đã thấy được thắng lợi to lớn và toàn diện của quân và dân ta trong sự nghiệp chống Mĩ cứu nước, nhất là thắng lợi trong cuộc tiến công của quân và dân ta ở miền Nam Tết Mậu Thân năm 1968; từ đó đã xác định được lòng tin vững chắc vào sự lãnh đạo của Đảng, thấy được Mĩ thua đã rõ ràng và sự nghiệp kháng chiến chống Mĩ cứu nước của nhân dân ta nhất định thắng lợi. Qua học tập Cuộc động viên chính trị “ *Tất cả để đánh thắng giặc Mĩ xâm lược* ”, cán bộ, đảng viên và nhân dân trong xã đã xây dựng được ý chí quyết chiến, quyết thắng giặc Mĩ xâm lược; tinh thần tự lập, tự cường và ý chí phấn đấu vươn lên mạnh mẽ; bước đầu khắc phục được những tư tưởng lệch lạc, hoài nghi, dao động, chủ quan, mất cảnh giác, ảo tưởng hoà bình.

Công tác lãnh đạo xây dựng và củng cố phong trào hợp tác xã nông nghiệp luôn luôn là một trong những nội dung công tác

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

hàng đầu của Đảng bộ xã La Hiên. Tuy nhiên, do phong trào hợp tác xã nông nghiệp của xã không vững chắc, nên từ đầu năm 1969, các hợp tác xã nông nghiệp trong xã lại có nguy cơ lần lượt bị tan vỡ. Nguyên nhân phong trào hợp tác xã nông nghiệp trên địa bàn xã La Hiên bị giảm sút cũng nằm trong nguyên nhân chung của huyện Võ Nhai. Đó là : Hoạt động của các hợp tác xã nông nghiệp không đảm bảo tính chất và nguyên tắc. Các hợp tác xã nông nghiệp chưa xác định được phương hướng, nhiệm vụ sản xuất; không làm được *"ba quản"*, *"ba khoán"*; ý thức trách nhiệm và tinh thần làm chủ tập thể của cán bộ, đảng viên, xã viên các hợp tác xã nông nghiệp rất yếu. Công tác giáo dục, động viên không làm thường xuyên, liên tục, người tích cực không được biểu dương, người lười lao động không được phê bình, kiểm điểm. Vấn đề ăn chia, phân phối sản phẩm trong các hợp tác xã nông nghiệp lại không rành mạch, dứt khoát, dây dưa vụ này sang vụ khác; ba, bốn vụ không thanh quyết toán được sổ sách; tài sản, công quỹ của hợp tác xã nông nghiệp không được kiểm kê, quản lý đầy đủ... dẫn đến vay, mượn nhập nhằng, tham ô, lợi dụng. Cơ sở vật chất của các hợp tác xã nông nghiệp còn nghèo nàn. Tài sản cố định của các hợp tác xã nông nghiệp hao hụt dần; đồng ruộng ngày một xấu đi, nông cụ sản xuất ngày càng hư hỏng; xã viên ngoài thu nhập lúa không còn thu nhập thêm được thứ gì khác, có gia đình xã viên cả gia tài không mua nổi một con trâu. Việc lãnh đạo của các cấp bộ Đảng trong xã lại thiếu tập trung, không dứt điểm từng việc; chưa chỉ đạo được một hợp tác xã nông nghiệp nào làm ăn tốt để các hợp tác xã nông nghiệp khác học tập, noi theo. Tình trạng các hợp tác xã nông nghiệp trong xã tan vỡ đã ảnh hưởng nghiêm trọng đến sự lãnh đạo thực hiện các mục tiêu kinh tế, xã

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

hội của Đảng bộ xã. Sản xuất không phát triển, đời sống quần chúng nhân dân gặp nhiều khó khăn, nghĩa vụ đối với Nhà nước không hoàn thành, trật tự trị an không đảm bảo.

Để khắc phục các nguyên nhân trên, sau ngày Chủ tịch Hồ Chí Minh qua đời (2/9/1969), thực hiện sự lãnh đạo, chỉ đạo của Huyện ủy, Ủy ban Hành chính huyện Võ Nhai, Đảng ủy và Ủy ban Hành chính xã La Hiên lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức cán bộ, đảng viên và nhân dân các dân tộc trong xã tiến hành Lễ truy điệu Chủ tịch Hồ Chí Minh trang nghiêm, trọng thể. Tiếp theo, thực hiện chủ trương của Ban Thường vụ Tỉnh ủy Bắc Thái và Huyện ủy Võ Nhai, những tháng cuối năm 1969, Đảng bộ xã La Hiên lãnh đạo cán bộ, đảng viên và nhân dân trong xã triển khai thực hiện Cuộc vận động chính trị *“Đưa Điều lệ vào hợp tác xã nông nghiệp và học tập nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân”* do Ban Thường vụ Tỉnh ủy Bắc Thái và Huyện ủy Võ Nhai phát động, nhằm mục đích làm cho cán bộ, đảng viên, quần chúng và xã viên các hợp tác xã nông nghiệp trong xã nhận thức rõ: *“Điều lệ Hợp tác xã nông nghiệp nhằm đảm bảo thật sự quyền làm chủ tập thể của xã viên. Phải thực hiện tốt Điều lệ Hợp tác xã nông nghiệp để các hợp tác xã nông nghiệp càng thêm vững mạnh, nông thôn ngày càng đoàn kết, sản xuất càng phát triển và nông dân ta càng thêm no ấm và tiến bộ”* ⁽¹⁾.

Cuộc vận động chính trị được triển khai thực hiện qua hai bước: Bước 1 học tập *“Lời kêu gọi của Ban Chấp hành Trung ương Đảng”*, *“Điều văn Chủ tịch Hồ Chí Minh của Ban Chấp*

⁽¹⁾ Dẫn theo: *Việt Nam những sự kiện lịch sử (1945 – 1975)*. Nxb Giáo dục, Hà Nội 2002, tr. 374

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

hành Trung ương Đảng”, “Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh”, “Điều lệ Hợp tác xã nông nghiệp” và tài liệu “Nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân”. Bước 2 liên hệ, kiểm điểm làm rõ các ưu điểm, khuyết điểm và phương hướng, nội dung, biện pháp phát huy ưu điểm, sửa chữa khuyết điểm. Cuối tháng 12/1969, Đảng bộ xã La Hiên là 1 trong 2 Đảng bộ xã trên tổng số 18 Chi bộ, Đảng bộ xã trong Đảng bộ huyện Võ Nhai căn bản hoàn thành bước 1 của Cuộc vận động chính trị; trong đó, Chi bộ Hợp tác xã nông nghiệp Thành Đồng và Chi bộ Hợp tác xã nông nghiệp Thống Nhất của Đảng bộ xã La Hiên đã căn bản hoàn thành bước cán bộ, đảng viên liên hệ, kiểm điểm làm rõ các ưu điểm, khuyết điểm và đề ra phương hướng, nội dung, biện pháp phát huy ưu điểm, sửa chữa khuyết điểm.

Thực hiện sự chỉ đạo của Huyện ủy Võ Nhai, những tháng cuối năm 1969, Đảng bộ xã La Hiên tổ chức Đại hội Đảng bộ nhiệm kỳ, bầu Ban Chấp hành Đảng bộ mới do đồng chí Hạc Sỹ Lân làm Bí thư Đảng ủy, đồng chí Đàm Văn Khang làm Phó Bí thư Đảng ủy – Chủ tịch Ủy ban Hành chính xã.

Tháng 1/1970, Đảng bộ xã La Hiên (cùng với các Đảng bộ xã Phú Thượng, Tràng Xá, Lâu Thượng) tiếp tục được Huyện ủy Võ Nhai tập trung đưa cán bộ xuống trực tiếp lãnh đạo, chỉ đạo đẩy mạnh thực hiện Cuộc vận động chính trị “Đưa Điều lệ Hợp tác xã nông nghiệp vào các hợp tác xã nông nghiệp và học tập nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân”. Huyện ủy phân công các đồng chí Ủy viên Ban Thường vụ Huyện ủy trực tiếp phụ trách các xã Phú Thượng, Tràng Xá, Lâu Thượng; còn Đảng bộ xã La Hiên lúc này phong trào

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIỀN (1946 – 2012)

không gặp khó khăn lắm, nên không có Ủy viên Ban Thường vụ Huyện ủy phụ trách⁽¹⁾.

Thực hiện chỉ đạo của Huyện ủy Võ Nhai, để chấm dứt các hiện tượng “*ba khoán*” cho hộ, giấu diện tích, giấu sản lượng, ăn chia ngoài phương án trong các hợp tác xã nông nghiệp; tổ chức thu hồi đất đai hợp tác xã nông nghiệp bị lấn chiếm và thanh toán dứt điểm nợ nần dây dưa của cán bộ, đảng viên, xã viên với hợp tác xã, Đảng ủy xã La Hiền lãnh đạo các chi bộ trong Đảng bộ xã tiến hành đưa cán bộ, đảng viên ra tự phê bình, kiểm điểm trước quần chúng và tổ chức quần chúng đóng góp ý kiến phê bình cán bộ, đảng viên. Thông qua bước cán bộ, đảng viên tự phê bình, kiểm điểm trước quần chúng và tổ chức quần chúng đóng góp ý kiến phê bình cán bộ, đảng viên, trong Đảng bộ xã có đồng chí là Chủ nhiệm Hợp tác xã nông nghiệp lợi dụng chức quyền vay của Hợp tác xã nông nghiệp 580 đồng đã tự giác trả ngay trước Đại hội xã viên; có đồng chí giữ quỹ của Hợp tác xã nông nghiệp đánh mất 1.410 đồng đã hứa cam kết sẽ trả trong 5 năm⁽²⁾.

Trong quá trình tổ chức quần chúng đóng góp ý kiến phê bình cán bộ, đảng viên, nhìn chung thái độ của quần chúng nhân dân đóng góp ý kiến phê bình cán bộ, đảng viên đúng mức, trên tinh thần xây dựng. Thông qua việc tự phê bình và phê bình, quan hệ giữa cán bộ, đảng viên với quần chúng trong xã càng thêm gắn bó, đoàn kết hơn trước.

---

(1) (2) Báo cáo ngày 15/9/1970 của Huyện ủy Võ Nhai tổng kết đợt 1 cuộc chính trị “Đưa Điều lệ Hợp tác xã nông nghiệp vào hợp tác xã nông nghiệp và học tập nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân”.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Thực hiện Cuộc vận động chính trị “Đưa Điều lệ Hợp tác xã nông nghiệp vào các hợp tác xã nông nghiệp và học tập nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân”, Đảng ủy, Ủy ban Hành chính xã huy động tập trung toàn thể xã viên các hợp tác xã trong xã tổ chức mít tinh đón “Điều lệ Hợp tác xã nông nghiệp” trọng thể, trang nghiêm, đơn giản, vui tươi, lành mạnh. Sau mít tinh đón “Điều lệ Hợp tác xã nông nghiệp”, Hợp tác xã nông nghiệp Thành Đồng và Hợp tác xã nông nghiệp Thống Nhất tổ chức cho bà con xã viên học tập Điều lệ Hợp tác xã Nông nghiệp. Đây là 2 trong tổng số 20 hợp tác xã nông nghiệp trong toàn huyện Võ Nhai triển khai thực hiện được việc tổ chức cho bà con xã viên học tập Điều lệ Hợp tác xã nông nghiệp. Ban Chi ủy và Ban Quản trị Hợp tác xã nông nghiệp Thành Đồng vừa tổ chức cho xã viên học tập Điều lệ Hợp tác xã nông nghiệp, vừa tiến hành tổ chức kiến thiết đồng ruộng, huy động xã viên đắp được một số hồ chứa nước vừa đảm bảo cung cấp nước cho sản xuất nông nghiệp, vừa kinh doanh cá con và nuôi thả cá. Trong thời gian thực hiện cuộc vận động chính trị, Chi ủy và Ban Quản trị Hợp tác xã Nông nghiệp Thành Đồng còn huy động xã viên sửa lại được 8 con đường dân sinh dài 2.500 mét. Chỉ tính riêng việc kinh doanh cá con của Hợp tác xã nông nghiệp Thành Đồng đã thu lợi cho Hợp tác xã mấy nghìn đồng.

Thông qua Cuộc vận động chính trị “Đưa Điều lệ vào hợp tác xã nông nghiệp và học tập nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân”, ý thức tổ chức, kỉ luật cũng như tinh thần trách nhiệm, gương mẫu trong lao động, công tác và đoàn kết nội bộ của đội ngũ cán bộ, đảng viên trong Đảng bộ xã

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

đã được nâng lên một bước; tư tưởng hữu khuynh, tiêu cực, bảo thủ, trì trệ đã được phê phán. Đảng bộ xã La Hiên (cùng với Đảng bộ các xã Quang Sơn, Cúc Đường và Thượng Nung) được Ban Thường vụ Huyện ủy Võ Nhai đánh giá là những Đảng bộ *“thi hành nghiêm chỉnh những chỉ thị, nghị quyết của cấp trên, các mặt công tác và phong trào tiến hành tốt hơn, đại đa số cán bộ, đảng viên đã làm tròn nhiệm vụ của mình, tuyệt đối trung thành với Đảng với cách mạng, nhất là trong những lúc phong trào khó khăn...”*⁽¹⁾. Kết quả lãnh đạo công tác vận động phụ nữ của Đảng bộ xã có nhiều chuyển biến tích cực. Trong đợt sinh hoạt chính trị Người phụ nữ mới do Hội Phụ nữ huyện Võ Nhai phát động, Hội Phụ nữ xã La Hiên đã động viên được 208 chị em phụ nữ tham dự, dẫn đầu các xã trong huyện về số lượng cán bộ, hội viên và chị em phụ nữ tham gia học tập. Sau học tập, cán bộ, hội viên và chị em phụ nữ La Hiên đã có những chuyển biến tốt, tích cực tham gia làm thủy lợi, làm phân bón, đảm bảo cây kíp thời vụ... Kết thúc năm 1970, Hội Phụ nữ xã La Hiên (cùng với Hội Phụ nữ các xã Nghinh Tường, Phú Thượng, Dân Tiến, Cúc Đường, Quang Sơn, Lâu Thượng) được Huyện ủy Võ Nhai đánh giá là đơn vị có phong trào lao động sản xuất và tổ chức giáo dục người phụ nữ mới đạt kết quả tốt.

Bên cạnh kết quả đạt được, kết quả lãnh đạo thực hiện cuộc vận động chính trị *“Đưa Điều lệ vào hợp tác xã nông nghiệp và học tập nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân”*

---

^{(1) (2)} Báo cáo ngày 15/9/1970 của Huyện ủy Võ Nhai tổng kết đợt 1 cuộc vận động chính trị *“Đưa Điều lệ vào hợp tác xã nông nghiệp và học tập nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân”*.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

nhân” của Đảng bộ La Hiên (cũng như của các Đảng bộ xã khác trong huyện Võ Nhai) trong năm 1970 vẫn còn có những hạn chế. Hiện tượng cán bộ, đảng viên ở một số hợp tác xã vi phạm Điều lệ Hợp tác xã, vi phạm quyền làm chủ tập thể của quần chúng xã viên, giấu diếm tích, giấu sản lượng vẫn tồn tại... Nguyên nhân của những hạn chế nói trên là do công tác lãnh đạo của các cấp bộ Đảng trong xã (Đảng ủy xã và Ban Chi ủy các hợp tác xã) chưa thật tập trung, thiếu chặt chẽ, không dứt điểm từng bước. Trong học tập, lúc đầu làm tốt, nhưng sau liên hệ kiểm điểm, phê bình thiếu sâu sắc và chưa có biện pháp, quyết tâm sửa chữa khuyết điểm. Tại Chi bộ Hợp tác xã nông nghiệp Thành Đồng, *trong lúc Hợp tác xã đang được củng cố tốt, thì có đảng viên lại vận động, xúi dục xã viên ra Hợp tác xã⁽¹⁾*. Chính vì vậy phong trào Hợp tác xã nông nghiệp trong xã tiếp tục suy giảm, đi xuống.

Đầu năm 1971, Đảng bộ lãnh đạo nhân dân trong xã tích cực tham gia các cuộc bầu cử Quốc hội khoá IV và Hội đồng Nhân dân 4 cấp (khu, tỉnh, huyện và xã); triển khai rộng rãi đợt học tập, quán triệt và thực hiện Nghị quyết của Huyện ủy Võ Nhai về củng cố, xây dựng Đảng và củng cố, xây dựng phong trào hợp tác xã nông nghiệp và Nghị quyết Hội nghị lần thứ 19 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khoá III) về tình hình nhiệm vụ mới, nhằm đẩy mạnh cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước.

⁽¹⁾ Báo cáo ngày 15/9/1970 của Huyện ủy Võ Nhai tổng kết đợt 1 cuộc vận động chính trị “Đưa Điều lệ vào hợp tác xã nông nghiệp và học tập nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân”.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Xuất phát từ tình hình trong những năm qua, công tác giáo dục cán bộ, đảng viên của Đảng bộ xã La Hiên (cũng như Đảng bộ các xã khác trong Đảng bộ huyện Võ Nhai) tuy có làm, nhưng chưa sâu, chưa lấy nguyên tắc tổ chức của Đảng để giáo dục, rèn luyện đảng viên nâng cao ý thức tổ chức, kỷ luật. Trong công tác giáo dục đảng viên không gắn việc nghiêm khắc kiểm điểm với hành động cách mạng và chưa giáo dục sâu giác ngộ giai cấp, giác ngộ cách mạng xã hội chủ nghĩa, do đó nhiều đảng viên giác ngộ giai cấp, giác ngộ cách mạng xã hội chủ nghĩa rất yếu, sinh hoạt Đảng rời rạc, không đấu tranh phê bình giúp đỡ lẫn nhau, phát ngôn và hành động ngoài nguyên tắc tổ chức của Đảng; lực lượng đảng viên tuy đông, nhưng không đoàn kết, nhất trí cao, không theo kịp yêu cầu cách mạng⁽¹⁾; phong trào hợp tác xã nông nghiệp trong xã giảm sút nhanh chóng. Toàn xã có 3 hợp tác xã nông nghiệp đã có tới 2 hợp tác xã nông nghiệp (Thông Nhất và La Hiên) bị tan vỡ, 1 hợp tác xã nông nghiệp (Thành Đồng) cũng có nguy cơ dẫn đến tan vỡ.

Để khắc phục tình trạng trên, từ tháng 10/1971 đến tháng 1/1972, Đảng bộ La Hiên tập trung lãnh đạo triển khai đợt sinh hoạt chính trị học tập, quán triệt và triển khai thực hiện Nghị quyết của Huyện ủy Võ Nhai Về củng cố tổ chức Đảng và khôi phục phong trào hợp tác xã nông nghiệp. Bước vào đợt sinh hoạt chính trị, toàn xã La Hiên có 279 hộ gia đình, với 1.973 nhân khẩu và trên 521 mẫu ruộng, đất (có 130 mẫu ruộng cấy lúa hai vụ và 100 mẫu đất soi bãi). Đảng bộ xã La Hiên có 58

⁽¹⁾ Báo cáo số 03 – BC/HU ngày 7/2/1972 của Huyện ủy Võ Nhai về sơ kết cuộc vận động củng cố, xây dựng Đảng và củng cố, xây dựng phong trào hợp tác xã.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

đảng viên, sinh hoạt tại 3 chi bộ Thành Đồng, phố La Hiên và Thống Nhất. Trong đó, Chi bộ Thành Đồng có 22 đảng viên, Chi bộ phố La Hiên có 19 đảng viên và Chi bộ Thống Nhất có 17 đảng viên. Ban Chấp hành Đảng bộ xã (do Đại hội Đảng bộ nhiệm kì 1971 – 1973 bầu) gồm 9 đồng chí; trong đó, Ban Thường vụ Đảng ủy có 5 đồng chí là Hạc Sỹ Lân (Bí thư Đảng ủy), Linh Viết Vượng (Phó Bí thư Đảng ủy – Chủ tịch Ủy ban Hành chính xã), Hoàng Văn Nam (Ủy viên), Lương Văn Cang (Ủy viên), Lương Văn Bằng (Ủy viên). Được Huyện ủy Võ Nhai cử một Tổ Công tác xuống trực tiếp chỉ đạo, giúp đỡ, ngày 13 và chiều ngày 14/10/1971, Ban Thường vụ Đảng ủy họp bàn bạc công tác tuyên truyền, thông báo nội dung đợt sinh hoạt chính trị trong Đảng và ngoài quần chúng và học tập, quán triệt các chỉ thị, nghị quyết của Tỉnh ủy Bắc Thái, Huyện ủy Võ Nhai về củng cố tổ chức Đảng và khôi phục phong trào hợp tác xã nông nghiệp trên địa bàn huyện. Ngày 18/10/1971, cả 3 chi bộ trong Đảng bộ xã đồng loạt tổ chức Hội nghị đảng viên học tập, quán triệt các chỉ thị, nghị quyết của trên *Về củng cố tổ chức Đảng và khôi phục phong trào hợp tác xã nông nghiệp*. Tham dự Hội nghị, Chi bộ Thống Nhất có 6 đảng viên trên tổng số 17 đảng viên (vắng mặt 11 đồng chí và trong số 11 đồng chí vắng mặt có đồng chí Hoàng Văn Nam – Ủy viên Ban Thường vụ Đảng ủy xã), Chi bộ phố La Hiên có 8 đảng viên trên tổng số 20 đảng viên (vắng 12 đồng chí và trong số 12 đồng chí vắng mặt có đồng chí Hoàng Văn Quý – Phó Bí thư Chi bộ); Chi bộ Thành Đồng có 11 đảng viên trên tổng số 22 đảng viên (vắng mặt 11 đồng chí).

Từ ngày 29/10 đến ngày 1/11/1971, Ban Thường vụ Đảng ủy xã họp thông qua báo cáo, đề án củng cố tổ chức Đảng và

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIỀN (1946 – 2012)

khôi phục phong trào hợp tác xã nông nghiệp trong xã, thông qua kiểm điểm cá nhân của từng đồng chí trong Ban Thường vụ Đảng ủy. *Cuộc họp này các đồng chí trong Ban Thường vụ Đảng ủy xã bước đầu đã giải quyết được sự ngờ vực lẫn nhau, đã bàn bạc công tác và phê bình giúp đỡ lẫn nhau, qua đó mỗi đồng chí đều nhận sự phân công của tập thể⁽¹⁾.*

Từ ngày 29/11 đến ngày 6/12/1971, Đảng ủy xã triệu tập Hội nghị đảng viên trong toàn Đảng bộ. Ngày dự Hội nghị đông nhất có 45 đảng viên (trong Đảng bộ có 9 đồng chí không đến họp ngày nào). Tại Hội nghị, các đồng chí trong Ban Thường vụ Đảng ủy xã đã tự kiểm điểm cá nhân trước toàn Đảng bộ. Hội nghị ra nghị quyết chỉ rõ 3 nhiệm vụ :

Một là, củng cố lại những hợp tác xã bị tan vỡ.

Hai là, trong tháng 12/1971 phải thu xong 18 tấn thóc thuế còn nợ .

Ba là, khi củng cố hợp tác xã, 100% đảng viên phải trở lại hợp tác xã.

Các đảng viên tham dự Hội nghị cơ bản nhất trí với cách giải quyết ruộng đất theo Chỉ thị 905 của Ủy ban Hành chính tỉnh. Tuy nhiên, vẫn còn một vài đồng chí trong đó có một đồng chí Chi ủy viên (nguyên là Chủ nhiệm Hợp tác xã Thống Nhất) chưa thật thông suốt với Chỉ thị 905 của Ủy ban Hành chính tỉnh⁽²⁾.

⁽¹⁾ Theo Báo cáo số 08 – BC/HU ngày 4/11/1971 của Huyện ủy Võ Nhại .

⁽²⁾ Đồng chí này nói: trước khi cha ông khai phá thì không thấy Chính phủ đâu, bây giờ lại nặn ra cái này cái nọ.v.v... Đồng chí này trước đây đã bán 8 con trâu của hợp tác xã chưa nộp tiền cho tập thể và vừa qua khi hợp tác xã tan vỡ đã bán 2 mẫu ruộng.

Sau 4 tháng lãnh đạo triển khai đợt học tập, quán triệt và thực hiện Nghị quyết của Huyện ủy Võ Nhai *Về củng cố tổ chức đảng và khôi phục phong trào hợp tác xã nông nghiệp*, Đảng bộ La Hiên lãnh đạo giữ vững được Hợp tác xã Thành Đồng, với 88 hộ xã viên, tổ chức ăn chia theo từng đội sản xuất; Hợp tác xã Thống Nhất (của đồng bào khai hoang) trước lúc tan vỡ có 72 hộ xã viên, khôi phục được 1 đội sản xuất 14 hộ; Hợp tác xã La Hiên trước lúc tan vỡ có 65 hộ xã viên, khôi phục được 1 đội sản xuất, cũng với 14 hộ.

Sở dĩ kết quả lãnh đạo khôi phục, củng cố phong trào hợp tác xã của Đảng bộ xã La Hiên (cũng như các Đảng bộ xã khác trong huyện) đạt thấp là do hạn chế của cơ chế *làm chung, ăn chung trong hợp tác xã*, thu nhập trong hợp tác xã thấp hơn thu nhập làm cá thể. Về củng cố tổ chức Đảng, thông qua việc giáo dục trong Đảng và đưa đảng viên vào hành động thực tế, bước đầu đã làm cho các cấp ủy Đảng và đảng viên nhận thức được những ưu, khuyết điểm của mình. Chi bộ, tổ đảng từ chỗ không sinh hoạt, đã tổ chức được sinh hoạt tuy không được đầy đủ và trong sinh hoạt đã quyết định được những nhiệm vụ cơ bản của địa phương. Tuy nhiên, kết quả lãnh đạo xây dựng, củng cố phong trào hợp tác xã của Đảng bộ xã vẫn còn rất hạn chế. Đến đầu tháng 4/1972, kết quả lãnh đạo xây dựng, củng cố phong trào hợp tác xã của Đảng bộ xã không những không chuyển biến tốt, trái lại chiều hướng còn xấu đi. Trước tình hình đó, hai ngày 14 và 15/4/1972, tại Trụ sở Huyện ủy Võ Nhai, Ban Thường vụ Đảng ủy xã La Hiên đã họp, kiểm điểm tình hình nội bộ Đảng ủy trước Ban Thường vụ Huyện ủy Võ Nhai. Tại Hội nghị, thay mặt Ban Thường vụ Đảng ủy xã, đồng chí Hạc Sỹ

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Lân, Bí thư Đảng xã đã hứa “ lần này về sẽ cố gắng làm bằng được việc củng cố lại Hợp tác xã Thành Đồng và có kế hoạch xây dựng lại Hợp tác xã Thống Nhất và Hợp tác xã La Hiên đã tan vỡ trước đây, đề nghị huyện giúp đỡ đến nơi đến chốn ”⁽¹⁾.

Song song với nhiệm vụ lãnh đạo củng cố tổ chức Đảng và khôi phục phong trào hợp tác xã, Đảng bộ La Hiên coi trọng lãnh đạo các mặt văn hóa, giáo dục, y tế. Cuối năm 1971, đầu năm 1972, La Hiên là 1 trong số 7 xã của huyện Võ Nhai đã xây dựng được cả trường phổ thông cấp I và trường phổ thông cấp II, đáp ứng được yêu cầu học tập của con em nhân dân các dân tộc không chỉ trong xã, mà còn cho cả các xã khác trong khu vực. Năm học 1971 – 1972, Trường phổ thông cấp II xã La Hiên đã hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ dạy và học, đạt danh hiệu Trường tiên tiến chống Mĩ cứu nước, được Ủy ban Hành chính tỉnh Bắc Thái ra Quyết định (số 48/QĐ-UB, ngày 23/9/1972) tặng Bằng khen. Công tác y tế, chăm sóc sức khỏe nhân dân của xã tiếp tục được củng cố và phát triển. La Hiên là một trong số 11 xã trên tổng số 18 xã của huyện xây dựng được Trạm xá xã. Cán bộ, nhân viên Trạm xá xã La Hiên có nhiều cố gắng khắc phục khó khăn, thiếu thốn về cơ sở vật chất, thuốc men và phương tiện y tế, làm tốt công tác khám và chữa bệnh cho nhân dân, được Huyện ủy, Ủy ban Hành chính huyện Võ Nhai biểu dương là 1 trong 3 trạm xá xã (La Hiên, Quang Sơn, Liên Minh) hoạt động tốt⁽²⁾.

⁽¹⁾ Theo Báo cáo số: 06/BCVN của Huyện ủy Võ Nhai về triển khai cuộc vận động củng cố xây dựng Đảng, củng cố phục hồi phong trào hợp tác xã sản xuất nông nghiệp của huyện Võ-Nhai.

⁽²⁾ Dẫn theo Lịch sử Đảng bộ huyện Võ Nhai, tập II (1955 – 2000), trang 133.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Bước sang năm 1972, tình hình trong nước có những chuyển biến mới. Sau đòn giáng mạnh của quân và dân miền Nam trong cuộc tiến công chiến lược cuối tháng 3/1972, đế quốc Mỹ “Mĩ hoá” trở lại cuộc chiến tranh xâm lược miền Nam và gây ra cuộc chiến tranh phá hoại lần thứ hai đối với miền Bắc.

Từ ngày 6/4/1972, máy bay Mĩ ném bom bắn phá một số tỉnh thuộc Khu 4 cũ. Ngày 16/4/1972, giặc Mĩ huy động máy bay B.52 ném bom Hải Phòng và máy bay chiến thuật ném bom, bắn phá các mục tiêu xung quanh Hà Nội. 10 giờ 45 phút ngày 24/5/1972, máy bay Mĩ ném 12 quả bom "tinh khôn" xuống khu vực Nhà máy điện Thái Nguyên, làm cho Nhà máy điện Thái Nguyên bị tổn thất nặng, phải tạm ngừng sản xuất để tháo dỡ vật tư, thiết bị đưa đi sơ tán. Từ đó cùng với Đảng bộ, chính quyền và nhân dân các xã khác trong tỉnh, trong huyện, Đảng bộ, chính quyền và nhân dân các dân tộc xã La Hiên chính thức bước vào cuộc chiến đấu chống chiến tranh phá hoại bằng không quân lần thứ hai của đế quốc Mỹ. Địa bàn xã La Hiên tiếp tục được một số cơ quan, đơn vị của Khu Tự trị Việt Bắc và tỉnh Bắc Thái chọn làm nơi sơ tán đến ở và làm việc. Hang Bụt trên địa bàn xã tiếp tục được Khu ủy Khu Tự trị Việt Bắc chọn làm nơi sơ tán, phòng tránh bom, đạn Mĩ và tổ chức một số hội nghị quan trọng bàn về các chủ trương, biện pháp lãnh đạo cuộc kháng chiến chống Mĩ cứu nước trên địa bàn Khu.

Thực hiện các chủ trương của Huyện ủy và Ủy ban Hành chính huyện Võ Nhai, Đảng bộ La Hiên tập trung lãnh đạo công tác chuẩn bị chiến đấu và phục vụ chiến đấu. Theo chỉ đạo của Ban Chỉ huy quân sự huyện, Ban Chỉ huy Xã đội La Hiên tổ chức thành lập Trạm quan sát máy bay địch và Trạm

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

gác giao thông làm nhiệm vụ báo động phòng không cho nhân dân và thông báo cho lái xe biết khi đường không an toàn hoặc có máy bay địch hoạt động. Lực lượng dân quân, du kích xã còn thành lập được các trận địa phòng không "tay cày, tay súng", sẵn sàng chiến đấu khi có máy bay địch hoạt động. Dưới sự lãnh đạo của Đảng bộ xã, mọi hoạt động của nhân dân và lực lượng vũ trang La Hiên đã dần dần chuyển sang thích ứng với yêu cầu thời chiến.

Các ngày 13, 15, 17/10/1972, máy bay Mỹ ném nhiều bom phá, bom hơi xuống xã La Hiên (và các xã Quang Sơn, Thần Sa, Phú Thượng, Lâu Thượng). Nhờ có các kinh nghiệm lãnh đạo công tác phòng không nhân dân trong cuộc chiến đấu chống chiến tranh phá hoại của đế quốc Mỹ lần thứ nhất (1965-1968), Đảng bộ xã La Hiên đã lãnh đạo nhân dân và lực lượng dân quân, du kích trong xã làm tốt công tác chuẩn bị phòng tránh và đánh địch, do vậy đã hạn chế được nhiều tổn thất do máy bay địch đánh phá gây ra.

Trong những ngày cuối tháng 12/1972, đế quốc Mỹ huy động 726 lần chiếc máy bay chiến lược B52, 3.884 lần chiếc máy bay chiến thuật, ném khoảng 100.000 tấn bom, đạn xuống Hà Nội, Hải Phòng, Thái Nguyên và nhiều tỉnh, thành phố khác trên miền Bắc. Với tinh thần chiến đấu dũng cảm và mưu trí, trong 12 ngày đêm cuối tháng 12/1972, quân và dân ta đã bắn rơi 81 máy bay Mỹ (có 34 máy bay ném bom chiến lược B52, 5 máy bay cánh cụp cánh xò F.111A), bắt sống và tiêu diệt nhiều tên giặc lái máy bay Mỹ, làm lên trận "Điện Biên Phủ" trên bầu trời Thủ đô Hà Nội, buộc Chính phủ Mỹ phải ra tuyên bố cam kết "*Chấm dứt mọi hoạt động quân sự tiến công*

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

bao gồm ném bom, bắn trọng pháo và thả mìn" trên lãnh thổ Việt Nam Dân chủ Cộng hoà. Trong chiến công chung của quân và dân miền Bắc, có sự đóng góp của Đảng bộ và nhân dân các dân tộc xã La Hiên.

Thành tích nổi bật của Đảng bộ và nhân dân xã La Hiên trong thời kì chống chiến tranh phá hoại lần thứ hai của đế quốc Mỹ (từ tháng 4 đến tháng 12/1972) là đã cùng với Đảng bộ và nhân dân các xã trong huyện dọc hai bên Quốc lộ 1B làm tốt việc bảo vệ, tiếp nhận lương thực, vũ khí, phương tiện chiến tranh do các nước Xã hội Chủ nghĩa viện trợ cho nước ta từ Lạng Sơn theo Quốc lộ 1B chuyển về. Sau khi giặc Mỹ cho máy bay thả 13.000 quả thủy lôi và bom từ trường xuống 43 khu vực cửa sông, hải cảng thuộc 10 tỉnh, thành miền Bắc (tháng 6/1972), Trung ương giao cho tỉnh Bắc Thái tiếp nhận lương thực và hàng quốc phòng từ các tỉnh Cao Bằng, Lạng Sơn và Hà Bắc theo các Quốc lộ số 3, 1B và đường sắt Kép - Lư Xá chuyển về, với khối lượng từ 30 nghìn tấn đến 50 nghìn tấn một tháng để vừa dự trữ, vừa tiếp chuyển vào chiến trường và các tỉnh trong khu vực. Để hoàn thành nhiệm vụ Trung ương giao cho tỉnh, Đảng bộ La Hiên đã lãnh đạo, huy động nhân dân trong xã đóng góp được hàng nghìn cây vầu, cây nứa, hàng trăm cây gỗ và hàng trăm công lao động, làm được một số lán, trại, kho đảm bảo chứa hàng nghìn tấn lương thực trên địa bàn xã. Trong thời gian từ tháng 7 đến tháng 12/1972, cùng với các xã Phú Thượng, Lâu Thượng, xã La Hiên đã trở thành nơi tiếp nhận và trung chuyển lương thực, vũ khí, phương tiện chiến tranh chi viện cho các chiến trường.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Vừa lãnh đạo quân và dân trong xã đánh trả máy bay địch, đảm bảo giao thông vận tải thời chiến, Đảng bộ La Hiên vừa lãnh đạo quân, dân trong xã hoàn thành tốt 3 đợt tuyển quân, huy động hàng chục con, em nhân dân các dân tộc trong xã vào bộ đội, kịp thời bổ sung lực lượng cho các chiến trường. Trong chiến tranh ác liệt, Đảng bộ La Hiên tập trung lãnh đạo nhân dân thực hiện chủ trương "...giải quyết tốt khâu lương thực, thực phẩm, đáp ứng nhu cầu đời sống nhân dân và đóng góp cho sự nghiệp chống Mỹ, cứu nước" của Huyện ủy Võ Nhai. Trong điều kiện chiến tranh ác liệt, nhân dân xã La Hiên vẫn cùng với nhân dân trong huyện đảm bảo diện tích cấy, trồng cây lương thực, thực phẩm gần bằng năm 1971 (là năm có diện tích cấy, trồng cây lương thực, thực phẩm cao nhất kể từ năm 1965). Trong toàn huyện, năng suất lúa đạt trung bình 19,72 tấn thóc trên một ha (tăng 0,32 tạ/ha một vụ so với năm 1971); tổng sản lượng lúa đạt 7.771 tấn; đàn lợn đạt 9.282 con; huy động lương thực đóng góp cho Nhà nước được 448 tấn thóc (vượt 84 tấn so với năm 1970). Tuy chưa đạt được chỉ tiêu kế hoạch đề ra, nhưng những thành tích lãnh đạo sản xuất nông nghiệp và thực hiện nghĩa vụ lương thực, thực phẩm đối với Nhà nước năm 1972 là một sự cố gắng lớn của Đảng bộ xã La Hiên và cũng là một phần đóng góp của Đảng bộ và nhân dân La Hiên vào thắng lợi to lớn của cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước của dân tộc, buộc ngày 27/1/1973 đế quốc Mỹ phải kí *"Hiệp định Pari về chấm dứt chiến tranh, lập lại hoà bình ở Việt Nam"*, cam kết tôn trọng độc lập, chủ quyền, thống nhất và toàn vẹn lãnh thổ của Việt Nam; rút hết quân đội viễn chinh và quân chư hầu ra khỏi miền Nam Việt Nam.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

IV. Lãnh đạo khôi phục và phát triển kinh tế - xã hội, tích cực chi viện chiến trường đánh thắng hoàn toàn giặc Mỹ xâm lược (1/1973 – 4/1975).

Sau ngày Hiệp định Pari "*Hiệp định Pari về chấm dứt chiến tranh, lập lại hoà bình ở Việt Nam*" được kí kết và có hiệu lực thi hành (27/1/1973), mặc dù phải rút hết quân viễn chinh về nước, nhưng đế quốc Mỹ vẫn chưa chịu từ bỏ âm mưu xâm lược nước ta. Chúng tiếp tục duy trì nguy quyền Nguyễn Văn Thiệu để thực hiện chiến lược "Việt Nam hóa chiến tranh". Do đó, nhiệm vụ của quân và dân ta là vẫn phải tiếp tục chiến đấu đánh cho "ngụy nhào", giải phóng hoàn toàn miền Nam, thống nhất đất nước. Ngày 28/1/1973, Ban Chấp hành Trung ương Đảng và Chính phủ kêu gọi quân và nhân dân cả nước : *Tăng cường đoàn kết, luôn luôn đề cao cảnh giác, ra sức phấn đấu để củng cố những thắng lợi đã giành được, giữ vững hoà bình lâu dài, hoàn thành độc lập, dân chủ ở miền Nam, tiến tới hoà bình thống nhất Tổ quốc, biến chủ nghĩa anh hùng cách mạng trong chiến đấu thành quyết tâm vượt khó khăn, đẩy mạnh hơn bao giờ hết sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội, xây dựng cuộc sống mới, con người mới*⁽¹⁾.

Hưởng ứng kêu gọi của Ban Chấp hành Trung ương Đảng và Chính phủ, Đảng uỷ, Uỷ ban Hành chính xã La Hiên tập trung lãnh đạo, chỉ đạo cán bộ, đảng viên, nhân dân các dân tộc trong xã hăng hái thi đua sản xuất và công tác, tích cực đóng góp sức người, sức của chi viện cho chiến trường miền Nam. Quán triệt chủ trương của Huyện uỷ Võ Nhai, Đảng uỷ La Hiên tập trung lãnh đạo nhân dân các dân tộc trong xã "*Đẩy mạnh*

⁽¹⁾ Dân theo Lịch sử Đảng bộ huyện Võ Nhai, tập II 1955-2000), trang 144.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

sản xuất lương thực và chăn nuôi, phát triển mạnh nghề rừng". Đầu năm 1973, Đảng ủy, Ủy ban Hành chính xã tập trung lãnh đạo, chỉ đạo thâm canh tăng năng suất lúa và cây trồng. Các giống lúa mới, có năng suất cao được đưa vào gieo cấy ở phần lớn diện tích ruộng cấy lúa trên địa bàn xã. Được sự lãnh đạo, chỉ đạo sâu sát của Đảng ủy và Ủy ban hành chính xã cộng với ý thức tự giác và truyền thống lao động cần cù, sáng tạo của nhân dân các dân tộc La Hiên, từ năm 1973 đến năm 1975, cả diện tích gieo cấy lúa và năng suất lúa của xã La Hiên đều tăng lên. Năm 1973, nhân dân các dân tộc xã La Hiên đã cùng với nhân dân các dân tộc trong huyện gieo cấy lúa đạt diện tích 3.981 ha, năng suất lúa đạt 20,98 tạ/vụ/ha; năm 1974, diện tích gieo cấy lúa tăng lên 4.057 ha, năng suất lúa đạt 22,1 tạ/vụ/ha. Năm 1975, so với năm 1974, năng suất lúa tăng 13,8%, tổng sản lượng lương thực tăng 17%.

Chăn nuôi gia súc của nhân dân La Hiên cũng có chiều hướng phát triển, góp phần cùng nhân dân các xã khác trên địa bàn huyện đưa đàn lợn của huyện tăng từ 8.570 con (năm 1969), lên 10.851 con (năm 1975); đưa đàn trâu của huyện tăng từ 8.510 con (năm 1969) lên 11.231 con (năm 1975)⁽¹⁾.

Cùng với việc đẩy mạnh phát triển sản xuất, đối với xã La Hiên (cũng như các xã khác trong huyện Võ Nhai), việc củng cố phong trào hợp tác xã là một vấn đề lớn và không phải đơn giản. Quán triệt và thực hiện Nghị quyết đầu năm 1973 của Huyện ủy Võ Nhai *"Việc khôi phục các hợp tác xã tan vỡ là nhiệm vụ trung tâm, cấp bách của Đảng bộ, mọi cán bộ, đảng viên phải có trách nhiệm vận động, giáo dục nhân dân nhận rõ lợi ích của*

⁽¹⁾ - Báo cáo của Huyện ủy Võ Nhai nhiệm kỳ 1976 - 1977, tr.3

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

làm ăn tập thể và Điều lệ Hợp tác xã nông nghiệp, để mọi người tự nguyện xây dựng lại hợp tác xã", tháng 12/1973, Đảng ủy xã La Hiên huy động đảng viên trong toàn Đảng bộ xã tham dự Hội nghị đảng viên toàn huyện bàn về củng cố, xây dựng Chủ nghĩa Xã hội trên địa bàn huyện do Huyện ủy Võ Nhai triệu tập. Hội nghị chia làm hai đợt : Đợt I họp từ ngày 4 đến ngày 8/12/1973, đợt II họp từ ngày 21 đến ngày 24/12/1973.. Tại Hội nghị, cán bộ, đảng viên trong Đảng bộ đã nghe đồng chí Việt Vinh, Phó Bí thư Tỉnh ủy Bắc Thái phổ biến Nghị quyết của Tỉnh ủy về củng cố phong trào Võ Nhai, nêu rõ 10 nhiệm vụ của Đảng bộ huyện và 7 yêu cầu của đảng viên trong Đảng bộ trong việc củng cố, xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Võ Nhai. Hội nghị đã nghe băng ghi âm bài phát biểu của đồng chí Hoàng Quốc Việt tại Hội nghị Tỉnh ủy Bắc Thái bàn về củng cố Võ Nhai. Hội nghị trực tiếp nghe đồng chí Bằng Giang, Chủ tịch Ủy ban Hành chính Khu Tự trị Việt Bắc nói về tình hình, nhiệm vụ cách mạng mới và đồng chí Chu Văn Tấn, Bí thư Khu ủy Khu Tự trị Việt Bắc chỉ thị "Đảng bộ phải lãnh đạo củng cố, xây dựng Hợp tác xã nông nghiệp - một con đường nhất thiết phải đi qua để tiến lên chủ nghĩa xã hội. Muốn vậy bộ máy của huyện phải được củng cố, cán bộ huyện phải giúp được cán bộ xã, cán bộ xã phải giúp được hợp tác xã. Tỉnh phải củng cố bộ máy cán bộ của huyện, huyện phải củng cố bộ máy cán bộ các xã đảm bảo có đội ngũ cán bộ lãnh đạo, chỉ đạo tích cực, chí công vô tư và có năng lực". Tiếp theo, Hội nghị nghe đồng chí Vũ Oanh, Phó ban Tổ chức Trung ương Đảng nói chuyện. Kết luận Hội nghị đồng chí Hoàng Bắc Dũng, Bí thư Tỉnh ủy Bắc Thái chỉ thị "Đảng bộ lãnh đạo chấp hành nghiêm chỉnh các chỉ thị của các đồng chí Hoàng Quốc Việt, Chu Văn Tấn, Bằng Giang và thực hiện tốt

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Nghị quyết của Tỉnh uỷ, chắc chắn phong trào Võ Nhai sẽ đi lên". Sau Hội nghị, xã La Hiên được Huyện uỷ Võ Nhai phân công đồng chí Trịnh Văn Vượng, Huyện uỷ viên - Trưởng phòng Văn hoá và Thông tin huyện trực tiếp phụ trách, lãnh đạo, chỉ đạo khôi phục, củng cố hợp tác xã nông nghiệp⁽¹⁾.

Để thực hiện thắng lợi các nghị quyết của Tỉnh uỷ và chỉ thị của các đồng chí lãnh đạo Trung ương, Khu, Tỉnh và Huyện, Đảng uỷ La Hiên lãnh đạo cán bộ, đảng viên trong Đảng bộ đẩy mạnh thực hiện Nghị quyết của Huyện uỷ Võ Nhai về công tác xây dựng Đảng "Từng đảng bộ, chi bộ, đảng viên phải tiến hành kiểm điểm sâu sắc, xác định được mặt ưu để phát huy, mặt khuyết để sửa chữa, trong kiểm điểm phải đảm bảo đoàn kết. Trên cơ sở kiểm điểm tốt trong nội bộ Đảng, từng chi bộ, đảng viên phải thực hiện tốt việc tự phê bình và phê bình trước các tổ chức quần chúng, phát động quần chúng tham gia công tác xây dựng Đảng". Đảng bộ xã tiếp tục quán triệt, thực hiện tốt Nghị quyết 195 và Chỉ thị 192 của Trung ương Đảng về "Nâng cao chất lượng đảng viên và kết nạp đảng viên "Lớp Hồ Chí Minh" và về "Công tác bảo vệ Đảng", Nghị quyết 225 của Bộ Chính trị về công tác cán bộ.

Tuy nhiên, do việc lãnh đạo triển khai các chỉ thị, nghị quyết của Trung ương, Tỉnh uỷ và Huyện uỷ của các cấp uỷ Đảng từ xã xuống các hợp tác xã trong xã còn nhiều thiếu sót, khuyết điểm. Cấp uỷ Đảng lãnh đạo, chỉ đạo còn thiếu kiên quyết, hữu khuynh; cá nhân cán bộ, đảng viên được cấp uỷ phân công phụ trách không làm đúng cương vị, chức trách được giao, nên kết

---

⁽¹⁾ Theo Nghị quyết số: 20-NQ/VN, ngày 15/ 5/1974 của Huyện uỷ Võ Nhai.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

quả công tác xây dựng Đảng của Đảng bộ xã còn nhiều hạn chế. Sự yếu kém trong các tổ chức cơ sở Đảng là một trong những nguyên nhân cơ bản làm cho phong trào hợp tác xã ở La Hiên (cũng như các xã khác trong huyện Võ Nhai) tiếp tục giảm sút. Mặc dù được Huyện ủy phân công một đồng chí Huyện ủy viên trực tiếp xuống phụ trách; Đảng ủy, Ủy ban Hành chính xã tập trung lãnh đạo, chỉ đạo, nhưng không những không khôi phục được Hợp tác xã Thống Nhất và Hợp tác xã La Hiên bị tan vỡ trước đây mà còn thêm một số hộ xã viên ở Hợp tác xã Thành Đồng tiếp tục bỏ làm ăn tập thể trong hợp tác xã, ra làm ăn cá thể. Một đảng viên nguyên là Bí thư Chi bộ, Bí thư Đảng ủy xã cũng làm đơn xin ra khỏi Đảng và bỏ làm ăn tập thể trong hợp tác xã, ra làm ăn cá thể⁽¹⁾. Tình hình đó ở La Hiên đã góp phần làm cho trong toàn huyện số hộ nông dân tập thể so với tổng số hộ nông dân giảm từ 19,5% (năm 1972), xuống 6,2% (năm 1973), 5,5% (năm 1974) và 5,7% (năm 1975). Tất cả tình hình trên đều là những nguyên nhân làm cho việc huy động lương thực, thực phẩm ở xã La Hiên trong những năm 1973, 1974, 1975 đạt kết quả rất thấp so với chỉ tiêu được giao. Thậm chí trong Đảng bộ xã *La Hiên có đảng viên ba năm liền không nộp thuế cho Nhà nước*⁽²⁾.

Công tác tuyển quân, chi viện chiến trường là một trong những nhiệm vụ quan trọng hàng đầu được Đảng bộ La Hiên quan tâm lãnh đạo. Năm 1973, xã La Hiên cùng với các xã khác trong huyện Võ Nhai tuyển được 96 thanh niên vào bộ đội. Năm 1974, xã La Hiên tiến hành 2 đợt tuyển quân, góp phần cùng với

---

⁽¹⁾ Đồng chí Dương Tiến Vinh.

⁽²⁾ Dân theo Lịch sử Đảng bộ huyện Võ Nhai, tập II (1955-2000), trang 150.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 - 2012)

các xã khác trong huyện giao quân đạt 96% chỉ tiêu (đứng thứ 10 trong số 13 huyện, thành phố trong tỉnh Bắc Thái). Kết quả lãnh đạo công tác củng cố tổ chức, xây dựng lực lượng dân quân, du kích của Đảng bộ xã trong những năm từ 1973 đến 1975 có nhiều chuyển biến tích cực. Ban Chỉ huy Xã đội được củng cố và kiện toàn. Công tác huấn luyện dân quân, du kích cũng có chuyển biến tốt. Năm 1974, 100% tổ chức dân quân, du kích trong xã đã triển khai được công tác huấn luyện quân sự và chính trị. Nhân dân và các đoàn thể quần chúng trong xã đã tích cực đóng góp, ủng hộ rau, củ và công lao động giúp đỡ lực lượng dân quân, du kích xã huấn luyện. Chỉ riêng đợt hội thao huấn luyện dân quân, tự vệ của huyện, nhân dân và các đoàn thể Thanh niên, Phụ nữ, Mặt trận xã La Hiên đã ủng hộ 150 kg rau, 10 vác củ và 20 công phục vụ.

Bước sang năm 1975, Đảng ủy, Ủy ban Hành chính xã La Hiên tập trung lãnh đạo, chỉ đạo đẩy mạnh công tác giáo dục, quán triệt cho cán bộ và nhân dân trong xã hiểu rõ âm mưu và hành động phá hoại Hiệp định Pari của đế quốc Mỹ và chính quyền tay sai Nguyễn Văn Thiệu, thấy rõ nhiệm vụ huy động sức người, sức của chi viện cho miền Nam đánh Mỹ là nhiệm vụ thường xuyên, đồng thời cũng là nhiệm vụ rất cấp bách. Các Đảng ủy xã và Ban Chỉ ủy các hợp tác xã lãnh đạo, giải quyết tương đối tốt một số nhận thức tư tưởng lệch lạc, sai trái về tình hình nhiệm vụ cách mạng dân tộc, dân chủ ở miền Nam. Nhờ đó, trong 3 đợt tuyển quân đầu năm 1975, Đảng bộ lãnh đạo chính quyền, các ngành, đoàn thể trong xã làm tốt công tác khám tuyển, xét duyệt chính trị, động viên tư tưởng, đảm bảo cơ sở vật chất, phương tiện..., động viên được con, em nhân dân các dân tộc phấn khởi lên đường đánh Mỹ. Qua 3 đợt tuyển

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

---

quân dồn dập (đợt I tháng 2, đợt II tháng 3 và đợt III tháng 4/1975), xã La Hiên cùng với các xã, thị trấn trong huyện Võ Nhai tuyển được 154 người vào bộ đội (hoàn thành 100% chỉ tiêu trên giao). Đây là một thắng lợi rất đáng ghi nhận của Đảng bộ, chính quyền, đoàn thể và nhân dân xã La Hiên nói riêng, của Đảng bộ, chính quyền, đoàn thể và nhân dân huyện Võ Nhai nói chung trong công tác động viên tuyển quân chi viện chiến trường. Thắng lợi này đã góp phần cùng với quân và dân trong tỉnh hoàn thành vượt mức 1,8% chỉ tiêu tuyển quân do Quân khu giao, đảm bảo chất lượng tốt, giao quân gọn, đúng thời gian.

Trải qua gần 21 năm kháng chiến chống Mỹ cứu nước (từ tháng 7/1954 đến tháng 4/1975), Đảng bộ xã La Hiên đã lãnh đạo cán bộ, nhân dân và lực lượng vũ trang trong xã thực hiện thắng lợi các nhiệm vụ sửa sai giảm tô và cải cách ruộng đất; khôi phục, cải tạo và phát triển kinh tế - văn hoá - xã hội; vừa sản xuất, vừa phục vụ chiến đấu, góp phần đánh thắng hai cuộc chiến tranh phá hoại bằng không quân của đế quốc Mỹ; kịp thời động viên sức người, sức của chi viện chiến trường.

Chỉ tính riêng trong 10 năm trực tiếp chống Mỹ cứu nước (1965 – 1975), Đảng bộ xã La Hiên đã lãnh đạo, động viên được trên 100 con em nhân dân các dân tộc trong xã lên đường nhập ngũ, làm nhiệm vụ chiến đấu, phục vụ chiến đấu trên khắp các chiến trường ba nước Đông Dương. Toàn xã có 11 gia đình được Đảng và Nhà nước tặng thưởng Bằng vàng Danh dự:

Một là, gia đình ông Lâm Văn Nhọt và bà Chu Thị Mắm, có 2 con đi bộ đội là Lâm Văn Thỏ (nhập ngũ tháng 8/1965) và Lâm Văn Niệm (nhập ngũ tháng 9/1966); trong đó, Lâm Văn Niệm đã anh dũng hi sinh, được công nhận là Liệt sĩ.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Hai là, gia đình ông Triệu Văn Tói và bà Nguyễn Thị Huê, có 2 con đi bộ đội là Triệu Văn Hùng (nhập ngũ tháng 3/1965) và Triệu Văn Hào (nhập ngũ tháng 5/1967); trong đó, Triệu Văn Hùng đã anh dũng hi sinh, được công nhận là Liệt sĩ.

Ba là, gia đình ông Nguyễn Văn Uyên và bà Trần Thị Sâm, có 1 con trai là Nguyễn Văn Đắc và 1 cháu nội là Nguyễn Thế An nhập ngũ (Nguyễn Văn Đắc là bố đẻ Nguyễn Thế An); cả con trai và cháu nội đều để lại một phần máu, xương ở chiến trường, được công nhận là Thương binh.

Bốn là, gia đình ông Dương Đức Cường và bà Đồng Thị Bướm, có 2 con đi bộ đội là Dương Văn Dũng (nhập ngũ tháng 1/1966) và Dương Thế Hải (nhập ngũ tháng 3/1967); trong đó, cả 2 con đều đã anh dũng hi sinh, được công nhận là Liệt sĩ.

Năm là, gia đình ông Vũ Quang Dung và bà Nguyễn Thị Mến, có 2 con đi bộ đội là Vũ Xuân Quang (nhập ngũ tháng 12/1969) và Vũ Quang Vinh (nhập ngũ tháng 1/1973); trong đó, Vũ Xuân Quang đã anh dũng hi sinh, được công nhận là Liệt sĩ.

Sáu là, gia đình ông Nông Văn Cầu và bà Vy Thị Lả, có 2 con đi bộ đội là Nông Văn Sinh (nhập ngũ tháng 11/1966) và Nông Văn Bường (nhập ngũ tháng 7/1967); trong đó, Nông Văn Bường đã anh dũng hi sinh, được công nhận là Liệt sĩ.

Bảy là, gia đình ông Lâm Văn Sim và bà Hứa Thị Ninh, có hai con đi bộ đội là Lâm Văn Hợp (nhập ngũ tháng 4/1966) và Lâm Văn Mĩ (nhập ngũ tháng 6/1971); trong đó, Lâm Văn Mĩ đã anh dũng hi sinh, được công nhận là Liệt sĩ.

Tám là, gia đình ông Phương Văn Vy và bà Nông Thị Thồm, có 2 con đi bộ đội là Phương Văn Bảo (nhập ngũ tháng

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIỀN (1946 – 2012)

11/1966) và Phương Văn Chè (nhập ngũ tháng 12/1971); trong đó, Phương văn Chè đã anh dũng hi sinh, được công nhận là Liệt sĩ.

Chín là, gia đình ông Lê Văn Cường và bà Hoàng Thị Thom, có 2 con đi bộ đội là Lê Văn Bảo (nhập ngũ tháng 6/1966) và Lê Thị Chỏi (nhập ngũ tháng 1/1975); trong đó, Lê Văn Bảo đã anh dũng hi sinh, được công nhận là Liệt sĩ.

Mười là, gia đình ông Trần Văn Quyền và bà Nguyễn Thị Lai, có 3 con đi bộ đội là Trần Văn Ân (nhập ngũ tháng 7/1968), Trần Văn Ái (nhập ngũ tháng 10/1969) và Trần Văn Tít (nhập ngũ tháng 10/1970). Trong đó Lê văn Ân đã hy sinh được cộng nhận Liệt sĩ

Mười một là, gia đình ông Phạm Văn Nờ và bà Giang Thị Thu, có 3 con đi bộ đội là Phạm Văn Chung (nhập ngũ tháng 2/1964), Phạm Văn Chinh (nhập ngũ tháng 6/1968) và Phạm Văn Quang (nhập ngũ tháng 2/1975).

Trong chiến trường đạn, bom ác liệt, đồng chí Vũ Tiến Minh (sinh năm 1937, nhập ngũ năm 1966, hi sinh tháng 11/1968) - người con độc nhất của mẹ La Thị Sáu (sinh năm 1911, từ trần năm 1991; quê quán huyện Lục Ngạn, tỉnh Bắc Giang, trú quán tại xã La Hiền) đã anh dũng hi sinh, được Tổ quốc ghi công là Liệt sĩ. Ngày 24/4/1995, mẹ La Thị Sáu đã được Chủ tịch nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam ra quyết định truy tặng danh hiệu *Bà mẹ Việt Nam anh hùng*.

Trong số con em nhân dân các dân tộc xã La Hiền lên đường đánh Mỹ, có mặt chiến đấu và phục vụ chiến đấu ở khắp các chiến trường ba nước Đông Dương, nhiều đồng chí đã lập công xuất sắc, được tặng thưởng *Huân chương Chiến công* và

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

các danh hiệu *Chiến sĩ Thi đua*, *Chiến sĩ Quyết thắng*, đem lại niềm vinh dự và tự hào cho Đảng bộ và quê hương. Trong số con, em nhân dân các dân tộc xã La Hiên lên đường đánh Mỹ, có 36 người đã vĩnh viễn nằm lại ở các chiến trường, hi sinh trọn vẹn cuộc đời mình cho sự nghiệp kháng chiến chống Mỹ cứu nước, bảo vệ miền Bắc, giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước, được Tổ quốc ghi công là Liệt sĩ; 17 người đã để lại một phần máu, xương ở ngoài mặt trận, được Nhà nước công nhận là Thương binh và 23 người chiến đấu trong vùng đế quốc Mỹ rải chất đi-ô-xin, bị nhiễm chất độc màu da cam...

Trong 10 năm trực tiếp kháng chiến chống Mỹ cứu nước (1965 – 1975), Đảng bộ xã La Hiên đã lãnh đạo cán bộ và nhân dân trong xã đóng góp cho Nhà nước hàng trăm tấn lương thực, thực phẩm, hoàn thành tốt nhiệm vụ chi viện cho tiền tuyến lớn miền Nam. Phong trào hợp tác xã cơ bản được giữ vững, đời sống của cán bộ và nhân dân trong xã được ổn định. Tổ chức cơ sở Đảng của xã từ một Chi bộ, với trên, dưới hai chục đảng viên trong những năm đầu sau ngày hoà bình mới lập lại, đến đầu năm 1967 đã phát triển thành một Đảng bộ, gồm 4 chi bộ, với 46 đảng viên ...

Từ thực tiễn gần 21 năm lãnh đạo chính quyền, đoàn thể và nhân dân trong xã thực hiện các nhiệm vụ chính trị được giao, Đảng bộ xã La Hiên đã rút ra được nhiều kinh nghiệm quý trong công tác xây dựng tổ chức cơ sở Đảng; quản lí, giáo dục, bồi dưỡng và rèn luyện đội ngũ cán bộ, đảng viên. Các bài học kinh nghiệm đó đã tiếp tục được Đảng bộ nghiên cứu, vận dụng thành công trong công tác lãnh đạo cán bộ và nhân dân trong xã thực hiện thắng lợi mọi nhiệm vụ trong thời kì xây dựng – bảo vệ Tổ quốc.

Chương IV

**LÃNH ĐẠO THỰC HIỆN NHIỆM VỤ XÂY DỰNG VÀ
BẢO VỆ TỔ QUỐC TRONG NHỮNG NĂM ĐẦU
THỐNG NHẤT ĐẤT NƯỚC (5/1975 – 12/1985)**

I- Đẩy mạnh phát triển kinh tế - xã hội, góp phần chi viện bảo vệ toàn vẹn lãnh thổ Tổ quốc (5/1975 – 1980).

Đại thắng mùa Xuân năm 1975 đã kết thúc thắng lợi cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước kéo dài trên 20 năm của dân tộc ta. Miền Nam được hoàn toàn giải phóng, non sông thu về một mối, toàn Đảng, toàn quân, toàn dân ta bước sang một thời kì mới – thời kì cả nước cùng thực hiện hai nhiệm vụ chiến lược là xây dựng chủ nghĩa xã hội và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa. Hoà chung với niềm vui lớn của dân tộc, Đảng bộ, chính quyền, đoàn thể và nhân dân các dân tộc xã La Hiên phấn khởi đẩy mạnh phong trào thi đua lao động sản xuất thực hiện chỉ tiêu kế hoạch Nhà nước, tạo ra những tiền đề vững chắc cho sự nghiệp cách mạng xã hội chủ nghĩa.

Bước sang thời kì mới, bên cạnh những thuận lợi chung, cơ bản và to lớn do thắng lợi vĩ đại của cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước đem lại, Đảng bộ, chính quyền, đoàn thể và nhân dân các dân tộc xã La Hiên cũng gặp rất nhiều khó khăn, thách thức. Khó khăn, thách thức lớn nhất là phong trào hợp tác xã nông nghiệp giảm sút, các hợp tác xã bị tan vỡ chưa được phục hồi, nền kinh tế chưa phát triển, cơ sở vật chất (thủy lợi, phân bón, kĩ thuật) phục vụ sản xuất nông nghiệp yếu kém, sản xuất lệ thuộc nhiều vào thiên nhiên; sản lượng lương thực, thực

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

phẩm chưa đáp ứng nhu cầu tại chỗ của nhân dân trong xã, đời sống nhân dân ở nhiều xóm, bản còn gặp khó khăn. Bên cạnh đó, tình hình an ninh, chính trị trên địa bàn xã cũng còn có những diễn biến phức tạp. Nạn cờ bạc, bắn mìn và tệ nạn mê tín dị đoan có chiều hướng phát triển; tổ chức cơ sở Đảng, chính quyền và các đoàn thể quần chúng chưa được củng cố vững chắc.

Tuy nhiên, được sự động viên, cổ vũ mạnh mẽ của Đại thắng mùa Xuân năm 1975, Đảng bộ xã La Hiên đã tập trung lãnh đạo nhân dân các dân tộc trong xã đẩy mạnh xây dựng và phát triển kinh tế, xã hội, cùng với nhân dân các dân tộc trong huyện đưa diện tích gieo cấy lúa cả năm đạt 92,4% kế hoạch, tăng 3,14% so với năm 1974; sản lượng thóc đạt 9.455 tấn, tăng 10% so với kế hoạch, bình quân lương thực cho một nhân khẩu đạt 228,8 kg/một năm, cao nhất trong vòng 10 năm trước đó. Vụ Đông – Xuân 1975 – 1976, do thiếu nước nên diện tích lúa chiêm chỉ cấy được chỉ bằng bằng 69,75% kế hoạch và giảm 12% so với năm trước; diện tích lúa xuân cấy được chỉ đạt 33% kế hoạch và giảm 47% so với năm 1975. Vụ mùa năm 1976, do hạn hán kéo dài nên diện tích gieo cấy lúa chỉ đạt 94,35% kế hoạch, giảm 5,65% so với năm trước. Thêm vào đó là sâu bệnh phá hoại trên diện rộng, nên tổng sản lượng lúa cả năm giảm nhiều so với năm 1975, bình quân lương thực mỗi nhân khẩu chỉ còn 208,8 kg thóc/ năm.

Một trong những nguyên nhân làm cho sản xuất nông nghiệp ở xã La Hiên (cũng như các xã khác trong huyện Võ Nhai) đạt kết quả thấp là do phong trào hợp tác xã yếu kém kéo dài từ nhiều năm qua chưa được khắc phục. Hầu hết nhân dân,

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

trong đó có nhiều cán bộ, đảng viên trong Đảng bộ xã trở lại con đường làm ăn riêng lẻ. Về nguyên nhân yếu kém của phong trào hợp tác xã, theo đánh giá của Huyện ủy Võ Nhai trong báo cáo tổng kết công tác năm 1976 : *Trước hết thuộc về đội ngũ cán bộ, đảng viên trong Đảng bộ chưa nhận thức đúng vai trò, trách nhiệm của mình trong nhiệm vụ xây dựng hợp tác xã, còn nặng tư tưởng cá nhân, tự tư tự lợi, không phát huy được tính tiên phong gương mẫu đối với việc chấp hành các chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước.*

Để khắc phục các yếu kém của đội ngũ cán bộ, đảng viên trong Đảng bộ xã, mặc dù Đảng ủy xã La Hiên đã tổ chức nhiều đợt củng cố phong trào thông qua các đợt sinh hoạt chính trị, nhưng tình hình cũng không được cải thiện đáng kể. Năm 1975, Đảng ủy xã lãnh đạo kết hợp học tập Chỉ thị 230 của Trung ương Đảng về công tác xây dựng tổ chức Đảng, phát triển đảng viên và các chi thị, nghị quyết của tỉnh, của huyện để từng cán bộ, đảng viên và các cấp ủy Đảng liên hệ kiểm điểm, đánh giá ưu, khuyết điểm của mình, tìm hướng khôi phục các hợp tác xã bị tan vỡ, nhưng không đạt kết quả. Sáu tháng đầu năm 1976, Đảng bộ La Hiên là 1 trong 4 Đảng bộ xã trong Đảng bộ huyện tổ chức học tập, quán triệt xong trong Đảng, các đoàn thể quần chúng và trong nhân dân việc triển khai thực hiện Nghị quyết số 23 của Huyện ủy Võ Nhai *Về khôi phục và củng cố phong trào hợp tác xã, đẩy mạnh sản xuất nông nghiệp, đảm bảo đời sống nhân dân và làm tròn nghĩa vụ lương thực, thực phẩm với Nhà nước.* Đảng ủy xã xây dựng chủ trương và quyết tâm trong sáu tháng cuối năm 1976 sẽ khôi phục lại được phong trào hợp tác xã trong toàn xã. Thực hiện chủ trương và quyết tâm đề ra, Đảng ủy, Ủy ban

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Hành chính xã lãnh đạo, chỉ đạo cán bộ, đảng viên trên địa bàn tập trung tuyên truyền, vận động nhân dân trở lại con đường làm ăn tập thể trong các hợp tác xã nông nghiệp. Nhờ đó, đến cuối năm 1976, Đảng bộ xã La Hiên đã lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức cán bộ, đảng viên tuyên truyền, vận động nhân dân trong xã khôi phục lại được 3 hợp tác xã nông nghiệp, với 143 hộ nông dân quay trở lại con đường làm ăn tập thể, đưa tỉ lệ số hộ nông dân trong các hợp tác xã nông nghiệp so với tổng số hộ nông dân trên địa bàn xã lên 42,6%, đứng thứ tư các xã trong huyện (sau các xã Quang Sơn 87,5%, Thần Xa 70%, Dân Tiến 43%). Trong số 143 hộ nông dân trong xã trở lại con đường làm ăn tập thể, Hợp tác xã nông nghiệp La Đồng có 39 hộ, Hợp tác xã nông nghiệp Lai Thành có 43 hộ và Hợp tác xã nông nghiệp Hiên Minh có 61 hộ. Với kết quả lãnh đạo, chỉ đạo khôi phục lại được 3 hợp tác xã nông nghiệp, Đảng bộ xã La Hiên được Huyện ủy Võ Nhai đánh giá là 1 trong số 4 Đảng bộ xã lãnh đạo khôi phục được nhiều hợp tác xã nhất và cũng là một trong những xã có nhiều cố gắng nhất⁽¹⁾.

Tuy nhiên, do phong trào hợp tác xã nông nghiệp của xã không vững chắc, nên mặc dù được khôi phục, nhưng các hợp tác xã nông nghiệp trong xã tồn tại chỉ là hình thức. Việc lãnh đạo, huy động cán bộ và nhân dân trong xã thực hiện nghĩa vụ đóng góp lương thực, thực phẩm đối với Nhà nước của Đảng bộ xã La Hiên trong 2 năm 1976, 1977 hết sức khó khăn. Năm 1977, trong lúc Đảng bộ các xã Quang Sơn lãnh đạo nhân dân thực hiện nghĩa vụ thực phẩm với Nhà nước được 66 con lợn, Phú Thượng được 21 con lợn, Trảng Xá được 19 con lợn, thì

⁽¹⁾ Theo Báo cáo số 17/BC-HU, ngày 27/10/1976 của Huyện ủy Võ Nhai.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Đảng bộ xã La Hiên chỉ lãnh đạo, vận động nhân dân thực hiện nghĩa vụ thực phẩm với Nhà nước được 2 con lợn. Sở dĩ kết quả lãnh đạo, vận động nhân dân thực hiện nghĩa vụ thực phẩm với Nhà nước của Đảng bộ xã La Hiên quá yếu kém là do các đồng chí trong cấp uỷ Đảng và chính quyền chưa quan tâm đôn đốc, chưa gương mẫu và thiếu tinh thần trách nhiệm trong việc thực hiện nghĩa vụ đối với Nhà nước. Thậm chí, từ năm 1974 đến năm 1977, gia đình đồng chí Bí thư Đảng uỷ xã cũng không thực hiện nghĩa vụ thực phẩm với Nhà nước được một cân lợn hơi nào, với lý do *chăn nuôi thất bát (toi dịch)*⁽¹⁾.

Năm 1977, Đảng bộ xã La Hiên là 1 trong 2 Đảng bộ xã trong huyện lãnh đạo nhân dân duy trì được phong trào trồng cây và Trường phổ thông cấp II La Hiên là một trong số 3 trường phổ thông cấp II trên địa bàn huyện Võ Nhai được Huyện uỷ Võ Nhai biểu dương là đơn vị làm tốt phong trào trồng cây nhân dân. Trong bối cảnh toàn huyện năm 1977 có tới 23,6 héc ta rừng trồng bị phá hoại nghiêm trọng, chiếm 8,2% diện tích rừng trồng, thì kết quả Đảng bộ xã La Hiên lãnh đạo nhân dân trong xã duy trì được phong trào trồng cây gây rừng là thành tích đáng ghi nhận. Năm 1977, trên địa bàn huyện Võ Nhai, Đảng bộ xã La Hiên cũng là 1 trong 3 Đảng bộ xã lãnh đạo thành lập được Ban Quản lý thị trường; đồng thời cũng là 1 trong 5 Đảng bộ xã lãnh đạo triển khai được việc học tập và thực hiện kí kết hợp đồng kinh tế hai chiều, đẩy mạnh việc lưu thông hàng hoá giữa Nhà nước và nhân dân.

⁽¹⁾ Theo bản tự kiểm điểm ngày 30/3/1980 của đồng chí Hạc Sỹ Lân (Ủy viên Ban Thường vụ - Thường trực Đảng uỷ xã, nguyên Bí thư Đảng uỷ xã La Hiên từ năm 1969 đến năm 1978).

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Đầu năm 1978, Đảng bộ xã La Hiên (cùng với đảng bộ các xã Lâu Thượng, Phú Thượng, Tân Long) được Huyện ủy Võ Nhai chọn làm điểm chỉ đạo củng cố phong trào về mọi mặt, với mục tiêu đưa Đảng bộ xã La Hiên từ một Đảng bộ xã trung bình lên thành một Đảng bộ xã khá. Huyện ủy phân công đồng chí Lương Đình Thách (Ủy viên Ban Thường vụ - Trưởng ban Tuyên giáo Huyện ủy) trực tiếp chỉ đạo củng cố phong trào xã La Hiên. Khi được Huyện ủy Võ Nhai chọn làm điểm chỉ đạo củng cố phong trào về mọi mặt, Đảng bộ xã La Hiên có 45 đảng viên. sinh hoạt ở 4 chi bộ là La Đồng, Lai Thành, Thống Nhất và Hiên Minh. Ban Chấp hành Đảng bộ xã có các đồng chí Hạc Sỹ Lân (Bí thư Đảng ủy), Linh Viết Vượng (Phó Bí thư Đảng ủy – Chủ tịch Ủy ban Nhân dân xã), Hoàng Văn Nam (Ủy viên Ban Thường vụ - Thường trực Đảng ủy), Lương Văn Cang (Đảng ủy viên), Lương Văn Bằng (Đảng ủy viên), Hoàng Thị Thêu (Đảng ủy viên), Trần Văn Yên (Đảng ủy viên), Lương Văn Di (Đảng ủy viên), Lưu Văn Hành (Đảng ủy viên). Trong số 45 đảng viên của Đảng bộ xã La Hiên, Chi bộ Lai Thành có 13 đồng chí, Chi bộ Hiên Minh có 4 đồng chí, Chi bộ La Đồng có 16 đồng chí và Chi bộ Thống Nhất có 12 đồng chí. Toàn xã có 3 hợp tác xã nông nghiệp là La Đồng, Thống Nhất và Hiên Minh. Trong số 3 hợp tác xã nông nghiệp nói trên, Hợp tác xã nông nghiệp La Đồng có 46 hộ xã viên, bằng 100% số hộ nông dân trên địa bàn Hợp tác xã; Hợp tác xã nông nghiệp Thống Nhất có 32 hộ xã viên, bằng 92,8% số hộ nông dân trên địa bàn Hợp tác xã; Hợp tác xã nông nghiệp Hiên Minh có 65 hộ xã viên, bằng 91,4% số hộ nông dân trên địa bàn Hợp tác xã.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Thực hiện chỉ đạo của Huyện ủy Võ Nhai, Đảng bộ La Hiên tiến hành thí điểm tổ chức Đại hội Đảng các cấp, nhằm củng cố, kiện toàn tổ chức cấp ủy từ các chi bộ đến Đảng bộ xã. Đại hội Đảng các cấp trong Đảng bộ xã đã nghiêm túc kiểm điểm, đánh giá ưu điểm, khuyết điểm của tập thể các tổ chức Đảng từ Chi bộ đến Đảng bộ xã; của từng tập thể các Ban Chi ủy đến Đảng ủy xã và từng cán bộ, đảng viên, nhất là các cán bộ, đảng viên giữ vai trò chủ chốt trong các cấp ủy Đảng, chính quyền, đoàn thể ở xã, hợp tác xã. Theo đó, trong những năm vừa qua các cấp bộ Đảng trong Đảng bộ xã đã tổ chức cán bộ, đảng viên trong Đảng bộ học tập, quán triệt các chỉ thị, nghị quyết của Trung ương, Nghị quyết Đại hội của Đảng bộ tỉnh Bắc Thái lần thứ II và các chỉ thị, nghị quyết của Huyện ủy Võ Nhai về việc thực hiện Chỉ thị 192, Chỉ thị 72 và Thông tư 22 của Ban bí thư Trung ương Đảng, làm cho mỗi cán bộ, đảng viên trong Đảng bộ xã quán triệt sâu sắc đường lối cách mạng của Đảng và công tác xây dựng Đảng trong tình hình, nhiệm vụ mới. Nhìn chung các Chi bộ trong Đảng bộ xã đã thực hiện được vai trò, chức năng lãnh đạo của mình. Trong quá trình lãnh đạo thực hiện nhiệm vụ củng cố khôi phục phong trào hợp tác xã nông nghiệp, Chi bộ Lai Thành, Chi bộ Hiên Minh đã thể hiện được tinh thần tự lực, tự cường, chủ động và sáng tạo trong việc vận động quần chúng trở lại con đường làm ăn tập thể trong các hợp tác xã nông nghiệp và tổ chức cho quần chúng thực hiện các chủ trương, chính sách của Đảng và Pháp luật của Nhà nước.

Đại hội Đảng các cấp trong Đảng bộ xã cũng chỉ rõ trong công tác xây dựng Đảng, Đảng bộ La Hiên cũng còn nhiều khuyết điểm. Đó là, công tác chính trị tư tưởng làm chưa kịp

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

thời, chưa thường xuyên liên tục, chưa gắn chặt giữa công tác chính trị tư tưởng với công tác tổ chức, vì vậy tuy Đảng bộ xã tổ chức nhiều đợt sinh hoạt chính trị, song chất lượng tổ chức Đảng và đội ngũ đảng viên trong Đảng bộ vẫn chưa được nâng lên. Trong Đảng bộ vẫn còn nhiều cán bộ, đảng viên yếu kém. Sự lãnh đạo, chỉ đạo của các cấp bộ Đảng từ Đảng ủy xã đến Ban Chi ủy các hợp tác xã chưa sâu sát, còn chung chung. Quá trình lãnh đạo, chỉ đạo chưa liên tục, chưa toàn diện và thiếu kiên quyết. Chính do những thiếu sót trên, nên *Đảng ủy xã đã lâm vào căn bệnh nể nang, sợ thù oán quá nặng, không mạnh dạn đấu tranh, phê bình để bảo vệ và giữ gìn nguyên tắc tổ chức và kỉ luật của Đảng, dẫn đến nội bộ lung củng, mất đoàn kết, thiếu tin tưởng lẫn nhau*⁽¹⁾. Trong Đảng bộ xã, nhiều cấp ủy viên và đảng viên thiếu tinh thần phấn đấu vươn lên, nặng tư tưởng trông chờ, ỷ lại vào sự giúp đỡ của trên; không gương mẫu thực hiện nghĩa vụ đóng góp lương thực, thực phẩm đối với Nhà nước. Năm 1978, các hợp tác xã và các hộ nông dân cá thể trong xã không hoàn thành nghĩa vụ lương thực, thực phẩm đối với Nhà nước. Về nghĩa vụ lương thực, toàn xã huy động nhập kho Nhà nước được 34.988,4 kg thóc thuế và thóc nghĩa vụ, đạt 76,3% chỉ tiêu, kế hoạch trên giao, thấp hơn tỉ lệ bình quân toàn huyện 5,8%; về nghĩa vụ thực phẩm, trong toàn xã, nhân dân chỉ bán được cho Nhà nước 470 kg thịt lợn hơi. Trong đó, nhiều gia đình cán bộ, đảng viên trong Đảng bộ xã (kể cả gia đình đồng chí Bí thư Đảng ủy) không thực hiện nghĩa vụ thực phẩm đối với Nhà nước. Tình trạng cán bộ, đảng

---

⁽¹⁾ Theo tự kiểm điểm của đồng chí Hạc Sĩ Lân (Bí thư Đảng ủy xã liên tục từ năm 1969 đến tháng 5/1979).

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIỀN (1946 – 2012)

viên và quần chúng nhân dân trong xã phá rừng, phát nương, làm rẫy diễn ra khá phổ biến. Thậm chí, đồng chí Bí thư Đảng ủy xã cũng theo đuôi quần chúng cho gia đình lên khu vực hang đá phá rừng, làm 3 sào nương, rẫy để trồng ngô, sắn; cũng cho con vào rừng chặt gỗ quý (gỗ lát), xẻ làm ván, dùng trong gia đình. Các hạn chế, thậm chí là yếu, kém của đội ngũ cán bộ, đảng viên trong Đảng bộ nói chung, của các cán bộ lãnh đạo chủ chốt trong Đảng bộ nói riêng là nguyên nhân dẫn đến các phong trào (nhất là phong trào hợp tác xã nông nghiệp) của xã yếu, kém.

Để khắc phục các hạn chế, yếu kém của các cấp ủy, Chi bộ, Đảng bộ và của đội ngũ cán bộ, đảng viên trong xã, Đại hội các chi bộ và Đại hội Đảng bộ xã đã đề ra phương hướng sửa chữa, gồm 3 điểm chính:

Một là, từng tập thể và từng cán bộ, đảng viên nghiêm khắc và kiên quyết sửa chữa sai lầm, khuyết điểm của mình thông qua biện pháp thường xuyên duy trì và đẩy mạnh sinh hoạt đấu tranh tự phê bình và phê bình, để bảo vệ và giữ vững nguyên tắc tổ chức và kỉ luật của Đảng.

Hai là, từng cán bộ, đảng viên nỗ lực phấn đấu, rèn luyện bản thân hơn nữa về tư tưởng, tác phong và hành động; đẩy mạnh tinh thần cách mạng tiến công liên tục, chống mọi khuynh hướng trông chờ, ỷ lại.

Ba là, các chi bộ kiên quyết duy trì các chế độ sinh hoạt (công tác, học tập, tự phê bình và phê bình). Thông qua việc duy trì các chế độ sinh hoạt, kịp thời tìm ra nguyên nhân của các yếu kém để sửa chữa, khắc phục, quyết tâm giữ và đưa phong trào hợp tác xã nông nghiệp trong xã đi lên vững chắc;

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIỀN (1946 – 2012)

dù qui mô hợp tác xã nhỏ cũng thực hiện đi đúng đường lối, chính sách của Đảng, nhằm nâng cao đời sống xã viên hợp tác xã và làm tròn nghĩa vụ lương thực, thực phẩm với Nhà nước, góp phần xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa⁽¹⁾.

Thông qua Đại hội Đảng các cấp trong xã, tổ chức cấp ủy các chi bộ và Đảng bộ xã được củng cố, kiện toàn. Theo đó, ngoài đồng chí Nguyễn Văn Trụ, Bí thư Chi bộ Hiền Minh tiếp tục được Đại hội Chi bộ Hiền Minh tín nhiệm bầu lại làm Bí thư Chi bộ, còn Ban Chi ủy các chi bộ khác trong Đảng bộ xã đều có sự thay đổi. Trong đó, Ban Chi ủy Chi bộ Lai Thành (bầu mới toàn bộ), gồm 3 đồng chí Lưu Văn Trai, Lưu Văn Khuyên, Phương Văn Thực, do đồng chí Lưu Văn Trai làm Bí thư; Ban Chi ủy Chi bộ La Đồng (cũng bầu mới toàn bộ), gồm 3 đồng chí Nông Văn Ích, Lương Văn Chúc, Hoàng Văn Giai, do đồng chí Nông Văn Ích làm Bí thư; Ban Chi ủy Chi bộ Thống Nhất (bầu mới 2 trên 3 đồng chí), gồm các đồng chí Đồng Văn Ngà, Hoàng Văn Quý và Hứa Văn Điện, trong đó đồng chí Đồng Văn Ngà, Chi ủy viên nhiệm kỳ trước được Đại hội Chi bộ Thống Nhất tín nhiệm bầu làm Bí thư Chi bộ.

Đại hội Đảng bộ xã (họp tháng 5/1979) bầu Ban Chấp hành Đảng bộ xã nhiệm kỳ 1979 – 1981, gồm các đồng chí Dương Tiến Vinh, Nguyễn Văn Chúc, Hạc Sỹ Lân, Hứa Văn Điện, Hoàng Văn Quý, Lưu Văn Trai, Lương Văn Di, Nông Văn Ích, Đinh Thị Định, Đồng Văn Ngà, Nguyễn Văn Túc. Ban Chấp hành Đảng bộ xã nhiệm kỳ 1979 – 1981 đã bầu các đồng chí

⁽¹⁾ Theo bản tự kiểm điểm của đồng chí Hạc Sỹ Lân, nguyên Bí thư Đảng ủy xã từ năm 1969 đến năm 1979.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Dương Tiến Vinh làm Bí thư Đảng ủy, Nguyễn Văn Chúc làm Phó Bí thư Đảng ủy – Chủ tịch Ủy ban Nhân dân xã, Hạc Sỹ Lân làm Ủy viên Ban Thường vụ - Thường trực Đảng ủy và phân công công tác cho các đồng chí Ủy viên Ban Chấp hành Đảng bộ xã. Theo đó, các đồng chí Hứa Văn Điện làm Xã đội trưởng, Lưu Văn Trai làm Bí thư Chi bộ Lai Thành, Nông Văn Ích làm Bí thư Chi bộ La Đồng, Đinh Thị Định làm Hội trưởng Hội Phụ nữ xã, Đồng Văn Ngà làm Bí thư Chi bộ Thống Nhất, Nguyễn Sỹ Túc làm Bí thư Xã Đoàn... Ban Chấp hành Đảng bộ xã nhiệm kì 1979 – 1981 so với Ban Chấp hành Đảng bộ xã nhiệm kì 1977 – 1979, số lượng Ủy viên tăng thêm 2 đồng chí. Trong Ban Thường vụ Đảng ủy xã, cả đồng chí Bí thư Đảng ủy và Phó Bí thư Đảng ủy – Chủ tịch Ủy ban Nhân dân xã đều được bầu mới⁽¹⁾.

Quán triệt và thực hiện nghị quyết Đại hội Đảng các cấp trong Đảng bộ xã, đội ngũ cán bộ, đảng viên trong Đảng bộ đã từng bước có những chuyển biến tích cực. Tiêu biểu cho sự chuyển biến tích cực đó là đồng chí Triệu Văn Lùng, Tổ trưởng Tổ Đảng xóm Cây Bòng. Trước khi các cấp bộ Đảng trong xã tiến hành tổ chức Đại hội củng cố, kiện toàn tổ chức cấp ủy, việc thực hiện nghĩa vụ lương thực, thực phẩm đối với Nhà nước của đồng chí Triệu Văn Lùng không đều, có năm hoàn thành một nửa chỉ tiêu, có năm không thực hiện. Năm 1979, năm đầu tiên sau khi các cấp bộ Đảng trong xã tiến hành tổ chức Đại hội củng cố, kiện toàn tổ chức cấp ủy, về thực hiện

---

⁽¹⁾ Đồng chí Phó Bí thư Đảng ủy xã nhiệm kì 1977-1979, do không trúng cử vào Đảng ủy xã nhiệm kì 1979-1981, nên sau Đại hội từ Chủ tịch Ủy ban Nhân dân xã được phân công làm Chủ nhiệm Hợp tác xã La Đồng.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

nghĩa vụ lương thực đối với Nhà nước, đồng chí Triệu Văn Lùng không những hoàn thành, mà còn hoàn thành vượt mức 39 kg thóc so với chỉ tiêu nghĩa vụ được giao; về thực hiện nghĩa vụ thực phẩm đối với Nhà nước, đồng chí Triệu Văn Lùng đã bán cho Nhà nước một con lợn 45 kg hơi.

Trong khi nhân dân ta đang ra sức thi đua lao động sản xuất, hàn gắn vết thương chiến tranh, xây dựng cuộc sống mới, thì các thế lực thù địch quốc tế tìm mọi cách phá hoại bằng cách vu khống, bịa đặt, xuyên tạc đường lối chính sách của Đảng và Nhà nước ta. Từ giữa năm 1978, tình hình biên giới phía Bắc ngày càng phức tạp và căng thẳng. Chấp hành các chỉ thị, nghị quyết của Đảng, trực tiếp là chỉ thị, nghị quyết của Huyện uỷ Võ Nhai và sự chỉ đạo chuyên môn của Ban Chỉ huy quân sự huyện Võ Nhai, Đảng bộ xã La Hiên đã tăng cường giáo dục nhân dân và lực lượng dân quân, du kích trong xã không ngừng nâng cao cảnh giác; đẩy mạnh huấn luyện quân sự, chính trị, tập dượt phương án phòng chống gây rối, bạo loạn và xây dựng, củng cố hệ thống chiến đấu phòng thủ trên địa bàn xã. Cuối năm 1978, lực lượng dân quân, du kích xã đã được tổ chức thành một đại đội, quân số đạt trên, dưới 12% dân số trong xã.

Ngày 17/2/1979, Trung Quốc huy động hơn 60 vạn quân và 500 xe tăng tấn công, xâm lược trên toàn tuyến 6 tỉnh biên giới phía Bắc nước ta. Thực hiện Mệnh lệnh chiến đấu của Ban Chỉ huy quân sự thống nhất huyện Võ Nhai, Đảng bộ xã La Hiên tập trung lãnh đạo quân, dân trong xã huy động lực lượng du kích đi xây dựng Tiểu đoàn 379 (Tiểu đoàn du kích tập trung) của huyện làm nhiệm vụ sẵn sàng cơ động chiến đấu và xây dựng tuyến phòng thủ trên tuyến Quốc lộ 1B và các xã

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Nghinh Tường, Sảng Mộc, Phương Giao, Dân Tiến, Bình Long; huy động lực lượng dân quân đi xây dựng Tiểu đoàn 46 (Tiểu đoàn dân quân) của huyện đi làm nhiệm vụ xây dựng tuyến phòng thủ Biên giới tại huyện Văn Mịch (tỉnh Lạng Sơn). Dưới sự lãnh đạo, chỉ huy trực tiếp của Đảng ủy và Ban Chỉ huy quân sự thống nhất xã, Ban Chỉ huy Xã đội La Hiên đẩy mạnh công tác củng cố, kiện toàn, phát triển lực lượng dân quân, du kích xã và tổ chức lực lượng dân quân, du kích xã luyện tập quân sự và tuần tra, canh gác bảo đảm an ninh chính trị và trật tự an toàn xã hội trên địa bàn; xây dựng nếp sống quân sự hóa trong toàn dân, chủ động và luôn luôn ở tư thế sẵn sàng chiến đấu; tiếp tục đẩy mạnh việc sản xuất và củng cố, khôi phục phong trào hợp tác xã nông nghiệp. Đảng bộ xã La Hiên còn lãnh đạo quân, dân trong xã hoàn thành 3 đợt động viên tuyển quân, cùng với các xã khác trong huyện tuyển được 240 thanh niên vào bộ đội, hoàn thành 100% chỉ tiêu quân số được giao, đảm bảo 4 yêu cầu *số lượng đủ, chất lượng tốt, đúng chính sách, đúng thời gian*. Đặc biệt, trong đợt tuyển quân tháng 2/1979, La Hiên là 1 trong số 9 xã trên địa bàn huyện Võ Nhai không có người chống lệnh gọi nhập ngũ (toàn huyện có tới 21 thanh niên ở chín xã Tân Long, Phương Giao, Cúc Đường, Hòa Bình, Bình Long, Quang Sơn, Thần Sa, Vũ Chấn, Phú Thượng chống lệnh gọi nhập ngũ).

Thực hiện chủ trương của Ban Thường vụ Tỉnh ủy và Lời kêu gọi của Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh Bắc Thái, mặc dù còn nhiều khó khăn, thiếu thốn, nhưng với truyền thống đoàn kết, tương thân, tương ái, Đảng bộ xã La Hiên đã lãnh đạo nhân dân các dân tộc trong xã sôi nổi hưởng ứng đợt phát động toàn dân ủng hộ gạo và tiền phục vụ nhiệm vụ quân sự, trước mắt là cung cấp cho Tiểu đoàn du kích tập trung 379

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

của huyện Võ Nhai. Chỉ trong 10 ngày đầu tháng 3/1979, quân, dân La Hiên đã cùng với quân, dân trong huyện Võ Nhai quyên góp, ủng hộ các lực lượng vũ trang nhân dân được 3.777 kg gạo và 2.219 đồng. Từ giữa tháng 3 đến hết tháng 5/1979, quân và dân La Hiên tiếp tục cùng quân và dân trong huyện quyên góp được 5.136,2 đồng, 737 mét phiếu vải và 2.236 kg thóc, gạo ủng hộ đồng bào Cao Bằng khắc phục hậu quả chiến tranh. Ngoài ra, Đảng bộ La Hiên còn lãnh đạo nhân dân trong xã làm tốt việc tiếp nhận, giúp đỡ đồng bào từ biên giới các tỉnh Cao Bằng, Lạng Sơn sơ tán về địa bàn xã. Trong những ngày Trung Quốc gây ra chiến tranh xâm lược biên giới phía Bắc nước ta, Đảng bộ La Hiên lãnh đạo nhân dân trong xã bán cho Nhà nước 7 tấn lương thực, đạt 21,9% kế hoạch, cùng với xã Dân Tiến xếp thứ 4 trên tổng số 18 xã, thị trấn trong huyện (sau các xã Trảng Xá trên 20 tấn, Lâu Thượng 16 tấn, Phú Thượng 15 tấn). Đảng bộ xã La Hiên còn lãnh đạo nhân dân trong xã bán cho Nhà nước trên 400 kg thóc nếp ngoài chỉ tiêu kế hoạch, xếp thứ 5 trên tổng số 18 xã, thị trấn trong huyện.

Bên cạnh các thành tích, ưu điểm đã đạt được, Đảng bộ xã La Hiên cũng còn nhiều thiếu sót, khuyết điểm trong việc lãnh đạo quân, dân trong xã thực hiện Mệnh lệnh triển khai chiến đấu của Ban Chỉ huy quân sự thống nhất huyện. Do vậy, La Hiên là 1 trong số 6 xã trên địa bàn huyện bị Huyện ủy Võ Nhai phê bình là *không thực hiện tốt nhiệm vụ chiến đấu và sẵn sàng chiến đấu, chấp hành mệnh lệnh chiến đấu chưa thật nghiêm chỉnh* ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Theo Nghị quyết số 01 – NQ/VN, ngày 2/3/1979 của Huyện ủy Võ Nhai về việc tổ chức thực hiện nhiệm vụ trong tình hình mới.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Về lãnh đạo xây dựng, củng cố phong trào hợp tác xã nông nghiệp, sáu tháng đầu năm 1979, Đảng bộ xã La Hiên là 1 trong 10 Đảng bộ xã trong Đảng bộ huyện Võ Nhai lãnh đạo giữ vững được phong trào hợp tác xã nông nghiệp. Toàn xã có 5 hợp tác xã nông nghiệp, với 310 hộ xã viên, chiếm tỉ lệ 95% tổng số hộ nông dân trên địa bàn xã⁽¹⁾. Tuy nhiên, kết quả lãnh đạo phong trào hợp tác xã nông nghiệp của Đảng bộ xã La Hiên không vững chắc. Cuối năm 1979, tuy Đảng bộ xã La Hiên vẫn là 1 trong 10 Đảng bộ xã trong huyện lãnh đạo duy trì được phong trào hợp tác xã nông nghiệp, nhưng toàn xã chỉ còn 4 hợp tác xã, với 50% số hộ nông dân trong xã tham gia⁽²⁾; đứng thứ 7 về tỉ lệ số hộ nông dân trong hợp tác xã trong số 10 xã trên địa bàn huyện có hợp tác xã nông nghiệp. Hoạt động sản xuất của các hợp tác xã nông nghiệp ở xã La Hiên chưa mạnh mẽ, hiệu quả chưa cao. Các hợp tác xã trong xã vẫn trong tình trạng độc canh cây lúa và đều lúng túng trong việc xây dựng phương hướng, kế hoạch sản xuất. Vụ đông xuân 1978 - 1979, tốc độ sản xuất lúa và màu của các hợp tác xã nông nghiệp ở xã La Hiên nhìn chung rất chậm, không đảm bảo chỉ tiêu đề ra; thậm chí có hợp tác xã đã gieo mạ, *nhưng hợp tác xã không cấy mà lại để cho bộ đội cấy*⁽³⁾.

Những tháng cuối năm 1979, Đảng bộ xã La Hiên lãnh đạo đẩy mạnh công tác giáo dục chính trị tư tưởng, nhằm làm cho mỗi cán bộ, đảng viên trong Đảng bộ xác định rõ vai trò trách

---

(1)(2) Theo Báo cáo ngày 6/5/1980 của Ủy ban Nhân dân huyện Võ Nhai về tổng kết sản xuất nông nghiệp và củng cố, khôi phục hợp tác xã năm 1979.

(3) Theo Báo cáo số 02, ngày 16/3/1979 của Huyện ủy Võ Nhai.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIỀN (1946 – 2012)

nhiệm của mình trong việc thực hiện nhiệm vụ của cách mạng trong giai đoạn cách mạng mới; tiếp tục đẩy mạnh việc thực hiện Chỉ thị 192 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về việc đưa những người không đủ tư cách đảng viên ra khỏi Đảng, nhằm nâng cao chất lượng của đảng viên, làm cho tổ chức Đảng thật trong sạch, vững mạnh, thực sự là hạt nhân lãnh đạo toàn diện ở địa phương.

Những tháng đầu năm 1980, theo chỉ đạo của Huyện ủy Võ Nhai, Đảng ủy xã tập trung lãnh đạo cán bộ, đảng viên trong toàn Đảng bộ triển khai đợt sinh hoạt chính trị tự phê bình và phê bình theo Chỉ thị 72 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về *"Tăng cường công tác phát triển Đảng và củng cố, kiện toàn tổ chức Đảng"* và Thông tri 22 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng về việc *"Đưa những người không đủ tiêu chuẩn ra khỏi Đảng"*. Đây là đợt sinh hoạt chính trị nội bộ có ý nghĩa sâu sắc về công tác xây dựng Đảng. Nội dung của đợt sinh hoạt chính trị này là tất cả các cấp ủy Đảng và các cán bộ, đảng viên trong Đảng bộ tiến hành phê bình và tự phê bình trên các mặt tinh thần trách nhiệm trong công tác lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức thực hiện các chỉ thị, nghị quyết, chính sách, pháp luật của Nhà nước, nhất là về quan hệ sản xuất, thực hiện các nghĩa vụ đối với Nhà nước và chăm lo đời sống của nhân dân.... Trong kiểm điểm phê bình, tự phê bình phải thấy được những mặt mạnh, mặt yếu và tìm ra được nguyên nhân của những mặt mạnh, mặt yếu ấy; chú ý những nguyên nhân chủ quan, phân tích, phê phán kỹ về ý thức trách nhiệm và vai trò tiên phong, gương mẫu của mỗi cán bộ, đảng viên trước quần chúng. Thông qua đợt sinh hoạt chính trị này, mỗi đảng viên phải thấy

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

rõ trách nhiệm gương mẫu chấp hành chính sách, giữ vững phẩm chất đạo đức tốt đẹp của người đảng viên và vận động quần chúng thực hiện. Đối với những đảng viên làm công tác lãnh đạo phải nêu cao tinh thần trách nhiệm trong công tác, nắm vững các chỉ thị, nghị quyết và các chính sách của Đảng và Nhà nước để vận dụng vào tình hình địa phương, chú ý phê phán những biểu hiện hữu khuynh, tiêu cực, chống thái hoá, vô trách nhiệm, ngại khó, sợ thù oán....

Trong đợt sinh hoạt chính trị nội bộ này, Đảng ủy xã tổ chức lãnh đạo, chỉ đạo triển khai khá chặt chẽ và nghiêm túc. Thông qua đợt sinh hoạt chính trị tự phê bình và phê bình theo Chỉ thị 72 của Ban Bí thư Trung ương Đảng và Thông tri 22 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng này, đội ngũ cán bộ, đảng viên trong Đảng bộ đã thấy rõ công tác xây dựng Đảng của Đảng bộ còn nhiều yếu, kém và khuyết điểm. Đó là, công tác giáo dục chính trị, tư tưởng làm chưa làm kịp thời, thường xuyên và chưa gắn với công tác tổ chức. Trong Đảng bộ, có một số cấp ủy viên (cả Ban Chi ủy các chi bộ và Đảng ủy xã) không gương mẫu chấp hành đường lối, chính sách hợp tác hóa của Đảng và không thực hiện nghĩa vụ đóng góp lương thực, thực phẩm đối với Nhà nước. Đội ngũ cán bộ, đảng viên trong Đảng bộ xã phần lớn tuổi đời cao, tỉ lệ cán bộ, đảng viên trẻ thấp. Ngay trong Ban Chấp hành Đảng bộ xã, tuổi đời bình quân của các Đảng ủy viên đã là 42,6 tuổi, trong đó cả đồng chí Bí thư Đảng ủy Dương Tiến Vinh và đồng chí Phó Bí thư Đảng ủy – Chủ tịch Ủy ban Nhân dân xã Nguyễn Văn Chúc đều đã trên 50 tuổi. Công tác lãnh đạo, chỉ đạo của các cấp ủy Đảng từ Đảng bộ xã đến các Chi bộ hợp tác xã, Chi bộ xóm còn chung chung, chưa sâu sát; nhiều đợt sinh hoạt chính trị

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 - 2012)

làm dở dang, không sơ kết, tổng kết rút kinh nghiệm. Việc kiểm tra, xử lý đảng viên vi phạm kỉ luật làm không kiên quyết và kịp thời, nên không có tác dụng giáo dục. Các khuyết điểm trên là nguyên nhân dẫn tới chất lượng tổ chức Đảng và đảng viên trong Đảng bộ La Hiên còn nhiều yếu, kém. Trong đó, khuyết điểm không gương mẫu chấp hành đường lối, chính sách hợp tác hóa của Đảng và không thực hiện nghĩa vụ đóng góp lương thực, thực phẩm đối với Nhà nước của một số cán bộ lãnh đạo cấp ủy Đảng, chính quyền, đoàn thể ở xã và các hợp tác xã là nguyên nhân quan trọng nhất làm cho các phong trào của xã La Hiên yếu, kém hơn so với một số xã khác trong huyện.

Sau đợt sinh hoạt chính trị tự phê bình và phê bình theo Chỉ thị 72 của Ban Bí thư Trung ương Đảng và Thông tri 22 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng, Đảng bộ xã La Hiên lãnh đạo đẩy mạnh công tác tuyên truyền, giáo dục và triển khai các đợt sinh hoạt chính trị ngăn ngày nhân các dịp kỉ niệm 50 năm Ngày thành lập Đảng (3/2), 5 năm Ngày giải phóng miền Nam (30/4), 90 năm Ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh (19/5), 35 năm Ngày Quốc khánh (2/9) và chào mừng Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh Bắc Thái lần thứ III. Thông qua công tác tuyên truyền, giáo dục và triển khai các đợt sinh hoạt chính trị ngăn ngày của Đảng bộ, chất lượng các tổ chức Đảng và đội ngũ cán bộ, đảng viên trong Đảng bộ xã từng bước đã có những chuyển biến tích cực. Phong trào hợp tác xã nông nghiệp của xã được giữ vững. Cuối năm 1980, toàn xã vẫn củng cố, giữ vững được 4 hợp tác xã nông nghiệp như cuối năm 1979, với 50% số hộ nông dân trong xã tham gia, vươn lên đứng thứ 5 các xã trong huyện về tỉ lệ số hộ nông dân trong hợp tác xã. Đảng ủy xã và Ban Chi ủy các chi bộ đã xây dựng

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

được các chỉ tiêu, kế hoạch và các biện pháp cụ thể lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức các hợp tác xã nông nghiệp và bà con nông dân sản xuất. Do đó, mặc dầu phong trào hợp tác xã nông nghiệp trong xã còn có khó khăn, nhưng sản xuất vẫn được đẩy mạnh. Năm 1980, xã viên các hợp tác xã nông nghiệp và nông dân xã La Hiên đã cùng với xã viên các hợp tác xã nông nghiệp và nông dân các xã khác trong huyện đưa diện tích gieo trồng toàn huyện đạt 5.591 ha, tăng 518 ha so với năm 1979; tổng sản lượng lương thực cả năm toàn huyện đạt 11.613 tấn, tăng trên 2.000 tấn so với năm 1979. Công tác xây dựng các tổ chức Đảng trong Đảng bộ tiếp tục được Đảng ủy xã coi trọng. Căn cứ vào số lượng đảng viên và yêu cầu lãnh đạo trong các Nhà trường phổ thông cấp I và cấp II La Hiên, được sự đồng ý của Huyện ủy, Đảng ủy xã tổ chức thành lập Chi bộ Trường phổ thông cấp I- II La Hiên. Ngày 18/10/1980, Chi bộ Trường phổ thông cấp I- II La Hiên tổ chức Đại hội, bầu đồng chí Hoàng Kim Tuấn làm Bí thư Chi bộ⁽¹⁾.

II - Lãnh đạo thực hiện Kế hoạch 5 năm (1981 – 1985)

Năm 1981 là năm đầu tiên toàn Đảng, toàn quân, toàn dân ta thực hiện Kế hoạch 5 năm lần thứ hai (1981-1985), là năm mở đầu thực hiện Hiến pháp mới, đồng thời cũng là năm diễn ra Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ V. Đối với Đảng bộ xã La Hiên (cũng như các Chi bộ, Đảng bộ khác trong Đảng bộ huyện Võ Nhai), năm 1981 còn là năm triển khai thực hiện Chỉ

⁽¹⁾ Ngày 9/12/1980, Ban Thường vụ Huyện ủy Võ Nhai đã ban hành Nghị quyết số 123 - NQ/HU chuẩn y kết quả bầu cử cấp ủy của Đại hội Chi bộ Trường cấp I, II La Hiên, công nhận đồng chí Hoàng Kim Tuấn là Bí thư Chi bộ.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

thị 72 và Thông tư 124 của Ban Bí thư Trung ương Đảng *Về củng cố các tổ chức cơ sở Đảng yếu kém, nâng cao chất lượng đảng viên kết hợp với khôi phục, củng cố phong trào hợp tác xã nông nghiệp* và cũng là năm tiếp tục triển khai thực hiện Chỉ thị 83 của Ban Bí thư Trung ương Đảng *Về phát Thê Đảng viên*.

Đầu năm 1981, được Huyện ủy Võ Nhai cử cán bộ về giúp đỡ, chỉ đạo, Đảng bộ xã La Hiên tập trung lãnh đạo cán bộ, đảng viên đẩy mạnh triển khai thực hiện Chỉ thị 72 và Thông tư 124 của Ban Bí thư Trung ương Đảng *Về củng cố các tổ chức cơ sở Đảng yếu kém, nâng cao chất lượng đảng viên, kết hợp với khôi phục, củng cố phong trào hợp tác xã nông nghiệp*. Chỉ trong sáu tháng đầu năm 1981, Đảng bộ La Hiên đã tập trung lãnh đạo khôi phục được 5 hợp tác xã nông nghiệp, đưa tổng số hợp tác xã nông nghiệp trên địa bàn xã lên 8 đơn vị; đưa tỉ lệ số hộ nông dân trong hợp tác xã nông nghiệp so với tổng số hộ nông dân trên địa bàn xã lên 71,85%, tăng 21,85% so với cuối năm 1980, cao hơn tỉ lệ chung toàn huyện tới 40,05%. Đây là một sự cố gắng, nỗ lực phấn đấu của đội ngũ cán bộ, đảng viên trong Đảng bộ xã La Hiên. Đảng bộ xã La Hiên tiếp tục là 1 Đảng bộ trong số 9 Chi bộ, Đảng bộ xã trên địa bàn huyện Võ Nhai lãnh đạo khôi phục và giữ vững được phong trào hợp tác xã nông nghiệp. Thực hiện Chỉ thị 83 của Ban Bí thư Trung ương Đảng, nhân dịp kỉ niệm lần thứ 51 năm ngày thành lập Đảng (3/2/1930 – 3/2/1981), Đảng bộ xã La Hiên đã vinh dự được phát Thê Đảng viên. Hầu hết các đồng chí nguyên là cán bộ lãnh đạo và cán bộ lãnh đạo các cấp bộ Đảng, chính quyền, đoàn thể trong xã đều đủ tiêu chuẩn và đều được phát Thê Đảng viên trong đợt này.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Thực hiện Chỉ thị (số 100 CT/TW, ngày 13/1/1981) của Ban Bí thư Trung ương Đảng *Về cơ chế quản lý mới trong Hợp tác xã sản xuất nông nghiệp, mở rộng khoán sản phẩm đến nhóm lao động và người lao động*, Đảng bộ La Hiên tập trung lãnh đạo các hợp tác xã nông nghiệp trong xã triển khai khoán sản phẩm cuối cùng đến nhóm và người lao động theo hướng dẫn của Ngành Nông nghiệp huyện. Các cấp bộ Đảng trong Đảng bộ xã đã tập trung lãnh đạo, tuyên truyền, quán triệt cho cán bộ, đảng viên và xã viên các hợp tác xã nông nghiệp trong xã nhận thức được việc cải tiến công tác khoán, mở rộng khoán sản phẩm đến nhóm và người lao động trong các hợp tác xã nông nghiệp là một bước thay đổi từ hình thức khoán việc sang hình thức khoán sản phẩm, từ khoán tập thể sang khoán theo nhóm và người lao động (thực chất là khoán theo hộ gia đình). Chỉ thị 100 của Ban Bí thư Trung ương Đảng đã tạo điều kiện cho người nông dân bước đầu giành lại được một phần quyền chủ động trong sản xuất nông nghiệp, gắn lao động của mình với kết quả cuối cùng, làm cho họ quan tâm hơn đến sản xuất. Ý nghĩa lớn nhất của việc thay đổi hình thức khoán này là đã mở ra một giai đoạn mới của quá trình nhận thức và đổi mới về con đường phát triển của nông nghiệp nước ta, là mốc quan trọng đánh dấu sự chuyển đổi từ cơ chế tập trung quan liêu sang hạch toán tự chủ⁽¹⁾. Kinh tế hộ gia đình được thừa nhận như một đơn vị kinh tế tự chủ. Đây là nguồn động lực mới cổ vũ các gia đình xã viên hợp tác xã nông nghiệp trong cả nước nói chung, ở xã La Hiên nói riêng phấn khởi nhận khoán, mạnh dạn đầu tư thâm canh tăng năng suất, thúc đẩy sản xuất phát

---

⁽¹⁾ Viện Sử học : "Việt Nam 1975 - 1990, thành tựu và kinh nghiệm", Nxb Sự thật, Hà Nội, 1991, trang 51.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

triển. Cuối năm 1981, toàn bộ tổng diện tích 411 mẫu ruộng (bằng 74,2% diện tích ruộng toàn xã) do các hợp tác xã nông nghiệp ở xã La Hiên quản lý đã được 100% hợp tác xã nông nghiệp trong xã giao khoán sản phẩm cuối cùng đến nhóm lao động và người lao động cho 291 hộ xã viên trong vụ mùa năm 1981. Vụ mùa năm 1981, tại Hợp tác xã nông nghiệp La Đồng, sâu bệnh phá hoại lúa diễn ra trên diện rộng và nghiêm trọng. Nhờ thực hiện Chỉ thị 100 khoán sản phẩm cuối cùng đến nhóm và người lao động, mà Hợp tác xã nông nghiệp La Đồng đã phát huy tốt các biện pháp tổng hợp để trừ sâu, cứu lúa. Ngoài việc Hợp tác xã tổ chức Đội phun thuốc trừ sâu, các gia đình xã viên còn tổ chức bắt sâu bằng tay, bằng vợt và có gia đình còn chế biến thuốc thảo mộc để diệt sâu. Qua một vụ thực hiện khoán sản phẩm cuối cùng đến nhóm và người lao động, sản xuất trong các hợp tác xã nông nghiệp ở La Hiên phát triển, năng suất và sản lượng lúa tăng, do đó thu nhập của xã viên cũng tăng, đời sống của người lao động trong các hợp tác xã nông nghiệp được cải thiện, nhân dân trong xã yên tâm, gắn bó hơn với hợp tác xã. Trong số 8 hợp tác xã nông nghiệp trong xã, không những không có hợp tác xã nào có biểu hiện tan vỡ, ngược lại *Hợp tác xã nông nghiệp Đồng Đình và Hợp tác xã nông nghiệp Hang Hòn còn có chiều hướng sáp nhập lại thành một hợp tác xã và Hợp tác xã nông nghiệp phố La Hiên còn có thêm hai hộ nông dân xin vào Hợp tác xã. Tuy nhiên, trong số 8 hợp tác xã trong xã, vẫn còn 3 hợp tác xã (phố La Hiên, Đồng Đình và Hang Hòn) khoán sản phẩm chỉ là hình thức, còn nội dung kinh tế chưa có gì, vì ruộng của gia đình nào gia đình nấy vẫn tự làm* ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Báo cáo số 41/BC – UB, ngày 25/2/1982 của Ủy ban nhân dân huyện Võ Nhai.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Cùng với việc lãnh đạo khôi phục, củng cố phong trào hợp tác xã nông nghiệp và lãnh đạo các hợp tác xã nông nghiệp tổ chức khoán sản phẩm cuối cùng đến nhóm và người lao động theo tinh thần Chỉ thị 100 của Ban Bí thư Trung ương Đảng, những tháng đầu năm 1981, Đảng bộ xã La Hiên tiếp tục lãnh đạo nhân dân trong xã thực hiện Nghị quyết 9 của Hội đồng Chính phủ về việc ổn định mức huy động lương thực 5 năm (1980 – 1984). Mặc dù từ tháng 7 đến tháng 12/1980, La Hiên đã là 1 trong số 7 xã trên địa bàn huyện đã cơ bản hoàn thành việc lập sổ bộ thuế nông nghiệp đề nghị Ủy ban Nhân dân huyện phê duyệt, nhưng do làm chưa đầy đủ và thiếu chính xác, nên Ủy ban Nhân dân huyện yêu cầu làm lại. Do ở xã còn *"một số cán bộ lãnh đạo, thậm chí giữ vai trò chủ chốt còn bàng quan, mơ hồ, hoài nghi cả chính sách, dẫn đến thiếu tinh thần trách nhiệm, làm việc hời hợt, qua loa, đại khái, thiếu gương mẫu, không tập hợp được tập thể Đảng ủy, Ủy ban Nhân dân xã cộng đồng trách nhiệm; không những thế lại còn thiếu ý thức tổ chức, không thành thị báo cáo cấp trên (...). Việc tổ chức học tập cho nhân dân không đến nơi, đến chốn, dẫn đến việc nhân dân phản ứng, thắc mắc nhiều mà không được giải đáp, nên có xóm ở La Hiên tổ chức kê khai diện tích canh tác để lập sổ bộ thuế mấy tháng không xong"*⁽¹⁾. Đến cuối tháng 5/1981, xã La Hiên (cùng với các xã Quang Sơn, Tràng Xá, Thượng Nung) vẫn chưa hoàn thành sổ bộ thuế. Do chưa hoàn thành việc lập sổ bộ thuế, nên việc thu thuế nông nghiệp năm 1980 của xã La Hiên (cũng như các xã khác trong huyện

---

⁽¹⁾ Báo cáo số 14/BC – UB, ngày 1/6/1981 của Ủy ban nhân dân huyện Võ Nhai.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Võ Nhai) lẽ ra phải kết thúc từ cuối tháng 1/1981, nhưng đến tháng 5/1981 vẫn phải tiếp tục tiến hành. Đến ngày 19/5/1981, Đảng bộ La Hiên lãnh đạo, huy động các hợp tác xã và các hộ gia đình nông dân cá thể trong xã nhập kho Nhà nước được 30.966,4 kg thóc thuế và 66 kg thóc nghĩa vụ (thấp hơn 3.956 kg so với năm 1978).

Thực hiện Chỉ thị số 10 /CT- HU ngày 7/3/1981 của Huyện ủy Võ Nhai, Đảng ủy La Hiên lãnh đạo, tổ chức Ban Chỉ ủy các Chi bộ, tập thể Đảng ủy xã và Ban Chỉ huy Xã đội triển khai học tập, quán triệt Chỉ lệnh 47 của Bộ Quốc phòng *Về các trạng thái sẵn sàng chiến đấu và niêm cất, bảo quản vũ khí*. Sáu tháng đầu năm 1981, xã La Hiên là 1 trong số 4 xã trên địa bàn huyện Võ Nhai triển khai được việc giao nộp một phần vũ khí lên huyện để bảo quản, niêm cất theo Chỉ lệnh 47 của Bộ Quốc phòng.

Thực hiện Chỉ thị số 01/CT-HU, ngày 5/1/1981 của Huyện ủy Võ Nhai *Về việc tiến hành mở Đại hội Đảng ở cấp cơ sở*, Đảng ủy La Hiên tập trung công tác tuyên truyền, giáo dục cho cán bộ, đảng viên trong toàn Đảng bộ quán triệt sâu sắc các nội dung cơ bản trong Chỉ thị số 01 Huyện ủy Võ Nhai. Thông qua công tác giáo dục, tuyên truyền của Đảng ủy, đội ngũ cán bộ, đảng viên trong Đảng bộ đã thấy được Đảng bộ xã là hạt nhân lãnh đạo, là đơn vị trực tiếp tổ chức quần chúng thực hiện các chủ trương, đường lối, chính sách của Đảng và Pháp luật của Nhà nước. Vì vậy, Đại hội Đảng bộ xã lần này phải xác định rõ nhiệm vụ chính trị là tập trung lãnh đạo sản xuất nông nghiệp, phấn đấu thực hiện tốt chỉ tiêu về diện tích, đẩy mạnh việc đưa khoa học kỹ thuật sản xuất nông nghiệp vào thâm canh

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

tăng năng suất và sản lượng cây trồng; tích cực phát triển chăn nuôi lợn và trâu, bò để tăng nguồn phân bón cho đồng ruộng và làm nghĩa vụ thực phẩm đối với Nhà nước; lãnh đạo phát triển thêm ngành, nghề mới để tăng thu nhập, từng bước cải thiện đời sống nhân dân. Đại hội phải xác định cụ thể nội dung, phương hướng và quyết tâm lãnh đạo củng cố, khôi phục phong trào Hợp tác xã nông nghiệp. Đại hội bầu Ban Chấp hành Đảng bộ xã nhiệm kì mới phải đảm bảo trong sạch về chính trị, đạo đức cách mạng và có sự đoàn kết nhất trí cao, có đủ năng lực lãnh đạo toàn diện, tạo được sự chuyển biến mạnh mẽ cả về tư tưởng và hành động.

Thực hiện chỉ đạo của Huyện ủy Võ Nhai, tháng 12/1981, Đảng bộ xã La Hiên họp Đại hội bầu 8 đồng chí vào Đoàn đại biểu Đảng bộ xã đi dự Đại hội đại biểu Đảng bộ huyện Võ Nhai lần thứ XIII (gồm 7 đại biểu chính thức là các đồng chí Nông Danh La, Mông Hồng Nhật, Dương Tiến Vinh, Đồng Thị Túy, Hạc Sỹ Lân, Lý Công Sự, Nguyễn Văn Chúc và 1 đại biểu dự khuyết là đồng chí Lương Văn Di)⁽¹⁾.

Để phù hợp với yêu cầu lãnh đạo sản xuất và đảm bảo cho việc phát huy chức năng nhiệm vụ lãnh đạo của Chi bộ Đảng, theo chỉ đạo của Huyện ủy Võ Nhai, Đảng ủy La Hiên lãnh đạo kiện toàn lại tổ chức các Chi bộ Đảng theo đơn vị hành chính (xóm) và hợp tác xã nông nghiệp. Theo đó, Đảng ủy xã đã đề nghị Huyện ủy Võ Nhai và ngày 6/6/1982, Huyện ủy Võ Nhai đã ra Nghị quyết số 51 -NQ/VN tách Chi bộ La Hiên (còn gọi là Chi bộ Khánh Hòa) thành 3 chi bộ mới trực thuộc Đảng ủy

---

⁽¹⁾ Theo sổ ghi chép của đồng chí Trịnh Văn Uy, Bí thư Huyện ủy Võ Nhai, lưu trữ tại Văn phòng Tỉnh ủy Thái Nguyên.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

xã : Một là, Chi bộ Làng Kèn; hai là, Chi bộ phố La Hiên; ba là, Chi bộ Cây Bòng. Chi bộ Làng Kèn có 8 đảng viên, do đồng chí Lương Văn Di làm Bí thư; Chi bộ phố La Hiên có 6 đảng viên, do đồng chí Trần Văn Ngừ làm Bí thư; Chi bộ Cây Bòng có 11 đảng viên, do đồng chí Âu Văn Biền làm Bí thư.

Tiếp theo, thực hiện Nghị quyết số 69 -NQ/HU, ngày 2/7/1982 của Huyện ủy Võ Nhai, Đảng ủy xã La Hiên tổ chức tách Chi bộ Thống Nhất thành 2 chi bộ trực thuộc Đảng ủy : Một là, Chi bộ Đồng Đình; hai là, Chi bộ Hang Hon. Chi bộ Đồng Đình có 8 đảng viên, cấp ủy có Bí thư và Phó Bí thư; Chi bộ Hang Hon có 4 đảng viên, cấp ủy chỉ có chí Bí thư. Đến giữa tháng 7/1982, Đảng bộ xã La Hiên có 8 chi bộ, gồm Chi bộ La Đồng, Chi bộ Lai Thành, Chi bộ Đồng Đình, Chi bộ Hang Hon, Chi bộ phố La Hiên, Chi bộ Làng Kèn, Chi bộ Cây Bòng và Chi bộ Trường phổ thông cấp I - II La Hiên.

Thực hiện Chi thị số 03 - CT/VN, ngày 20/4/1982 của Huyện ủy Võ Nhai, ngày 4/12/1982, Đảng bộ xã La Hiên tiến hành Đại hội Đảng bộ nhiệm kỳ 1982 – 1984. Đại hội thảo luận, tham gia đóng góp nhiều ý kiến vào dự thảo Báo cáo chính trị của Huyện ủy Võ Nhai trình Đại hội đại biểu Đảng bộ huyện lần thứ XIII. Đại hội bầu Ban Chấp hành Đảng bộ xã nhiệm kỳ 1982 -1985, gồm 13 đồng chí là Hạc Sĩ Lân, Linh Viêt Vượng, Hứa Văn Điện, Lưu Văn Tông, Lương Văn Di, Lưu Văn Chai, Đinh Thị Định, Nguyễn Sỹ Túc, Âu Văn Biền, Hoàng Kim Tuấn, Vũ Ngọc Tiệm, Nông Văn Ích, Đồng Văn Ngà. Ban Thường vụ Đảng ủy xã, gồm 5 đồng chí: Hạc Sĩ Lân (Bí thư Đảng ủy), Linh Viêt Vượng (Phó Bí thư Đảng ủy – Chủ tịch Ủy ban Nhân dân xã), Lương Văn Di (Ủy viên Ban

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Thường vụ - Thường trực Đảng ủy), Hứa Văn Điện (Ủy viên Ban Thường vụ - Phó Chủ tịch Ủy ban Nhân dân xã) và Lưu Văn Toòng (Ủy viên Ban Thường vụ Đảng ủy). Ủy ban Kiểm tra Đảng ủy xã, gồm 3 đồng chí Vũ Ngọc Tiêm - Trưởng ban, Dương Tiến Vinh - Ủy viên, Hứa Văn Ban - Ủy viên.

Từ ngày 28/12/1982 đến ngày 2/1/1983, Đoàn Đại biểu Đảng bộ xã La Hiên tham dự Đại hội Đảng bộ huyện Võ Nhai lần thứ XIII (vòng 2). Đại hội đại biểu Đảng bộ huyện lần thứ XIII (vòng 2) có sự tham dự của 109 đại biểu, thay mặt cho 1.254 đảng viên, sinh hoạt ở 41 chi, đảng bộ cơ sở trong toàn Đảng bộ huyện. Đại hội thảo luận, nghiêm túc kiểm điểm, đánh giá ưu, khuyết điểm của toàn Đảng bộ trong nhiệm kỳ Đại hội lần thứ XII (trong đó có ưu, khuyết điểm của Đảng bộ xã La Hiên). Đại hội nhấn mạnh trong nhiệm kỳ vừa qua, nhất là trong năm 1982, công tác xây dựng Đảng của Đảng bộ Võ Nhai đạt được nhiều kết quả tốt so với các năm trước đây. Đặc biệt, sau khi Đảng bộ thực hiện đợt sinh hoạt chính trị học tập, quán triệt Nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ V⁽¹⁾, liên hệ kiểm điểm, phân loại đảng viên, kiện toàn tổ chức cơ sở Đảng, bước đầu làm cho mỗi đảng viên trong Đảng bộ thấy rõ trách nhiệm của mình, phấn đấu vươn lên hoàn thành tốt nhiệm vụ. Tuy nhiên, Đảng bộ cũng còn nhiều mặt yếu kém cần được khắc phục. Đó là, trong lãnh đạo sản xuất nông - lâm nghiệp, chưa mạnh dạn lãnh đạo đưa tiến bộ khoa học kỹ thuật vào thâm canh tăng năng suất và sản lượng cây trồng. Lãnh đạo công tác phân phối lưu thông chưa tốt, nhất là lãnh đạo thực

---

⁽¹⁾ Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ V họp từ ngày 27 đến ngày 31/3/1982 tại Hà Nội.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

hiện nghĩa vụ lương thực, thực phẩm đối với Nhà nước còn quá yếu. Lãnh đạo công tác xây dựng Đảng, tuy đã chuyển biến, song cũng còn những mặt trì trệ làm cho các phong trào của huyện chưa vươn lên mạnh mẽ.

Đại hội bầu 27 đồng chí vào Ban Chấp hành Đảng bộ huyện lần thứ XIII, trong đó có đồng chí Hạc Sỹ Lân (Bí thư Đảng ủy xã La Hiên). Đại hội bầu Đoàn Đại biểu đi dự Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh Bắc Thái lần thứ IV (vòng 2), gồm 15 đồng chí, trong đó có đồng chí Dương Tiến Vinh, Bí thư Đảng ủy xã La Hiên nhiệm kì 1979 - 1982.

Thực hiện Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ huyện Võ Nhai lần thứ XIII và tiếp tục thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ xã La Hiên nhiệm kì 1981 – 1983, từ đầu năm 1983, Đảng ủy và Ủy ban Nhân dân xã La Hiên đã tập trung lãnh đạo, chỉ đạo khôi phục và củng cố phong trào hợp tác xã nông nghiệp. Đến giữa năm 1983, toàn xã có 9 hợp tác xã nông nghiệp, với tỉ lệ 71,5% số hộ nông dân trên địa bàn xã tham gia. Đảng bộ La Hiên là 1 trong số 4 Đảng bộ xã trên địa bàn huyện Võ Nhai (gồm Phú Thượng, La Hiên, Cúc Đường và Phương Giao) lãnh đạo cơ bản xoá được xóm trắng về hợp tác xã nông nghiệp. Cuối năm 1983, tỉ lệ số hộ nông dân trong hợp tác xã nông nghiệp ở La Hiên đạt 72,4%, đứng thứ 8 trên tổng số 18 xã, thị trấn ở huyện Võ Nhai. Do quy mô hợp tác xã nông nghiệp ở La Hiên cơ bản được tổ chức lại theo xóm, nên việc lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng ủy, Ủy ban Nhân dân xã và của các Chi bộ trong Đảng bộ xã đối với các hợp tác xã nông nghiệp được thuận tiện hơn. Tuy nhiên, do Đảng ủy, Ủy ban Nhân dân xã còn coi nhẹ lãnh đạo, chỉ đạo công tác kiểm tra, củng cố,

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

đưa các hợp tác xã Hang Hon, Cây Bòng, xóm phố La Hiên (yếu kém trước đây) vào sản xuất theo tinh thần Chỉ thị 100 của Ban Bí thư Trung ương Đảng, nên Hợp tác xã nông nghiệp Hang Hon vẫn trong tình trạng ruồng của gia đình nào gia đình nấy tự làm, không đi vào sản xuất tập thể theo Chỉ thị 100 được. Đảng uỷ, Uỷ ban Nhân dân xã cũng thiếu chú ý lãnh đạo, chỉ đạo, xem xét các hợp tác xã nông nghiệp đã đi vào khoán sản phẩm theo Chỉ thị 100 để uốn nắn những lệch lạc trong cách khoán và trong các hoạt động của hợp tác xã, nên *việc sửa chữa lệch lạc trong cách khoán sản phẩm của Hợp tác xã nông nghiệp Làng Lai rất chậm, đưa vào sản xuất theo tinh thần Chỉ thị 100 rất khó khăn*⁽¹⁾.

Một trong những thành tích nổi bật của Đảng bộ xã La Hiên trong năm 1983 là tập trung lãnh đạo chặt chẽ việc thu thuế nông nghiệp. Năm 1983, La Hiên là 1 trong số 6 xã trên địa bàn huyện được Huyện uỷ Võ Nhai biểu dương làm tương đối tốt và hoàn thành sớm thuế nông nghiệp. Hợp tác xã mua bán xã La Hiên làm tốt việc vừa thu mua nông - lâm sản, vừa làm cơ sở uỷ thác bán lẻ cho quốc doanh, được Huyện uỷ Võ Nhai đánh giá là 1 trong 5 Hợp tác xã mua bán xã trên địa bàn huyện hoạt động tốt.

Thực hiện chủ trương của Huyện uỷ Võ Nhai, năm 1983, Đảng bộ La Hiên tập trung lãnh đạo nhân dân trong xã thi đấu triển khai Nghị quyết 03 *Về kiên quyết đập tan kiểu chiến tranh phá hoại nhiều mặt của địch* của Bộ Chính trị Trung ương Đảng. Trong quá trình thi đấu triển khai thực hiện Nghị quyết

---

⁽¹⁾ Theo Báo cáo tổng kết công tác năm 1983 của Huyện uỷ Võ Nhai.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

03 của Bộ Chính trị Trung ương Đảng do Huyện ủy Võ Nhại chỉ đạo, Đảng ủy xã đã tiến hành kiểm điểm, đánh giá đúng mức các ưu điểm, khuyết điểm quá trình thực hiện Chỉ thị 92 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về cuộc vận động xây dựng lực lượng công an trong sạch, vững mạnh và đẩy mạnh phong trào quần chúng bảo vệ an ninh Tổ quốc và Chỉ thị 128 của Hội đồng Bộ trưởng về công tác an ninh, trật tự; thấy được những sơ hở mà kẻ địch có thể lợi dụng để phá hoại. Sau khi học tập, quán triệt Nghị quyết 03 của Bộ Chính trị, từ các cấp ủy Đảng trong Đảng bộ xã đến các tổ chức quần chúng và từng cán bộ, đảng viên, đoàn viên, hội viên ..., đã liên hệ, kiểm điểm việc chấp hành các chủ trương, đường lối, chính sách của Đảng và Pháp luật của Nhà nước trong việc giữ gìn an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội và việc phòng ngừa, phát hiện, đấu tranh với những hiện tượng tiêu cực trong đời sống. Qua học tập Nghị quyết 03, cán bộ, đảng viên và nhân dân trong xã đã nhận thức đúng đắn tình hình, nhiệm vụ trong giai đoạn cách mạng hiện nay, nắm và hiểu được cơ bản những chủ trương, chính sách của Đảng, Pháp luật của Nhà nước, xác định rõ trách nhiệm của mình trong công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, xác định rõ kẻ thù nguy hiểm và trực tiếp của dân tộc ta trong giai đoạn cách mạng mới; thấy rõ hơn bản chất phản động và âm mưu phá hoại nguy hiểm của kẻ thù. Trên cơ sở đó đã không ngừng nâng cao tinh thần cảnh giác cách mạng, kịp thời phát hiện, đấu tranh với những hành vi trái với đường lối, quan điểm của Đảng và những biểu hiện tiêu cực trong đời sống xã hội.

Trong quá trình thí điểm triển khai thực hiện Nghị quyết 03 của Bộ Chính trị, Đảng bộ xã La Hiên chú trọng lãnh đạo

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

củng cố, kiện toàn tổ chức và huấn luyện lực lượng dân quân, du kích xã. Được Đảng bộ quan tâm lãnh đạo củng cố, kiện toàn tổ chức và huấn luyện, cán bộ, chiến sĩ lực lượng dân quân, du kích xã đã xác định rõ trách nhiệm của mình trong việc bảo vệ Tổ quốc, giữ gìn an ninh trật tự, sẵn sàng nhận và hoàn thành nhiệm vụ khi được tổ chức giao phó. Kết quả công tác động viên tuyển quân năm 1983 và đợt 1 năm 1984, xã La Hiên là 1 trong 3 xã trên địa bàn huyện được Huyện ủy Võ Nhai đánh giá là đơn vị *điển hình trong công tác tuyển quân*⁽¹⁾.

Ủy ban Nhân dân xã La Hiên đã có nhiều chuyển biến tích cực, chủ động giải quyết công việc, không trông chờ, ỷ lại cấp trên; vận dụng sáng tạo chủ trương, đường lối của Đảng; làm tốt công tác quản lý xã hội, xây dựng, củng cố hợp tác xã nông nghiệp, thực hiện các nghĩa vụ lương thực, thực phẩm đối với Nhà nước, thực hiện nghĩa vụ quân sự... Kết thúc đợt thí điểm triển khai thực hiện Nghị quyết 03 của Bộ Chính trị, xã La Hiên được Huyện ủy Võ Nhai đánh giá là *địa phương làm tốt công tác tổ chức học tập, liên hệ kiểm điểm, phát hiện, tố giác và đấu tranh với những biểu hiện tiêu cực trong đời sống xã hội*⁽²⁾. Nhân dân và cán bộ xã La Hiên được Ủy ban Nhân dân huyện Võ Nhai tặng Giấy khen.

Đánh giá kết quả công tác xây dựng Đảng năm 1983 của Đảng bộ xã La Hiên, báo cáo tổng kết công tác năm 1983 của Huyện ủy Võ Nhai đã khẳng định : Đảng bộ xã La Hiên là 1 trong 5 Chi bộ, Đảng bộ xã trực thuộc Huyện ủy *có nhiều cố gắng và chuyển biến tốt so với những năm trước đây và là 1*

(1) Theo Báo cáo số 02/BC-HU, ngày 20/2/1984 của Huyện ủy Võ Nhai.

(2) Theo Báo cáo số 02/BC-HU, ngày 20/2/1984 của Huyện ủy Võ Nhai.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

trong số 8 Đảng bộ xã có những chuyển biến tương đối khá về công tác phát triển đảng viên.

Bước sang năm 1984, Đảng bộ xã La Hiên tiếp tục triển khai thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ xã nhiệm kì 1982 – 1985, Nghị quyết Đại hội Đảng bộ huyện Võ Nhai lần thứ XIII và Nghị quyết của Đảng ủy xã về kinh tế - xã hội năm 1984. Trong quá trình triển khai thực hiện các nghị quyết trên, Đảng bộ xã La Hiên cũng gặp không ít khó khăn, thách thức cả về chủ quan và khách quan. Trong đó, khó khăn, thách thức lớn nhất là thời tiết vụ Đông Xuân 1983 -1984 rét đậm kéo dài, nhiệt độ trung bình xuống rất thấp so với các năm trước đó, ảnh hưởng không tốt đến sự phát triển của các loại cây lúa và hoa màu. Trong các hợp tác xã nông nghiệp trên địa bàn xã, 80% diện tích lúa cấy trước Tết Nguyên đán bị thiệt hại nặng. Nhiều hợp tác xã nông nghiệp, nhiều hộ gia đình lúa chết rét, phải cấy đi, cấy lại nhiều lần, dẫn đến thiếu mạ, một số hộ phải bỏ ruộng hoang. Sau các đợt rét đậm là một đợt mưa kéo dài, độ ẩm cao, sâu bệnh phá hoại lúa và hoa màu phát triển mạnh. Về chăn nuôi, quý 3/1984, trên địa bàn xã xuất hiện dịch bệnh trên đàn lợn, làm chết một số con, dẫn đến đàn lợn bị suy giảm so với cùng kì năm trước.

Vượt qua các khó khăn, thách thức trên, Đảng bộ xã La Hiên lãnh đạo các hợp tác xã nông nghiệp và nhân dân trong xã đẩy mạnh các biện pháp thâm canh, đưa các giống lúa mới có năng suất cao vào sản xuất và tăng cường thêm các loại phân bón. Lực lượng đoàn viên, thanh niên Hợp tác xã nông nghiệp Lai Thành xung kích làm bẫy đèn bắt bướm, diệt sâu, cứu lúa, đem lại nhiều hiệu quả thiết thực cho việc tăng năng suất và sản lượng lúa vụ mùa năm 1984.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Sáu tháng đầu năm 1984, Đảng bộ xã tiếp tục học tập, quán triệt và thực hiện Thông tri 33 của Ban Bí thư Trung ương Đảng. Chất lượng tổ chức Đảng và chất lượng đội ngũ cán bộ, đảng viên của Đảng bộ được nâng lên. Phong trào hợp tác xã nông nghiệp trong xã được củng cố và giữ vững. Toàn xã có 8 hợp tác xã nông nghiệp là Lai Thành, Làng Kèn, Hiên Bình, Đồng Đình, Hiên Minh, La Đồng, Cây Bòng, Hang Hon. Tuy toàn bộ các hợp tác xã nông nghiệp trong xã đều đã thực hiện Chỉ thị 100 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về khoán sản phẩm đến nhóm và người lao động, nhưng vụ mùa năm 1984, các hợp tác xã nông nghiệp Gốc Bòng và Hang Hon vẫn khoán theo nguyên canh, ruộng ai nhà nấy làm, Hợp tác xã tồn tại chỉ là hình thức, vì chỉ làm được việc huy động thóc thuê và nghĩa vụ. Kết quả phân loại tổ chức Đảng năm 1984, trong số 9 chi bộ của Đảng bộ xã (gồm 8 chi bộ ở 8 hợp tác xã nông nghiệp và 1 chi bộ nhà trường phổ thông Cấp I, Cấp II), có 5 chi bộ khá, 3 chi bộ yếu và 1 chi bộ kém; Đảng bộ xã La Hiên là 1 trong số 8 Đảng bộ xã trên địa bàn huyện được Huyện ủy Võ Nhai phân loại là Đảng bộ cơ sở khá.

Bước sang năm 1985, năm thứ tư thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ V, năm thứ ba thực hiện Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ huyện Võ Nhai lần thứ XIII và đồng thời cũng là năm Đảng bộ xã tổ chức Đại hội Đảng bộ nhiệm kì 1985 – 1987. Ngay từ đầu năm Đảng ủy xã đã tập trung lãnh đạo đẩy mạnh công tác xây dựng Đảng bộ, tăng cường củng cố chính quyền và các đoàn thể trong xã, nhằm không ngừng nâng cao vai trò lãnh đạo của các cấp bộ Đảng trong toàn Đảng bộ và hiệu lực quản lý, điều hành của Ủy ban Nhân dân xã, để trên cơ sở đó tạo ra

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

sức mạnh tổng hợp cho việc thực hiện thắng lợi các nhiệm vụ chính trị trong năm 1985.

Đặc điểm nổi bật, chi phối đến sự lãnh đạo của Đảng bộ xã La Hiên năm 1985 là sự thay đổi, mở rộng địa giới hành chính xã. Theo Quyết định ngày 1/6/1985, của Hội đồng Bộ trưởng (nay là Chính phủ), xã Quang Sơn của huyện Võ Nhai được sáp nhập về huyện Đồng Hỷ; các xóm Khuôn Vạc, Làng Giai, Đồng Dong, Cây Thị của xã Quang Sơn được sáp nhập về xã La Hiên. Theo đó, sau khi tiếp nhận 3 chi bộ ở 4 xóm Khuôn Vạc, Làng Giai, Đồng Dong, Cây Thị của Đảng bộ xã Quang Sơn, Đảng bộ xã La Hiên có 13 chi bộ (gồm 12 chi bộ xóm và một chi bộ Nhà trường cấp I, II).

Xuất phát từ tình hình các hợp tác xã nông nghiệp trong xã tuy đã được củng cố, nhưng chưa thật vững chắc và chất lượng chưa cao, một số hợp tác xã tồn tại chỉ là hình thức, nên công tác lãnh đạo củng cố và hoàn thiện việc khoán sản phẩm đến nhóm và người lao động theo Chỉ thị 100 của Ban Bí thư Trung ương Đảng trong các hợp tác xã nông nghiệp của xã tiếp tục là nhiệm vụ trung tâm của Đảng bộ La Hiên, vì đây là cơ sở vững chắc cho sản xuất phát triển, tạo đà cho việc mở rộng thâm canh tăng năng suất, sản lượng lúa và hoa màu, phát triển ngành nghề, làm cơ sở cho việc thực hiện tốt các yêu cầu, nhiệm vụ chính trị của Đảng và Nhà nước đề ra. Đảng ủy xã coi trọng lãnh đạo, chỉ đạo các hoạt động của Hội Nông dân tập thể xã – tổ chức của giai cấp nông dân làm nhiệm vụ giáo dục và động viên nông dân thực hiện tốt nhiệm vụ phát triển sản xuất, tăng năng suất lao động. Năm 1985, Hội Nông dân tập thể xã La Hiên là 1 trong số 6 Hội Nông dân tập thể xã trên tổng số 14 Hội Nông dân tập thể xã trên địa bàn huyện Võ

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 - 2012)

Nhai tổ chức được Đại hội bầu Ban Chấp hành mới. Ban Chấp hành Hội Nông dân tập thể xã La Hiên đã làm tốt việc cùng với Ban Quản trị các hợp tác xã nông nghiệp trong xã duyệt phương án ăn chia, phân phối; xây dựng nền nếp sinh hoạt, tham gia cùng các đoàn thể khác vận động nhân dân trong xã thực hiện tốt các chủ trương, đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước; được Huyện ủy Võ Nhai đánh giá là 1 trong 3 Hội Nông dân tập thể xã hoạt động khá⁽¹⁾.

Tuy Đảng bộ xã La Hiên có nhiều cố gắng, tập trung lãnh đạo cùng cổ các hợp tác xã nông nghiệp, nhưng do tập quán sản xuất ở La Hiên vẫn độc canh cây lúa, năng lực quản lý, điều hành của đội ngũ cán bộ các hợp tác xã nông nghiệp còn yếu, khâu điều hành sản xuất vẫn chủ yếu là giao ruộng khoán trắng cho xã viên, không mở rộng ngành nghề phụ; cá biệt có Ban Quản trị hợp tác xã chưa phát huy quyền làm chủ tập thể của xã viên trong khâu xây dựng kế hoạch sản xuất, ăn chia phân phối; có chi bộ hợp tác xã buông trôi lãnh đạo, theo đuôi quần chúng, nên không đẩy mạnh được sản xuất phát triển. Nguyên nhân chủ yếu là do khoán sản phẩm theo Chỉ thị 100 của Ban Bí thư Trung ương Đảng chưa thực sự khắc phục được hạn chế của cơ chế *làm chung, ăn chung* trong các hợp tác xã nông nghiệp, nên sản xuất phát triển chậm. Cuối năm 1985, toàn xã có 13 hợp tác xã nông nghiệp. Theo đánh giá, phân loại của Ủy ban Nhân dân huyện Võ Nhai, trong số 13 hợp tác xã nông nghiệp của xã La Hiên, có 3 hợp tác xã khá là Lai Thành, Làng Kèn, Hiên Bình; 5 hợp tác xã trung bình là Đồng Đình, Hiên Minh, La Đồng, Cây Bòng, phố La Hiên; 5 hợp tác xã yếu kém là Hang Hon, Khuôn Vạc, Làng Giai, Cây Thị,

---

⁽¹⁾ Theo Báo cáo tổng kết công tác năm 1985 của Huyện ủy Võ Nhai.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Đồng Dong và xã La Hiên vẫn là 1 trong 5 xã trên địa bàn huyện có phong trào hợp tác xã yếu kém⁽¹⁾.

Từ ngày 2 đến ngày 4/10/1985, Đảng bộ xã La Hiên tiến hành Đại hội Đảng bộ nhiệm kì 1985 – 1987. Sau khi kiểm điểm, đánh giá kết quả lãnh đạo của Đảng bộ và tập thể Đảng ủy xã nhiệm kì 1982 – 1985, thảo luận, quyết định phương hướng, nhiệm vụ lãnh đạo của Đảng bộ xã nhiệm kì 1985 – 1987, Đại hội đã bầu Ban Chấp hành Đảng bộ xã (nhiệm kì 1985 – 1987), gồm 13 Ủy viên là các đồng chí Mai Văn Long, Linh Viết Vượng, Nguyễn Sỹ Túc, Hứa Văn Điện, Lưu Văn Toòng, Lương Văn Giáp, Đồng Văn Ngà, Đinh Thị Định, Triệu Xuân Áp, Nguyễn Hữu Nghĩa, Dương Quang Chấn, Dương Ân, Vũ Ngọc Tiệm. Ban Chấp hành Đảng bộ xã bầu Ban Thường vụ Đảng ủy xã, gồm các đồng chí Mai Long (Bí thư Đảng ủy), Linh Viết Vượng (Phó Bí thư Đảng ủy – Chủ tịch Ủy ban Nhân dân xã), Hứa Văn Điện (Ủy viên Ban Thường vụ - Thường trực Đảng ủy), Nguyễn Sỹ Túc (Ủy viên Ban Thường vụ - Chủ nhiệm Ủy ban Kiểm tra Đảng ủy) và bầu Ủy ban Kiểm tra Đảng ủy, gồm các đồng chí Nguyễn Sỹ Túc (Chủ nhiệm), Lương Văn Giáp (Ủy viên), Vũ Ngọc Tiệm (Ủy viên).

Thành công của Đại hội Đảng bộ xã nhiệm kì 1985 – 1987 là cơ sở và tiền đề quan trọng để Đảng bộ tiếp tục nỗ lực phấn đấu, vươn lên lãnh đạo nhân dân trong xã thực hiện thắng lợi đường lối đổi mới đất nước do Đại hội toàn quốc lần thứ VI của Đảng (hợp tháng 12/1986) đề ra.

⁽¹⁾ Theo Báo cáo số 43/BC – UB, tháng 2/1986 về tổng kết phong trào hợp tác xã và sản xuất nông, lâm nghiệp 5 năm 1981 – 1985 của Ủy ban Nhân dân huyện Võ Nhai.

Chương V

**LÃNH ĐẠO THỰC HIỆN ĐƯỜNG LỐI ĐỔI MỚI,
CÔNG NGHIỆP HÓA – HIỆN ĐẠI HÓA ĐẤT NƯỚC
(1986 – 2012)**

**I. Lãnh đạo thực hiện đường lối đổi mới theo tinh thần
Nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ VI và Nghị
quyết Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ VII (1986 - 1996)**

Trải qua 10 năm (1975 – 1985) thực hiện cách mạng xã hội chủ nghĩa trong phạm vi cả nước, nhân dân ta đã đạt được nhiều thành tựu quan trọng trên mọi lĩnh vực, nhưng cũng đứng trước nhiều khó khăn gay gắt. Đặc biệt, từ đầu những năm 80 thế kỉ XX, nhất là sau cuộc Tổng điều chỉnh Giá - Lương - Tiền năm cuối 1985, khó khăn ngày càng lớn; đất nước ta lâm vào khủng hoảng kinh tế - xã hội nghiêm trọng và kéo dài.

Nằm trong tình trạng chung của cả nước, xã La Hiên cũng gặp nhiều khó khăn về kinh tế - xã hội. La Hiên là một xã miền núi đặc biệt khó khăn của huyện vùng cao Võ Nhai, kinh tế kém phát triển, trình độ dân trí không đồng đều, một số tập tục lạc hậu còn tồn tại trong một bộ phận dân cư. Đời sống vật chất và tinh thần của nhân dân các dân tộc trong xã gặp nhiều khó khăn, thiếu thốn.

Nhằm khắc phục tình trạng trên, vận dụng các Nghị quyết Đại hội Đảng bộ huyện Võ Nhai lần thứ XIV (họp từ ngày 30/9 đến ngày 4/10/1986), Đại hội Đảng bộ tỉnh Bắc Thái lần thứ V

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

(họp tháng 11/1986) và Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ VI (họp tháng 12/1986), Ban Chấp hành Đảng bộ xã La Hiên tập trung lãnh đạo công cuộc đổi mới trên các lĩnh vực kinh tế - xã hội, chủ yếu về kinh tế, từng bước thay đổi cơ cấu cây trồng và vật nuôi.

Việc ứng dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật vào sản xuất được Đảng ủy và Ủy ban Nhân dân xã chú ý. Bằng cách đổi giống mới, hoặc tự chọn giống của các hợp tác xã nông nghiệp, trên địa bàn xã đã có một bộ giống lúa mới năng suất cao. Do đó, mặc dù thời tiết năm 1986 có nhiều diễn biến xấu, ảnh hưởng không tốt đến năng suất cây trồng và vật nuôi, nhưng nhìn chung diện tích, năng suất và sản lượng lương thực toàn xã đều đạt và vượt chỉ tiêu. Các loại cây công nghiệp ngắn ngày cũng đều tăng. Nhờ có sự lãnh đạo, chỉ đạo chặt chẽ của Đảng ủy, Ủy ban Nhân dân xã, cán bộ, đảng viên và nhân dân trên địa bàn xã La Hiên đã hoàn thành vượt mức chỉ tiêu huy động lương thực vụ mùa năm 1986, được Ủy ban Nhân dân huyện đề nghị tỉnh khen thưởng.

Là một xã miền núi của huyện vùng cao, kinh tế kém phát triển, vấn đề xây dựng đường giao thông đối với La Hiên trở thành một nhu cầu bức thiết, thường xuyên được Đảng bộ và chính quyền quan tâm. Từ năm 1986, thực hiện phương châm *Nhà nước và nhân dân cùng làm*, Đảng ủy, Ủy ban Nhân dân xã lãnh đạo, chỉ đạo và huy động nhân dân đóng góp hàng ngàn ngày công tu sửa và làm mới các trục đường giao thông nông thôn, liên xóm, liên xã; trong đó đáng chú ý là tuyến đường La Hiên – Cúc Đường.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Bước sang năm 1987, đường lối đổi mới đất nước do Đại hội toàn quốc lần thứ VI của Đảng đề ra được Đảng bộ xã lãnh đạo nhân dân trong xã triển khai trên nhiều lĩnh vực. Nhằm đánh giá tình hình thực hiện các mục tiêu kinh tế - xã hội nhiệm kỳ 1985 – 1987, được sự đồng ý của Ban Thường vụ Huyện uỷ Võ Nhai, ngày 17/12/1987, Đảng uỷ xã La Hiên tổ chức Đại hội Đảng bộ xã nhiệm kỳ 1987 – 1989. Trên cơ sở khẳng định thành tích và ưu điểm cùng với những mặt hạn chế, thiếu sót trong lãnh đạo thực hiện các mặt công tác của Đảng bộ nhiệm kỳ 1985 – 1987, Đại hội đã thông qua phương hướng, nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội nhiệm kỳ 1987 – 1989.

Đại hội bầu Ban Chấp hành Đảng bộ xã gồm 15 đồng chí: Mai Long, Linh Viết Vượng, Hứa Văn Điện, Nguyễn Sỹ Túc, Lưu Văn Toòng, Lương Văn Giáp, Đồng Văn Ngà, Triệu xuân Ấp, Đinh Thị Định, Nguyễn Hữu Nghĩa, Hứa Văn Thao, Nguyễn Hải Thanh, Dương Ân, Dương Văn Hào, Nguyễn Thế Quang.

Ngày 18/12/1987, Ban Chấp hành Đảng bộ xã nhiệm kỳ 1987 – 1989 họp lần thứ nhất để bầu Ban Thường vụ Đảng uỷ, gồm 5 đồng chí: Mai Long, Linh Viết Vượng, Hứa Văn Điện, Nguyễn Sỹ Túc, Lưu Văn Toòng. Các đồng chí Mai Long và Linh Viết Vượng được Hội nghị tín nhiệm bầu làm Bí thư và Phó Bí thư Đảng uỷ xã; đồng chí Hứa Văn Điện là Uỷ viên Thường trực Đảng uỷ. Hội nghị bầu Uỷ ban Kiểm tra Đảng uỷ nhiệm kỳ 1987-1989, gồm ba đồng chí: Hứa Văn Điện (Chủ nhiệm), Lương Văn Giáp (Phó Chủ nhiệm) và Nguyễn Thế Quang (Uỷ viên).

Triển khai thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ xã nhiệm kỳ 1987 – 1989, Đảng uỷ và Uỷ ban Nhân dân xã tập trung lãnh

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

đạo, chỉ đạo sản xuất nông nghiệp. Việc áp dụng các tiến bộ khoa học kĩ thuật vào sản xuất tiếp tục được đẩy mạnh. Cơ cấu giống cây trồng, vật nuôi tiếp tục chuyển dịch theo hướng tích cực. Công tác thủy lợi được các cấp ủy Đảng và chính quyền quan tâm, coi đây là một biện pháp phục vụ thâm canh tăng năng suất cây trồng. Từ năm 1987, xã tập trung vào việc nạo vét, tu sửa và làm mới một số công trình thủy lợi phục vụ sản xuất. Hồ Lòng Thuyền do Nhà nước đầu tư và hồ Đồng Đình cũng được khởi công xây dựng trong thời gian này.

Trong quá trình lãnh đạo sản xuất nông nghiệp, Đảng ủy rất chú trọng nhiệm vụ củng cố, hoàn thiện quan hệ sản xuất xã hội chủ nghĩa. Từ năm 1988, cùng với việc uốn nắn, sửa sai theo đúng tinh thần Chỉ thị 100 của Ban Bí thư Trung ương, Đảng bộ tập trung lãnh đạo triển khai Nghị quyết 19 của Ban Thường vụ Huyện ủy và Hướng dẫn số 68 của Ủy ban Nhân dân huyện về thực hiện cơ chế khoán mới. Cuối tháng 3/1988, cán bộ chủ chốt của xã tham dự lớp tập huấn do Ủy ban Nhân dân huyện mở. Từ sau đó, xã đã mở lớp tập huấn cho cán bộ các hợp tác xã để thực hiện khoán gọn theo tinh thần Nghị quyết 10 (5/4/1988) của Bộ Chính trị *Về đổi mới quản lí kinh tế nông nghiệp*. Đến cuối năm 1989, toàn xã đã có 10 trên tổng số 13 hợp tác xã thực hiện khoán gọn theo tinh thần Nghị quyết 10 của Bộ Chính trị; trong đó có 2 hợp tác xã (Hiên Bình và Hiên Minh) hoạt động khá; 5 hợp tác xã hoạt động ở mức trung bình, xã viên có tư tưởng đòi “ruộng ông cha”, thực hiện khoán không được hoàn thiện; 3 hợp tác xã thực hiện khoán gọn từ năm 1988, nhưng do Ban Quản lí hoạt động kém, nên trở về hình thức ruộng đất trở lại nguyên canh; còn lại 3 hợp tác xã

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

thực hiện khoán theo Chỉ thị 100, nhưng trên thực tế chỉ là hình thức, Ban Quản lý không hoạt động⁽¹⁾. Ở những hợp tác xã thực hiện khoán gọn theo tinh thần Nghị quyết 10, bộ máy quản lý các hợp tác xã (từ Đội phó sản xuất trở lên) được tinh giản; lợi ích của người lao động được nâng lên rõ rệt, xã viên ngày càng gắn bó với ruộng đồng.

Cũng như sản xuất nông nghiệp, ngành Lâm nghiệp có nhiều cố gắng vượt qua khó khăn về thời tiết, nhân lực, phương tiện vận chuyển để hoàn thành nhiệm vụ. Từ năm 1987, xã La Hiên đã hoàn thành giao đất, giao rừng đến các hộ gia đình. Nhờ đó, tình trạng chặt phá rừng bừa bãi từng bước được khắc phục.

Ngành Công nghiệp và Tiểu thủ công nghiệp còn nhỏ bé. Trên địa bàn xã có Xí nghiệp đá Trúc Mai là một cơ sở công nghiệp của Trung ương, đã vượt qua nhiều khó khăn về vật tư, về vốn xây dựng cơ bản, phấn đấu hoàn thành chỉ tiêu kế hoạch sản xuất; đồng thời liên kết với các cơ quan, xí nghiệp khác để phục vụ nhu cầu xây dựng cơ bản ở địa phương. Một số cơ sở sản xuất gạch, ngói của các hộ tư nhân hoạt động với quy mô nhỏ, sản lượng thấp, nên cũng chỉ cung cấp được một phần nhu cầu của nhân dân trong xã.

Trong thời kì đổi mới, vấn đề phân phối lưu thông được Đảng bộ xác định là một nhiệm vụ trọng tâm. Dưới sự lãnh đạo của Đảng uỷ và Uỷ ban Nhân dân xã, các ngành mạnh dạn đổi mới cơ chế, chuyển sang hạch toán kinh doanh xã hội chủ

⁽¹⁾ Theo Uỷ ban Nhân dân huyện Võ Nhai: *Báo cáo Tổng kết hợp tác xã nông nghiệp năm 1989*. Số 184/UB-BC, ngày 24/4/1990, tr. 3

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

nghĩa. Việc huy động lương thực của xã La Hiên có bước tiến rõ rệt, vừa đảm bảo đúng thời gian, vừa đạt kết quả huy động ở mức cao, góp phần cùng với các xã Nghinh Tường, Sảng Mộc, Lâu Thượng, Phú Thượng, Tràng Xá..., đưa tổng mức huy động lương thực toàn huyện lên 908,45 tấn (đạt 98,74% kế hoạch tỉnh giao).

Ngành Phân phối lưu thông của xã vượt qua nhiều khó khăn, từng bước vươn lên nắm tiền, nắm hàng, đẩy mạnh thu mua trên địa bàn, mở rộng liên kết ra ngoài xã. Hợp tác xã mua bán của xã hoạt động khá, đáp ứng được một phần nhu cầu đời sống của nhân dân trên địa bàn.

Bên cạnh những kết quả đạt được, công tác lãnh đạo của Đảng bộ xã trong những năm 1987 – 1989 còn có một số hạn chế, thiếu sót. Công tác quân sự địa phương tuy được quan tâm, nhưng có lúc chưa chặt chẽ; hai năm liền (1987 – 1988), Ban Chỉ huy Quân sự xã không tổ chức được việc huấn luyện dân quân. Công trình thuỷ lợi hồ Lòng Thuyền tuy đã hoàn thành và đưa vào sử dụng, nhưng vẫn chưa phát huy được hiệu quả. Công tác giáo dục chính trị tư tưởng tuy được quan tâm, nhưng nội dung và biện pháp chưa phong phú. Tính tiền phong gương mẫu trong một số cán bộ, đảng viên chưa được đề cao. Năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của các tổ chức cơ sở Đảng còn hạn chế. Điều này được thể hiện ở kết quả phân loại chất lượng tổ chức cơ sở đảng và đảng viên sáu tháng cuối năm 1987. Trong tổng số 12 chi bộ, chỉ có 6 chi bộ đạt loại khá (chiếm 50%), không có chi bộ loại tốt; 6 chi bộ xếp vào loại yếu (chiếm 50%). Trong tổng số 124 đảng viên (gồm 116 đảng viên chính thức và 8 đảng viên dự bị), có 54 đảng viên đủ tư

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

cách loại A (43,5%), 36 đảng viên đủ tư cách loại B (29%), 30 đảng viên loại C (24,1%) và 4 đảng viên loại D (3,2%)⁽¹⁾. Sang năm 1988, những hạn chế, yếu kém trên về cơ bản đã được khắc phục. Một số chi bộ loại khá đã trở thành chi bộ loại tốt. Nhiều chi bộ loại yếu đã vươn lên loại khá. Đảng bộ Xã La Hiên được công nhận là Đảng bộ trong sạch vững mạnh. Uy tín và ảnh hưởng của các tổ chức Đảng trong Đảng bộ được nâng lên.

Trong bối cảnh ấy, ngày 30/9/1989, Đảng bộ xã La Hiên tổ chức Đại hội đại biểu nhiệm kì 1989 - 1991. Đại hội khẳng định những thành tích và ưu điểm; đồng thời cũng vạch ra những hạn chế, thiếu sót trong công tác lãnh đạo của Đảng bộ nhiệm kì 1987 – 1989. Trên cơ sở đó, Đại hội nhất trí thông qua phương hướng, nhiệm vụ và các mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội trong nhiệm kì mới.

Đại hội bầu Ban Chấp hành Đảng bộ nhiệm kì 1989 - 1991, gồm 13 đồng chí: Mai Long, Hứa Văn Điện, Nguyễn Sỹ Túc, Lương Văn Giáp, Đinh Thị Định, Dương Văn Ân, Lưu Văn Toòng, Triệu Văn Áp, Trịnh Quyết Thắng, Hứa Văn Thao, Nguyễn Hữu Nghĩa, Hoàng Văn Tăng, Nguyễn Hải Thanh.

Ngày 6/10/1989, Ban Chấp hành Đảng bộ nhiệm kì 1989 - 1991 họp Hội nghị lần thứ nhất bầu Ban Thường vụ Đảng uỷ, gồm 3 đồng chí: Mai Văn Long, Hứa Văn Điện và Nguyễn Sỹ Túc. Đồng chí Mai Văn Long được tín nhiệm bầu làm Bí thư Đảng uỷ. Hội nghị bầu Uỷ ban Kiểm tra Đảng uỷ nhiệm kì

⁽¹⁾ Theo Đảng uỷ xã La Hiên: *Tổng hợp phân loại đảng viên 6 tháng cuối năm 1987*, ngày 25/12/1987, tr. 1.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 - 2012)

1989 - 1991, gồm 3 đồng chí: Hứa Văn Điện (Chủ nhiệm), Trịnh Quyết Thắng (Ủy viên), Lương Văn Giáp (Ủy viên).

Đại hội Đảng bộ xã La Hiên nhiệm kì 1989 - 1991 diễn ra vào lúc công cuộc đổi mới đất nước do Đại hội toàn quốc lần thứ VI của Đảng đề ra chuẩn bị bước sang năm thứ 5, với những thành tựu to lớn, có ý nghĩa chiến lược. Trong điều kiện ấy, Đại hội là nguồn cổ vũ về chính trị tinh thần, tiếp thêm niềm tin và sức mạnh cho cán bộ, đảng viên và nhân dân các dân tộc xã La Hiên hăng hái thi đua thực hiện thắng lợi các mục tiêu kinh tế - xã hội do Nghị quyết Đại hội Đảng bộ xã nhiệm kì 1989 - 1991 đề ra.

Trong những năm 1989 - 1991, dưới sự lãnh đạo của Đảng bộ, các ngành sản xuất nông - lâm nghiệp, tiểu thủ công nghiệp đều có bước tăng trưởng; văn hoá, giáo dục, y tế tiếp tục phát triển; tình hình an ninh chính trị, trật tự, an toàn xã hội vẫn được giữ vững. Đời sống nhân dân các dân tộc trên địa bàn xã từng bước được cải thiện. Vai trò lãnh đạo và sức chiến đấu của các tổ chức đảng trong Đảng bộ cũng như năng lực chỉ đạo, điều hành của bộ máy chính quyền được tăng cường.

Trên đà phát triển đó, được sự đồng ý của Ban Thường vụ Huyện uỷ Võ Nhai, ngày 11/12/1991, Đảng uỷ xã La Hiên tổ chức Đại hội đại biểu Đảng bộ xã nhiệm kì 1991 - 1994. Đại hội nhất trí tán thành sự đánh giá tình hình thực hiện nhiệm vụ kinh tế - xã hội nhiệm kì 1989 - 1991 do Ban Chấp hành Đảng bộ khoá VIII trình bày trong *Báo cáo chính trị*. Trên cơ sở đó, Đại hội thông qua phương hướng, nhiệm vụ và mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội trong nhiệm kì 1991 - 1994. Đại hội bầu

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Ban Chấp hành Đảng bộ nhiệm kì 1991 - 1994 gồm 13 đồng chí: Mai Long, Hứa Văn Điện, Triệu Xuân Áp, Nguyễn Sỹ Túc, Lâm Thanh Hùng, Nguyễn Hữu Nghĩa, Dương Ân, Đinh Thị Định, Linh Viêt Thắng, Lăng Văn Phong, Trịnh Quyết Thắng, Hoàng Văn Tăng, Hoàng Ngọc Ánh.

Ngày 13/12/1991, Ban Chấp hành Đảng bộ nhiệm kì 1991 - 1994 họp Hội nghị lần thứ nhất, bầu Ban Thường vụ Đảng uỷ gồm 5 đồng chí: Mai Long, Hứa Văn Điện, Triệu Xuân Áp, Nguyễn Sỹ Túc, Lâm Thanh Hùng. Các đồng chí Mai Long và Hứa Văn Điện được bầu làm Bí thư và Phó Bí thư, đồng chí Triệu Xuân Áp được bầu làm Uỷ viên Thường trực Đảng uỷ. Hội nghị bầu Uỷ ban Kiểm tra Đảng uỷ nhiệm kì 1991 - 1993, gồm 3 đồng chí, do đồng chí Triệu Xuân Áp làm Chủ nhiệm.

Thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ xã, đồng thời vận dụng Nghị quyết Đại hội Đảng bộ huyện lần thứ XVI (12/1991), trong những năm 1991 – 1993, công tác lãnh đạo của Đảng bộ trên lĩnh vực sản xuất nông nghiệp có bước chuyển biến mới, nhất là việc áp dụng các tiến bộ khoa học kĩ thuật. Nhờ đó, năng suất lúa trong các năm đều tăng, góp phần đưa tổng sản lượng lương thực toàn huyện năm sau cao hơn năm trước.

Cùng với trồng trọt, công tác đầu tư phát triển chăn nuôi được Nhà nước và nhân dân cùng quan tâm. Công tác tiêm phòng bệnh cho đàn gia súc, gia cầm được các cấp, các ngành từ xã đến cơ sở chú trọng, nên trong thời gian này không có bệnh dịch lớn xảy ra.

Ngành Công nghiệp và Tiểu thủ công nghiệp trên địa bàn xã cũng có bước tiến mới. Nhà máy Xi măng La Hiên, với

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIỀN (1946 - 2012)

công suất 15 vạn tấn/năm, đi vào sản xuất, phục vụ sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước, góp phần làm thay đổi bộ mặt kinh tế - xã hội của xã.

Được sự tài trợ và đầu tư vốn thông qua các *Dự án PAM, Dự án 327, Định canh định cư...*, sản xuất lâm nghiệp của xã La Hiền có bước phát triển mới. Đảng bộ và chính quyền đã kịp thời chuyển từ khai thác rừng là chính, sang lâm nghiệp xã hội, lấy việc trồng rừng làm gốc. Các cấp uỷ Đảng và chính quyền từ xã xuống đến xóm đều tập trung lãnh đạo, chỉ đạo công tác tuyên truyền, giáo dục sâu rộng trong nhân dân *Pháp lệnh Bảo vệ rừng* và đất rừng. Từ đó, việc quy hoạch giao đất, giao rừng cho các hộ nông dân quản lý sử dụng có hiệu quả thiết thực. Nhiều hộ nông dân đã tự bỏ vốn kinh doanh về rừng. Nhiều mô hình về vườn rừng, đồi rừng, trồng cây ăn quả, cây đặc sản được mở rộng ở các xóm Hiền Minh, Cây Thị... Đây chính là bước tiến mới của ngành Lâm nghiệp xã trong những năm 1991 - 1993, góp phần quan trọng vào việc ổn định và cải thiện đời sống nhân dân các dân tộc; đồng thời hạn chế được tình trạng khai thác, chặt phá rừng bừa bãi.

Song song với sản xuất nông, lâm nghiệp và tiểu thủ công nghiệp, công tác xây dựng cơ sở hạ tầng trong những năm 1991 - 1993 cũng có nhiều tiến bộ. Một số dự án đầu tư cho vùng cao được Trung ương và tỉnh giúp đỡ; trong đó có vốn đầu tư cho xây dựng mạng lưới điện; làm mới, sửa chữa và nâng cấp đường giao thông, trường học, trạm xá...

Trong quá trình lãnh đạo các mặt công tác, trước những diễn biến phức tạp của tình hình quốc tế và trong nước, nhất là

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

từ khi Chủ nghĩa Xã hội ở Liên Xô và các nước Đông Âu sụp đổ, Đảng bộ xã đặc biệt quan tâm đến công tác giáo dục chính trị, tư tưởng cho cán bộ, đảng viên và quần chúng. Các chỉ thị, nghị quyết, chính sách của Đảng và Nhà nước được Đảng bộ lãnh đạo kịp thời tuyên truyền, phổ biến rộng rãi trong cán bộ, đảng viên và các tầng lớp nhân dân thông qua nhiều hình thức phong phú. Nhờ làm tốt công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, nên phần đông cán bộ, đảng viên và các tầng lớp nhân dân trong xã không tỏ ra bi quan, dao động trước những tổn thất nặng nề của Chủ nghĩa Xã hội.

Bước sang năm 1994, mọi mặt hoạt động trên địa bàn xã tiếp tục phát triển. Nhằm đánh giá tình hình thực hiện các mục tiêu kinh tế - xã hội do Đại hội Đảng bộ xã nhiệm kỳ 1991 - 1994 đề ra, được sự đồng ý của Ban Thường vụ Huyện ủy, ngày 29/5/1994, Đảng bộ xã La Hiên tổ chức Đại hội nhiệm kỳ 1994 - 1996. Đại hội khẳng định : *Trong nhiệm kỳ 1991 - 1994, Ban Chấp hành Đảng bộ xã đã nêu cao tinh thần trách nhiệm, phát huy sức mạnh đoàn kết và trí tuệ của tập thể, lãnh đạo toàn diện các mặt công tác. Nhờ đó, các mặt sản xuất trên địa bàn xã đều tăng trưởng; văn hoá, giáo dục, y tế tiếp tục phát triển; đời sống nhân dân trong xã từng bước được cải thiện. Tuy nhiên, tốc độ tăng trưởng một số ngành sản xuất chưa cao; tệ nạn xã hội chưa được khắc phục; đời sống nhân dân ở một số thôn bản, nhất là vùng sâu, vùng xa còn nhiều khó khăn, thiếu thốn. Công tác xây dựng Đảng chưa ngang tầm với yêu cầu nhiệm vụ đổi mới; trình độ, năng lực của một số cán bộ lãnh đạo, cán bộ quản lý còn hạn chế...*

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Trên cơ sở phân tích đánh giá tình hình các mặt công tác, Đại hội nhất trí thông qua mục tiêu tổng quát trong nhiệm kỳ 1994 – 1996 là: *Ổn định và phát triển kinh tế - xã hội, từng bước hình thành cơ cấu kinh tế nhiều thành phần; đẩy nhanh tốc độ chuyển dịch cơ cấu kinh tế; phát huy thế mạnh và tiềm năng sẵn có trên địa bàn xã rừng, đất rừng và sức lao động nhằm nâng cao đời sống nhân dân. Giữ vững sự ổn định về chính trị. Xây dựng Đảng vững mạnh, phát huy hiệu lực quản lý bộ máy nhà nước; đổi mới phương thức hoạt động của các đoàn thể nhân dân, đáp ứng yêu cầu công cuộc đổi mới.*

Đại hội bầu Ban Chấp hành Đảng bộ nhiệm kỳ 1994 - 1996, gồm 13 đồng chí: Mai Long, Hứa Văn Điện, Triệu Xuân Ấp, Nguyễn Hữu Nghĩa, Nguyễn Sỹ Túc, Linh Viết Thắng, Lăng Văn Phong, Trịnh Quyết Thắng, Lâm Thanh Hùng, Dương Ân, Hoàng Ngọc Ánh, Hoàng Văn Tăng, Đinh Thị Định.

Ngày 30/5/1994, Ban Chấp hành Đảng bộ xã nhiệm kỳ 1994 - 1996 họp Hội nghị lần thứ nhất, bầu Ban Thường vụ Đảng ủy gồm 3 đồng chí: Mai Long - Bí thư Đảng ủy, phụ trách chung; Hứa Văn Điện - Phó Bí thư Đảng ủy, phụ trách khối chính quyền, giữ chức Chủ tịch Ủy ban Nhân dân xã; Triệu Xuân Ấp - Ủy viên Ban Thường vụ - Thường trực Đảng ủy. Các Ủy viên khác trong Ban Chấp hành Đảng bộ xã đều được phân công đảm nhận các mặt công tác cụ thể.

Đại hội Đảng bộ xã La Hiên nhiệm kỳ 1994 - 1996 là mốc đánh dấu một bước kiện toàn hệ thống tổ chức Đảng trên địa bàn. Từ sau Đại hội, các tổ chức cơ sở Đảng tiếp tục được xây dựng trên cả ba mặt: Chính trị, tư tưởng và tổ chức. Vai trò

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

lãnh đạo và sức chiến đấu của các tổ chức cơ sở Đảng trong Đảng bộ được nâng lên. Nhờ đó, các mục tiêu kinh tế - xã hội do Đại hội Đảng bộ xã nhiệm kì 1994 - 1996 đề ra đều đạt được kết quả khá.

Sản xuất nông nghiệp có bước phát triển mới. Việc áp dụng các tiến bộ khoa học kĩ thuật vào sản xuất được đẩy mạnh hơn trước. Do vậy, năng suất lúa trên địa bàn xã từ 27 tạ/ha (năm 1994), tăng lên 30 tạ/ha (năm 1995). Bình quân lương thực tính theo đầu người từ 140 kg (năm 1994), tăng lên 180 kg (năm 1995). Cơ cấu mùa vụ, cơ cấu cây trồng có bước chuyển dịch khá. Các loại cây công nghiệp, cây đặc sản được mở rộng trên đất đồi bãi, chân ruộng một vụ. Những loại cây trồng có năng suất và giá trị hàng hoá thấp được thay thế bằng các loại cây có giá trị kinh tế hàng hoá cao, như đậu tương tăng bình quân hằng năm 35%, mía cây tăng 10%, lạc tăng 18%, chè tăng 15%, v.v...

Chăn nuôi tiếp tục được các cấp uỷ và chính quyền quan tâm phát triển. Công tác tiêm phòng bệnh cho gia súc, gia cầm được tiến hành thường xuyên, nên không xảy ra dịch bệnh. Đến hết năm 1995, tổng đàn trâu trên địa bàn xã đạt 2.844 con, bằng 100% chỉ tiêu Đại hội Đảng bộ xã nhiệm kì 1994 - 1996 đề ra⁽¹⁾. Thực hiện chủ trương *Móng Cái hoá đàn lợn*, Đảng bộ và chính quyền trong xã tập trung lãnh đạo, chỉ đạo phát triển chăn nuôi lên một thể mới vững chắc, đưa sản lượng thịt lợn

---

⁽¹⁾ Theo: *Báo cáo Kiểm điểm công tác lãnh đạo, chỉ đạo và thực hiện nhiệm vụ mục tiêu kinh tế-xã hội trong nhiệm kì 1994 – 1996 của Ban Chấp hành Đảng bộ xã La Hiên tại Đại hội đại biểu Đảng bộ lần thứ XI*, ngày 31/12/1995 (Bản viết tay), tr. 7

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

xuất chuồng năm 1995 tăng hai lần so với năm 1993. Đàn gia cầm trên địa bàn xã phát triển mạnh với mức tăng bình quân mỗi năm từ 3% đến 5% ⁽¹⁾. Điều đáng chú ý là trên địa bàn xã đã hình thành nhóm hộ chăn nuôi gà, vịt đẻ trứng ở nhiều xóm.

Công tác quản lí bảo vệ rừng được chú trọng. Các khu rừng cấm, rừng đầu nguồn được khoanh nuôi, bảo vệ chặt chẽ. Các trường hợp khai thác gỗ và vận chuyển gỗ trái phép đều được phát hiện và xử lí kịp thời. Cùng với việc thành lập Ban Kiểm lâm xã, việc chuyển giao khoa học kĩ thuật, công nghệ mới vào lĩnh vực lâm nghiệp được đẩy mạnh, góp phần đẩy nhanh tiến độ phủ xanh đất trống đồi núi trọc, đưa lâm nghiệp phát triển thành ngành kinh tế mũi nhọn trên địa bàn xã. Tuy nhiên, sự lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng bộ và chính quyền đối với sản xuất lâm nghiệp vẫn còn bộc lộ nhiều hạn chế. Công tác tuyên truyền, giáo dục trong nhân dân chưa thường xuyên; do đó chưa phát huy được hiệu quả kinh tế vườn rừng đối với những hộ được giao đất, giao rừng. Việc lập quy hoạch giao đất, giao rừng cho các hộ, các xóm còn chậm. Đến hết năm 1995, trên địa bàn xã vẫn còn 1/3 số xóm chưa tiến hành giao đất, giao rừng cho các hộ gia đình. Nguyên nhân dẫn đến tình trạng này là do chưa có sự thống nhất giữa ngành chức năng với các xóm.

Ngành Tiểu thủ công nghiệp tiếp tục phát triển và có bước tiến mới. Các cơ sở sản xuất gạch, ngói bắt đầu mở rộng quy mô, tăng sản lượng cao hơn trước, góp phần đưa tổng giá trị

⁽¹⁾ Theo: *Báo cáo Kiểm điểm công tác lãnh đạo, chỉ đạo và thực hiện nhiệm vụ mục tiêu kinh tế-xã hội trong nhiệm kì 1994 – 1996 của Ban Chấp hành Đảng bộ xã La Hiên tại Đại hội đại biểu Đảng bộ lần thứ XI*, ngày 31/12/1995 (Bản viết tay), tr. 7

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

sản lượng công nghiệp, tiểu thủ công nghiệp của huyện đạt 6.377 triệu đồng vào năm 1995, tăng 5% so với năm 1991.

Cùng với việc tạo ra môi trường thuận lợi cho các thành phần kinh tế phát huy hết khả năng, Đảng bộ chủ trương khuyến khích các hộ mở rộng và đa dạng hoá các loại hình hợp tác xã sản xuất - kinh doanh, phát triển tiểu thủ công nghiệp, dịch vụ. Từ chủ trương này, trên địa bàn xã bắt đầu xuất hiện một số mô hình gia đình làm kinh tế giỏi.

Thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ nhiệm kì 1994 - 1996, các cấp uỷ Đảng, chính quyền từ xã đến các xóm đều chú trọng triển khai kế hoạch và tổ chức thực hiện làm đường liên thôn, liên xóm. Đến cuối năm 1995, lãnh đạo các xóm Đồng Dong, Khuân Vạc, Cây Thị và Làng Lai vận động và tổ chức nhân dân tu sửa hệ thống đường giao thông liên xóm, nội xóm.

Các hoạt động văn hoá, văn nghệ được đẩy mạnh. Phong trào văn nghệ, thể dục thể thao bước đầu mang tính chất quần chúng rộng rãi, nhất là trong các trường học. Công tác thông tin tuyên truyền luôn bám sát nhiệm vụ chính trị, đem đến cho nhân dân các dân tộc trong xã những hiểu biết kịp thời về đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước.

Quan tâm đến sự phát triển giáo dục – đào tạo, cùng với việc thường xuyên chăm lo bồi dưỡng nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ của đội ngũ giáo viên, Đảng bộ tập trung lãnh đạo xây dựng cơ sở vật chất các trường học. Với phương châm *Nhà nước và nhân dân cùng làm*, bằng nguồn kinh phí của Nhà nước và nhân dân đóng góp, đến năm 1995, các trường phổ thông trên địa bàn xã đã được xây dựng kiên cố

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

và ngôi hoá. Trong các trường học, phong trào thi đua *Hai tốt* được duy trì thông qua việc tổ chức thi giáo viên dạy giỏi, dự giờ, thăm lớp...

Đề phù hợp với cơ chế quản lí mới, nhằm đáp ứng yêu cầu phát triển kinh tế hộ và xã hội nói chung, trong hai năm (1994 – 1995), hệ thống giáo dục toàn xã được củng cố, sắp xếp lại cho hợp lí hơn. Đảng bộ và chính quyền xã chú trọng phát triển giáo dục vùng sâu, vùng xa, thực hiện xoá mù và phổ cập tiểu học trên phạm vi toàn xã.

Công tác an ninh quốc phòng được Đảng bộ xã quan tâm lãnh đạo chặt chẽ. Lực lượng Công an xã phối hợp với Mặt trận Tổ quốc và Đoàn Thanh niên xã xây dựng và đẩy mạnh hoạt động của các tổ an ninh; tham mưu cho cấp uỷ và chính quyền giải quyết kịp thời các vụ việc. Công tác động viên tuyển quân hàng năm đều đạt chỉ tiêu trên giao. Các phương án phòng thủ, tổ chức diễn tập quân sự được tiến hành đúng quy định.

Tuy nhiên, trong lãnh đạo công tác an ninh, quốc phòng của Đảng bộ xã cũng còn một số hạn chế. Đó là, lực lượng an ninh, dân quân ở các thôn bản chưa phát huy được hiệu quả cao trong việc giữ gìn trật tự, trị an trên địa bàn. Sự quan tâm của cấp uỷ Đảng và chính quyền ở một số thôn bản đối với công tác này chưa đúng mức. Ban Chỉ huy quân sự xã chưa đi sát cơ sở; việc kiểm tra, đôn đốc chưa thường xuyên và thiếu sự hướng dẫn, giúp đỡ cơ sở thực hiện.

Trong quá trình lãnh đạo các mặt công tác, Đảng bộ đặc biệt chú trọng xây dựng hệ thống chính trị vững mạnh, trước hết là xây dựng tổ chức cơ sở Đảng trên cả ba mặt: Chính trị,

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

tư tưởng và tổ chức. Nghị quyết 03 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khoá VII) về đổi mới và chỉnh đốn Đảng được Đảng bộ xã tổ chức học tập và thực hiện nghiêm túc. Chế độ sinh hoạt chi bộ được duy trì thường xuyên, đi dần vào nề nếp, kịp thời uốn nắn những biểu hiện sai trái trong đội ngũ cán bộ, đảng viên. Thông qua đó, tổ chức cấp ủy Đảng từ Đảng bộ xã đến các Chi bộ được chấn chỉnh, củng cố.

Nhằm nâng cao vai trò lãnh đạo và sức chiến đấu của các tổ chức Đảng, công tác kiểm tra Đảng được đẩy mạnh, kịp thời ngăn ngừa, giúp đỡ và xử lý kỉ luật đối với những tổ chức Đảng và đảng viên vi phạm kỉ luật. Trong hai năm (1994 – 1995), Đảng bộ xã đã xử lý kỉ luật mười trường hợp đảng viên vi phạm kỉ luật; trong đó khiển trách 2 trường hợp, cảnh cáo 3 trường hợp, khai trừ 2 trường hợp, xoá tên trong danh sách đảng viên 3 trường hợp. Cùng với công tác kiểm tra, Đảng bộ xã cũng rất quan tâm đến việc bồi dưỡng, phát triển đảng viên mới. Trong nhiệm kì 1994 - 1996, Đảng bộ xã đã cử 14 quần chúng ưu tú đi học lớp bồi dưỡng kết nạp Đảng.

Công tác quy hoạch, đào tạo, bồi dưỡng cán bộ thường xuyên được chú trọng. Hầu hết cán bộ lãnh đạo chủ chốt trong Đảng bộ, chính quyền và các đoàn thể ở xã đều được qua các lớp bồi dưỡng lí luận chính trị. Nhờ đó, trình độ, năng lực chuyên môn, nghiệp vụ của đội ngũ cán bộ xã từng bước được nâng lên.

Cùng với công tác xây dựng Đảng, Đảng bộ xã luôn coi trọng việc củng cố, kiện toàn bộ máy chính quyền và các đoàn thể quần chúng. Hội đồng nhân dân xã thường xuyên phối hợp

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

với Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể quần chúng tiếp xúc cử tri, kiến nghị với tổ chức Đảng và chính quyền những đề nghị chính đáng của nhân dân; đồng thời giám sát các hoạt động của chính quyền theo luật định. Các thành viên Hội đồng nhân dân xã đều được bồi dưỡng nâng cao trình độ hiểu biết về năng lực công tác và Pháp luật.

Ủy ban nhân dân xã thường xuyên được củng cố tổ chức, kiện toàn theo hướng nâng cao năng lực của đội ngũ cán bộ; đổi mới nội dung và phương pháp điều hành các mặt công tác. Quán triệt Nghị quyết 8 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khoá VIII) về củng cố, hoàn thiện bộ máy Nhà nước, Đảng bộ xã tập trung lãnh đạo cải cách nền hành chính trên các lĩnh vực tổ chức tiếp dân, giải quyết đơn, thư khiếu nại...

Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể quần chúng được củng cố một bước, ngày càng phát huy vai trò tổ chức, động viên hội viên, đoàn viên tích cực tham gia xây dựng, phát triển kinh tế, văn hoá, xã hội. Một số tổ chức mới, như Hội Người cao tuổi ra đời và đi vào hoạt động có nề nếp. Các đoàn thể nhân dân đã gắn nội dung công tác của mình vào các chương trình kinh tế - xã hội, như *Chương trình xoá đói giảm nghèo*, *Chương trình vay vốn hỗ trợ sản xuất*, *Chương trình tạo việc làm*, *Chương trình dân số kế hoạch hoá gia đình*, các chương trình ứng dụng khoa học kỹ thuật, công nghệ vào sản xuất...

Như vậy, trong khoảng 10 năm (1986 – 1995), vận dụng đường lối đổi mới do Nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ VI và Nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ VII đề ra, Đảng bộ xã La Hiên đã lãnh đạo thành công các mặt công

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

tác. Bộ mặt kinh tế - xã hội trên địa bàn xã từng bước đổi mới. Từ trong hoạt động thực tiễn 10 năm thực hiện đường lối đổi mới, Đảng bộ xã có thêm kinh nghiệm để lãnh đạo nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội những năm tiếp theo.

II- Lãnh đạo thực hiện đường lối của Đảng về công nghiệp hóa - hiện đại hóa đất nước trong những năm cuối của thế kỉ XX (1996 – 2000)

Sau 10 năm thực hiện đường lối đổi mới do Đảng khởi xướng và lãnh đạo, nước ta đã thoát khỏi khủng hoảng, tạo cơ sở vững chắc để chuyển sang thời kì đẩy mạnh công nghiệp hoá, hiện đại hoá. Cùng với sự chuyển biến đi lên của cả nước, bộ mặt kinh tế - xã hội của xã La Hiên cũng có nhiều thay đổi rất căn bản. Trong bối cảnh ấy, từ ngày 18 đến ngày 20/1/1996, Đảng bộ xã La Hiên tổ chức Đại hội nhiệm kì 1996 - 2000, với sự có mặt của 110 đại biểu, đại diện cho 220 đảng viên trong toàn Đảng bộ. Đến dự và chỉ đạo Đại hội có các đồng chí Phạm Hồng Sỹ, Ủy viên Ban Thường vụ - Trưởng ban Tuyên giáo Huyện uỷ Võ Nhai; Ngô Mai, Phó Trưởng ban Tuyên giáo Huyện uỷ Võ Nhai. Tham dự Đại hội còn có đồng chí Phùng Đức Yên, Phó Bí thư Đảng ủy Nhà máy Xi măng La Hiên, v.v...

Đánh giá công tác lãnh đạo của Đảng bộ trong nhiệm kì 1994 - 1996, Đại hội khẳng định: *Ban Chấp hành Đảng bộ đã triển khai kịp thời các chỉ thị, nghị quyết của cấp trên; công tác chỉ đạo của Ban Chấp hành Đảng bộ có tiến bộ hơn so với khoá trước (kinh tế, chính trị, quân sự, văn hoá, xã hội, xây dựng Đảng). Bên cạnh ưu điểm, Đại hội đã nghiêm khắc chỉ ra*

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

những mặt hạn chế, khuyết điểm trong công tác lãnh đạo của Ban Chấp hành Đảng bộ xã nhiệm kỳ 1994 - 1996. Đó là tình trạng quản lý kinh tế lỏng lẻo, dẫn đến vi phạm nguyên tắc tài chính; là sự cả nể, thiếu kiểm tra, giám sát cùng với trình độ nhận thức và năng lực quản lý yếu kém, dẫn đến việc ra quyết định tạm giao đất sai thẩm quyền. Từ những sai sót trong quản lý kinh tế, tài chính, một số đồng chí trong Ban Thường vụ Đảng ủy và Ban Chấp hành Đảng bộ xã đã bị xử lý kỉ luật từ khiển trách đến cảnh cáo, ảnh hưởng không tốt đến uy tín của Đảng bộ ⁽¹⁾. Việc chỉ đạo kiểm tra chưa sâu sát, ít đi xuống cơ sở để nắm tình hình thực tế ở địa bàn xóm; các đoàn thể từ cơ sở đến xã ít hoạt động, nhất là Đoàn Thanh niên; việc giáo dục tư tưởng đạo đức cho thanh niên chưa thường xuyên và kịp thời, nên nhiều thanh niên sa vào các tệ nạn xã hội...

Trên cơ sở nhận định tình hình thực hiện các nhiệm vụ kinh tế - xã hội trong nhiệm kỳ 1994 - 1996, Đại hội nhất trí thông qua phương hướng, nhiệm vụ của Đảng bộ nhiệm kỳ 1996 - 2000.

Đại hội bầu Ban Chấp hành Đảng bộ xã nhiệm kỳ 1996 - 2000, gồm 14 đồng chí: Hứa Văn Điện, Triệu Xuân Ấp, Linh Viết Thắng, Nguyễn Sỹ Túc, Lâm Thanh Hùng, Trịnh Quyết Thắng, Ma Văn Lại, Lăng Văn Phong, Đinh Thị Định, Hoàng Ngọc Ánh, Dương Ân, Nguyễn Thị Tàn, Đặng Doãn Bằng và Giang Quang Trung.

⁽¹⁾ Dẫn theo: Bản kiểm điểm của Ban Chấp hành Đảng bộ xã La Hiên nhiệm kỳ 1994 - 1996. Bản viết tay, tr. 4.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Ngày 20/1/1996, Ban Chấp hành Đảng bộ nhiệm kỳ 1996 - 2000 họp Hội nghị lần thứ nhất để bầu Ban Thường vụ, gồm 5 đồng chí: Hứa Văn Điện, Triệu Xuân Ấp, Linh Viết Thắng, Nguyễn Sỹ Túc và Lâm Thanh Hùng. Các đồng chí Hứa Văn Điện, Triệu Xuân Ấp được Hội nghị bầu làm Bí thư và Phó Bí thư Đảng uỷ. Hội nghị bầu Ủy ban Kiểm tra Đảng uỷ, gồm các đồng chí Linh Viết Thắng, Trịnh Quyết Thắng, Dương Ân, Lương Văn Thuận và Vũ Văn Đài, do đồng chí Linh Viết Thắng làm Chủ nhiệm.

Ngay từ năm 1996 và trong những năm tiếp theo, khi triển khai thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ, nhiều lúc thời tiết không thuận lợi. Trong điều kiện đó, Đảng uỷ, Hội đồng Nhân dân và Ủy ban Nhân dân xã sớm có kế hoạch chỉ đạo kịp thời; vừa động viên nhân dân mạnh dạn áp dụng các tiến bộ khoa học vào sản xuất, vừa bảo đảm vật tư cho sản xuất nông nghiệp. Xã cho nông dân vay vốn bằng phân bón để đầu tư nông nghiệp, nhất là vốn cho đồng bào định canh định cư. Nhờ đó, năng suất lúa qua các năm đều tăng, năm sau cao hơn năm trước, từ 29 tạ/ha (năm 1996), tăng lên 34 tạ/ha (năm 1998); và đến vụ xuân năm 2000, năng suất đạt 37 tạ/ha ⁽¹⁾. Tổng sản lượng lương thực quy thóc từ 1.310 tấn (năm 1996), đến năm 2000 tăng lên 1.758 tấn (vượt 2% so với kế hoạch) ⁽²⁾. Các loại cây hoa màu cũng đều tăng về diện tích, năng suất và sản lượng. Tính riêng trong hai năm (1996 – 1997), diện tích trồng

---

⁽¹⁾ Theo Dự thảo Báo cáo chính trị của Ban Chấp hành Đảng bộ (khoá X) trình Đại hội đại biểu Đảng bộ xã La Hiên lần thứ XI. Ngày 25/9/2000, tr. 2, 3

⁽²⁾ Theo Ủy ban Nhân dân xã La Hiên: Báo cáo thực hiện nhiệm vụ kinh tế - xã hội năm 2000. Số 04/BC-UB, ngày 10/1/2001, tr. 2

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

ngô từ 42 ha, tăng lên 80 ha; năng suất từ 21 tạ/ha, tăng lên 22,56 tạ/ha; sản lượng từ 88 tấn, tăng lên 180,5 tấn; diện tích trồng khoai lang từ 5 ha, tăng lên 10 ha; năng suất từ 40 tạ/ha, tăng lên 41 tạ/ha; sản lượng từ 20 tấn, tăng lên 36 tấn; diện tích trồng sắn 10 ha; năng suất từ 75 tạ/ha, tăng lên 100 tạ/ha; sản lượng từ 75 tấn, tăng lên 100 tấn⁽¹⁾.

Một bước chuyển biến mới trong thời kì này là công tác khuyến nông, khuyến lâm được nhân rộng ra toàn xã. Phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn đã hướng dẫn cho nhân dân biết cách xử lí các loại sâu bệnh hại lúa và cây hoa màu khác; đồng thời mở các lớp tập huấn IPM, tổ chức Hội thảo khoa học về phòng trừ sâu bệnh, các hội nghị về chăn nuôi lợn... Đảng uỷ và Uỷ ban Nhân dân xã đặc biệt quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo việc hướng dẫn, giúp đỡ đồng bào dân tộc Mông biết canh tác trên đồi dốc và cung ứng vật tư để đồng bào ổn định sản xuất; mở Hội nghị tập huấn cho đồng bào nuôi ong, trồng cây ăn quả theo dự án...

Quán triệt Chỉ thị 286, 287/TTg của Thủ tướng Chính phủ về quản lí bảo vệ rừng, Đảng uỷ và Uỷ ban Nhân dân xã chỉ đạo ngành Kiểm lâm tổ chức học tập và kí cam kết đến từng hộ gia đình. Ban Kiểm lâm và đội ngũ cán bộ, nhân viên kiểm lâm xã được kiện toàn, đi vào hoạt động có hiệu quả. Vì vậy, trong những năm 1996 – 2000, các vụ vi phạm Lâm luật trên địa bàn xã đã được khắc phục một phần. Cùng với việc quản lí, bảo vệ rừng, xã triển khai thực hiện *Dự án 327* và *Dự án 264*. Kết quả

⁽¹⁾ Theo *Niên giám thống kê huyện Võ Nhai (1995 – 1997)*, xuất bản tháng 10/1998, các trang từ 33 đến 41

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

toàn xã đã trồng và chăm sóc, bảo vệ được 551 ha rừng trồng các loại.

Dự án 120 cũng được thực hiện, trồng 39 ha cây ăn quả các loại trên địa bàn 15 xóm, chủ yếu tập trung ở các xóm Trúc Mai, Hiên Bình, Xuân Hoà, Hiên Minh, Cây Bòng... Trong năm 2000, Ủy ban Nhân dân xã chỉ đạo tổ chức mở lớp tập huấn kỹ thuật trồng cây cho nhân dân; mở hai ô mẫu để thí điểm nhân diện rộng các loại cây vải, nhãn, na, v.v... có giá trị kinh tế cao. Cũng trong năm 2000, toàn xã trồng được 3.415 cây các loại. Một số hộ đầu tư và chăm sóc cây phát triển tốt. Tuy nhiên, trong quá trình lãnh đạo, chỉ đạo triển khai thực hiện *Dự án 120* về trồng cây ăn quả, Đảng ủy và Ủy ban nhân dân xã cũng còn bộc lộ một số hạn chế, thiếu sót: Việc quản lý đầu tư cây giống chưa đảm bảo chất lượng; việc đôn đốc thực hiện *Dự án* chưa thường xuyên. Một số người sử dụng vốn *Dự án* sai mục đích; khi phát hiện, chưa uốn nắn kịp thời, dẫn đến diện tích cây ăn quả chưa cao.

Cùng với trồng trọt, Đảng bộ xã rất chú trọng phát triển chăn nuôi. Phương hướng do Đại hội Đảng bộ xã nhiệm kỳ 1996 - 2000 đề ra là mỗi hộ nông dân chăn nuôi hai con trâu, bò. Tuy nhiên, trên thực tế đến năm 2000, tổng đàn trâu bị giảm sút, chỉ đạt 60% kế hoạch. Nguyên nhân chủ yếu là do diện tích chăn thả ngày càng bị thu hẹp. Mặt khác, qua đợt dịch bệnh lở mồm, long móng ở đàn trâu đầu năm 2000, nhiều hộ nông dân đã bán hết trâu, chuyển sang mua sắm máy cày mi ni, hoặc đi thuê máy cày. Đàn lợn và gia cầm được nhiều hộ gia đình chú trọng đầu tư phát triển, nên kết quả vượt 10% so với kế hoạch.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Giao thông là một trong những điều kiện cơ bản đảm bảo cho sự phát triển kinh tế, văn hoá, nhất là đối với một xã miền núi như La Hiên. Nhận thức rõ điều này, Đảng uỷ và Uỷ ban Nhân dân xã chú trọng đầu tư mở rộng mạng lưới giao thông nông thôn. Bằng nhiều nguồn vốn được huy động, trong vòng năm năm (1996 - 2000), tất cả 15 xóm, bản trên địa bàn xã đều có đường ô tô đến trung tâm các xóm, bản. Các chi bộ Trúc Mai, Làng Lai, Hiên Minh, Đồng Đình, v.v... thường xuyên quan tâm lãnh đạo nhân dân tu sửa đường sá, chất lượng đường sá khá tốt. Tuy nhiên, một số Cấp uỷ, Chi bộ và chính quyền xóm chưa thực sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo, chưa chủ động huy động nhân dân tham gia tu sửa đường sá; thậm chí có nơi còn để các hộ gia đình lấn chiếm đất đai, thu hẹp lòng đường; nhiều nơi còn có tư tưởng ỷ lại, trông chờ sự đầu tư và chỉ đạo của cấp trên.

Trong hai năm (1999 – 2000), Đảng uỷ, Uỷ ban Nhân dân xã đã đầu tư 198.310.998 đồng (trong đó, vốn do Nhà nước cấp là 118.626.998 đồng) làm 3 đoạn đường bê tông dài 427 mét. Riêng xóm Hiên Minh, cán bộ, đảng viên và nhân dân cùng góp vốn với ngân sách Nhà nước làm một chiếc cầu qua suối, tạo điều kiện thuận lợi cho nhân dân đi lại trong khu vực.

Một trong những điều kiện đảm bảo cho sản xuất nông nghiệp phát triển là vấn đề thuỷ lợi. Nhằm khắc phục tình trạng hạn hán kéo dài, Đảng uỷ xã chủ trương tập trung nạo vét kênh, muong, hồ, đập để dự trữ nước; đồng thời huy động các loại bơm nước bằng điện, bằng máy dầu, tập trung bơm nước ở những chân ruộng có khả năng bơm được. Mặt khác, bằng nhiều nguồn vốn đầu tư, Đảng bộ và chính quyền xã lãnh đạo,

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

---

chỉ đạo và tổ chức xây dựng bốn đập lớn đắp ngang con suối La Hiên, suối Đất và 3 hồ chứa nước có dung tích từ 2.000 m³ trở lên. Ngoài ra, xã còn xây nhiều đập nhỏ ngăn các khe suối ở bốn xóm miền Lịch Sơn. Tuy nhiên, công tác thuỷ lợi trong thời gian này chưa được quan tâm đúng mức. Đập tràn Suối Đất được đầu tư xây dựng từ năm 1998, nhưng việc quản lí chưa được tổ chức hợp lí, nên hiệu quả sử dụng chưa cao. Trừ hồ Lộng Thuyền, các hồ, đập khác chưa được đầu tư và đưa vào tổ chức quản lí, vẫn trong tình trạng cá nhân tự quản, mạnh ai người ấy tháo, đắp, nên hiệu quả sử dụng kém, không thu được thuỷ lợi phí. Đầu năm 2000, hai con đập La Thê, La Đồng được Phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn huyện đưa vào kế hoạch và đã hoàn thành việc khảo sát thiết kế.

Cùng với việc tập trung lãnh đạo phát triển kinh tế, Đảng bộ xã đặc biệt quan tâm lãnh đạo công tác văn hoá, giáo dục, y tế, từng bước nâng cao đời sống vật chất và văn hoá tinh thần của nhân dân các dân tộc trên địa bàn.

Tiếp tục thực hiện Nghị quyết Trung ương 5 (khoá VIII) của Đảng về xây dựng và phát triển nền văn hoá Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc, các hoạt động văn hoá, văn nghệ, thể thao của xã từng bước phát triển. Ban Chấp hành Đoàn Thanh niên xã phối hợp với các Chi đoàn Thanh niên trường học tổ chức Đội Văn nghệ tham gia biểu diễn ở huyện do Phòng Văn hoá huyện tổ chức. Vào các ngày lễ kỉ niệm lớn ở trong nước, hoặc dịp Tết Nguyên đán, thường diễn ra các hoạt động giao lưu giữa các chi đoàn. Cuộc vận động xây dựng nếp sống văn hoá mới được đẩy mạnh. Đến năm 2000, toàn xã có

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

750 hộ được công nhận *Gia đình Văn hoá*⁽¹⁾; có 4 xóm đăng kí *Xóm Văn hoá*. Xóm Hiên Minh được Đảng uỷ và Uỷ ban Nhân dân xã chọn làm xóm chỉ đạo điểm để nhân rộng ra toàn xã.

Cuộc vận động quyền góp xây nhà tình nghĩa, hỗ trợ kinh phí giúp đỡ các gia đình thương binh, liệt sĩ, những người có công... được nhân dân các dân tộc trong xã nhiệt tình hưởng ứng. Hằng năm, vào dịp kỉ niệm Ngày Thương binh, Liệt sĩ (27/7), Ngày Quốc khánh (2/9), hoặc dịp Tết cổ truyền của dân tộc..., các cấp uỷ Đảng, chính quyền và đoàn thể đều tổ chức thăm hỏi, tặng quà các gia đình thuộc diện chính sách. Các chế độ, chính sách đối với những trường hợp gặp khó khăn đột xuất, những người tàn tật, trẻ em bị tật nguyền, v.v... đều được giải quyết kịp thời.

Thông qua những hoạt động ấy, truyền thống đoàn kết thương yêu đùm bọc giúp đỡ lẫn nhau, đạo lí *Uống nước nhớ nguồn* được phát huy trong mọi tầng lớp nhân dân các dân tộc trên địa bàn xã.

Giáo dục - đào tạo là một mặt công tác luôn luôn được các cấp uỷ Đảng và chính quyền quan tâm. Nghị quyết Hội nghị lần thứ 2 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khoá VIII) về giáo dục - đào tạo được kịp thời tổ chức học tập, quán triệt sâu rộng trong Đảng bộ và quần chúng nhân dân trong xã. Thông qua đó, cán bộ, đảng viên và các tầng lớp nhân dân trong xã nhận thức rõ hơn chủ trương của Đảng về xã hội hoá giáo dục. Thực hiện phương châm *Nhà nước và nhân dân cùng làm*, từ

⁽¹⁾ Theo Uỷ ban Nhân dân xã La Hiên: *Báo cáo thực hiện nhiệm vụ kinh tế - xã hội năm 2000...* Tlđđ, tr. 7.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

năm học 1999 – 2000, các phòng học trong xã được xây dựng kiên cố và bán kiên cố, ngôi nhà 100%, không còn tình trạng học sinh học ca 3. Cùng thời gian này, xã La Hiên đã hoàn thành phổ cập giáo dục Tiểu học xoá mù chữ; Chương trình phổ cập giáo dục Tiểu học đạt tiêu chuẩn quốc gia ⁽¹⁾.

Cùng với việc tăng cường cơ sở vật chất trường học, chất lượng dạy và học của giáo viên và học sinh trong các nhà trường cũng ngày càng tiến bộ. Tỷ lệ học sinh lên lớp qua các năm học cả hai bậc Trung học cơ sở và Tiểu học đều đạt từ 95% trở lên. Tỷ lệ học sinh thi đỗ tốt nghiệp ở hai bậc học đều đạt từ 98% trở lên. Các trường phổ thông cơ sở Trúc Mai, Tiểu học và Trung học cơ sở La Hiên 5 năm liền được công nhận là *Trường Tiên tiến cấp tỉnh*. Hằng năm, xã đều bảo đảm huy động hết số trẻ trong độ tuổi đến trường học. Ngày khai giảng hằng năm thực sự trở thành Ngày hội của toàn dân đưa trẻ đến trường.

Quan tâm đến việc chăm sóc, bảo vệ sức khoẻ của nhân dân, Đảng uỷ, Uỷ ban Nhân dân xã chú trọng đầu tư kinh phí tu sửa, nâng cấp Trạm xá xã và xây dựng thêm một phòng làm việc cho Ban Dân số. Các trang thiết bị khám, chữa bệnh được bổ sung tương đối đầy đủ. Trạm xá xã có 6 cán bộ y tế thường xuyên thay nhau trực, đảm bảo việc chăm sóc sức khoẻ ban đầu cho nhân dân. Theo định kỳ hằng tháng, ngành Y tế xã kịp thời tổ chức tiêm phòng, tiêm chủng cho trẻ em và phụ nữ trong độ tuổi. Đội ngũ cộng tác viên dân số hoạt động rất tích

---

⁽¹⁾ Theo: *Báo cáo đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ kinh tế - xã hội năm 1999. Phương hướng, mục tiêu, nhiệm vụ kinh tế - xã hội năm 2000*. Ngày 10/2/2000, tr. 9

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

cực. Ban Dân số xã phối hợp với ngành Y tế tổ chức nhiều đợt truyền thông lồng ghép; đồng thời tuyên truyền, vận động dưới nhiều hình thức đa dạng, phong phú. Ban đã vận động được trên 80% số cặp vợ chồng trong độ tuổi sinh đẻ áp dụng các biện pháp tránh thai có hiệu quả, góp phần làm giảm tỉ lệ gia tăng dân số từ 22,6% (năm 1996), xuống còn 11,3% (năm 2000) ⁽¹⁾. Tuy nhiên, trong sáu tháng đầu năm 2000, số người sinh con thứ ba còn chiếm tỉ lệ tới 8%. Nguyên nhân của tình trạng này là do nhận thức tư tưởng của một số cặp vợ chồng sinh con một bề (con gái) chưa đúng đắn.

Là một xã cửa ngõ khu vực phía Nam huyện Võ Nhai, tiếp giáp với huyện Đồng Hỷ, lại có nhiều cơ quan Trung ương và địa phương đóng trên địa bàn, La Hiên có nhiều thuận lợi, nhưng cũng không ít khó khăn trong công tác giữ gìn an ninh chính trị, trật tự, an toàn xã hội. Do có nhiều người từ các nơi khác đến công tác, nên việc quản lí hộ tịch, hộ khẩu trên địa bàn xã phức tạp; bọn trộm cắp, nghiện hút thường xuyên ẩn náu, hoạt động...

Xuất phát từ đặc điểm tình hình trên, Đảng uỷ xã lãnh đạo tăng cường công tác an ninh từng xóm bản; củng cố vững chắc các tổ chức đoàn thể, làm nền tảng cho việc tuyên truyền, vận động nhân dân chấp hành tốt các chính sách của Đảng và Nhà nước. Ban Chấp hành Đảng bộ xã ra Nghị quyết xác định: Muốn ngăn ngừa tội phạm, trước hết phải đẩy mạnh sản xuất,

---

⁽¹⁾ Theo Báo cáo Tổng kết công tác xây dựng tổ chức cơ sở đảng trong sạch vững mạnh 5 năm 1996 – 2000 của Đảng bộ xã La Hiên. Số 21/BC-ĐU, ngày 20/9/2001, tr. 3

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

phát triển kinh tế - xã hội, nâng cao đời sống nhân dân, xây dựng mô hình kinh tế hộ, chuyển dịch cơ cấu cây trồng, vật nuôi, tạo công ăn việc làm cho nhân dân, mở mang thị trường giao lưu hàng hoá, củng cố và xây dựng Đảng bộ vững mạnh, thực hiện quy chế dân chủ trong nhân dân; tích cực tham gia phòng chống các tệ nạn xã hội; tăng cường giáo dục, tuyên truyền trong nhân dân và các cháu học sinh, thực hiện toàn dân đoàn kết xây dựng an ninh - quốc phòng...

Theo phương hướng đó, cùng với việc đẩy mạnh sản xuất, cải thiện và nâng cao đời sống nhân dân, phong trào quần chúng bảo vệ an ninh Tổ quốc được phát động đều khắp. Tất cả các xóm đều thành lập tổ an ninh, tổ hoà giải, công an viên... Từ năm 1996, Cụm an ninh liên hoàn Võ Nhai - Đồng Hỷ đã hình thành và đi vào hoạt động. Mọi việc giải quyết thống nhất ở các địa phương, tạo thành vòng vây khép kín trong khu vực giáp ranh giữa hai huyện, làm cho kẻ xấu không còn kẽ hở để hoạt động. Nhờ đó, tình hình an ninh chính trị, trật tự, an toàn xã hội trên địa bàn xã trong những năm 1997 – 2000 có nhiều chuyển biến tích cực. Nếu trong thời kì 1986 – 1990, trên địa bàn xã bình quân mỗi năm xảy ra từ 80 đến 120 vụ, thì từ năm 1997 đến năm 2000, số vụ việc giảm xuống còn 25 đến 30 vụ⁽¹⁾. Các tệ nạn cờ bạc, nghiện hút từng nổi cộm ở hầu hết các cơ sở trong những năm 1986 – 1990, đến thời kì này đã được đẩy lùi.

Công tác động viên tuyên quân hằng năm đều đạt chỉ tiêu trên giao. Công tác quản lí quân dự bị và dân quân được tiến

---

⁽¹⁾ Theo: *Báo cáo Tổng kết 15 năm phong trào bảo vệ an ninh Tổ quốc xã La Hiên 1986 – 2000*, ngày 24/5/2000, tr. 4.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

hành chặt chẽ. Lực lượng dân quân thường xuyên huấn luyện đúng kế hoạch, kết quả huấn luyện đều đạt từ khá trở lên. Các đợt diễn tập hằng năm đều được tổ chức chặt chẽ, có chất lượng. Kết hợp quốc phòng với kinh tế, trong đợt diễn tập phòng thủ ZT-20 giai đoạn I, toàn xã đã huy động 4.028 công lao động, làm mới 400 mét và phát quang, sửa chữa 37.850 mét đường giao thông nông thôn; làm 8 cầu, cống; nạo vét 326 mét nương; đào đắp 1.583 mét khối đất, đá; khai thác, vận chuyển 33 mét khối đá học, v.v...⁽¹⁾.

Nhận thức rõ vai trò lãnh đạo của Đảng là nhân tố cơ bản có tính quyết định mọi thắng lợi, Đảng bộ xã luôn coi trọng công tác xây dựng Đảng trên cả ba mặt: Chính trị, tư tưởng và tổ chức. Ngay từ đầu nhiệm kì, Đảng uỷ xã đã kịp thời phân công các Đảng uỷ viên phụ trách cụm, phụ trách các chi bộ. Hằng tháng, Đảng uỷ xã tổ chức giao ban, đánh giá kết quả các mặt công tác; trên cơ sở đó đề ra phương hướng, nhiệm vụ và biện pháp thực hiện trong tháng tiếp theo. Các chỉ thị, nghị quyết của Đảng được kịp thời triển khai đến từng chi bộ. Hằng năm, Đảng uỷ đều có nghị quyết chuyên đề lãnh đạo các lĩnh vực công tác; đáng chú ý là Nghị quyết chuyên đề về thực hiện *Cuộc vận động xây dựng và chỉnh đốn Đảng* theo tinh thần Nghị quyết Trung ương 6 (lần 2). Thông qua Cuộc vận động, Đảng bộ xã đã có một bước chuyển biến rõ rệt. Tinh thần trách nhiệm, ý thức tổ chức kỉ luật của đảng viên trong Đảng bộ được đề cao. Ban Thường vụ Đảng uỷ và Ban Chấp hành Đảng bộ xã luôn giữ vững sự đoàn kết, thống nhất.

⁽¹⁾ Theo Đảng uỷ xã La Hiên: *Báo cáo thành tích năm 2000*. Số 6-BC/ĐU, ngày 12/12/2000, tr. 3

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Quan tâm đến công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, trong nhiệm kỳ 1996 - 2000, Đảng bộ đã cử 7 cán bộ đi học Trường Chính trị tỉnh; 100% Bí thư chi bộ đều được cử đi học các lớp bồi dưỡng lí luận chính trị. Cùng thời gian này, Đảng bộ kết nạp thêm 24 đảng viên mới và thành lập thêm 2 chi bộ: Chi bộ Hiên Bình được tách từ Chi bộ Hiên Minh; Chi bộ Trường Tiểu học và Trung học cơ sở được tách từ Chi bộ Trường Cấp I - II La Hiên.

Công tác kiểm tra Đảng được thực hiện nghiêm túc. Đảng uỷ chỉ đạo Uỷ ban Kiểm tra xuống các chi bộ kiểm tra mỗi năm một lần. Qua kiểm tra, Đảng bộ kịp thời phát hiện và uốn nắn những lệch lạc của các tổ chức Đảng và cá nhân đảng viên; đồng thời xử lí kỉ luật những đảng viên mắc khuyết điểm. Trong 5 năm (1996 – 2000), Đảng bộ đã đề nghị xoá tên trong danh sách đảng viên 6 trường hợp tự ý bỏ sinh hoạt Đảng, không đóng Đảng phí, vi phạm nguyên tắc Đảng.

Nhờ đẩy mạnh công tác kiểm tra Đảng, Đảng bộ đã kịp thời củng cố 1 chi bộ yếu kém; chất lượng tổ chức Đảng và đảng viên được nâng lên. Đến năm 2000, toàn Đảng bộ có 9/16 chi bộ (56,25%) đạt trong sạch vững mạnh; 7/16 chi bộ (43,75%) đạt khá. Trong số 203 đảng viên, có 154 đảng viên đủ tư cách loại I (chiếm 75,86%), 47 đảng viên đủ tư cách loại II (chiếm 23,15%), 2 đảng viên thuộc loại III (chiếm 0,19%). Đảng bộ xã La Hiên từ khá trong năm 1998, đã trở thành Đảng bộ trong sạch vững mạnh trong những năm 1999, 2000.

Được sự quan tâm lãnh đạo của Đảng bộ, bộ máy chính quyền và các đoàn thể quần chúng từng bước được củng cố,

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

hoạt động có hiệu quả. Hội đồng Nhân dân xã thường xuyên duy trì các kì họp đúng luật định, làm tốt chức năng giám sát việc triển khai thực hiện nghị quyết, các chương trình, dự án trên địa bàn.

Ủy ban Nhân dân xã căn cứ vào nghị quyết của Đảng uỷ, Hội đồng Nhân dân và các văn bản cấp trên, đã kịp thời triển khai tổ chức thực hiện các chỉ tiêu kinh tế - xã hội, an ninh - quốc phòng; thực hiện các dự án đẩy nhanh tốc độ phát triển kinh tế, xoá đói giảm nghèo, nâng cao dân trí, bồi dưỡng nhân lực, đào tạo nhân tài, xây dựng cơ sở hạ tầng đạt chỉ tiêu năm sau cao hơn năm trước. Công tác tiếp dân và giải quyết các đơn, thư khiếu kiện của nhân dân nhìn chung có nhiều tiến bộ. Tuy nhiên, sự chỉ đạo và điều hành của bộ máy chính quyền xã trên một số mặt công tác chưa kiên quyết. *“Tình trạng dân tự ý làm nhà xuống ruộng..., thực hiện việc cấp đất, truy thu tiền và hợp thức đất, giải quyết tranh chấp đất đai, đền bù giải phóng mặt bằng, ... còn chậm.”* ⁽¹⁾.

Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể quần chúng làm tốt công tác tham mưu cho cấp uỷ, chính quyền tuyên truyền thực hiện *Quy chế dân chủ* ở cơ sở và cuộc vận động *Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống mới* ở khu dân cư; xây dựng *Làng bản văn hoá, Gia đình văn hoá*. Sau 4 năm thực hiện cuộc vận động, toàn xã có 1 xóm đạt tiêu chuẩn tiên tiến cấp tỉnh, 3 xóm đạt

---

⁽¹⁾ Huyện uỷ Võ Nhai: *Báo cáo Kiểm điểm tự phê bình của Ban Thường vụ Huyện uỷ Võ Nhai, theo tinh thần Nghị quyết Trung ương 6 (lần 2) và cuộc vận động xây dựng, chỉnh đốn Đảng*. Ngày 3/9/1999, tr. 6.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

tiêu chuẩn tiên tiến cấp huyện. Các cuộc vận động Quyên góp ủng hộ đồng bào miền Trung bị bão lụt, Ủng hộ nhân dân Cu Ba, Xây dựng Đài Tưởng niệm Liệt sĩ, Xây Nhà tình nghĩa, v.v..., do Mặt trận và các đoàn thể tổ chức đều được nhân dân các dân tộc trong xã hưởng ứng.

Đoàn Thanh niên xã luôn luôn được các cấp uỷ Đảng trong Đảng bộ quan tâm lãnh đạo, củng cố. Đến năm 2000, Đoàn Thanh niên xã có 18 chi đoàn; trong đó có 4 chi đoàn trường học và các chi đoàn nông thôn Trúc Mai, Hiên Minh, Cây Bòng... thường xuyên hoạt động sôi nổi. Đoàn Thanh niên xã còn tổ chức thành lập 5 câu lạc bộ gia đình trẻ và 1 câu lạc bộ trước hôn nhân.

Hội Liên hiệp Phụ nữ xã có nhiều hoạt động phong phú trong việc hưởng ứng và thực hiện 2 *phong trào* và 5 *chương trình* ⁽¹⁾ do Trung ương Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam phát động. Hội Phụ nữ xã phối hợp với các ngành Nông nghiệp, Y tế, Dân số - Kế hoạch hóa gia đình và Hội Nông dân tổ chức nhiều đợt truyền thông lồng ghép, vận động sinh đẻ có kế

⁽¹⁾ * Hai phong trào: 1- Phong trào Phụ nữ tích cực học tập, lao động sáng tạo, nuôi dạy con tốt, xây dựng gia đình hạnh phúc; 2- Phong trào Phụ nữ giúp nhau phát triển kinh tế gia đình, cần kiệm xây dựng đất nước, do Trung ương Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam phát động năm 1998.

* Năm chương trình: 1- Chương trình bồi dưỡng nâng cao kiến thức cho phụ nữ; 2- Chương trình nghiên cứu ứng dụng khoa học công nghệ, hỗ trợ tạo việc làm tăng thu nhập cho phụ nữ; 3- Chương trình chăm sóc sức khoẻ phụ nữ và trẻ em, thực hiện công tác dân số và kế hoạch hoá gia đình; 4- Chương trình đổi mới tổ chức, bộ máy cán bộ, tập hợp quần chúng gây quỹ Hội; 5- Chương trình tham gia kiểm tra, giám sát các luật pháp có liên quan đến quyền lợi phụ nữ và trẻ em.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

hoạch, mở nhiều lớp tập huấn kỹ thuật chăn nuôi, trồng trọt. Hội còn triển khai nhiều đợt vay vốn cho chị em làm kinh tế gia đình...

Sự hoạt động tích cực của các tổ chức đoàn thể đã góp phần thực hiện thắng lợi các mục tiêu kinh tế - xã hội do Nghị quyết Đại hội Đảng bộ xã nhiệm kỳ 1996 - 2000 đề ra. Đời sống nhân dân các dân tộc trong xã được nâng lên rõ rệt. Từ chỗ toàn xã chỉ có 50% nhà xây, mái ngói (năm 1986), đến năm 2000, đã tăng lên 90%. Mức thu nhập bình quân từ 280.000 đồng/người (năm 1986), tăng lên 320.000 đồng/người (năm 2000). Số hộ nghèo đói từ hơn 30% tổng số hộ trong xã (năm 1986), đã giảm xuống còn 18% (năm 1999). Đến năm 2000, xã La Hiên không còn hộ đói và giảm được hộ nghèo ⁽¹⁾. Uy tín của Đảng bộ xã trong nhân dân các dân tộc trên địa bàn ngày càng được nâng cao.

Ngày 25/9/2000, Đảng bộ xã La Hiên tiến hành Đại hội đại biểu Đảng bộ nhiệm kỳ 2000 - 2005. Tham dự Đại hội có 112 đại biểu trên tổng số 115 đại biểu được triệu tập ⁽²⁾, đại diện cho 205 đảng viên trong toàn Đảng bộ. Đến dự và chỉ đạo Đại hội có các đồng chí Hứa Đức Nhị, Ủy viên Ban Thường vụ Tỉnh ủy - Chủ tịch Hội đồng Nhân dân tỉnh; Vũ Hồng Bắc, Tỉnh ủy viên - Bí thư Huyện ủy Võ Nhai; Trần Cường, Huyện ủy viên - Chỉ huy trưởng Ban Chỉ huy quân sự huyện Võ Nhai.

⁽¹⁾ Theo Báo cáo Tổng kết công tác xây dựng tổ chức cơ sở Đảng trong sạch vững mạnh 5 năm 1996 – 2000 của Đảng bộ xã La Hiên... Tlđđ, tr. 4

⁽²⁾ vắng 3 đồng chí vì ốm.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Đại hội khẳng định: Ban Chấp hành Đảng bộ xã nhiệm kỳ 1996 - 2000 có lập trường tư tưởng kiên định, không bi quan, dao động trước những khó khăn, thử thách; nội bộ đoàn kết thống nhất, có tinh thần tương trợ giúp đỡ nhau cùng tiến bộ; đã xây dựng được *Quy chế làm việc* thống nhất giữa Thường trực Đảng uỷ, Uỷ ban nhân dân và các ngành, đoàn thể. Hằng tháng, Thường trực Đảng uỷ, Uỷ ban Nhân dân và các ngành, đoàn thể đều họp giao ban để đánh giá kiểm điểm, rút kinh nghiệm và đề ra nhiệm vụ cho tháng tiếp theo. Đây chính là những mặt mạnh giúp cho Ban Chấp hành Đảng bộ xã nhiệm kỳ 1996 - 2000 có đủ khả năng lãnh đạo, chỉ đạo triển khai tốt các chỉ thị, nghị quyết của Đảng bộ và chính quyền cấp trên. Trong nhiệm kỳ 1996 – 2000, Đảng bộ đã giáo dục, rèn luyện, kết nạp được 27 quần chúng ưu tú vào Đảng⁽¹⁾.

Trên cơ sở đánh giá tình hình thực hiện các mục tiêu kinh tế - xã hội nhiệm kỳ 1996 – 2000, Đại hội xác định nhiệm vụ chung của Đảng bộ trong nhiệm kỳ 2000 – 2005 là: *“Phát huy truyền thống cách mạng của đơn vị Anh hùng Lực lượng vũ trang nhân dân, toàn Đảng, toàn dân La Hiên khắc phục mọi khó khăn, tận dụng thời cơ, phát huy thế mạnh tài nguyên để phát triển kinh tế - xã hội mạnh hơn, vững chắc hơn theo hướng công nghiệp hoá - hiện đại hoá... Nâng cao trình độ văn hoá, thực hiện chương trình phổ cập tiểu học đúng độ tuổi và phổ cập trung học cơ sở. Giảm tỉ lệ sinh, giảm tỉ lệ hộ*

⁽¹⁾ Trong đó, năm 1996 kết nạp 4 đảng viên, năm 1997 kết nạp 3 đảng viên, năm 1998 kết nạp 10 đảng viên, năm 1999 kết nạp 8 đảng viên, năm 2000 kết nạp 2 đảng viên,

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIỀN (1946 – 2012)

nghèo...”⁽¹⁾. Đại hội nhất trí thông qua các mục tiêu phấn đấu trong nhiệm kì 2000 – 2005:

Tăng trưởng kinh tế bình quân 6%/năm;

Tổng sản lượng quy thóc đạt 2.100 tấn, bình quân lương thực tính theo đầu người 350 kg/năm;

Sản lượng lợn hơi 102 tấn/năm;

Trồng rừng theo *Chương trình 661* hết diện tích còn lại;

Trồng cây ăn quả đạt 75 ha;

Duy trì, phát triển tiểu thủ công nghiệp;

Thu ngân sách tăng bình quân 2,1%/năm;

Không còn hộ đói, giảm tỉ lệ hộ nghèo xuống dưới 10%...

Về công tác xây dựng Đảng, Đại hội chỉ rõ “*Tiếp tục thực hiện Nghị quyết TW6 (lần 2), phấn đấu Đảng bộ có 75% chi bộ trong sạch vững mạnh; không có chi bộ yếu kém. Trong nhiệm kì các trường học có chi bộ - xoá xóm trắng không có chi bộ, kết nạp đảng viên mới đạt 6%/năm*”⁽²⁾.

Đại hội bầu Ban Chấp hành Đảng bộ xã nhiệm kì 2000 – 2005, gồm 15 đồng chí: Triệu Xuân Áp, Nguyễn Sỹ Túc, Linh Viết Thắng, Lâm Thanh Hùng, Ma Văn Lại, Đặng Doãn Bằng, Đỗ Thị Liệu, Trịnh Quyết Thắng, Nguyễn Thị Tàn, Hứa Văn

---

⁽¹⁾ Theo: *Báo cáo chính trị của Ban Chấp hành Đảng bộ xã La Hiền nhiệm kì 2000 – 2005 trình tại Đại hội đại biểu Đảng bộ xã La Hiền nhiệm kì 2005 – 2010*, tháng 8/2005, tr. 1.

⁽²⁾ Dẫn theo: *Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ xã La Hiền nhiệm kì 2000 – 2005*, ngày 25/9/2000, tr. 5

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Quang, Phan Minh Luận, Lãng Văn Phong, Tâm Văn Cử, Đàm Đại Thắng, Trịnh Mạnh Hùng.

Ngày 25/9/2000, Ban Chấp hành Đảng bộ xã nhiệm kì 2000 – 2005 họp phiên thứ nhất bầu Ban Thường vụ Đảng uỷ gồm 5 đồng chí: Triệu Xuân Ấp, Nguyễn Sỹ Túc, Linh Viết Thắng, Lâm Thanh Hùng và Ma Văn Lại. Đồng chí Triệu Xuân Ấp được bầu làm Bí thư và các đồng chí Linh Viết Thắng, Nguyễn Sỹ Túc được bầu làm Phó Bí thư Đảng uỷ xã. Hội nghị bầu Uỷ ban Kiểm tra Đảng uỷ gồm các đồng chí: Lâm Thanh Hùng, Trịnh Quyết Thắng, Nguyễn Thị Tàn, Trần Văn Lui, Lương Văn Thuận, do đồng chí Lâm Thanh Hùng làm Chủ nhiệm.

Đại hội Đảng bộ xã La Hiên nhiệm kì 2000 - 2005 diễn ra vào năm có nhiều ngày lễ kỉ niệm lớn của dân tộc và là năm cuối cùng của thế kỉ XX, chuẩn bị chuyển sang thế kỉ XXI; tình hình kinh tế - xã hội trên địa bàn đang có nhiều chuyển biến tích cực; Nhân dân và Lực lượng vũ trang nhân dân xã vừa mới được Nhà nước phong tặng danh hiệu *Anh hùng Lực lượng vũ trang nhân dân* thời kì kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược. Bởi vậy, Đại hội chính là nguồn sức mạnh tiếp thêm cho cán bộ, đảng viên và nhân dân các dân tộc trong xã hăng hái bước vào thời kì mới.

III. Lãnh đạo đẩy mạnh thực hiện đường lối công nghiệp hóa- hiện đại hóa đất nước trong 5 năm đầu thế kỉ XXI (2001 – 2005)

Năm 2001, loài người đã đi qua thế kỉ XX và bước vào thế kỉ XXI. Toàn Đảng, toàn dân ta đã trải qua 5 năm thực hiện Nghị quyết Đại hội lần thứ VIII của Đảng, 10 năm thực hiện

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Chiến lược ổn định và phát triển kinh tế - xã hội (1991 – 2000) và 15 năm đổi mới.

Năm 2001 - năm đầu tiên thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ xã nhiệm kì 2000 - 2005, cán bộ, đảng viên và nhân dân các dân tộc xã La Hiên đã đạt nhiều kết quả trên mọi lĩnh vực. Tình hình kinh tế - xã hội có nhiều chuyển biến sâu sắc; đời sống nhân dân các dân tộc được nâng lên. Phát huy kết quả năm đầu thực hiện Nghị quyết Đại hội, Đảng bộ xã tiếp tục tập trung lãnh đạo sản xuất nông nghiệp, trước hết là giải quyết vấn đề lương thực. Đại hội Đảng bộ xã xác định mục tiêu phát triển nông nghiệp trên địa bàn từ năm 2001 đến năm 2005 là chuyển dịch cơ cấu cây trồng, vật nuôi, khai thác có hiệu quả tiềm năng đất đai, lao động, thông qua các chương trình lương thực - thực phẩm, chương trình cây công nghiệp, chương trình cải tạo vườn tạp - cây ăn quả, chương trình phát triển chăn nuôi gia súc, gia cầm. Mục tiêu phát triển nền nông nghiệp toàn diện kết hợp với mục tiêu xây dựng nông thôn mới; tạo điều kiện chuyển dịch cơ cấu sản xuất nông nghiệp theo hướng tăng nhanh diện tích trồng cây ăn quả và cây công nghiệp; áp dụng các tiến bộ khoa học kĩ thuật để nâng cao năng suất; đầu tư thâm canh vùng lúa cao sản, phấn đấu từ 1.904,8 tấn (năm 2001), lên 2.100 tấn (năm 2005).

Nhằm đạt mục tiêu do Đại hội Đảng bộ đề ra, việc áp dụng các tiến bộ khoa học kĩ thuật vào sản xuất được đẩy mạnh, đặc biệt là việc đổi mới cơ cấu giống cây trồng, vật nuôi có năng suất và giá trị kinh tế cao. Điểm nổi bật trong sản xuất nông nghiệp thời gian này là tập trung chuyển đổi cơ cấu cây trồng, vật nuôi, chuyển dịch mùa vụ, đưa giống mới và các tiến bộ

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

khoa học kỹ thuật vào sản xuất. Đến năm 2002, toàn xã đã sử dụng rộng khắp các loại giống mới, có năng suất cao, chất lượng tốt.

Hàng năm, xã đều tổ chức các lớp tập huấn chuyển giao khoa học công nghệ cho bà con nông dân. Riêng trong năm 2003, xã tổ chức được 9 lớp tập huấn kỹ thuật cho nông dân, có 420 lượt người tham gia. Nhờ đó, năng suất lúa từ 37 tạ/ha (năm 2000), tăng lên 44,3 tạ/ha (năm 2004); năng suất ngô từ 25 tạ/ha (năm 2000), tăng lên 32 tạ/ha (năm 2004). Sản lượng lương thực có hạt năm 2004 đạt 2.847 tấn (vượt 13,5% so với mục tiêu Đại hội Đảng bộ xã đề ra)⁽¹⁾ và năm 2005 đạt 3.067,4 tấn (vượt 11% kế hoạch huyện giao)⁽²⁾. Bình quân lương thực có hạt đạt 419 kg/người, tăng 69 kg so với mục tiêu Đại hội Đảng bộ xã đề ra⁽³⁾.

Các loại cây công nghiệp đều đạt và vượt kế hoạch huyện giao cả về diện tích, năng suất và sản lượng. Riêng năm 2005, diện tích trồng lạc đạt 30 ha, sản lượng 28,1 tấn (vượt 56,1% chỉ tiêu huyện giao); diện tích trồng đỗ tương là 17,6 ha, sản lượng đạt 22,1 tấn (vượt 1% chỉ tiêu huyện giao); diện tích trồng thuốc lá 4,5 ha, năng suất 18 tạ/ha, sản lượng đạt 8,1 tấn (vượt 62% chỉ tiêu huyện giao); diện tích trồng chè 63,5 ha,

---

⁽¹⁾ Theo Báo cáo chính trị tại Đại hội đại biểu Đảng bộ xã La Hiên lần thứ XII (24 – 25/8/2005), tr. 2.

⁽²⁾ Theo Ủy ban Nhân dân xã La Hiên: Báo cáo thực hiện nhiệm vụ kinh tế - xã hội năm 2005, phương hướng thực hiện nhiệm vụ kinh tế - xã hội năm 2006 xã La Hiên. Số 04/BC-UB, ngày 15/1/2006, tr. 1

⁽³⁾ Theo Báo cáo chính trị tại Đại hội đại biểu Đảng bộ xã La Hiên lần thứ XII (24 – 25/8/2005), tr. 2

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

năng suất 65 tạ/ha, sản lượng chè búp tươi đạt 412,8 tấn (vượt 489,7% chỉ tiêu huyện giao) ⁽¹⁾.

Cùng với trồng trọt, chăn nuôi được các cấp uỷ Đảng và chính quyền quan tâm phát triển. Công tác tiêm phòng, chống dịch bệnh được duy trì thường xuyên. Nhờ đó, tổng đàn gia súc (trừ đàn trâu) trên địa bàn xã trong những năm 2001 – 2005 đều tăng nhanh. Trong đó, đàn bò tăng từ 28 con, (năm 2001), lên 300 con (năm 2005); đàn lợn 3.860 con (năm 2001), lên 5.000 con (năm 2005); riêng đàn trâu giảm từ 1.131 con (năm 2001), xuống 1.000 con (năm 2005), do nhân dân chuyển đổi mua máy cày.

Ngoài việc tập trung lãnh đạo thành phần kinh tế chủ yếu là sản xuất nông nghiệp, Đảng bộ xã chủ trương khuyến khích, tạo điều kiện cho nhân dân phát triển tiểu thủ công nghiệp, tạo việc làm tại chỗ, tăng thu nhập và phục vụ nhu cầu xây dựng của nhân dân địa phương. Theo hướng đó, nghề sản xuất gạch, ngói trên địa bàn xã được quan tâm phát triển. Năm 2005, toàn xã sản xuất 16 vạn viên gạch các loại, đạt 100% kế hoạch; 6,8 vạn viên ngói xi măng, đạt 133% kế hoạch ⁽²⁾.

La Hiên là một xã miền núi, có thế mạnh về lâm nghiệp. Phát huy lợi thế này, Đảng uỷ và Uỷ ban Nhân dân xã quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo phát triển sản xuất lâm nghiệp. Cùng với

---

⁽¹⁾ Theo Uỷ ban nhân dân xã La Hiên: *Báo cáo thực hiện nhiệm vụ kinh tế - xã hội năm 2005, phương hướng thực hiện nhiệm vụ kinh tế - xã hội năm 2006 xã La Hiên*. Số 04/BC-UB, ngày 15/1/2006, tr. 2

⁽²⁾ Theo Uỷ ban Nhân dân xã La Hiên: *Báo cáo thực hiện nhiệm vụ kinh tế - xã hội năm 2005, phương hướng thực hiện nhiệm vụ kinh tế - xã hội năm 2006 xã La Hiên*. Số 04/BC-UB, ngày 15/1/2006, tr. 3

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

việc chăm sóc, bảo vệ rừng, công tác trồng rừng trong những năm 2001 – 2005 cũng được đẩy mạnh. Toàn xã trồng được 217,49 ha rừng tập trung, 5 ha tre luồng, 638 ha rừng phòng hộ; trồng cây phân tán 11 ha... Riêng năm 2005, nhân dân trong xã trồng mới được 71,49 ha (đạt 357% chỉ tiêu huyện giao) ⁽¹⁾.

Đối với một xã miền núi, vấn đề xây dựng cơ sở hạ tầng có ý nghĩa đặc biệt quan trọng, quyết định đến sự phát triển kinh tế - xã hội. Nhận thức rõ điều ấy, Đảng bộ xã La Hiên rất quan tâm đến việc đầu tư xây dựng cơ sở hạ tầng kinh tế - xã hội. Trong 5 năm (2001 – 2005), tổng số vốn đầu tư xây dựng cơ sở hạ tầng các hạng mục công trình là 4.318.599.600 đồng; trong đó, vốn *Chương trình 135* là 1.954.238.000 đồng, vốn tập trung: 1.666.051.900 đồng, vốn nhân dân đóng góp: 428.310.000 đồng, cơ quan hỗ trợ: 370.000.000 đồng. Bằng các nguồn kinh phí đó, xã đã quy hoạch và xây dựng các hạng mục công trình: Trạm xá, trạm biến áp, đường dây 0,4KV, hệ thống kênh, đập thủy lợi (kênh dẫn nước của xóm Làng Lai dài 900 mét, kênh Na Ngõa dài 250 mét, đập La Đồng, đập Na Ngõa tại xóm Phố và xóm La Đồng); tu sửa, mở rộng tuyến Quốc lộ 1B trên địa bàn xã, xây dựng cống xóm Cây Thị, hai cầu của xóm Đồng Đình và Đồng Dong; xây lớp học, Nhà Văn hoá xóm...

Trong những năm 2001 – 2005, sự nghiệp giáo dục – đào tạo của xã có bước phát triển cả về quy mô và chất lượng. Số

⁽¹⁾ Theo Ủy ban Nhân dân xã La Hiên: *Báo cáo thực hiện nhiệm vụ kinh tế - xã hội năm 2005, phương hướng thực hiện nhiệm vụ kinh tế - xã hội năm 2006 xã La Hiên*. Số 04/BC-UB, ngày 15/1/2006, tr. 2

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

học sinh đến lớp trong độ tuổi qua các năm học đều tăng. Vào năm học 2001 – 2002, bậc Mầm non có 256 học sinh; bậc Tiểu học có 595 học sinh; bậc Trung học cơ sở có 720 học sinh. Đến năm học 2004 – 2005, số học sinh bậc Mầm non tăng lên 410 em, bậc Tiểu học tăng lên 719 em và bậc Trung học cơ sở tăng lên 754 em ⁽¹⁾. Tỷ lệ học sinh lên lớp, học sinh tốt nghiệp đều đạt khá cao. Cơ sở vật chất trường học từng bước hoàn thiện, khắc phục được tình trạng học sinh phải học ba ca. Các loại hình giáo dục – đào tạo từng bước được xã hội hoá; học tập cộng đồng được các tầng lớp nhân dân hưởng ứng, nhất là các lớp tập huấn. Đội ngũ giáo viên thường xuyên được bồi dưỡng để không ngừng nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ. Nhờ có sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng uỷ và Uỷ ban Nhân dân xã, trong thời gian này, xã La Hiên đã đạt chuẩn phổ cập giáo dục Tiểu học đúng độ tuổi và đạt chuẩn phổ cập giáo dục Trung học cơ sở.

Công tác chăm sóc sức khoẻ nhân dân được quan tâm ngay từ cơ sở. Trạm xá xã thường xuyên trực khám, chữa bệnh. Các chế độ, chính sách y tế, bảo hiểm xã hội, khám, chữa bệnh cấp thuốc miễn phí được thực hiện nghiêm túc. Hằng năm, ngành Y tế xã đều tổ chức tập huấn cho nhân dân về vệ sinh môi trường và phòng chống dịch bệnh. Năm 2005, ngành Y tế xã mở sáu lớp tập huấn; trong đó có hai lớp truyền thông về sức khoẻ và vệ sinh môi trường cho cán bộ y tế thôn bản; bốn lớp về phòng, chống lao, bệnh dại và HIV cho nhân dân 15 xóm.

⁽¹⁾ Theo Báo cáo chính trị tại Đại hội đại biểu Đảng bộ xã La Hiên lần thứ XII (24 – 25/8/2005), tr. 4

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIỀN (1946 – 2012)

Do làm tốt công tác tuyên truyền, giáo dục, nhân dân các dân tộc trong xã tự giác thực hiện cuộc vận động sinh đẻ có kế hoạch. Tỷ lệ tăng dân số tự nhiên từ 12,1% (năm 2001), giảm xuống còn 8,5% (năm 2005). Tỷ lệ số người sinh con thứ ba từ 7,63% (năm 2001), giảm xuống còn 4,77% (năm 2005) ⁽¹⁾.

Các hoạt động văn hoá, văn nghệ, thể dục thể thao cũng có bước tiến mới. Bộ phận văn hoá phối hợp với các ban, ngành, đoàn thể tuyên truyền chủ trương, chính sách của Đảng, Pháp luật của Nhà nước bằng nhiều hình thức phong phú: Tổ chức học tập, chiếu phim, văn nghệ, thể thao... thu hút đông đảo các tầng lớp nhân dân tham gia. *Quy chế dân chủ ở cơ sở* và cuộc vận động *Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hoá ở khu dân cư* tiếp tục được đẩy mạnh. Đến năm 2005, toàn xã có bảy khu dân cư tiên tiến cấp huyện, ba khu dân cư tiên tiến cấp tỉnh. Số *Gia đình Văn hoá* từ 504 hộ (năm 2001), tăng lên 1.200 hộ (năm 2005) ⁽²⁾.

Công tác xoá đói giảm nghèo, giải quyết việc làm, nâng cao đời sống nhân dân và việc thực hiện chính sách xã hội đạt được nhiều kết quả. Thông qua các chương trình, dự án, xã đã huy động được nhiều nguồn vốn: Nhà nước, các tổ chức, đoàn thể và cá nhân để giúp đỡ hộ nghèo, nhất là hộ gia đình thuộc diện chính sách, người có công. Trong 5 năm (2001 – 2005), xã đã hỗ trợ sửa chữa và làm nhà mới cho tám hộ gia đình thuộc diện chính sách và người có công, làm *Nhà đại đoàn kết*

⁽¹⁾⁽²⁾ Theo *Báo cáo chính trị tại Đại hội đại biểu Đảng bộ xã La nhiệm kỳ 2005 - 2010*, tr. 4, tr.5

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

---

cho bảy hộ nghèo. Số hộ nghèo (theo chuẩn cũ) từng bước giảm dần, từ 12,6% (năm 2001), còn 5,25% (năm 2004) ⁽¹⁾.

Lãnh đạo công tác an ninh, quốc phòng là một trong những nhiệm vụ trọng tâm của Đảng bộ xã. Hằng năm, Đảng bộ kịp thời triển khai quán triệt và tổ chức thực hiện các chỉ thị, nghị quyết của Trung ương về quốc phòng, an ninh, nhất là Nghị quyết Hội nghị lần thứ 8 (7/2003) của Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khoá IX) về *Chiến lược bảo vệ an ninh Tổ quốc trong tình hình mới*. Hằng năm, Đảng uỷ đều có nghị quyết chuyên đề về nhiệm vụ quốc phòng - quân sự địa phương. Ngày 28/2/2003, Đảng uỷ xã ban hành Nghị quyết chuyên đề số 08/NQ-ĐU *Về lãnh đạo thực hiện nhiệm vụ quốc phòng - quân sự địa phương giai đoạn 2003 - 2005*. Nghị quyết nêu rõ nhiệm vụ quốc phòng - quân sự địa phương năm 2003 và những năm tiếp theo; đồng thời chỉ rõ các biện pháp chủ yếu là tiếp tục thực hiện các chỉ thị, nghị quyết của Đảng, quy định của Nhà nước về nhiệm vụ quốc phòng, an ninh; chú trọng bồi dưỡng kiến thức quốc phòng cho cán bộ các ban, ngành, đoàn thể, tập trung xây dựng xã thành khu vực phòng thủ vững mạnh; kết hợp chặt chẽ xây dựng thể trận quốc phòng toàn dân với thể trận an ninh nhân dân vững mạnh, phối hợp chặt chẽ giữa các lực lượng nắm chắc tình hình, kịp thời giải quyết những mâu thuẫn nảy sinh; tập trung xây dựng hệ thống giao thông căn cứ chiến đấu, căn cứ hậu phương các sở chỉ huy thời chiến; nâng cao hiệu quả huấn luyện, diễn tập hằng năm...

⁽¹⁾ Theo Báo cáo chính trị tại Đại hội đại biểu Đảng bộ xã La Hiên nhiệm kỳ 2005 - 2010, tr 5. Theo chuẩn mới, số hộ nghèo trong xã vào thời điểm này là 35,35%.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Hằng năm, công tác động viên tuyển quân đều đạt 100% chỉ tiêu được giao. Các cuộc diễn tập phòng thủ, diễn tập chiến đấu trị an được tổ chức thực hiện nghiêm túc và đạt kết quả loại khá.

Lực lượng Công an xã thường xuyên nắm bắt tình hình, quản lí chặt chẽ hộ khẩu, nhân khẩu tạm trú, tạm vắng; đồng thời phối hợp với các ban, ngành tăng cường kiểm tra, đấu tranh phòng, chống tội phạm, tệ nạn xã hội... Nhờ biết phát huy sức mạnh tổng hợp của cả hệ thống chính trị - xã hội và gây được phong trào quần chúng, nên công tác an ninh, quốc phòng, trật tự, an toàn xã hội trên địa bàn xã được giữ vững.

Trong quá trình triển khai thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ nhiệm kì 2000 – 2005, Hội đồng Nhân dân, Ủy ban Nhân dân, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể nhân dân trên địa bàn xã luôn hoạt động tích cực, chủ động và sáng tạo. Hằng năm, căn cứ vào nghị quyết của Đảng uỷ xã, Hội đồng Nhân dân xã tổ chức kì họp theo luật, đánh giá kết quả thực hiện nghị quyết. Các thành viên Hội đồng Nhân dân xã làm tốt công tác đôn đốc, giám sát việc thực hiện nghị quyết và các chương trình, dự án của các cấp, các ngành trên địa bàn. Ủy ban nhân dân xã luôn bám sát nghị quyết của cấp uỷ và của Hội đồng Nhân dân xã để điều hành các mặt công tác. Hằng năm, Ủy ban Nhân dân xã đều triển khai thực hiện các chương trình, dự án phát triển kinh tế - xã hội; thực hiện chức năng, nhiệm vụ, quyền lợi, quy chế, lề lối làm việc về cải cách hành chính cơ chế một cửa...

Hoạt động của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể nhân dân trong xã có nhiều đổi mới. Đặc biệt, từ sau khi Đảng uỷ xã ban

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

hành Kế hoạch số 01/KH-ĐU, ngày 26/4/2003 *Về việc đổi mới và nâng cao chất lượng hoạt động của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể nhân dân ở cơ sở*, nội dung và phương thức hoạt động của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể trên địa bàn xã có nhiều đổi mới. Mặt trận Tổ quốc phối hợp chặt chẽ với chính quyền và đoàn thể, vận động quần chúng nhân dân chấp hành chủ trương, đường lối, chính sách của Đảng, Pháp luật của Nhà nước; đẩy mạnh phong trào thi đua yêu nước, xây dựng quê hương, phát triển hội viên, đoàn viên, giới thiệu quần chúng ưu tú cho Đảng, củng cố tổ chức vững mạnh, góp phần thực hiện thắng lợi nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội.

Bên cạnh những thành tích đạt được, việc triển khai thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ nhiệm kỳ 2000 - 2005 vẫn còn một số hạn chế, thiếu sót. Kinh tế tuy phát triển khá, nhưng chưa vững chắc, còn mang tính chất nhỏ lẻ, vùng sản xuất hàng hoá chưa ổn định; sản xuất còn phụ thuộc nhiều vào thiên nhiên; kinh tế đồi rừng chưa đạt hiệu quả cao. Việc xây dựng cơ sở hạ tầng kinh tế - xã hội chưa đáp ứng yêu cầu phát triển; việc huy động vốn nội lực còn nhiều khó khăn, nguồn hỗ trợ của các cá nhân, tập thể và của Nhà nước đầu tư cho phát triển còn quá thấp. Tệ nạn xã hội diễn biến phức tạp; chương trình phòng, chống ma túy không đồng bộ; khả năng triệt phá và đẩy lùi chưa cao. Tai nạn giao thông có chiều hướng gia tăng.

Những thành tích đạt được trong nhiệm kỳ 2000 – 2005 đã phản ánh kết quả công tác xây dựng Đảng. Quán triệt Nghị quyết số 01-NQ/TU của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh (khóa XVI) *Về một số nhiệm vụ trọng tâm trong công tác xây dựng Đảng năm 2001*, trong công tác xây dựng Đảng, đi đôi với việc

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIỀN (1946 – 2012)

giáo dục, rèn luyện đảng viên, Đảng uỷ xã đã chú trọng đổi mới phương pháp và quy trình ra các nghị quyết, chỉ thị; đổi mới về nội dung lãnh đạo, phong cách công tác; phân biệt rõ chức năng lãnh đạo của tổ chức Đảng với chức năng quản lý Nhà nước; đồng thời nâng cao chất lượng sinh hoạt Đảng.

Nhận thức rõ công tác xây dựng Đảng là nhiệm vụ then chốt, Đảng uỷ xã tập trung chỉ đạo xây dựng Đảng bộ trên cả ba mặt: Chính trị, tư tưởng và tổ chức. Ngay từ đầu nhiệm kì, Ban Chấp hành Đảng bộ xã đã xây dựng quy chế và phân công nhiệm vụ cụ thể cho từng đồng chí trong Ban Thường vụ và Ban Chấp hành Đảng bộ. Công tác giáo dục chính trị tư tưởng, đạo đức, lối sống cho cán bộ, đảng viên được coi trọng. Đảng uỷ xã luôn chủ động đổi mới việc tổ chức học tập, quán triệt các chỉ thị, nghị quyết của Trung ương, Tỉnh uỷ và Huyện uỷ. Trong nhiệm kì 2000 – 2005, Đảng uỷ xã xây dựng kế hoạch thực hiện nghị quyết học tập tư tưởng Hồ Chí Minh; tổ chức các hội thi và thực hiện nghiêm túc Kết luận của Hội nghị Trung ương 4 (khoá IX) về việc tiếp tục thực hiện Nghị quyết Trung ương 6 (lần 2, khoá VIII) và thực hiện *Quy định về những điều đảng viên không được làm, Pháp lệnh chống tham nhũng, Pháp lệnh thực hành tiết kiệm, chống lãng phí...* Hằng năm, Đảng uỷ xã đều có các nghị quyết chuyên đề trong từng lĩnh vực, phân công nhiệm vụ triển khai đôn đốc, kiểm tra, sơ kết, tổng kết đánh giá rút kinh nghiệm kịp thời.

Công tác tổ chức quy hoạch cán bộ được tiến hành thường xuyên. Đặc biệt, từ khi có Nghị quyết Trung ương 3 (khoá VIII) về chiến lược cán bộ trong thời kì công nghiệp hoá, hiện đại hoá, Ban Chấp hành Đảng bộ xã đề ra kế hoạch về công tác

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIỀN (1946 – 2012)

quy hoạch cán bộ, xây dựng đội ngũ cán bộ từ xã đến cơ sở, nhất là cán bộ lãnh đạo, cán bộ chủ chốt cấp uỷ từ xã đến cơ sở. Thông qua việc thực hiện *Đề án nâng cao chất lượng cán bộ giai đoạn 2001 – 2005*, nhìn chung sau khi được quy hoạch và bổ nhiệm, đội ngũ cán bộ trong xã đã có nhiều cố gắng trong công tác. Từ cán bộ cấp xóm đến cấp xã, cán bộ Đảng, Chính quyền, Đoàn thể đều hoàn thành tốt chức trách trên cương vị được giao phó. Thực hiện *Đề án nâng cao chất lượng cán bộ* của Đảng bộ xã, đến cuối quý I/2005, cơ cấu, độ tuổi, thành phần dân tộc, tỉ lệ cán bộ nữ của đội ngũ cán bộ trong xã đều bảo đảm đúng theo tỉ lệ trong quy hoạch cán bộ giai đoạn 2001 – 2005.

Trong công tác tổ chức quy hoạch cán bộ, Đảng uỷ xã thường xuyên phát hiện, bồi dưỡng những đảng viên, quần chúng có trình độ, năng lực để đào tạo lớp cán bộ kế tiếp cho Đảng, chính quyền, các đoàn thể. Đảng uỷ xã ban hành một số văn bản, nghị quyết về công tác cán bộ và xây dựng đội ngũ cán bộ của xã, xóm phù hợp với địa phương; trong đó đáng chú ý là Nghị quyết số 01/NQ-ĐU ngày 19/2/2002 *Về việc lãnh đạo kiểm tra tổng kết công tác tổ chức cán bộ theo Nghị quyết Trung ương 3 (khoá VII), Nghị quyết Trung ương 3 và Nghị quyết Trung ương 7 (khoá VIII)*; Nghị quyết số 02/NQ-ĐU, ngày 29/8/2003 *Về việc kiểm tra quy trình bổ nhiệm lại cán bộ*; Nghị quyết số 03/NQ-ĐU ngày 10/12/2003 *Về việc lãnh đạo kiểm tra chống lãng phí*; Nghị quyết số 12-NQ/ĐU ngày 10/10/2004 *Về việc lãnh đạo, chỉ đạo nhiệm vụ kinh tế - xã hội năm 2005 và lãnh đạo kiểm tra quy hoạch chất lượng cán bộ nhân sự cho quy hoạch nhân sự của Đại hội Đảng bộ vào năm 2005*.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Trong quá trình thực hiện quy hoạch, Đảng uỷ xã mạnh dạn tạo nguồn và phát triển lực lượng cán bộ trẻ; quy hoạch cán bộ luôn gắn với đào tạo bồi dưỡng cán bộ theo đúng kế hoạch. Trong 5 năm (2001 – 2005), Đảng uỷ xã cử 14 cán bộ theo học Trung cấp lý luận chính trị, 7 cán bộ học lớp Trung cấp quản lý kinh tế, 7 cán bộ học lớp sơ cấp lý luận chính trị, 1 cán bộ học lớp đào tạo Chỉ huy trưởng Quân sự xã. Nhiều đồng chí Bí thư Chi bộ, Trưởng xóm, lãnh đạo các ban, ngành, đoàn thể được bồi dưỡng kiến thức nghiệp vụ. Các đảng viên mới đều được học lớp bồi dưỡng chính trị phổ thông.

Cùng với việc đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công tác phát triển Đảng được các cấp bộ Đảng trong xã quan tâm thường xuyên. Các Chi bộ, ban, ngành, đoàn thể đều chú ý bồi dưỡng những thành viên, đoàn viên, hội viên tích cực để giới thiệu vào Đảng. Trong 5 năm (2001 – 2005), Đảng uỷ xã đã xem xét, cử 110 quần chúng ưu tú đi học các lớp bồi dưỡng phát triển Đảng và kết nạp 89 đảng viên mới ⁽¹⁾. Cùng thời gian này, Đảng bộ xã tổ chức thành lập thêm 2 chi bộ : Một là, Chi bộ Trường Tiểu học - Trung học cơ sở Lịch Sơn (tách từ Chi bộ Cây Thị); hai là, Chi bộ Trường Mầm non La Hiên (tách từ Chi bộ Trường Tiểu học - Trường Mầm non La Hiên).

Nhằm không ngừng phát huy vai trò lãnh đạo của Đảng bộ đối với mọi mặt hoạt động, Đảng uỷ xã thường xuyên duy trì công tác kiểm tra. Hằng năm, Đảng uỷ xã đều xây dựng chương trình kiểm tra và thực hiện các chương trình kiểm tra của Đảng uỷ, Huyện uỷ, Tỉnh uỷ. Uỷ ban Kiểm tra Đảng uỷ

⁽¹⁾ Theo Báo cáo chính trị tại Đại hội đại biểu Đảng bộ xã La Hiên nhiệm kì 2005 - 2010, tr. 7

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIỀN (1946 – 2012)

hoạt động theo nguyên tắc tập trung dân chủ, dưới sự lãnh đạo của Đảng uỷ và Uỷ ban Kiểm tra cấp trên. Trong nhiệm kỳ 2000 – 2005, Uỷ ban Kiểm tra Đảng uỷ xã tiến hành kiểm tra thường xuyên, kiểm tra theo kế hoạch và kiểm tra có dấu hiệu vi phạm. Thông qua kiểm tra, Đảng bộ đã uốn nắn, xử lý những cán bộ, đảng viên vi phạm.

Nhờ thường xuyên coi trọng công tác xây dựng Đảng, nên chất lượng tổ chức cơ sở Đảng và đảng viên của Đảng bộ qua các năm được nâng lên. Hằng năm, qua phân tích chất lượng tổ chức cơ sở Đảng, toàn Đảng bộ có trên 75% chi bộ trong sạch vững mạnh. Toàn Đảng bộ có 6 chi bộ đạt trong sạch vững mạnh 5 năm liên tục là Trường TrúC Mai, Trường Tiểu học - Trường Mầm non La Hiền, Phố La Hiền, Xóm Hiền Bình, Xóm Cây Bòng và Chi bộ TrúC Mai; 5 chi bộ đạt trong sạch vững mạnh 4 năm liên tục là Trường Lịch Sơn, Trường Trung học cơ sở La Hiền, Xóm Đồng Dong, Xóm Hang Hon và Chi bộ Làng Lai; 3 chi bộ đạt trong sạch vững mạnh 3 năm liên tục là Xóm Hiền Minh, Xóm Đồng Đình và Chi bộ Xóm Cây Thị. Trong Đảng bộ xã không có chi bộ yếu kém. Đảng bộ xã đạt trong sạch vững mạnh 5 năm liên tục. Về chất lượng đảng viên, năm 2001, có 66,01% đảng viên đủ tư cách loại I; 33% đảng viên đủ tư cách loại II; 0,98% đảng viên đủ tư cách loại III. Năm 2004, toàn Đảng bộ có 7,33% đảng viên hoàn thành tốt nhiệm vụ tiêu biểu; 59,17% đảng viên hoàn thành tốt nhiệm vụ; 33,48% đảng viên hoàn thành nhiệm vụ; không có đảng viên vi phạm tư cách ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Theo Báo cáo chính trị tại Đại hội đại biểu Đảng bộ xã La Hiền nhiệm kỳ 2005 - 2010, tr. 7.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Năm 2005 là năm có nhiều ngày lễ kỉ niệm lớn của dân tộc: 75 năm Ngày thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam, 30 Ngày giải phóng hoàn toàn miền Nam, thống nhất đất nước, 85 năm Ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh, 55 năm Ngày thành lập nước Việt Nam Dân chủ Cộng hoà (nay là nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam)... Đây cũng là mốc đánh dấu một chặng đường 20 năm đổi mới đất nước với nhiều thành tựu to lớn cả về đối nội và đối ngoại. Bộ mặt kinh tế - xã hội của đất nước nói chung và xã La Hiên nói riêng có nhiều biến đổi sâu sắc. Khắp nơi trong cả nước đều đẩy lên khí thế thi đua lao động sản xuất, học tập và công tác.

Trong bối cảnh lịch sử đó, từ ngày 24 đến ngày 25/8/2005, Đảng bộ xã La Hiên tổ chức Đại hội đại biểu Đảng bộ xã nhiệm kì 2005 – 2010. Xuất phát từ tình hình thực tế của địa phương, Đại hội xác định mục tiêu tổng quát trong nhiệm kì 2005 – 2010 là “... *tập trung mọi nguồn lực để phát triển kinh tế - xã hội, đẩy nhanh tốc độ tăng trưởng kinh tế - xã hội. Tiếp tục xây dựng kết cấu hạ tầng theo hướng vững chắc, cải thiện nâng cao đời sống vật chất tinh thần của nhân dân, nâng cao chất lượng giáo dục, đào tạo và các hoạt động văn hoá xã hội, củng cố quốc phòng vững chắc, giữ vững an ninh chính trị, trật tự, an toàn xã hội, xây dựng Đảng bộ, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể vững mạnh toàn diện*”.

Đại hội nhất trí thông qua các chỉ tiêu chủ yếu:

Tốc độ tăng trưởng kinh tế bình quân đạt 11%/năm.

Cơ cấu kinh tế trong 5 năm tới chủ yếu là sản xuất nông – lâm nghiệp tăng 7%; tiểu thủ công nghiệp và dịch vụ tăng 15%

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

trở lên; bình quân lương thực theo đầu người mỗi năm đạt từ 450 kg trở lên.

Giảm tỉ lệ hộ nghèo đến năm 2010 xuống dưới 20%; tỉ lệ sinh thô giảm dưới 1,2%. Nâng cao chất lượng dạy và học, đến năm 2010 có 4/7 trường học đạt chuẩn quốc gia. Phần đầu xã đạt chuẩn quốc gia về y tế.

Phần đầu hằng năm có trên 85% chi bộ Đảng đạt trong sạch vững mạnh; mỗi năm kết nạp 5% đảng viên mới.

Đại hội bầu Ban Chấp hành Đảng bộ xã nhiệm kì 2005 – 2010, gồm 15 đồng chí: Linh Viết Thắng, Ma Văn Lại, Phan Minh Luận, Đàm Đại Thắng, Vũ Thị Chín, Tầm Văn Cừ, Vi Thị Bích Liên, Trần Thị Sinh, Lãng Văn Phong, Tống Đức Doanh, Hoàng Văn Quý, Trịnh Mạnh Hùng, Trịnh Quyết Thắng, Hoàng Ngọc Ánh và Lường Văn Chung.

Ngày 25/8/2005, Ban Chấp hành Đảng bộ nhiệm kì 2005 – 2010 họp Hội nghị lần thứ nhất, bầu Ban Thường vụ Đảng uỷ, gồm các đồng chí: Linh Viết Thắng, Ma Văn Lại, Phan Minh Luận, Vũ Thị Chín và Đàm Đại Thắng. Đồng chí Linh Viết Thắng được bầu làm Bí thư ⁽¹⁾; đồng chí Phan Minh Luận được bầu làm Phó Bí thư - Thường trực Đảng uỷ; đồng chí Ma Văn Lại được bầu làm Phó Bí thư Đảng uỷ - Chủ tịch Uỷ ban Nhân dân xã.

Ngày 27/10/2005, Ban Chấp hành Đảng bộ xã đã ban hành *Quy chế làm việc của Ban Chấp hành Đảng bộ xã La Hiên*

⁽¹⁾ Từ năm 2008, đồng chí Dương Văn Ngoan làm Bí thư Đảng uỷ xã thay đồng chí Linh Viết Thắng.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

nhiệm kì 2005 – 2010. Bản Quy chế nêu rõ trách nhiệm, quyền hạn của tập thể Ban Chấp hành Đảng bộ xã, Ban Thường vụ Đảng uỷ, Thường trực Đảng uỷ; nhiệm vụ và quyền hạn của cá nhân các đồng chí Uỷ viên Ban Chấp hành Đảng bộ xã, các Uỷ viên Ban Thường vụ Đảng uỷ và của đồng chí Thường trực Đảng uỷ.

Để thực hiện thắng lợi mục tiêu trên, vấn đề cơ bản là phải chăm lo xây dựng hệ thống chính trị trên địa bàn xã thực sự vững mạnh. Nhận thức rõ điều này, công tác xây dựng Đảng, chính quyền và các đoàn thể nhân dân luôn luôn được Đảng bộ xã đặt thành nhiệm vụ hàng đầu.

IV. Tiếp tục lãnh đạo đẩy mạnh thực hiện đường lối công nghiệp hóa- hiện đại hóa đất nước trong nhiệm kì Đại hội Đảng bộ xã 5 năm 2005 -2010

Quán triệt quan điểm *Phát triển kinh tế là trọng tâm, xây dựng Đảng là then chốt*, trong nhiệm kì 2005 – 2010, Đảng bộ đã xây dựng các nghị quyết theo tháng, quý, năm sát với các chỉ thị, nghị quyết của cấp trên và tình hình thực tế của địa phương. Các chỉ thị, nghị quyết của Đảng đều được tổ chức học tập, quán triệt trong cán bộ, đảng viên. Thông qua học tập, nhận thức tư tưởng, ý thức trách nhiệm, phẩm chất đạo đức, tính tiên phong gương mẫu, tinh thần kỉ luật tự giác của cán bộ, đảng viên được nâng lên; sức chiến đấu và năng lực lãnh đạo của Đảng bộ được tăng cường.

Cùng với việc tổ chức học tập quán triệt các chỉ thị, nghị quyết của Đảng, Đảng bộ luôn coi trọng và làm tốt công tác quy hoạch, đào tạo, bồi dưỡng cán bộ theo *Đề án nâng cao*

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

chất lượng cán bộ giai đoạn 2002 - 2005 -2010 của Huyện uỷ Võ Nhai. Công tác quy hoạch cán bộ luôn bảo đảm tính kế thừa, chú ý trẻ hoá cán bộ, cán bộ dân tộc ít người, cán bộ nữ. Việc đào tạo bồi dưỡng để không ngừng nâng cao trình độ lí luận cũng như về trình độ chuyên môn nghiệp vụ cho cán bộ, đảng viên thường xuyên được các cấp uỷ Đảng quan tâm. Trong 5 năm (2005 – 2010), Đảng bộ đã cử 7 cán bộ đi học lớp Trung cấp lí luận chính trị, 14 cán bộ học lớp Sơ cấp lí luận chính trị, 3 cán bộ học lớp Trung cấp chuyên môn, 2 cán bộ học đại học...⁽¹⁾.

Công tác kiểm tra, giám sát được thực hiện nghiêm túc. Trong nhiệm kì 2005 – 2010, Đảng uỷ thường xuyên làm công tác kiểm tra, giám sát theo các Điều 30, 32, 33 *Điều lệ Đảng*. Qua kiểm tra việc chấp hành *Điều lệ Đảng* và chính sách, pháp luật của Nhà nước, Đảng bộ kịp thời uốn nắn những sai phạm, thiếu sót của các chi bộ, đảng viên. Trong nhiệm kì, Đảng uỷ đã thi hành và đề nghị cấp trên thi hành kỉ luật 12 đảng viên; trong đó đề nghị xoá tên 4 đảng viên dự bị, cảnh cáo 3 đảng viên, khiển trách 2 đảng viên, đề nghị khai trừ 2 đảng viên. Các cuộc vận động xây dựng chính đồn Đảng theo tinh thần Nghị quyết Trung ương 6 (lần 2) và *Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh* được thực hiện nghiêm túc, tạo nên những chuyển biến tích cực trong mỗi cán bộ, đảng viên. Thông qua cuộc vận động, tinh thần đấu tranh tự phê bình và phê bình được phát huy; sự đoàn kết thống nhất trong Đảng bộ được củng cố.

⁽¹⁾ Theo Báo cáo chính trị tại Đại hội đại biểu Đảng bộ xã La Hiên nhiệm kì 2005 - 2010, tr. 9.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIỀN (1946 – 2012)

Nhờ làm tốt công tác kiểm tra, giám sát, chất lượng tổ chức cơ sở đảng và đảng viên của Đảng bộ qua các năm được nâng lên rõ rệt. Năm 2005, toàn Đảng bộ có 14/18 chi bộ (gần 78%) đạt trong sạch vững mạnh. Trong số 235/260 đảng viên được phân loại, có 19 đảng viên (8,1%) hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ, 149 đảng viên (63%) hoàn thành tốt nhiệm vụ, 86 đảng viên (37%) hoàn thành nhiệm vụ, 1 đảng viên (0,43%) vi phạm. Năm 2009, toàn Đảng bộ có 16/24 chi bộ (67%) đạt trong sạch vững mạnh; 6/24 chi bộ (25%) đạt trong sạch vững mạnh tiêu biểu; 1/24 chi bộ (4,1%) hoàn thành tốt nhiệm vụ; 1/24 chi bộ (4,1%) hoàn thành nhiệm vụ. Trong số 254 đảng viên dự phân loại, có 25 đảng viên (9,9%) hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ; 200 đảng viên (79%) hoàn thành tốt nhiệm vụ; 28 đảng viên (11%) hoàn thành nhiệm vụ; 1 đảng viên (0,32%) vi phạm ⁽¹⁾. Đến cuối năm 2010, toàn Đảng bộ có 21/25 chi bộ (84%) đạt trong sạch vững mạnh; trong đó có 7 chi bộ (gồm các chi bộ: Cơ quan, Tiểu học Lịch Sơn, Mầm non La Hiền, Hiền Bình, Hiền Minh và Cây Bòng) đạt trong sạch vững mạnh tiêu biểu; 4 chi bộ (16%) đạt hoàn thành tốt nhiệm vụ. Trong số 270 đảng viên trên tổng số 314 đảng viên được phân loại năm 2010, có 27 đảng viên (10%) đủ tư cách hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ (trong đó có 6 đảng viên đủ tư cách hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ 3 năm liên tục được đề nghị Huyện uỷ khen thưởng); 205 đảng viên (75,9%) đủ tư cách hoàn thành tốt nhiệm vụ; 37 đảng viên (13,7%) đủ tư cách hoàn thành nhiệm

---

⁽¹⁾ Theo: *Báo cáo chính trị Kiểm điểm việc thực hiện nghị quyết nhiệm kỳ 2005 – 2010 và phương hướng, mục tiêu, nhiệm vụ nhiệm kỳ 2010 – 2015 trình Đại hội đại biểu Đảng bộ xã La Hiền nhiệm kỳ 2010 - 2015*, tr. 10.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

vụ và 1 đảng viên (0,03%) vi phạm tư cách. Đảng bộ xã La Hiên đạt trong sạch vững mạnh.

Hoạt động của Hội đồng Nhân dân xã có nhiều đổi mới trong việc tổ chức các kì họp, cũng như trong việc triển khai giám sát thực hiện các nghị quyết trên địa bàn xã. Các kì họp Hội đồng Nhân dân xã đảm bảo nội dung chất lượng trong việc quyết định các vấn đề quan trọng của địa phương, chất vấn và trả lời chất vấn theo đúng quy định. Các đại biểu Hội đồng Nhân dân dành nhiều thời gian đi xuống cơ sở, tiếp xúc cử tri, lắng nghe ý kiến, kiến nghị của cử tri để kịp thời phản ánh với các cấp, các ngành chức năng.

Ủy ban Nhân dân xã luôn phát huy được vai trò quản lí kinh tế - xã hội theo các chương trình, đề án, dự án, đảm bảo đúng tiến độ và đạt hiệu quả cao, góp phần thúc đẩy tăng trưởng kinh tế, xây dựng kết cấu hạ tầng; thực hiện cải cách hành chính, xây dựng quy chế làm việc và lịch tiếp dân. Đội ngũ cán bộ Ủy ban Nhân dân xã được đào tạo, bồi dưỡng về chuyên môn, nghiệp vụ; do đó hiệu quả công tác quản lí nhà nước ngày càng được nâng cao.

Mặt trận Tổ quốc xã thường xuyên nắm bắt tâm tư, nguyện vọng của nhân dân; đồng thời phối hợp chặt chẽ với các ban, ngành, đoàn thể trong việc tuyên truyền, vận động quần chúng thực hiện chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước. Trong nhiệm kì 2005 – 2010, Mặt trận tổ chức đánh giá sơ kết, tổng kết thực hiện *Đề án số 01* của Tỉnh uỷ (khoá XVII) về *Tiếp tục đổi mới, tăng cường công tác dân vận, nâng cao chất lượng hoạt động của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể nhân dân giai đoạn 2006 – 2010*. Đến năm 2010, tỉ lệ đoàn viên, hội viên tham gia các tổ chức hội đều tăng hơn trước.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIỀN (1946 – 2012)

Sự lớn mạnh của Mặt trận Tổ quốc xã và các đoàn thể là một trong những nhân tố cơ bản giúp cho Đảng bộ và chính quyền phát huy tốt hơn vai trò lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội trên địa bàn.

Dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng uỷ và Uỷ ban Nhân dân xã, sản xuất nông nghiệp trong những năm 2005 – 2010 có bước tăng trưởng khá vững chắc. Đảng uỷ, Uỷ ban Nhân dân xã thường xuyên kiểm tra các công trình thuỷ lợi; cho tu sửa, xây dựng, nạo vét hệ thống kênh mương; đồng thời chỉ đạo các xóm và nhân dân quản lí hồ đập chứa nước. Việc ứng dụng các tiến bộ khoa học kĩ thuật vào sản xuất tiếp tục được đẩy mạnh. Nông dân mạnh dạn đưa các loại giống cây trồng có năng suất cao phù hợp với khí hậu và đất đai của địa phương. Do đó, năng suất lúa từ 45 tạ/ha (năm 2005), đã tăng lên 47,5 tạ/ha (năm 2009); năng suất ngô từ 35 tạ/ha (năm 2005), tăng lên 42,5 tạ/ha (năm 2009). Tổng sản lượng lương thực có hạt từ 3.067 tấn (năm 2005), tăng lên 3.973 tấn trong năm 2009. Bình quân lương thực theo đầu người cũng tăng nhanh, từ 470 kg (năm 2005), lên 570 kg (năm 2009) ⁽¹⁾. Đến năm 2010, tổng sản lượng lương thực có hạt đạt 3.910 tấn, vượt 20,3% so với kế hoạch huyện giao và vượt 15,7% ⁽²⁾ so với chỉ tiêu kế hoạch do Đại hội Đảng bộ xã lần thứ XII (XIII) đề ra. Kết quả này không chỉ góp phần ổn định an ninh lương thực, mà còn tạo

---

⁽¹⁾ Theo: Báo cáo chính trị Kiểm điểm việc thực hiện nghị quyết nhiệm kì 2005 – 2010 và phương hướng, mục tiêu, nhiệm vụ nhiệm kì 2010 – 2015 trình Đại hội đại biểu Đảng bộ xã La Hiền nhiệm kì 2010 - 2015, tr. 2.

⁽²⁾ Theo Đảng uỷ xã La Hiền: Báo cáo kết quả tình hình thực hiện nhiệm vụ kinh tế - xã hội năm 2010. Số 07-BC/ĐU, ngày 10/1/2011, tr. 1

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

sản phẩm hàng hoá trao đổi trên thị trường, tăng thêm thu nhập cho người dân.

Diện tích trồng các loại cây công nghiệp và cây ăn quả cũng được mở rộng qua các năm. Diện tích chè từ 70 ha (năm 2005), tăng lên 215 ha (năm 2009); cây ăn quả từ 130,5 ha (năm 2005), tăng lên 156,5 ha (năm 2009). Sản xuất lâm nghiệp được chú trọng phát triển. Hằng năm, Ủy ban Nhân dân xã đều triển khai đăng kí cho nhân dân trồng cây nhân dân và trồng rừng sản xuất; đồng thời có kế hoạch khoanh nuôi bảo vệ diện tích rừng trồng và rừng phòng hộ. Từ năm 2010, Đảng uỷ và Ủy ban Nhân dân xã triển khai chương trình cây lâm nghiệp hỗ trợ cho hộ nghèo được 50 ha; trồng mới 176 ha rừng, đạt 251% kế hoạch huyện giao.

Chăn nuôi gia súc, gia cầm được quan tâm chăm sóc. Hằng năm, cán bộ thú y của xã tích cực chủ động tổ chức tiêm phòng theo quy định. Nhờ đó, trong 5 năm (2005 – 2010), đàn gia súc, gia cầm trên địa bàn xã phát triển tốt. Đầu năm 2010, dù tình hình dịch bệnh diễn biến phức tạp, nhưng xã kịp thời triển khai công tác tiêm phòng, nên đàn gia súc, gia cầm trên địa bàn xã vẫn được giữ vững và phát triển. Tính đến cuối năm 2010, tổng đàn gia cầm của xã có 30.350 con, đạt 101% kế hoạch huyện giao; tổng đàn trâu có 984 con, đạt 164% kế hoạch huyện giao; tổng đàn bò có 306 con, đạt 255% kế hoạch huyện giao; tổng đàn lợn có 3.985 con, đạt 117% kế hoạch huyện giao. Sản lượng thịt và sản lượng thuỷ sản đều đạt 100% kế hoạch huyện giao ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Theo Đảng uỷ xã La Hiên: *Báo cáo kết quả tình hình thực hiện nhiệm vụ kinh tế - xã hội năm 2010...* Tlđđ, tr. 2

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIỀN (1946 – 2012)

Cùng với sản xuất nông nghiệp, trong những năm 2005 – 2010, sản xuất tiểu thủ công nghiệp trên địa bàn xã phát triển khá mạnh, góp phần đẩy mạnh xây dựng kết cấu hạ tầng, làm thay đổi bộ mặt nông thôn mới; đồng thời giải quyết việc làm tại chỗ và tăng thu nhập cho người lao động. Trung bình mỗi năm trong thời kì này, ngành Tiểu thủ công nghiệp trên địa bàn xã sản xuất được 2 triệu viên gạch Silicat, 1,5 triệu viên ngói xi măng; khai thác đá, cát sỏi đạt 1.000 m³, góp phần cung cấp vật liệu xây dựng cho nhân dân trong và ngoài xã ⁽¹⁾. Riêng năm 2010, ngành Tiểu thủ công nghiệp xã sản xuất được 2,3 triệu viên gạch các loại, đạt 115% kế hoạch huyện giao; 170 tấn vôi xây dựng, đạt 113% kế hoạch huyện giao; khai thác 22.000 m³ đá, cát sỏi xây dựng, đạt 122% kế hoạch huyện giao ⁽²⁾.

Các hoạt động dịch vụ thương mại và vật tư nông nghiệp đảm bảo phục vụ nhu cầu tiêu dùng và lưu thông hàng hoá, góp phần quan trọng vào việc tăng trưởng kinh tế của địa phương. Đời sống nhân dân các dân tộc trong xã từng bước được nâng lên. Mức thu nhập bình quân từ 4,5 triệu đồng/người (năm 2005), tăng lên 6 triệu đồng/người (năm 2010).

Những năm 2005 – 2010 đánh dấu bước chuyển biến mạnh trong công tác xây dựng cơ bản trên địa bàn xã. Được sự quan tâm của Nhà nước, xã đã đầu tư kinh phí hơn 10 tỉ đồng để xây

---

⁽¹⁾ Theo: Báo cáo chính trị Kiểm điểm việc thực hiện nghị quyết nhiệm kì 2005 – 2010 và phương hướng, mục tiêu, nhiệm vụ nhiệm kì 2010 – 2015 trình Đại hội đại biểu Đảng bộ xã La Hiền nhiệm kì 2010 - 2015, tr 3

⁽²⁾ Theo Đảng uỷ xã La Hiền: Báo cáo kết quả tình hình thực hiện nhiệm vụ kinh tế - xã hội năm 2010... Tlđd, tr. 2

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

dựng các công trình cơ sở hạ tầng. Bằng nguồn kinh phí này, Đảng uỷ, Uỷ ban Nhân dân xã đã thực hiện chương trình kiên cố hoá các trường phổ thông; xây dựng cơ sở hạ tầng nông thôn, gồm 2 công trình cấp nước sinh hoạt tập trung tại 2 xóm Làng Giai và Đồng Dong; xây dựng 2 tuyến đường bê tông xóm Trúc Mai và xóm Hiên Minh, đường tràn xóm Khuân Vạc, v.v...

Trong nhiệm kì 2005 – 2010, xã đã thành lập và thường xuyên kiện toàn Hội đồng Tư vấn thuế. Ban Tài chính xã tổ chức thực hiện thu, chi ngân sách đảm bảo đúng *Luật Ngân sách*; khai thác các nguồn thu, tiết kiệm chi đảm bảo ngân sách cho các hoạt động của Đảng, chính quyền và các ban, ngành, đoàn thể. Hằng năm, việc thu, chi ngân sách đều đạt và vượt kế hoạch; năm sau cao hơn năm trước: Năm 2005, thu ngân sách là 1.118.718.000 đồng; chi ngân sách là 845.712.612 đồng. Năm 2009, thu ngân sách đạt 4.725.244.000 đồng; chi ngân sách đạt 1.611.864.700 đồng⁽¹⁾.

Không chỉ tập trung lãnh đạo phát triển kinh tế, Đảng bộ rất quan tâm đến việc nâng cao chất lượng công tác văn hoá, giáo dục, y tế. Hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể dục thể thao hằng năm được duy trì thường xuyên. Vào dịp kỉ niệm các ngày lễ lớn trong năm, xã đều tổ chức các buổi giao lưu văn nghệ. Phong trào thể dục - thể thao đi dần vào nền nếp và hoạt động có chiều sâu. Hằng năm, xã tích cực tham gia một số môn

---

⁽¹⁾ Theo: *Báo cáo chính trị Kiểm điểm việc thực hiện nghị quyết nhiệm kì 2005 – 2010 và phương hướng, mục tiêu, nhiệm vụ nhiệm kì 2010 – 2015* trình Đại hội đại biểu Đảng bộ xã La Hiên nhiệm kì 2010 - 2015, tr 4

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

thể thao do huyện tổ chức. Từ năm 2009, xã thành lập 4 câu lạc bộ thể thao và được công nhận là xã tiên tiến về phong trào thể dục - thể thao. Toàn xã có 14/15 xóm xây dựng được Nhà Văn hoá; 4 xóm (Cây Bòng, Trúc Mai, Hiên Minh và Đồng Đình) được công nhận *Làng Văn hoá* cấp huyện. Hằng năm, 14/15 xóm duy trì được các hoạt động văn hoá, văn nghệ mừng Đảng, mừng xuân; 2 xóm (La Đồng và Đồng Dong) duy trì được hội làng.

Với đạo lí *Uống nước nhớ nguồn, Ăn quả nhớ người trồng cây*, phong trào *Đền ơn đáp nghĩa* thường xuyên được duy trì. Các cấp uỷ đảng và chính quyền luôn quan tâm chỉ đạo chăm lo đến đời sống của các hộ gia đình thuộc diện chính sách; giúp đỡ các gia đình thương binh, liệt sĩ và những người có công. Trong 5 năm (2005 – 2010), bằng nguồn kinh phí cấp trên hỗ trợ và nguồn quỹ vận động tại địa phương, xã đã xây dựng 41 *Nhà đại đoàn kết*, 5 *Nhà tình nghĩa*, 27 *Nhà Chương trình 167* và 30 *Nhà Chương trình 134* ⁽¹⁾. Cùng thời gian này, xã đã tiếp nhận và bàn giao 6 hài cốt liệt sĩ về an táng tại Nghĩa trang của huyện.

Công tác xoá đói giảm nghèo tiếp tục được đẩy mạnh. Thông qua Ngân hàng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn và Ngân hàng chính sách - xã hội, xã La Hiên đã tạo điều kiện cho các hộ nghèo được vay vốn để phát triển sản xuất, kinh doanh. Mặt khác, lãnh đạo xã khuyến khích tạo điều kiện phát triển

---

⁽¹⁾ Theo: *Báo cáo chính trị Kiểm điểm việc thực hiện nghị quyết nhiệm kỳ 2005 – 2010 và phương hướng, mục tiêu, nhiệm vụ nhiệm kỳ 2010 – 2015* trình Đại hội đại biểu Đảng bộ xã La Hiên nhiệm kỳ 2010 - 2015, tr 6

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

các ngành nghề, đa dạng hoá sản xuất... Nhờ có nhiều biện pháp tích cực, công tác xoá đói giảm nghèo trên địa bàn xã thu được kết quả rõ rệt. Năm 2005, toàn xã có 606 hộ nghèo theo chuẩn mới, chiếm 35,35% tổng số hộ; đến năm 2009, số hộ nghèo giảm xuống còn 109 hộ, chiếm 5,99% và 84 số hộ cận nghèo, chiếm 4,6% tổng số hộ ⁽¹⁾. Sang năm 2010, số hộ nghèo giảm xuống còn 4,1%.

Sự nghiệp giáo dục – đào tạo luôn luôn được các cấp uỷ đảng, chính quyền và đoàn thể quan tâm, nhất là về cơ sở vật chất trường học. Xã đã tham mưu với Uỷ ban Nhân dân huyện đầu tư xây dựng mới các Trường Trung học cơ sở Lịch Sơn, Tiểu học Trúc Mai, Trung học cơ sở Trúc Mai, Mầm non Trúc Mai, Trung học cơ sở La Hiên. Đến năm học 2009 – 2010, toàn xã có 9 trường học; trong đó có 3 trường Trung học cơ sở, 3 trường Tiểu học và 3 trường Mầm non. Cùng thời gian này, xã tập trung xây dựng 4/9 trường chuẩn quốc gia, gồm có: Trường Tiểu học La Hiên, Trường Tiểu học Lịch Sơn, Trường Tiểu học Trúc Mai và Trường Mầm non La Hiên.

Trong 5 năm (2005 – 2010), công tác phổ cập tiểu học đúng độ tuổi tiếp tục được giữ vững; phổ cập trung học cơ sở luôn đạt từ 89% trở lên. Hoạt động của Trung tâm học tập cộng đồng được duy trì. Xã mở được nhiều lớp tập huấn chuyển giao khoa học kỹ thuật về chăn nuôi, trồng trọt, đào tạo nghề, chăm sóc sức khoẻ cộng đồng. Công tác khuyến học, khuyến tài

---

⁽¹⁾ Theo: Báo cáo chính trị Kiểm điểm việc thực hiện nghị quyết nhiệm kỳ 2005 – 2010 và phương hướng, mục tiêu, nhiệm vụ nhiệm kỳ 2010 – 2015 trình Đại hội đại biểu Đảng bộ xã La Hiên nhiệm kỳ 2010 - 2015, tr 6

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

thường xuyên được đẩy mạnh, hoạt động có hiệu quả. Đến năm 2010, toàn xã đã lập được 19 chi hội khuyến học; trong đó có 9 chi hội nhà trường, 10 chi hội cơ sở xóm, với tổng số quỹ hoạt động trên 40 triệu đồng.

Được sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo của các cấp uỷ đảng và chính quyền, cơ sở y tế xã thường xuyên duy trì hoạt động, bảo đảm việc khám, chữa bệnh và chăm sóc sức khoẻ ban đầu cho nhân dân; thực hiện tốt các chương trình quốc gia về y tế, phòng chống dịch bệnh, tiêm chủng đầy đủ cho trẻ đạt kết quả 98%. Trong 5 năm (2005 – 2010), y tế xã đã khám, chữa bệnh 34.060 lượt người. Đội ngũ cán bộ y tế xã có 2 bác sĩ, 4 y sĩ, 1 dược sĩ trung cấp, 12 cán bộ y tế thôn bản và cộng tác viên dân số hoạt động có hiệu quả; hằng năm đều đạt và vượt chỉ tiêu kế hoạch trên giao. Công tác dân số - kế hoạch hoá gia đình và chăm sóc sức khoẻ bà mẹ, trẻ em được quan tâm đúng mức. Nhờ đó, tỉ lệ trẻ em suy dinh dưỡng mỗi năm giảm từ 0,8% đến 1,5%. Các chương trình truyền thông dân số - kế hoạch hoá gia đình hằng năm đều được triển khai đầy đủ theo kế hoạch đề ra, hạn chế tỉ lệ sinh con thứ 3 ở mức thấp nhất. Tỉ suất sinh thô giảm xuống 1,3%; tỉ lệ tăng dân số tự nhiên bình quân mỗi năm là 1,2%.

Với những thành tích trên, xã La Hiên được công nhận đạt chuẩn quốc gia về y tế năm 2006.

Quan tâm đến công tác an ninh, Đảng uỷ và Uỷ ban Nhân dân xã thường xuyên kiểm tra và kiện toàn lực lượng Công an xã, đảm bảo đủ số người, có đủ năng lực và sức khoẻ phục vụ lâu dài. Hằng năm, xã đều mở lớp tập huấn về chuyên môn

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

nghiệp vụ cho lực lượng Công an; đồng thời phát động phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc. Các tổ an ninh ở cơ sở xóm đều tích cực hoạt động và hoạt động có hiệu quả; ngăn chặn kịp thời các tai, tệ nạn xã hội; giám sát, quản lí chặt các loại đối tượng trên địa bàn xã. Trong 5 năm (2005 – 2010), xã đã xử lí vi phạm hành chính 72 vụ về lĩnh vực an ninh trật tự và lĩnh vực kiểm soát ma túy, thu nộp vào ngân sách 26.352.000 đồng. Ngoài ra, lực lượng Công an xã còn phối hợp chặt chẽ với Cụm an ninh khu vực Võ Nhai - Đồng Hỷ triệt phá 6 tụ điểm bán lẻ các chất ma túy và truy đuổi các điểm cờ bạc ở vùng giáp ranh. Nhờ đó, tình hình an ninh chính trị và trật tự, an toàn xã hội trên địa bàn xã được giữ vững.

Công tác quân sự địa phương thường xuyên được cấp uỷ Đảng và chính quyền quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo. Trong nhiệm kì 2005 – 2010, Đảng uỷ đã triển khai thực hiện tốt *Pháp lệnh Dân quân tự vệ*, Nghị định 119/2004/NĐ-CP, Chỉ thị 36/2005/CT-TTg của Chính phủ và các bản hướng dẫn của cấp trên về xây dựng cơ sở vững mạnh toàn diện. Lực lượng dân quân được biên chế hằng năm đạt tỉ lệ 1,2% dân số và thường xuyên xây dựng kế hoạch phòng thủ, kế hoạch diễn tập chiến đấu trị an, đảm bảo sẵn sàng chiến đấu khi có tình huống xảy ra.

Nguồn ngân sách cho quốc phòng – quân sự địa phương trong các năm được đảm bảo để phục vụ công tác huấn luyện dân quân, công tác tuyển quân, tuyển sinh, diễn tập chiến đấu trị an, phòng chống thiên tai, đào tạo bồi dưỡng cán bộ và bồi dưỡng kiến thức quốc phòng - an ninh cho đối tượng 4, đối tượng 5, chi trả chế độ cho dân quân theo *Pháp lệnh Dân quân tự vệ*. Hằng năm, lực lượng dân quân, tự vệ đều tham gia huấn

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

luyện; kết quả đạt từ loại khá trở lên. Lực lượng dân quân, tự vệ và Công an xã đã triển khai thực hiện tốt *Quy chế phối hợp 107* trong việc giữ gìn an ninh chính trị, trật tự, an toàn xã hội; thực hiện tốt công tác quản lý vũ khí trang bị, công tác chính sách và công tác hậu phương quân đội.

Có thể nói, sau 5 năm, đến năm 2010, dưới sự lãnh đạo của Đảng bộ, tình hình kinh tế - xã hội trên địa bàn xã tiếp tục chuyển biến tích cực. Với sự nỗ lực của cán bộ, đảng viên và quần chúng, hầu hết các chỉ tiêu do Đại hội Đảng bộ xã nhiệm kỳ 2005 - 2010 đề ra đều hoàn thành.

Nhằm đánh giá thành tích, ưu điểm và những mặt hạn chế, yếu kém trong công tác lãnh đạo thực hiện mục tiêu kinh tế - xã hội nhiệm kỳ 2005 - 2010, được sự đồng ý của Ban Thường vụ Huyện ủy Võ Nhai, từ ngày 20 đến ngày 21/5/2010, Đảng ủy xã La Hiên tổ chức Đại hội đại biểu Đảng bộ xã nhiệm kỳ 2010 – 2015, với chủ đề: *Nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của toàn Đảng bộ, phát huy mọi nguồn lực, đẩy mạnh chuyển dịch cơ cấu kinh tế theo hướng công nghiệp hoá, hiện đại hoá nông nghiệp nông thôn, xây dựng xã La Hiên ngày càng phát triển*. Trên cơ sở phân tích đánh giá tình hình thực hiện Nghị quyết Đại hội nhiệm kỳ 2005 – 2010, Đại hội thông qua phương hướng, nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội trong nhiệm kỳ 2010 – 2015.

Đại hội bầu Ban Chấp hành Đảng bộ xã nhiệm kỳ 2010 – 2015, gồm 17 đồng chí: Hoàng Ngọc Ánh, Đồng Xuân Bộ, Tầm Văn Cừ, Vũ Thị Chín, Lương Văn Chung, Nguyễn Công Chuyên, Trần Thị Hồng, Hoàng Trung Hiếu, Hứa Thị Thu

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Huyền, Vy Thị Bích Liên, Phan Minh Luận, Trần Đức Tú, Hạc Thị Tính, Đàm Đại Thắng, Trịnh Quyết Thắng, Hoàng Văn Quý và Vy văn Út. Ban Thường vụ Đảng uỷ gồm 5 đồng chí: Hoàng Ngọc Ánh, Vũ Thị Chín, Vy Thị Bích Liên, Phan Minh Luận và Trịnh Quyết Thắng. Đồng chí Vũ Thị Chín được bầu làm Bí thư Đảng uỷ; các đồng chí Vy Thị Bích Liên, Phan Minh Luận được bầu làm Phó Bí thư Đảng uỷ.

V. Lãnh đạo thực hiện đường lối công nghiệp hóa – hiện đại hóa nông nghiệp, nông thôn trong những năm đầu triển khai Nghị quyết Đại hội Đảng bộ xã nhiệm kì 2010 – 2015 (2010- 2012).

Ngay sau Đại hội, nhận thức rõ công tác xây dựng Đảng là then chốt, Ban Chấp hành Đảng bộ xã nhiệm kì 2010 – 2015 đã xây dựng nghị quyết phân công nhiệm vụ cấp uỷ; xây dựng chương trình hành động toàn khoá; xây dựng quy chế hoạt động của Ban Chấp hành và Ban Thường vụ Đảng uỷ. Đảng uỷ đã thông qua nghị quyết các chuyên đề về quy hoạch khu dân cư, về chuyển đổi mục đích sử dụng đất nông nghiệp trên địa bàn xã.

Công tác giáo dục chính trị tư tưởng cho cán bộ, đảng viên và quần chúng được Đảng bộ coi trọng. Trong năm 2010, Đảng uỷ ra quyết định thành lập Ban Chỉ đạo thực hiện Nghị quyết Hội nghị lần thứ 7 Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khoá X) *Về nông nghiệp, nông dân và nông thôn*; đồng thời xây dựng chương trình hành động thực hiện Nghị quyết Trung ương 7. Cũng trong năm này, toàn Đảng bộ đã triển khai thực hiện cuộc vận động *Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí*

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Minh với chủ đề Tư tưởng tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh về xây dựng Đảng ta thật sự trong sạch, vững mạnh “là đạo đức, là văn minh”.

Công tác kiểm tra Đảng được duy trì có nền nếp. Ủy ban Kiểm tra Đảng ủy đã xây dựng kế hoạch kiểm tra, giám sát toàn khóa và kế hoạch kiểm tra, giám sát từng năm; đồng thời phân công nhiệm vụ cho từng thành viên Ủy ban Kiểm tra phụ trách các chi bộ. Trong 6 tháng cuối năm 2010, Ủy ban Kiểm tra Đảng ủy tiến hành kiểm tra 2 chi bộ; các chi bộ không thuộc diện kiểm tra đã tự kiểm tra và xây dựng báo cáo gửi về Ủy ban Kiểm tra Đảng ủy. Nhìn chung, các chi bộ đều thực hiện tốt kế hoạch kiểm tra của Đảng ủy.

Cùng với công tác xây dựng Đảng, Đảng bộ rất quan tâm đến việc củng cố, kiện toàn bộ máy chính quyền. Nhờ đó, vai trò, chức năng kiểm tra, giám sát của Hội đồng Nhân dân xã và năng lực tổ chức, điều hành công tác của Ủy ban Nhân dân xã không ngừng được phát huy. Các chương trình, dự án được triển khai có hiệu quả. Các đoàn thể quần chúng hoạt động đều tay, được đánh giá vào loại vững mạnh, trong đó Đoàn Thanh niên, Hội Liên hiệp Phụ nữ, Hội Nông dân là những đoàn thể vững mạnh tiêu biểu.

Có thể nói, trong năm 2010, việc thực hiện các nhiệm vụ kinh tế - xã hội có nhiều kết quả. Đảng ủy, Ủy ban Nhân dân xã lãnh đạo, chỉ đạo triển khai thực hiện các chương trình, dự án đúng kế hoạch, có hiệu quả. Các hoạt động văn hoá – xã hội được thực hiện tốt... Quốc phòng an ninh tiếp tục được củng cố vững chắc; tình hình an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội trên địa bàn được giữ vững.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Bên cạnh những thành tích và ưu điểm, công tác lãnh đạo của Đảng bộ vẫn còn nhiều hạn chế. Đó là, một bộ phận chuyên môn tham mưu để giải quyết nhiệm vụ ở một số lĩnh vực chưa tích cực, chủ động, kết quả chưa cao. Tình hình an ninh nông thôn ở một số cơ sở chưa bảo đảm; tệ nạn xã hội về ma túy, trộm cắp vẫn diễn biến phức tạp. Công tác quy hoạch cấp đất khu dân cư vẫn chưa được thực hiện. Tình trạng vi phạm *Luật Đất đai* còn nhiều...

Nhằm khắc phục những hạn chế, thiếu sót trên, ngày 10/1/2011, Ban Chấp hành Đảng bộ xã La Hiên ban hành Nghị quyết số 17-NQ/ĐU *Về mục tiêu, nhiệm vụ công tác năm 2011*. Nghị quyết nêu rõ trong năm 2011, Đảng bộ tập trung lãnh đạo thực hiện các mục tiêu chủ yếu sau đây:

Phát triển văn hoá – xã hội gắn với phát triển kinh tế, thực hiện có hiệu quả các chương trình, dự án; giải quyết việc làm, xoá đói giảm nghèo; phòng, chống các tệ nạn xã hội; phòng, chống tham nhũng; duy trì và thực hiện tốt chương trình giáo dục, y tế, dân số; đẩy mạnh công tác văn hoá, thông tin, thể dục thể thao...

Tăng cường công tác quản lý đất đai, tài nguyên khoáng sản trên địa bàn; đẩy mạnh việc chuyển đổi mục đích sử dụng đất nông nghiệp từ đất trồng lúa sang trồng các loại cây có giá trị kinh tế cao.

Rà soát các chương trình, dự án; khai thác các nguồn vốn đầu tư xây dựng các công trình xây dựng cơ bản trên địa bàn xã.

Tăng cường công tác xây dựng chính đồn Đảng, xây dựng hệ thống chính trị trong sạch vững mạnh; tiếp tục thực hiện tốt

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

cuộc vận động *Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh*; thực hiện có hiệu quả Nghị quyết Trung ương 7 khoá X *Về nông nghiệp, nông dân, nông thôn...*

Để thực hiện thắng lợi các mục tiêu trên, vấn đề căn bản là phải nâng cao vai trò lãnh đạo và sức chiến đấu của các tổ chức đảng; củng cố vững chắc bộ máy chính quyền và các đoàn thể quần chúng. Nhận thức rõ điều đó, trong những năm đầu nhiệm kì 2011 – 2015, Đảng uỷ rất coi trọng công tác xây dựng Đảng.

Trong 2 năm 2011 - 2012, Đảng bộ tiếp tục chỉ đạo thực hiện cuộc vận động *Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh*; triển khai học tập Nghị quyết Đại hội Đảng các cấp cho toàn thể cán bộ, đảng viên. Đặc biệt, trong năm 2012, Ban Thường vụ Đảng uỷ đã thực hiện xong việc kiểm điểm theo tinh thần Nghị quyết Trung ương 4 (khoá XI). Đảng bộ xã La Hiên là Đảng bộ đầu tiên trong Đảng bộ huyện Võ Nhai thực hiện việc kiểm điểm một cách nghiêm túc, thẳng thắn, trung thực, khách quan, cầu thị sửa chữa khuyết điểm. Kết quả bỏ phiếu đánh giá chất lượng kiểm điểm của tập thể Ban Thường vụ và cá nhân các Uỷ viên Ban Thường vụ Đảng uỷ đều đạt yêu cầu. Công tác quản lí đảng viên và tổ chức đảng được thực hiện tốt. Nhờ đó, chất lượng tổ chức cơ sở đảng và đảng viên trong Đảng bộ được nâng lên. Đến cuối năm 2012, trong số 26/26 chi bộ được đánh giá chất lượng, có 15 chi bộ (57,7%) đạt trong sạch vững mạnh (có 3 chi bộ trong sạch vững mạnh tiêu biểu), 11 chi bộ (42,3%) hoàn thành tốt nhiệm vụ; trong số 291/344 đảng viên được đánh giá chất lượng (53 đảng viên được miễn đánh giá), có 24 đảng viên (8,2%) đủ tư cách hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ, 231 đảng viên (79,3%) đủ

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

tư cách hoàn thành tốt nhiệm vụ, 34 đảng viên (11,68%) đủ tư cách hoàn thành nhiệm vụ, 2 đảng viên (0,68%) vi phạm tư cách hoặc không hoàn thành nhiệm vụ ⁽¹⁾.

Công tác quy hoạch cán bộ giai đoạn 2015 - 2020 được tiến hành theo đúng kế hoạch. Công tác đào tạo bồi dưỡng, nâng cao trình độ lý luận chính trị cho cán bộ được các cấp ủy đảng chú trọng. Riêng năm 2012, Đảng bộ cử 6 cán bộ đi học lớp Trung cấp lý luận chính trị; giới thiệu 32 quần chúng ưu tú đi bồi dưỡng đối tượng phát triển Đảng ⁽²⁾.

Cùng với việc củng cố các tổ chức đảng, công tác phát triển Đảng được đẩy mạnh. Trong hai năm (2011 - 2012), Đảng bộ đã kết nạp 32 đảng viên mới; chuyển Đảng chính thức cho 22 đồng chí; kịp thời tổ chức trao *Huy hiệu Đảng* 30 năm, 40 năm, 50 năm cho 26 đồng chí trong không khí trang trọng. Công tác kiểm tra Đảng được tiến hành thường xuyên; kịp thời chấn chỉnh những biểu hiện sai trái. Nhờ đó, vai trò lãnh đạo của tổ chức đảng được nâng cao.

Bộ máy chính quyền xã tiếp tục được củng cố, không ngừng phát huy vai trò quản lý và điều hành mọi mặt công tác. Hội đồng Nhân dân xã tích cực kiểm tra, giám sát, đôn đốc việc triển khai thực hiện nghị quyết các nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội. Vai trò của Hội đồng Nhân dân xã ngày càng thể hiện rõ trong việc đề ra các chủ trương, giải pháp cụ thể sát với tình hình thực tế ở địa phương. Công tác giám sát của

---

⁽¹⁾ Đảng ủy La Hiên: *Báo cáo đánh giá chất lượng đảng viên năm 2012*, ngày 13/12/2012, Biểu mẫu số 7A và Biểu mẫu số 7B-TCTW

⁽²⁾ Đảng ủy xã La Hiên: *Báo cáo Kết quả thực hiện nhiệm vụ năm 2012*. Số 34-BC/ĐU, ngày 13/12/2012, tr. 7

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Thường trực Hội đồng Nhân dân và các đại biểu Hội đồng Nhân dân được thực hiện đúng quy định.

Ủy ban Nhân dân xã điều hành các hoạt động từ xã đến cơ sở đảm bảo đúng luật, có hiệu lực và hiệu quả. Các chương trình, dự án được triển khai kịp thời; thường xuyên kiểm tra, chỉ đạo thực hiện đúng tiến độ và đảm bảo chất lượng. Năm 2012, Ủy ban Nhân dân xã tiếp tục chỉ đạo thực hiện tốt Nghị quyết số 11/NQ-CP ngày 24/2/2011 của Chính phủ về giải pháp chủ yếu tập trung kiểm chế lạm phát, ổn định kinh tế vĩ mô, đảm bảo an sinh xã hội; đồng thời tiếp tục đẩy mạnh cải cách hành chính, đấu tranh chống tham nhũng, lãng phí.

Đề tạo điều kiện thuận lợi cho công tác quản lý và điều hành các mặt công tác, từ tháng 11/2012, theo đề nghị của Ủy ban Nhân dân xã, xóm Cây Thị được tách thành hai xóm: Xóm Cây Thị và xóm Khuôn Ngục. Từ thời điểm này trở đi, xã La Hiên có 16 xóm.

Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị, xã hội thường xuyên làm tốt công tác tuyên truyền, vận động hội viên và các tầng lớp nhân dân tham gia phát triển kinh tế - xã hội, xây dựng chính quyền, nâng cao chất lượng cuộc vận động *Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hoá ở khu dân cư*. Mặt trận và các đoàn thể vận động quần chúng nhân dân ủng hộ xây dựng các loại quỹ nhân đạo, tình nghĩa theo quy định; vận động nhân dân nâng cao chất lượng, hiệu quả thực hiện Quy chế dân chủ ở cơ sở giai đoạn 2011 – 2015. Các tổ chức hội và các đoàn thể phối hợp với các cơ quan, các ngành tích cực hỗ trợ vốn cho đoàn viên, hội viên giúp nhau làm kinh tế, áp dụng khoa học kỹ thuật vào sản xuất, giảm tỉ lệ hộ nghèo...

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Việc nâng cao năng lực lãnh đạo của Đảng bộ, khả năng điều hành của bộ máy chính quyền cùng với sự lớn mạnh của các đoàn thể quần chúng là những nhân tố cơ bản đảm bảo thực hiện thắng lợi các mục tiêu kinh tế - xã hội.

Sản xuất nông nghiệp trong những năm 2011 – 2012 tiếp tục phát triển. Tổng sản lượng lương thực có hạt năm 2011 đạt 4.926 tấn, vượt 13,8% kế hoạch huyện giao ⁽¹⁾. Năm 2012, sản xuất vụ xuân ổn định; xã chủ động tích cực đưa giống mới, ứng dụng khoa học kĩ thuật trong gieo trồng và chăm sóc, nên kết quả đạt khá. Các hoạt động đầu tư cho sản xuất, như cung ứng giống lúa, ngô, vật tư phục vụ nông nghiệp về cơ bản đáp ứng đầy đủ và kịp thời. Lãnh đạo xã tổ chức các lớp tập huấn chuyển giao kĩ thuật trồng trọt, mô hình thâm canh lúa ở xóm La Đồng; đồng thời xây dựng mô hình giống lúa lai, ngô lai mới ở các xóm Trúc Mai, Đồng Đình... Tổng sản lượng lương thực có hạt năm 2012 đạt 4.398 tấn, vượt chỉ tiêu kế hoạch huyện giao 7%. Chương trình cây lâm nghiệp cũng được triển khai kịp thời. Trong năm 2011, xã đã cấp 100 ha, đạt 200% kế hoạch huyện giao; đồng thời triển khai *Chương trình trồng rừng 661* được 50,8 ha, đạt 73% kế hoạch huyện giao ⁽²⁾.

Cùng với trồng trọt, Đảng uỷ, Uỷ ban Nhân dân xã quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo tạo điều kiện cho nhân dân chăn nuôi tập trung theo hướng công nghiệp và an toàn sinh học. Cán bộ thú y xã chủ động phòng và trị bệnh cho gia súc, gia cầm. Đầu năm

---

⁽¹⁾ Đảng uỷ xã La Hiên: *Báo cáo Kết quả tình hình thực hiện nhiệm vụ kinh tế - xã hội năm 2011*. Số 18-BC/ĐU, ngày 14/12/2011, tr. 1

⁽²⁾ Đảng uỷ xã La Hiên: *Báo cáo Kết quả tình hình thực hiện nhiệm vụ kinh tế - xã hội năm 2011*. Số 18-BC/ĐU, ngày 14/12/2011, tr. 1

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

2012, dịch bệnh xảy ra ảnh hưởng đến việc chăn nuôi trên địa bàn; xã đã kịp thời ngăn chặn, không để dịch bệnh lây lan. Tính đến ngày 30/11/2012, tổng đàn trâu trên địa bàn xã có 515 con, đạt 105% kế hoạch huyện giao và 103% chỉ tiêu do Hội đồng nhân dân xã đề ra; tổng đàn bò có 75 con, đạt 300% kế hoạch huyện giao và 75% kế hoạch Hội đồng Nhân dân xã; tổng đàn lợn có 4.250 con, đạt 170% kế hoạch huyện giao và 142% kế hoạch Hội đồng Nhân dân xã ⁽¹⁾.

Ngành sản xuất Tiểu thủ công nghiệp tiếp tục tập trung sản xuất các mặt hàng vật liệu xây dựng. Trong năm 2011, ngành này sản xuất được 2,5 triệu viên gạch các loại, đạt 250% kế hoạch huyện giao; khai thác 22.000 m³ đá, cát, sỏi, đạt 110% kế hoạch huyện giao ⁽²⁾.

Các hoạt động thương mại, tín dụng, thu – chi ngân sách được chỉ đạo chặt chẽ. Các dịch vụ vật tư nông nghiệp, hàng tiêu dùng đáp ứng được nhu cầu sản xuất và tiêu dùng của nhân dân. Nhìn chung, giá cả thị trường các mặt hàng tương đối ổn định, hàng hoá phong phú, đa dạng về chủng loại, mẫu mã, nguồn gốc rõ ràng, đảm bảo vệ sinh an toàn thực phẩm. Công tác kiểm tra, kiểm soát, quản lý thị trường được duy trì thường xuyên.

Thực hiện nghị quyết của Ban Thường vụ Huyện uỷ Võ Nhαι về việc đẩy mạnh tiến độ xây dựng nông thôn mới theo tinh thần Nghị quyết Hội nghị lần thứ 7 (5/8/2008) Ban Chấp

---

⁽¹⁾ Đảng uỷ xã La Hiên: Báo cáo Kết quả thực hiện nhiệm vụ năm 2012. Số 34-BC/ĐU, ngày 13/12/2012, tr. 2, 3

⁽²⁾ Đảng uỷ xã La Hiên: Báo cáo Kết quả tình hình thực hiện nhiệm vụ kinh tế - xã hội năm 2011... Tlđd, tr. 2

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

hành Trung ương Đảng (khoá X); đồng thời căn cứ vào Quyết định số 1282 ngày 25/5/2011 của Ủy ban Nhân dân tỉnh Thái Nguyên *Về việc phê chuẩn chương trình xây dựng nông thôn mới tỉnh Thái Nguyên giai đoạn 2011 - 2015, định hướng đến năm 2020*, ngày 26/9/2011, Ban Chấp hành Đảng bộ xã La Hiên ban hành Nghị quyết số 27 *Về việc lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức triển khai thực hiện xây dựng nông thôn mới, giai đoạn 2011 - 2015*. Đảng uỷ thành lập Ban Chỉ đạo thực hiện Nghị quyết Trung ương 7 khoá X Ủy ban Nhân dân xã thành lập Ban Quản lý xây dựng nông thôn mới, tổ chức rà soát hiện trạng xã đạt 5/19 tiêu chí. Trên cơ sở đó, Đảng uỷ, Ủy ban Nhân dân xã tập trung lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức tập huấn cho cán bộ xã và cơ sở xóm về công tác xây dựng nông thôn mới; đồng thời tuyên truyền rộng rãi trong cán bộ và nhân dân các dân tộc trên địa bàn xã. Đến năm 2012, xã La Hiên đã hoàn thành Đồ án Quy hoạch xây dựng nông thôn mới; tổ chức rà soát đánh giá các tiêu chí; xây dựng kế hoạch, phân kì thực hiện lộ trình tiêu chí hằng năm. Cuối năm 2012, Đảng bộ xã đã lãnh đạo đạt 9 tiêu chí trên tổng số 19 tiêu chí. Bộ mặt nông thôn xã La Hiên có nhiều đổi thay rất căn bản. Đến năm 2012, mạng lưới điện đã được phủ kín toàn xã; người nông dân La Hiên không chỉ biết sử dụng máy cày, chằm dứt cánh “*con trâu đi trước, cái cày theo sau*”, mà còn biết điều khiển máy tuốt lúa liên hoàn; trên 90% số hộ được sử dụng nguồn nước sạch; 95% gia đình có xe máy...

Hoạt động văn hoá thông tin tiếp tục được đẩy mạnh. Phối hợp với các ban, ngành, đoàn thể, ngành Văn hoá - Thông tin xã tích cực tuyên truyền chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; tuyên truyền cuộc bầu cử đại

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

biểu Hội đồng nhân dân các cấp nhiệm kỳ 2011 - 2016. Cuộc vận động *Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hoá ở khu dân cư* được mở rộng và đạt nhiều kết quả. Trong năm 2011, toàn xã có 1.346/1.944 hộ (69,2%) được công nhận *Gia đình văn hoá*, đạt 99,7% kế hoạch huyện giao; 5 khu dân cư được công nhận *Khu dân cư văn hoá* 4 năm liên tục; 2 khu dân cư được công nhận *Khu dân cư văn hoá* năm 2011.

Ngành Giáo dục được các cấp uỷ Đảng và chính quyền thường xuyên quan tâm xây dựng trường sở. Chương trình kiên cố hoá trường, lớp, nhà công vụ giáo viên được triển khai tích cực. Đến năm 2012, toàn xã có 4/9 trường đạt chuẩn quốc gia. Đội ngũ giáo viên các trường phổ thông tích cực tham dự các lớp bồi dưỡng chuyên môn do Phòng Giáo dục huyện tổ chức. Nhờ đó, chất lượng dạy và học trong các nhà trường vẫn được giữ vững. Trong năm học 2010 - 2011, học sinh tốt nghiệp Trung học cơ sở đạt 100%; tỉ lệ học sinh lên lớp đạt 95%; bậc Tiểu học đạt 98% ⁽¹⁾.

Công tác chăm sóc sức khoẻ cho nhân dân và việc kiểm tra an toàn vệ sinh thực phẩm trên địa bàn xã được duy trì thường xuyên. Trạm xá xã làm tốt công tác khám sức khoẻ định kỳ cho học sinh, khám và cấp thuốc cho các đối tượng chính sách. Trong năm 2011, Trạm xá xã khám và chữa bệnh cho 5.451 lượt người; đồng thời phối hợp với các ban, ngành tích cực tuyên truyền công tác kế hoạch hoá gia đình, góp phần ổn định dân số trên địa bàn.

⁽¹⁾ Đảng uỷ xã La Hiên: *Báo cáo Kết quả tình hình thực hiện nhiệm vụ kinh tế - xã hội năm 2011...* Tlđd, tr. 4

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng uỷ và Uỷ ban Nhân dân xã, mọi chế độ, chính sách đối với cán bộ, công chức, cán bộ hưu trí và các đối tượng hưởng chính sách được thực hiện đầy đủ và kịp thời. Riêng trong năm 2011, xã đã xét trợ cấp cho 28 đối tượng và 46 người già cao tuổi; cấp 156 *Thẻ Bảo hiểm y tế* cho trẻ dưới 6 tuổi, 390 *Thẻ Bảo hiểm y tế* cho hộ nghèo là dân tộc Kinh, 4.200 *Thẻ Bảo hiểm y tế* cho các hộ dân tộc ít người, 521 *Giấy chứng nhận hộ nghèo*; đồng thời liên hệ với Ngân hàng chính sách xã hội huyện Võ Nhai phân bổ chỉ tiêu vay vốn cho xã với số tiền 15.889.040.000 đồng⁽¹⁾. Phối hợp với các trung tâm dạy nghề của tỉnh, của huyện, hằng năm, xã đều tổ chức các lớp học nghề cho người lao động chưa có việc làm. Riêng năm 2012, xã mở lớp học nghề cho 115 lao động, giải quyết việc làm cho 22 lao động. Công tác xoá đói giảm nghèo được đẩy mạnh. Tỷ lệ hộ nghèo từ 15,5% trong năm 2011, đã giảm xuống còn 9,2% trong năm 2012⁽²⁾.

Công tác an ninh – quân sự địa phương được chỉ đạo chặt chẽ. Tình hình an ninh chính trị, trật tự, an toàn xã hội trên địa bàn xã được ổn định và giữ vững. Phong trào *Toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc* được đẩy mạnh, góp phần tích cực trong việc giữ gìn an ninh trật tự, an toàn xã hội trên địa bàn xã. Nhờ đó, trên địa bàn xã không xảy ra tình trạng tập trung đông người khiếu kiện. Lực lượng Công an thường xuyên bám địa bàn, nắm chắc tình hình; tích cực phối hợp với các ban, ngành, đoàn thể tăng cường đấu tranh chống các tệ nạn xã hội. Ban Chỉ huy

⁽¹⁾ Đảng uỷ xã La Hiên: *Báo cáo Kết quả tình hình thực hiện nhiệm vụ kinh tế - xã hội năm 2011...* Tlđd, tr. 4

⁽²⁾ Đảng uỷ xã La Hiên: *Báo cáo Kết quả thực hiện nhiệm vụ năm 2012...* Tlđd, tr. 5

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Xã đội thực hiện nghiêm túc chế độ trực chỉ huy, trực sẵn sàng chiến đấu. Lực lượng dân quân thường xuyên tham gia huấn luyện, đảm bảo đủ quân số, an toàn và kết quả đạt loại giỏi.

Bên cạnh những thành tích và ưu điểm, công tác lãnh đạo của Đảng bộ vẫn còn có nhiều hạn chế. Đó là việc chuyển dịch cơ cấu kinh tế, giá trị sản xuất công nghiệp - tiểu thủ công nghiệp chưa cao; đời sống của một số hộ dân còn gặp nhiều khó khăn, thiếu thốn. Tiến độ xây dựng các công trình cơ bản còn chậm. Kết quả thu ngân sách còn thấp. Tình trạng vi phạm *Luật Đất đai*, *Luật Khoáng sản*, tai nạn giao thông chưa được khắc phục. Tình hình trộm cắp tài sản và nạn cờ bạc vẫn còn xảy ra. Việc hoàn thiện các hồ sơ xử lý vi phạm của đảng viên còn chậm...

Nguyên nhân dẫn đến những hạn chế trên là do nhiều yếu tố chủ quan và khách quan. Việc chỉ đạo triển khai một số chương trình, dự án chưa quyết liệt. Trình độ, năng lực và tinh thần trách nhiệm của một bộ phận cán bộ, công chức còn hạn chế. Trình độ dân trí không đồng đều; điều kiện cơ sở vật chất còn nghèo nàn, ảnh hưởng đến đầu tư sản xuất kinh doanh trên địa bàn. Giá cả một số mặt hàng tăng, ảnh hưởng không tốt đến sản xuất và đời sống của nhân dân.

Tóm lại, từ năm 1986, dưới ánh sáng Nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ VI, cùng với cả nước, Đảng bộ và nhân dân các dân tộc xã La Hiên bước vào thời kì đổi mới. Trên cơ sở vận dụng các nghị quyết của Trung ương, của Tỉnh uỷ và Huyện uỷ vào hoàn cảnh cụ thể trong từng thời kì, Đảng bộ xã La Hiên đã đề ra những chủ trương và biện pháp đúng đắn, đưa

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

mọi mặt công tác phát triển đi lên. Dù còn nhiều mặt hạn chế, nhưng trải qua một chặng đường dài hơn một phần tư thế kỷ (1986 – 2012), bộ mặt kinh tế - xã hội xã La Hiên đã có nhiều chuyển biến rất sâu sắc. Đời sống vật chất và văn hoá tinh thần của nhân dân các dân tộc trong xã được nâng lên rõ rệt. Đảng bộ xã La Hiên không ngừng lớn mạnh trên cả 3 mặt và có thêm nhiều kinh nghiệm lãnh đạo sự nghiệp xây dựng, phát triển kinh tế - xã hội theo hướng công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong những năm tiếp theo.

KẾT LUẬN

Kể từ khi cơ sở Đảng đầu tiên ra đời (năm 1946) đến năm 2012, Đảng bộ xã La Hiên đã trải qua 66 năm. Trên chặng đường hơn nửa thế kỉ, Đảng bộ xã La Hiên đã từng trải qua bao gian nan, thử thách, lãnh đạo quân và dân các dân tộc trong xã thực hiện thắng lợi nhiệm vụ chính trị.

Ngay từ khi mới ra đời, dù chỉ có vài đảng viên, Chi bộ Đảng xã La Hiên đã phải bước vào cuộc chiến đấu chống thực dân Pháp khi chúng mở cuộc tấn công quân sự quy mô lớn vào căn cứ địa Việt Bắc trong Thu – Đông 1947. Lần đầu tiên gặp phải một kẻ thù có đội quân tinh nhuệ, được trang bị các loại vũ khí hiện đại, một số cán bộ, đảng viên trong xã không tránh khỏi hoang mang, dao động, dẫn đến tình trạng loạc choạc trong việc lãnh đạo tổ chức lực lượng chiến đấu. Tuy nhiên, trải qua lò lửa chiến tranh cách mạng, đội ngũ cán bộ, đảng viên được sàng lọc và trưởng thành một bước.

Từ sau ngày hoà bình lập lại trên miền Bắc (1954) đến năm 1965, Chi bộ Đảng xã La Hiên lãnh đạo nhân dân thực hiện nhiệm vụ khôi phục, cải tạo và phát triển kinh tế, văn hoá; bước đầu xây dựng cơ sở vật chất và kĩ thuật của chủ nghĩa xã hội.

Trong thời kì cả nước trực tiếp kháng chiến chống Mỹ (1965 – 1975), đầu năm 1966, Chi bộ xã La Hiên phát triển thành Đảng bộ, lãnh đạo quân và dân trong xã vừa xây dựng, phát

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

triển kinh tế - xã hội, vừa trực tiếp tiếp chiến đấu và phục vụ chiến đấu chống chiến tranh phá hoại bằng không quân của đế quốc Mỹ; đồng thời tích cực chi viện chiến trường miền Nam, góp phần vào Đại thắng mùa Xuân 1975, thống nhất đất nước.

Từ năm 1975 đến năm 1985, cùng với cả nước, Đảng bộ lãnh đạo nhân dân các dân tộc trong xã vượt qua nhiều khó khăn, trở ngại, thực hiện thắng lợi nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội, qua hai Kế hoạch Nhà nước 5 năm (1976 – 1980 và 1981 – 1985).

Từ năm 1986 trở đi, quán triệt và vận dụng sáng tạo các Nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ VI, VII, VIII..., Đảng bộ lãnh đạo nhân dân trong xã thực hiện công cuộc đổi mới. Bộ mặt kinh tế - xã hội trên địa bàn xã từng bước thay đổi; đời sống nhân dân các dân tộc ngày càng được cải thiện.

Từ trong thực tiễn chiến đấu và xây dựng, Đảng bộ xã La Hiên từng bước trưởng thành cả về số lượng và chất lượng. Từ chỗ chỉ là một chi bộ, với vài đảng viên (năm 1946), đến đầu năm 1967 đã trở thành đảng bộ, gồm 3 chi bộ với 46 đảng viên. Từ thời điểm này, sau 45 năm, đến cuối năm 2012, Đảng bộ xã La Hiên đã có 26 chi bộ, với 340 đảng viên ⁽¹⁾, trở thành một đảng bộ xã lớn nhất trong Đảng bộ huyện Võ Nhai.

Trải qua 66 năm xây dựng và trưởng thành, với những bước thăng trầm, Đảng bộ xã La Hiên đã rút được nhiều bài học kinh nghiệm quý báu.

⁽¹⁾ Theo: Báo cáo chính trị kiểm điểm việc thực hiện Nghị quyết nhiệm kỳ 2005 – 2010 và phương hướng, mục tiêu nhiệm vụ nhiệm kỳ 2010 – 2015 trình Đại hội đại biểu Đảng bộ xã La Hiên nhiệm kỳ 2010 - 2015, ngày 14/5/2010, tr. 2.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Thứ nhất, dựa trên nguyên tắc tập trung dân chủ, phải thường xuyên quan tâm xây dựng, củng cố khối đoàn kết thống nhất trong nội bộ Đảng, đặt cơ sở vững chắc cho việc mở rộng khối đoàn kết nhân dân các dân tộc.

Đoàn kết là một truyền thống cực kì quý báu của dân tộc Việt Nam. Từ trong lịch sử đấu tranh dựng nước và giữ nước, thường xuyên phải đương đầu với giặc ngoại xâm và thiên tai hạn hán, bão lụt, ông cha ta đã rút ra một kết luận: *Chia rẽ thì chết, đoàn kết thì sống!* Cùng ý nghĩa ấy, Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định: *Đoàn kết, đoàn kết, đại đoàn kết – Thành công, thành công, đại thành công!* Trước khi vĩnh biệt toàn Đảng, toàn dân, trong *Di chúc*, Người còn căn dặn: *Các đồng chí từ Trung ương đến các chi bộ cần phải giữ gìn sự đoàn kết nhất trí của Đảng như giữ gìn con ngươi của mắt mình.*

Hiểu rõ sức mạnh của khối đoàn kết và thấm nhuần lời dạy của Chủ tịch Hồ Chí Minh, nhìn chung trong tất cả các thời kì, Đảng bộ xã La Hiên luôn chăm lo vấn đề xây dựng và củng cố khối đoàn kết thống nhất nội bộ các tổ chức Đảng, trước hết là đoàn kết nội bộ cấp uỷ, coi đó là nhiệm vụ hàng đầu của công tác xây dựng Đảng. Các tổ chức cơ sở đảng trong Đảng bộ, nhất là những khoá gần đây, thường xuyên duy trì chế độ sinh hoạt Đảng, đảm bảo 3 tính: Lãnh đạo, chiến đấu và giáo dục. Các cấp uỷ từ xã xuống các thôn xóm đều chú trọng vấn đề đấu tranh tự phê bình và phê bình; giữ vững nguyên tắc tập trung dân chủ trong sinh hoạt Đảng. Vì vậy, những biểu hiện sai trái, lệch lạc được kịp thời phê phán, khắc phục.

Kinh nghiệm thực tế cho thấy, khi nào nội bộ đoàn kết thống nhất, nguyên tắc tập trung dân chủ được đảm bảo, thì

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

khi đó, công việc sẽ tiến triển thuận lợi. Ngược lại, nếu nội bộ thiếu đoàn kết thống nhất, nguyên tắc tập trung dân chủ bị vi phạm, thì công việc sẽ bê trễ. Trong quá trình xây dựng và phát triển, Đảng bộ xã La Hiên đã từng trải qua những tình huống khó khăn như vậy. Đó là thời kì tiến hành sửa sai giảm tô và chỉnh đốn tổ chức (1956), do nội bộ không thống nhất, nên việc triển khai công tác sửa sai gặp nhiều trở ngại; sau một tháng, vẫn không hợp được Ban Chi uỷ và Chi bộ để triển khai công tác sửa sai...

Sự đoàn kết thống nhất trong nội bộ tổ chức đảng là cơ sở để xây dựng và mở rộng khối đoàn kết toàn dân. Mặt khác, vấn đề xây dựng và mở rộng khối đoàn kết toàn dân phải gắn với việc phát huy dân chủ, đem lại lợi ích thiết thực cho các tầng lớp nhân dân các dân tộc trong xã; phải xây dựng mối quan hệ bình đẳng, tương trợ giúp nhau trong sản xuất và đời sống để cùng phát triển.

Nhận thức rõ điều ấy, trong quá trình lãnh đạo các mặt công tác, cùng với việc xây dựng Đảng, trước hết là xây dựng củng cố khối đoàn kết nội bộ tổ chức đảng, Đảng bộ xã La Hiên thường xuyên chăm lo việc củng cố và kiện toàn tổ chức Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể nhân dân; tạo điều kiện cho Mặt trận và các đoàn thể không ngừng phát huy vai trò, chức năng của mình. Đáng chú ý là Kế hoạch số 01/KH-ĐU do Đảng uỷ xã ban hành ngày 26/4/2003 *Về việc đổi mới và nâng cao chất lượng hoạt động của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể nhân dân ở cơ sở*. Từ sau đó, nội dung và phương thức hoạt động của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể trên địa bàn xã có nhiều đổi mới. Sự phối hợp giữa Mặt trận với chính

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

quyền và đoàn thể ngày càng chặt chẽ hơn; khối đoàn kết giữa các tầng lớp nhân dân trong xã được tăng cường, cùng đẩy mạnh phong trào thi đua yêu nước, xây dựng quê hương, thực hiện thắng lợi nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội của địa phương.

Thứ hai, tăng cường giáo dục chính trị tư tưởng cho cán bộ, đảng viên và quần chúng nhân dân.

Công tác giáo dục chính trị tư tưởng có ý nghĩa đặc biệt quan trọng trong quá trình tiến hành sự nghiệp cách mạng. Mọi chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước chỉ có thể thực hiện thắng lợi khi nó được quần chúng nhận thức đầy đủ và đúng đắn. Từ nhận thức đúng đắn mục đích, ý nghĩa của chủ trương, chính sách, quần chúng sẽ tự giác đi tới hành động, đưa phong trào cách mạng phát triển đi lên.

Chính vì hiểu được điều ấy, trong 66 năm (1946 – 2012) lãnh đạo các mặt công tác, Chi bộ - Đảng bộ xã La Hiên, trước hết là Chi uỷ - Đảng uỷ thường xuyên quan tâm giáo dục chính trị tư tưởng cho cán bộ, đảng viên và nhân dân các dân tộc, coi đó là nhiệm vụ hàng đầu của Chi bộ - Đảng bộ. Tuy có những lúc không kịp thời, nhưng nhìn chung, mọi chỉ thị, nghị quyết của đảng bộ cấp trên, trước khi triển khai thực hiện, Đảng bộ đều tổ chức học tập quán triệt trong cán bộ, đảng viên và quần chúng. Thông qua học tập, nhận thức tư tưởng, ý thức trách nhiệm, phẩm chất đạo đức, tính tiên phong gương mẫu, tinh thần kỉ luật tự giác của cán bộ, đảng viên được nâng lên; sức chiến đấu và năng lực lãnh đạo của Đảng bộ được tăng cường.

Trong những khoá Đảng uỷ gần đây, nhất là từ những năm 80 của thế kỉ XX, khi tình hình quốc tế và trong nước có

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

nhiều diễn biến phức tạp, công tác tuyên truyền, giáo dục chính trị tư tưởng càng được coi trọng. Bước tiến mới trong công tác giáo dục chính trị tư tưởng từ thời gian này là được tiến hành với nhiều nội dung và hình thức phong phú, linh hoạt, thông qua các phong trào thi đua, các cuộc vận động, hoặc các đợt sinh hoạt chính trị, học tập quán triệt các nghị quyết của Đảng, v.v... Đáng chú ý là các cuộc vận động *Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh*, *Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hoá ở khu dân cư*, phong trào *Đền ơn đáp nghĩa*, v.v... Bằng những nội dung và hình thức này, lập trường tư tưởng, đạo đức cách mạng của cán bộ, đảng viên và quần chúng được nâng lên.

Thứ ba, phải thường xuyên quán tâm xây dựng đội ngũ cán bộ có đủ tài, đức để tổ chức và lãnh đạo quần chúng thực hiện nhiệm vụ chính trị.

La Hiên là một xã miền núi đặc biệt khó khăn của huyện Võ Nhai. Trình độ dân trí trong xã còn nhiều hạn chế, nhất là từ thập kỉ 60 của thế kỉ XX trở về trước. Trình độ văn hoá của đội ngũ cán bộ chủ chốt vào những năm 50 của thế kỉ XX hầu hết chỉ biết đọc, biết viết. Đây là một trở ngại lớn đối với việc nhận thức chính trị và do đó hạn chế đến năng lực lãnh đạo quần chúng của đội ngũ cán bộ, đảng viên. Mặt khác, có những lúc, như trong thời kì sửa sai giảm tô và chỉnh đốn tổ chức, một số cán bộ xã (trong đó, có đồng chí Bí thư Chi bộ) thiếu tính tiên phong gương mẫu, tỏ ra uể oải, chán nản, làm việc kém hiệu quả; hoặc trong những năm đầu sau ngày giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước, nhiều cán bộ, đảng viên trong Đảng bộ xã (kể cả đồng chí Bí thư Đảng ủy) không gương mẫu thực hiện nghĩa vụ thực phẩm đối với Nhà nước...

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Từ thực trạng trên, việc xây dựng đội ngũ cán bộ có đủ phẩm chất đạo đức, năng lực, trình độ đối với Đảng bộ xã La Hiên là một yêu cầu bức thiết. Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã từng chỉ rõ: “... *cán bộ là gốc của mọi công việc. Vì vậy, huấn luyện cán bộ là công việc gốc của Đảng...*”; “*Công việc thành công hoặc thất bại đều do cán bộ tốt hay kém*”⁽¹⁾.

Nhận thức được yêu cầu của sự nghiệp cách mạng, quán triệt lời dạy của Chủ tịch Hồ Chí Minh, trong 66 năm xây dựng và phát triển, nhất là từ những năm 70 của thế kỉ XX, Đảng bộ xã La Hiên rất quan tâm đến vấn đề xây dựng đội ngũ cán bộ. Hằng năm, đội ngũ cán bộ chủ chốt của xã đều được theo học các lớp đào tạo, bồi dưỡng để nâng cao trình độ văn hoá cũng như về trình độ lí luận. Riêng trong 5 năm (1996 – 2000), Đảng bộ đã cử 7 cán bộ đi học Trường Chính trị tỉnh; 100% Bí thư chi bộ đều được trải qua các lớp bồi dưỡng lí luận chính trị. Trong 5 năm tiếp theo (2001 – 2005), Đảng uỷ cử 14 cán bộ theo học Trung cấp lí luận chính trị, 7 cán bộ học lớp Trung cấp quản lí kinh tế, 7 cán bộ học lớp sơ cấp lí luận chính trị, 1 cán bộ học lớp đào tạo Chỉ huy trưởng quân sự xã. Nhiều đồng chí Bí thư chi bộ, Trưởng xóm, lãnh đạo các ban, ngành, đoàn thể được bồi dưỡng kiến thức nghiệp vụ.

Từ những năm 90 của thế kỉ XX, công tác quy hoạch, đào tạo, bồi dưỡng cán bộ thường xuyên được chú trọng. Hầu hết cán bộ lãnh đạo chủ chốt trong Đảng, chính quyền và các đoàn thể đều trải qua các lớp bồi dưỡng lí luận chính trị. Nhờ

⁽¹⁾ Hồ Chí Minh: *Toàn tập. Tập 5 (1947 – 1949)*. Nxb CTQG, Hà Nội, 2000, tr. 144, 146

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

đó, trình độ, năng lực chuyên môn, nghiệp vụ của đội ngũ cán bộ xã từng bước được nâng lên.

Đặc biệt, từ khi có Nghị quyết Trung ương 3 (khoá VIII) về chiến lược cán bộ trong thời kì công nghiệp hoá, hiện đại hoá, Ban Chấp hành Đảng bộ xã đề ra kế hoạch về công tác quy hoạch cán bộ, xây dựng đội ngũ cán bộ từ xã đến cơ sở, nhất là cán bộ lãnh đạo, cán bộ chủ chốt cấp uỷ từ xã xuống đến cơ sở.

Quan tâm đến công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, Đảng uỷ thường xuyên phát hiện, bồi dưỡng những đảng viên, quần chúng có trình độ, năng lực để đào tạo lớp cán bộ kế tiếp cho Đảng, chính quyền, các đoàn thể. Một số văn bản, nghị quyết về công tác cán bộ và xây dựng đội ngũ cán bộ được ban hành, phù hợp với đặc điểm của địa phương; trong đó đáng chú ý là Nghị quyết số 01/NQ-ĐU ngày 19/2/2002 *Về việc lãnh đạo kiểm tra tổng kết công tác tổ chức cán bộ theo Nghị quyết Trung ương 3 (khoá VII), Nghị quyết Trung ương 3 và Nghị quyết Trung ương 7 (khoá VIII)*; Nghị quyết số 02/NQ-ĐU ngày 29/8/2003 *Về việc kiểm tra quy trình bổ nhiệm lại cán bộ*; Nghị quyết số 12-NQ/ĐU ngày 10/10/2004 *Về việc lãnh đạo, chỉ đạo nhiệm vụ kinh tế - xã hội năm 2005 và lãnh đạo kiểm tra quy hoạch chất lượng cán bộ nhân sự cho quy hoạch nhân sự của Đại hội Đảng bộ vào năm 2005*.

Nhờ có nhiều biện pháp tích cực, sau 66 năm xây dựng và trưởng thành (1946 – 2012), Đảng bộ xã La Hiên đã xây dựng được một đội ngũ cán bộ trẻ, năng động, có năng lực và trình độ lãnh đạo các mặt công tác ở địa phương. Trong số 17 Ủy viên Ban Chấp hành Đảng bộ xã nhiệm kì 2010 – 2015, có 4

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

người trình độ đại học, 13 người trình độ trung cấp chuyên nghiệp; 16 người trình độ trung cấp lý luận chính trị. Trong những năm gần đây, công tác đào tạo, bồi dưỡng, đề bạt cán bộ nữ luôn được Đảng bộ xã quan tâm. Số Ủy viên là nữ trong Ban Chấp hành Đảng bộ xã liên tục tăng từ 14,28% (nhiệm kỳ 2000 – 2005), lên 20% (nhiệm kỳ 2005 – 2010) và 29,41% (nhiệm kỳ 2010 – 2015). Trong nhiệm kỳ 2010 – 2015, La Hiên là xã đầu tiên của Đảng bộ huyện Võ Nhai có hai cán bộ lãnh đạo chủ chốt (Bí thư Đảng ủy và Chủ tịch Ủy ban Nhân dân xã) đều là nữ.

Thứ tư, phải nắm vững và vận dụng sáng tạo các chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước vào hoàn cảnh cụ thể của địa phương.

Mọi chủ trương, đường lối do Đảng đề ra bao giờ cũng xuất phát từ sự phân tích tình hình của đất nước trong từng thời kỳ lịch sử cụ thể. Do vậy, khi triển khai thực hiện nghị quyết của Trung ương, mỗi địa phương cũng phải biết vận dụng cho phù hợp với đặc điểm tình hình địa phương mình. Ở đây đòi hỏi sự sáng tạo của tập thể cấp ủy địa phương. Không có sáng tạo thì không thể thực hiện thắng lợi các chỉ thị, nghị quyết của đảng bộ cấp trên.

Hiểu rõ điều ấy, nhìn chung trong tất cả các thời kỳ, Đảng bộ xã La Hiên đều kịp thời tổ chức học tập quán triệt mọi chỉ thị, nghị quyết của đảng bộ cấp trên không chỉ trong các cấp ủy đảng, mà cả trong cán bộ, đảng viên và quần chúng. Chế độ báo cáo thời sự cũng được duy trì thường xuyên. Nhờ đó, Đảng bộ đã tạo được sự chuyển biến về nhận thức, góp phần nâng cao ý thức trách nhiệm của cán bộ,

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIỀN (1946 – 2012)

đảng viên đối với công tác được giao. Trên cơ sở nâng cao nhận thức, Ban Chấp hành Đảng bộ xã họp toàn thể, cùng nhau bàn bạc dân chủ nhằm phát huy trí tuệ tập thể để xác định những nội dung và biện pháp lãnh đạo phù hợp với tình hình thực tế ở địa phương,

Kinh nghiệm thực tế cho thấy, chỉ khi nào quán triệt đầy đủ chỉ thị, nghị quyết của đảng bộ cấp trên một cách sâu rộng trong cán bộ, đảng viên và quần chúng, thì các mặt công tác sẽ được tiến hành thuận lợi và ngược lại, sẽ gặp khó-khăn, trì trệ.

Những bài học kinh nghiệm trên đây được Đảng bộ tiếp tục vận dụng để lãnh đạo nhân dân các dân tộc trên địa bàn xã thực hiện nhiệm vụ chính trị trong thời kì công nghiệp hoá, hiện đại hoá.

**CÁC ĐỒNG CHÍ BÍ THƯ CHI BỘ, BÍ THƯ- PHÓ BÍ THƯ THƯỜNG TRỰC ĐẢNG ỦY
VÀ CHỦ TỊCH ỦY BAN NHÂN DÂN XÃ LA HIỀN (1946 - 2014)**

ĐỒNG CHÍ DƯƠNG KHÁNH SƠN :

Chủ tịch Ủy ban Nhân dân Cách mạng Lâm thời xã (3/1946 - đầu năm 1946).

ĐỒNG CHÍ NGUYỄN VĂN MẠN :

Chủ tịch Ủy ban Nhân dân Cách mạng Lâm thời xã (đầu năm 1946)

ĐỒNG CHÍ NGUYỄN BÁ CƯƠNG :

Bí thư Chi bộ xã (tháng 1/1946 - cuối năm 1946).

ĐỒNG CHÍ TRIỆU VĂN CHÙ :

Chủ tịch Ủy ban Hành chính (Ủy ban Kháng chiến Hành chính) xã La Hiền (1946 - 4/1948).

ĐỒNG CHÍ LƯƠNG VĂN SAO :

Bí thư Chi bộ xã (cuối 1946 - 1947) và (7/1953 - 12/1956), Chủ tịch Ủy ban Kháng chiến Hành chính xã (5/1948 - 12/1950) và (4/1960 - 1962).

ĐỒNG CHÍ LÝ VĂN PHỦ :

Bí thư Chi bộ xã (5/1948 - 1950), Bí thư Chi bộ kiêm Chủ tịch Ủy ban Kháng chiến Hành chính xã (5/1951 - giữa năm 1953).

ĐỒNG CHÍ LƯU VĂN TỶ :

Bí thư Chi bộ
kiêm Chủ tịch Ủy ban Kháng chiến Hành chính xã
(12/1950 - 5/1951).

ĐỒNG CHÍ TRẦN ĐỨC KÝ :

Bí thư Chi bộ xã (12/1956 - 4/1957).

ĐỒNG CHÍ LƯƠNG VĂN QUY :

Chủ tịch Ủy ban Kháng chiến Hành chính xã (7/1953 - 1954), Chủ
tịch Ủy ban Hành chính xã (1955 - 10/1958).

ĐỒNG CHÍ TRẦN VĂN QUYỀN :

Bí thư Chi bộ xã (10/1958 - 1962).

ĐỒNG CHÍ TRIỆU VĂN LÙNG :

Bí thư Chi bộ xã (4/1957 - 10/1958), Phó Chủ tịch Ủy ban Hành
chính xã (10/1958 - 4/1960).

ĐỒNG CHÍ ĐÀM VĂN KHANG :

Bí thư Chi bộ xã (1962 - 2/1966).

ĐỒNG CHÍ DƯƠNG TIẾN VINH :

Chủ tịch Ủy ban Hành chính xã (1962 - 1965), Bí thư Chi bộ xã, Bí thư Đảng ủy xã (1966 - 1969), (1981 - 1983).

ĐỒNG CHÍ HẠC SỸ LÂN :

Chủ tịch Ủy ban Hành chính xã (1965 - 1969),
Bí thư Đảng ủy xã (1969 - 5/1979), (1983 - 1985).

ĐỒNG CHÍ LINH VIẾT VƯỢNG :

Chủ tịch Ủy ban Nhân dân xã
(1971 - 1979) và (1981 - 1989).

ĐỒNG CHÍ NGUYỄN VĂN CHÚC :

Chủ tịch Ủy ban Nhân dân xã (1979 - 1981)

ĐỒNG CHÍ MA LONG :

Huyện ủy viên - Bí thư Đảng ủy xã (1985 - 1996).

ĐỒNG CHÍ HỨA VĂN ĐIỆN :

Chủ tịch Ủy ban Nhân dân xã (1989 - 1996),
Huyện ủy viên - Bí thư Đảng ủy kiêm Chủ tịch Hội đồng
Nhân dân xã (1996 - 1999).

ĐỒNG CHÍ TRIỆU XUÂN ẤP :
 Chủ tịch Ủy ban Nhân dân xã (1996 - 1999),
 Bí thư Đảng ủy xã (1999 - 2004).

ĐỒNG CHÍ NGUYỄN SỸ TÚC :
 Chủ tịch Ủy ban Nhân dân xã
 (1999 - 2004).

ĐỒNG CHÍ MA VĂN LẠI :
 Chủ tịch Ủy ban Nhân dân xã
 (2004 - 2007).

ĐỒNG CHÍ LINH VIẾT THẮNG :
 Bí thư Đảng ủy - Chủ tịch Hội đồng Nhân dân
 xã (2005 - 3/2008).

ĐỒNG CHÍ PHAN MINH LUẬN :
 Phó Bí thư Thường trực Đảng ủy xã từ tháng
 8/2005.

ĐỒNG CHÍ DƯƠNG VĂN NGOAN :
 Huyện ủy viên - Bí thư Đảng ủy xã
 (4/2008 - 12/2009).

ĐỒNG CHÍ VŨ THỊ CHÍN :
 Chủ tịch Ủy ban Nhân dân xã (2008 - 2010),
 Huyện ủy viên, Bí thư Đảng ủy - Chủ tịch Hội đồng
 Nhân dân xã từ năm 2010.

ĐỒNG CHÍ VI THỊ BÍCH LIÊN:
 Chủ tịch Ủy ban Nhân dân xã từ năm 2010.

PHẦN PHỤ LỤC

PHỤ LỤC I

ĐƠN VỊ ANH HÙNG LỰC LƯỢNG VŨ TRANG NHÂN DÂN VÀ BÀ MẸ VIỆT NAM ANH HÙNG

I. Đơn vị Anh hùng Lực lượng vũ trang nhân dân

Nhân dân và Lực lượng vũ trang nhân dân xã La Hiên :
Trước Cách mạng tháng Tám năm 1945, La Hiên là xã nằm trong vùng Căn cứ địa Cách mạng Bắc Sơn – Võ Nhai. Năm 1938, thực dân Pháp ráo riết bắt phu để làm hoàn thành con đường chiến lược đi qua Võ Nhai. Nhân dân La Hiên đã cùng với nhân dân các xã trong huyện nổi dậy kéo lên phố La Hiên (Châu lý Võ Nhai) biểu tình chống thực dân Pháp bắt phu làm đường.

Sau khi cuộc khởi nghĩa Bắc Sơn bùng nổ (27/9/1940), các Trung đội Cứu quốc quân 1 và Cứu quốc quân 2 ra đời, nhiều quần chúng nhân dân ở La Hiên đã gia nhập Cứu quốc quân chiến đấu chống Pháp, chống Nhật. Trước sự bao vây, khủng bố gắt gao và tàn bạo của địch, nhân dân La Hiên vẫn một lòng sắt son theo Đảng, hết lòng nuôi dưỡng, bảo vệ cán bộ, chiến sĩ Cứu quốc quân. Đêm ngày 20, rạng ngày 21/3/1945, nhân dân La Hiên đã cùng với nhân dân các xã trong huyện và cán bộ, chiến sĩ Cứu quốc quân bao vây, tấn công châu lý La Hiên, buộc tên Tri châu và bọn quan, quân phải đầu hàng, trao toàn bộ vũ khí,

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

tài liệu cho ta. Sau khi giải phóng La Hiên (châu lỵ Võ Nhai), nhân dân La Hiên lại sát cánh cùng cán bộ, chiến sĩ Cứu quốc quân tiến lên bao vây, đánh chiếm các đồn Đình Cả, Tràng Xá, Phú Thương và tham gia các trận phục kích địch ở Đèo Khế, Thác Lở, gây cho chúng nhiều tổn thất.

Trong thời kì kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược (1945 – 1954), La Hiên nằm trong vùng An toàn khu Võ Nhai. Trong Chiến dịch phản công Việt Bắc Thu Đông 1947 của quân và dân ta, các cơ quan đầu não kháng chiến, các đồng chí lãnh đạo cao cấp nhất của Đảng, Chính phủ, Quân đội ta đã từ An toàn khu Định Hóa di chuyển qua La Hiên để đến ở và làm việc tại các xã Tràng Xá, Liên Minh, Dân Tiến của An toàn khu Võ Nhai và ngược lại. Nhân dân La Hiên đã hết lòng chở che, giúp đỡ và bảo vệ tuyệt đối an toàn các đoàn cán bộ Đảng, Chính phủ, Quân đội đi công tác qua địa bàn xã. Trung tuần tháng 11/1947, theo yêu cầu của đồng chí Lê Dục Tôn (Đội trưởng Đội Bắc Sơn làm nhiệm vụ dẫn đường và bảo vệ Trung ương), Ban Chỉ ủy, Ủy ban hành chính xã và Ban Chỉ huy Xã đội La Hiên đã cử 4 chiến sĩ dân quân làm nhiệm vụ bảo vệ và dẫn đường đưa Đoàn Cán bộ Trung ương, gồm các đồng chí Trường Chinh, Tôn Đức Thắng, Hoàng Quốc Việt, Hoàng Thị Thập ..., từ An toàn khu Võ Nhai sang An toàn khu Định Hóa tuyệt đối an toàn.

Trong 9 năm kháng chiến chống Pháp, Nhân dân và Lực lượng vũ trang nhân dân xã La Hiên đã đóng góp cho kháng chiến hơn 10 tấn lương thực và gần 10 tấn thực phẩm các loại, 2.000 đồng bạc trắng; đã vót và cắm hàng vạn cây chông tre, chông nứa xuống các cánh đồng, đồi bãi, trồng đề phòng quân

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

địch nhảy dù; đã ủng hộ lực lượng vũ trang nhân dân 65 khẩu súng kíp, trên 100 con dao găm làm vũ khí đánh giặc; động viên hàng chục con em nhân dân trong xã lên đường tòng quân giết giặc, có gần chục người đã hi sinh, được công nhận là Liệt sĩ; huy động hàng trăm lượt người đi dân công hỏa tuyến, phục vụ các chiến dịch Hòa Bình, Tây Bắc, Điện Biên phủ.

Ngày 11/6/1999, Nhân dân và Lực lượng vũ trang nhân dân xã La Hiên đã được Chủ tịch nước kí Quyết định số 202/KT-CTN tặng thưởng danh hiệu Anh hùng Lực lượng vũ trang nhân dân thời kỳ kháng chiến chống Pháp.

II. Bà mẹ Việt Nam Anh hùng

Mẹ La Thị Sáu (1911 – 1991), dân tộc Kinh, quê quán huyện Lục Ngạn, tỉnh Bắc Giang; trú quán xã La Hiên, huyện Võ Nhai, tỉnh Thái Nguyên; có con độc nhất là Liệt sĩ Vũ Tiến Minh (sinh năm 1937, nhập ngũ ngày 30/11/1966, hi sinh ngày 28/11/1968 tại chiến trường miền Nam). Mẹ La Thị Sáu được Chủ tịch nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam kí quyết định truy tặng danh hiệu Bà mẹ Việt Nam Anh hùng ngày 24/4/1995.

PHỤ LỤC II

**DANH SÁCH CÁN BỘ LÃO THÀNH CÁCH MẠNG, CÁN
BỘ TIỀN KHỞI NGHĨA, LIỆT SĨ, THƯƠNG BINH,
NGƯỜI NHIỄM CHẤT ĐỘC DA CAM, NHỮNG NGƯỜI
THÀNH ĐẠT VÀ ĐẢNG VIÊN ĐƯỢC TẶNG HUY HIỆU
30 - 40 - 50 - 55 - 60 NĂM TUỔI ĐẢNG.**

I. Cán bộ Lão thành Cách mạng, Cán bộ Tiền khởi nghĩa

STT	HỌ VÀ TÊN	XÓM
1	Trần Văn Quyền Cán bộ Lão thành cách mạng	Làng Lai
2	Nguyễn Đăng Giảng Cán bộ Tiền khởi nghĩa	Làng Lai
3	Lâm Văn Thơ Cán bộ Tiền khởi nghĩa	La Đồng

II. Người được tặng Bằng Có công với Nước

STT	HỌ VÀ TÊN	XÓM
1	Triệu Văn Tam	Làng Kèn
2	Lương Văn Báo	Làng Kèn
3	Lương Văn Sao	Làng Kèn
4	Đồng Văn Thạch	Đồng Đình

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

III. Danh sách Liệt sĩ

ST T	HỌ VÀ TÊN	XÓM
1	Nông Văn Ý (hi sinh năm 1941)	Cây Thị
2	Triệu Văn Vinh (hi sinh năm 1944)	La Đồng
3	Hoàng Văn Quang (hi sinh năm 1945)	Làng Lai
4	Hoàng Văn Ngại (hi sinh năm 1946)	Đồng Đình
5	Lương Văn Lành (hi sinh năm 1946)	Làng Lai
6	Lương Văn Sùng (hi sinh năm 1946)	Làng Lai
7	Nguyễn Văn Minh (hi sinh năm 1946)	Trúc mai
8	Hà Văn Phe (hi sinh năm 1948)	Làng Kèn
9	Phạm Văn Đoài (hi sinh năm 1953)	Đồng Dong
10	Phạm Văn Mô (hi sinh năm 1954)	Hiên Minh
11	Lương Văn Cỏ (hi sinh năm 1967)	Làng Kèn
12	Lâm Văn Nhảm (hi sinh năm 1967)	Cây Bòng
13	Nguyễn Thanh Tinh (hi sinh năm 1967)	Hiên Minh
14	Phạm Huy Khỏa (hi sinh năm 1967)	Hiên Minh
15	Lăng Văn Khánh (hi sinh năm 1967)	Hang Hon
16	Lý Hồng Phong (hi sinh năm 1967)	Cây Thị
17	Triệu Văn Đường (hi sinh năm 1968)	Hiên Minh

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

18	Triệu Văn Hùng (hi sinh năm 1968)	La Đồng
19	Vũ Tiến Minh (hi sinh năm 1968)	Cây Bòng
20	Hoàng Văn Hòa (hi sinh năm 1968)	Làng Kèn
21	Lâm Văn Niệm (hi sinh năm 1968)	Đồng Đình
22	Lê Văn Bảo (hi sinh năm 1969)	Làng Lai
23	Dương Trung Thành (hi sinh năm 1969)	Khuôn Vạc
24	Nông Văn Bường (hi sinh năm 1969)	Làng Lai
25	Nguyễn Thanh Hòa (hi sinh năm 1969)	Cây Bòng
26	Đặng Minh Tâm (hi sinh năm 1970)	Đồng Dong
27	Hạc Văn Soạn (hi sinh năm 1970)	La Đồng
28	Hoàng Văn Cường (hi sinh năm 1970)	Làng Giai
29	Lâm Văn Sáy (hi sinh năm 1970)	Cây Thị
30	Vũ Xuân Quang (hi sinh năm 1971)	Xóm Phố
31	Dương Văn Phẩm (hi sinh năm 1971)	Khuôn Vạc
32	Hà Sĩ Chung (hi sinh năm 1971)	Xóm Phố
33	Phương Văn Chè (hi sinh năm 1971)	Làng Lai
34	Hoàng Thanh Tiến (hi sinh năm 1972)	Khuôn Vạc
35	Nông Văn Sửu (hi sinh năm 1972)	Làng Lai
36	Nguyễn Văn Quỳnh (hi sinh năm 1972)	Xóm Phố
37	Dương Thế Hải (hi sinh năm 1973)	Làng Lai

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

38	Lưu Văn Hiệp (hi sinh năm 1973)	Làng Lai
39	Lâm Văn Thành (hi sinh năm 1973)	Đồng Đình
40	Lường Văn Vệ (hi sinh năm 1973)	Đồng Dong
41	Nguyễn Trung Mỹ (hi sinh năm 1974)	Hiên Minh
42	Trần Văn Ân (hi sinh năm 1974)	Làng Lai
43	Lê Xuân Điều (hi sinh năm 1974)	Xóm Phố
44	Lâm Văn Mỹ (hi sinh năm 1974)	La Đồng
45	Nguyễn Đại Thắng (hi sinh năm 1975)	Làng Giai
46	Dương Văn Dũng (hi sinh năm 1975)	Làng Lai
47	Nguyễn Tuấn Khanh (hi sinh năm 1978)	Xóm Phố
48	Nguyễn Văn Khải (hi sinh năm 1978)	Hiên Bình
49	Lâm Quốc Thông (hi sinh năm 1978)	Cây Thị
50	Hoàng Văn Thái (hi sinh năm 1979)	Xóm Phố
51	Hoàng Thanh Tiến (hi sinh năm 1979)	Khuôn Vạc
52	Phạm Đức Khản (hi sinh năm 1979)	Hiên Bình
53	Linh Chí Thùy (hi sinh năm 1980)	La Đồng

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

IV. Danh sách Thương binh

STT	HỌ VÀ TÊN	XÓM
1	Đỗ Quang Thuật	Hiên Minh
2	Hoàng Văn Thìn	La Đồng
3	Hoàng Tiến Trung	La Đồng
4	Dương Văn Thư	Làng Giai
5	Dương Thanh Hiền	Làng Giai
6	Lương Ngọc Sơn	Đồng Dong
7	Trịnh Minh Thư	Làng Lai
8	Hoàng Ngọc Quý	Xóm Phố
9	Trần Minh Tiến	Xóm Phố
10	Lê Ngọc Thắng	Cây Bòng
11	Nguyễn Thanh Hưởng	Cây Bòng
12	Nguyễn Thanh Xuân	Cây Bòng
13	Nguyễn Thị Lan	Trúc Mai
14	Nguyễn Văn Tuệ	Trúc Mai
15	Dương Văn Huynh	Cây Thị
16	Hà Văn Dinh	Làng Kèn
17	Đinh Tiến Sảo	Hiên Minh

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

V. Người bị nhiễm chất độc hóa học

STT	HỌ VÀ TÊN	XÓM
1	Phạm Văn Quang	Hiên Minh
2	Lâm Văn Sang	Cây Bòng
3	Nguyễn Thế Hữu	Cây Bòng
4	Nguyễn Văn Tỵ	Cây Bòng
5	Nguyễn Thế Công	Cây Bòng
6	Nguyễn Hồng Thái	Cây Bòng
7	Phương Văn Bảo	Làng Lai
8	Nguyễn Văn Phòng	Làng Lai
9	Ngô Thị Thiu	La Đồng
10	Hoàng Văn Quý	Đồng Đình
11	Dư Văn Điền	Làng Giai
12	Tổng Đức Doanh	La Đồng
13	Lâm Văn Hợp	La Đồng
14	Trần Xuân Thiệu	Trúc Mai
15	Phạm Huy Sinh	Hiên Bình
16	Nguyễn Văn Mạnh	Xóm Phố
17	Hà Đức Mậu	Xóm Phố
18	Đặng Thị Cây	Đồng Đình
19	Nguyễn Sỹ Túc	Đồng Đình
20	Đồng Minh Hiệp	Đồng Đình
21	Nông Văn Chanh	Làng Giai
22	Ngô Văn Côn	Làng Giai
23	Hứa Văn Điện	Hang Hòn

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)**VI. Những người thành đạt.**

STT	HỌ VÀ TÊN	XÓM	CHỨC DANH
1	Lâm Văn Thor	La Đồng	Bí thư Huyện ủy Võ Nhai.
2	Phạm Hồng Sỹ	Hiên Minh	Bí thư Huyện ủy Võ Nhai.
3	Hầu Văn Độ	Đồng Dong	Phó Bí thư Thường trực Huyện ủy Võ Nhai.
4	Đặng Tuấn	Làng Kèn	Ủy viên Thường trực Huyện ủy Võ Nhai.
5	Nịnh Văn Hào	Cây Thị	Ủy viên Ban Thường vụ - Trưởng ban Tuyên giáo Huyện ủy Võ Nhai.
6	Nguyễn Thị Châm	Làng Lai	Tiến sĩ - Giảng viên Trường Đại học Nông nghiệp 1 Hà Nội.
7	Hạc Văn Vinh	La Đồng	Tiến sĩ - Giảng viên Trường Đại học Y - Dược Thái Nguyên.
8	Hoàng T.Thu Yên	Khuôn Vạc	Tiến sĩ - Phó Chủ nhiệm khoa Sinh Trường Đại học Khoa học Thái Nguyên.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

VII. Đảng viên được tặng Huy hiệu 30 năm, 40 năm, 50 năm, 55 năm, 60 năm tuổi Đảng.

HỌ VÀ TÊN	NĂM SINH	LOẠI HUY HIỆU					GHI CHÚ
		30	40	50	55	60	
Lương Văn Báo			40				
Lương Văn Sao	1920		40				
Trần Văn Quyền	1923		40	50			
Nguyễn Đăng Giảng	1927		40	50			
Đàm Văn Khang	1912		40				
Lâm Văn Thơ			40	50			
Trần Văn Ngừ	1928		40	50		60	
Triệu Văn Lùng	1917		40	50		60	
Đặng Thị Hiền	1924		40	50		60	
Lộc Thị Lâm	1929		40	50		60	
Hầu Văn Độ	1925		40	50		60	
Lương Văn Chúc	1928		40	50	55		
Dương Thị Thác	1924		40	50			
Hoàng Thị Thêu	1926		40	50			
Dương Quang Chấn	1920		40	50			
Nguyễn Thị Song Ngọc	1911		40	50			

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Lăng Văn Khon	1926		40	50			
Nông Văn Phai	1931		40	50			
Hoàng Thanh Thường	1910		40	50			
Nguyễn Văn An	1916		40	50			
Lương Văn Quy	1929		40	50			
Nguyễn Văn Trụ	1922		40	50			
Ngô Quang Đa	1925		40	50			
Lê Văn Khiêu	1931		40	50			
La Kim Thục	1932		40	50			
Lương Văn Di	1929		40	50			
Trần Công Tường	1933		40	50			
Trần Văn Minh	1927		40				
Đặng Tuấn	1937		40				
Lâm Văn Nhọt	1913		40				
Hoàng Kim Hào	1930		40				
Hạc Sĩ Lân	1929		40				
Đặng Thị Bích Đào	1942		40				
Lưu Tiến Hùng	1938		40				
Mai Long	1941		40				
Nguyễn Văn Tuệ	1947		40				

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Đinh Xuân Nhĩ	1944		40				
Hoàng Kim Tuấn	1939		40				
Lê Thị Mơ	1938		40				
Mai Văn Nghề	1944		40				
Đồng Thị Tuy	1940		40				
Dương Ân	1943		40				
Đồng Văn Ngọc	1926		40				
Lương Văn Bằng	1934		40				
Hoàng Thị Thanh Nhự	1942		40				
Trần Đức Nhuận	1940		40				
Dư Thị Bổng	1935		40				
Trần Thị Tin	1940		40				
Nông Thị Hòa	1932		40				
Lê Thị Cẩn	1945		40				
Nịnh Văn Tòng	1930		40				
Lưu Văn Khuyên	1944		40				
Hứa Văn Điện	1945		40				
Phạm Hồng Sĩ	1945		40				
Vũ Hải Hồng	1939		40				
Trần Văn Yên	1923		40				

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Nông Văn Ích	1939		40				
Nguyễn Thị Bảng	1944		40				
Nguyễn Thị Chiến	1948		40				
Nguyễn Công Hưởng	1947		40				
Triệu Văn Hữu	1939		40				
Trần Hồng Nghi	1939		40				
Lưu Văn Trai	1939		40				
Âu Văn Biên	1925		40				
Lâm Văn Chò	1944		40				
Phạm Văn Thung	1945		40				
Lý Xuân Chiêu	1945		40				
Trần Quang Đạm	1946		40				
Nguyễn Xuân Hồng	1942		40				
Hoàng Văn Giai	1929		40				
Hà Văn Dinh	1945		40				
Nguyễn Văn Ba	1940		40				
Định Thị Định	1949	30					
Hà Văn Luyện	1953	30					
Trần Văn Canh		30					
Hoàng Hải Nam	1951	30					

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIỀN (1946 – 2012)

Lê Bá Mịch	1946	30					
Nguyễn Thị Tần	1952	30					
Nguyễn Sĩ Túc	1951	30					
Trần Văn Bình	1954	30					
Triệu Văn Hào	1948	30					
Phạm Thành Đô	1958	30					
Nguyễn Thanh Hải	1954	30					
Hoàng Ngọc Lan	1960	30					
Lăng Văn Phong	1955	30					
Dương Văn Huynh	1940	30					
Đỗ Văn Trọng	1958	30					
Lê Tiến Đại	1942	30					
Nguyễn Hữu Nghĩa	1945	30					
Bùi Xuân Mai	1949	30					
Nguyễn Đắc Tới	1946	30					
Dương Văn Hào	1928	30					
Lương Văn Giáp	1939	30					
Đồng Văn Ngà	1928	30					
Lương Văn Thuận	1947	30					
Trần Văn Bình	1954	30					

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Nguyễn Thế Hữu	1954	30					
Hoàng Văn Sản	1950	30					
Trần Xuân Ái	1950	30					
Nguyễn Xuân Đỉnh	1951	30					
Đặng Doãn Bằng	1952	30					
Linh Viết Thắng	1954	30					
Phùng Thị Hợp	1951	30					
Tổng Đức Doanh	1954	30					
Hạc Phong Phú	1954	30					
Ma Văn Lại	1954	30					
Trần Đăng Xuyên	1957	30					
Phạm Quang Sáng	1956	30					
Trịnh Mạnh Hùng	1954	30					
Nguyễn Thanh Hường	1947	30					
Triệu Xuân Áp	1952	30					
Lê Thị Viện	1945	30					
Nguyễn Đoàn Xuất	1944	30					
Hoàng Văn Thìn	1952	30					
Phạm Quốc Tuấn	1943	30					
Cao Văn Tơ	1946	30					

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Phạm Thị Gấm	1951	30					
Nguyễn Thành Nhật	1958	30					
Vũ Xuân Đài	1943	30					
Hoàng Ngọc Rỹ	1940	30					
Lê Văn Phán	1946	30					
Phạm Văn Dương	1954	30					
Nguyễn Thế Quang	1957	30					
Giang Quang Trung	1946	30					
Lâm Văn Thành	1958	30					
Vũ Ngọc Tiệm	1922						
Linh Viêt Vượng	1930						
Hoàng Văn Quý	1937						
Nguyễn Đình Tôn	1934						

PHỤ LỤC III

**DANH SÁCH BAN CHI ỦY (ĐẢNG ỦY)
CÁC KHÓA**

Bí thư Chi bộ thời kì 1946 - 1954

1. Nguyễn Bá Cương: Bí thư Chi bộ xã (tháng 1/1946 – cuối năm 1946).
2. Lương Văn Sao: Bí thư Chi bộ xã (cuối 1946 – 1947), (7/1953 – 7/1954).
3. Lý Văn Phủ: Bí thư Chi bộ xã (5/1948 – 1950), (5/1951 giữa năm 1953).
4. Lưu Văn Tý: Bí thư Chi bộ xã (12/1950 – 5/1951).

Ban Chi ủy thời kì 7/1954 – 4/1957:

1. Lương Văn Sao : Bí thư (đến tháng 12/1956)
2. Trần Đức Ký : Bí thư (12/1956 - 4/1957).
3. Lương Văn Quy: Phó Bí thư.
4. Dương Khánh Sơn: Chi ủy viên (từ đầu năm 1956).

Ban Chi ủy Khóa 1 (nhiệm kì 4/1957 – 10/1958)

1. Triệu Văn Lùng : Bí thư.
2. Lương Văn Quy: Phó Bí thư.
3. Trần Văn Ngừ: Chi ủy viên.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Ban Chi ủy Khóa 2 (nhiệm kì 10/1958 - 4/1960)

1. Trần Văn Quyền : Bí thư.
2. Triệu Văn Lùng : Phó Bí thư
3. Đàm Văn Khang: Chi ủy viên.
4. Nguyễn Thị Song Ngọc : Chi ủy viên.,
5. Hoàng Văn Xu : Chi ủy viên.

Ban Chi ủy Khóa 3 (nhiệm kì 4/1960 – cuối năm 1962)

1. Trần Văn Quyền : Bí thư.
2. Lương Văn Sao : Phó bí thư
3. Triệu Văn Lùng : Ủy viên Ban Thường vụ Chi ủy.
4. Nguyễn Thị Song Ngọc : Chi ủy viên.,
5. Dương Khánh Sơn : Chi ủy viên.
6. Đặng Khánh Chi : Chi ủy viên.
7. Lãng Văn Khon : Chi ủy viên.

Ban Chi ủy Khóa 4 (nhiệm kì cuối năm 1962 – 2/1966)

1. Đàm Văn Khang: Bí thư
2. Dương Tiến Vinh : Phó Bí thư
3. Hạc Sĩ Lân : Ủy viên Ban Thường vụ - Thường trực Chi ủy.

Ban Chi ủy Khóa 5 (nhiệm kì 2/1966 – 2/1967)

1. Dương Tiến Vinh : Bí thư.
2. Hạc Sỹ Lân : Phó Bí thư
3. Đàm Văn Khang: Ủy viên Ban Thường vụ - Thường trực Chi ủy.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Đảng ủy Khóa 6 (nhiệm kì 2/1967 – cuối năm 1969)

1. Dương Tiên Vinh : Bí thư.

2. Hạc Sĩ Lân : Phó Bí thư.

Đảng ủy Khóa 7 (nhiệm kì cuối năm 1969 – 1971)

1. Hạc Sĩ Lân : Bí thư.

2. Đàm Văn Khang : Phó Bí thư.

Đảng ủy Khóa 8 (nhiệm kì 1971 – 1973)

1. Hạc Sĩ Lân : Bí thư

2. Linh Viết Vượng : Phó bí thư

3. Hoàng Văn Nam : Ủy viên Ban Thường vụ Đảng ủy.

4. Lương Văn Cang : Ủy viên Ban Thường vụ Đảng ủy.

5. Lương Văn Bằng : Ủy viên Ban Thường vụ Đảng ủy.

Đảng ủy Khóa 9 (nhiệm kì 1973 – 1979)

1. Hạc Sĩ Lân : Bí thư.

2. Linh Viết Vượng : Phó Bí thư.

3. Hoàng Văn Nam : Ủy viên Ban Thường vụ Đảng ủy.

4. Lương Văn Cang : Ủy viên Ban Thường vụ Đảng ủy.

5. Lương Văn Bằng : Ủy viên Ban Thường vụ Đảng ủy.

6. Hoàng Thị Thêu : Đảng ủy viên.

7. Trần Văn Yên : Đảng ủy viên.

8. Lương Văn Dĩ : Đảng ủy viên.

9. Lưu Văn Hành : Đảng ủy viên.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Đảng ủy Khóa 10 (nhiệm kì 1979 – 1982)

1. Dương Tiên Vinh : Bí thư.
2. Nguyễn Văn Chúc : Phó Bí thư.
3. Hạc Sỹ Lân : Ủy viên Ban Thường vụ - Thường trực Đảng ủy.
4. Hứa Văn Điện : Đảng ủy viên.
5. Hoàng Văn Quý : Đảng ủy viên.
6. Lưu Văn Chai : Đảng ủy viên.
7. Nông Văn Ích : Đảng ủy viên.
8. Lương Văn Di : Đảng ủy viên.
9. Đinh Thị Định : Đảng ủy viên.
10. Đồng Văn Ngà : Đảng ủy viên.
11. Nguyễn Sỹ Túc: Đảng ủy viên.

Đảng ủy Khóa 11 (nhiệm kì 1982 -1985)

1. Hạc Sỹ Lân : Bí thư.
2. Linh Viết Vượng : Phó Bí thư.
3. Hứa Văn Điện : Ủy viên Ban Thường vụ - Thường trực Đảng ủy.
4. Lương Văn Di: Ủy viên Ban Thường vụ Đảng ủy.
5. Lưu Văn Toòng : Ủy viên Ban Thường vụ Đảng ủy.
6. Đinh Thị Định : Đảng ủy viên.
7. Lưu Văn Chai : Đảng ủy viên.
8. Nguyễn Sỹ Túc : Đảng ủy viên.
9. Âu Văn Biền : Đảng ủy viên.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

---

10. Hoàng Kim Tuấn : Đảng ủy viên.

11. Vũ Ngọc Tiệm : Đảng ủy viên.

12. Nông Văn Ích : Đảng ủy viên.

13. Đồng Văn Ngà : Đảng ủy viên.

Đảng ủy Khóa 12 (nhiệm kì 1985 -1987)

1- Mai Long : Bí thư.

2- Linh Viết Vượng : Phó Bí thư.

3- Nguyễn Sỹ Túc : Ủy viên Ban Thường vụ -Thường trực
Đảng ủy.

4- Hứa Văn Điện : Ủy viên Ban Thường vụ.

5- Lưu Văn Toòng : Ủy viên Ban Thường vụ.

6- Lương Văn Giáp :Đảng ủy viên.

7- Đồng Văn Ngà : Đảng ủy viên.

8- Đinh Thị Định : Đảng ủy viên.

9- Triệu Xuân Áp : Đảng ủy viên.

10- Nguyễn Hữu Nghĩa : Đảng ủy viên.

11- Dương Quang Chấn : Đảng ủy viên.

12- Dương Ân :Đảng ủy viên.

13- Vũ Ngọc Tiệm : Đảng ủy viên.

Đảng ủy Khóa 13 (nhiệm kì 1987 – 1989)

1- Mai Long - Bí thư.

2- Linh Viết Vượng - Phó Bí thư.

3- Hứa Văn Điện – Ủy viên Ban Thường vụ -Thường trực
Đảng ủy.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIỀN (1946 – 2012)

4- Nguyễn Sỹ Túc – Ủy viên Ban Thường vụ .

5- Lưu Văn Toòng – Ủy viên Ban Thường vụ .

6- Lương Văn Giáp – Đảng ủy viên.

7- Đồng Văn Ngà – Đảng ủy viên.

8- Triệu Văn Áp – Đảng ủy viên.

9- Đinh Thị Định – Đảng ủy viên.

10- Nguyễn Hữu Nghĩa – Đảng ủy viên.

11- Hứa Văn Thao – Đảng ủy viên.

12- Nguyễn Hải Thanh – Đảng ủy viên.

13- Dương Ân – Đảng ủy viên.

14- Dương Văn Hào – Đảng ủy viên.

15- Nguyễn Thế Quang – Đảng ủy viên.

Đảng ủy Khóa 14 (nhiệm kì 1989 – 1991)

1- Mai Long - Bí thư.

2- Hứa Văn Điện – Phó Bí thư.

3- Nguyễn Sỹ Túc - Ủy viên Ban Thường vụ -Thường trực
Đảng ủy.

4- Lương Văn Giáp - Đảng ủy viên.

5- Đinh Thị Định - Đảng ủy viên.

6- Dương Ân - Đảng ủy viên.

7- Lưu Văn Toòng - Đảng ủy viên.

8- Triệu Văn Áp - Đảng ủy viên.

9- Trịnh Quyết Thắng - Đảng ủy viên.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

10- Hứa Văn Thao - Đảng uỷ viên.

11- Nguyễn Hữu Nghĩa - Đảng uỷ viên.

12- Hoàng Văn Tăng - Đảng uỷ viên.

13- Nguyễn Hải Thanh - Đảng uỷ viên.

Đảng uỷ Khóa 15 (nhiệm kì 1991- 1994)

1- Mai Long - Bí thư.

2- Hứa Văn Điện - Phó Bí thư.

3- Triệu Xuân Áp - Uỷ viên Ban Thường vụ - Thường trực Đảng uỷ.

4- Nguyễn Sỹ Túc - Uỷ viên Ban Thường vụ.

5- Nguyễn Hữu Nghĩa - Uỷ viên Ban Thường vụ.

6- Dương Ân - Đảng uỷ viên.

7- Đinh Thị Định - Đảng uỷ viên.

8- Linh Viết Thắng - Đảng uỷ viên.

9- Lâm Thanh Hùng - Đảng uỷ viên.

10- Lăng Văn Phong - Đảng uỷ viên.

11- Trịnh Quyết Thắng - Đảng uỷ viên.

12- Hoàng Văn Tăng - Đảng uỷ viên.

13- Hoàng Ngọc Ánh - Đảng uỷ viên.

Đảng uỷ Khóa 16 (nhiệm kì 1994 – 1996)

1- Mai Long – Bí thư.

2- Hứa Văn Điện - Phó Bí thư.

3- Triệu Xuân Áp – Uỷ viên Ban Thường vụ - Thường trực Đảng uỷ.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

4- Nguyễn Hữu Nghĩa – Ủy viên Ban Thường vụ.

5- Nguyễn Sỹ Túc – Ủy viên Ban Thường vụ.

6- Linh Viết Thắng – Đảng ủy viên.

7- Lăng Văn Phong - Đảng ủy viên.

8- Trịnh Quyết Thắng - Đảng ủy viên.

9- Lâm Thanh Hùng – Đảng ủy viên.

10- Dương Ân – Đảng ủy viên.

11- Hoàng Ngọc Ánh – Đảng ủy viên.

12- Hoàng Văn Tăng – Đảng ủy viên.

13 - Đinh Thị Định - Đảng ủy viên.

Đảng ủy Khóa 17 (nhiệm kì 1996 – 2000)

1- Hứa Văn Điện - Bí thư.

2- Triệu Xuân Ấp - Phó Bí thư.

3- Linh Viết Thắng - Ủy viên Ban Thường vụ - Thường trực.

Đảng ủy.

4- Nguyễn Sỹ Túc - Ủy viên Ban Thường vụ.

5- Lâm Thanh Hùng - Ủy viên Ban Thường vụ.

6- Trịnh Quyết Thắng – Đảng ủy viên.

7- Ma Văn Lại – Đảng ủy viên.

8- Lăng Văn Phong – Đảng ủy viên.

9- Đinh Thị Định – Đảng ủy viên.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

- 10- Hoàng Ngọc Ánh – Đảng uỷ viên.
- 11- Dương Ân – Đảng uỷ viên.
- 12- Nguyễn Thị Tần – Đảng uỷ viên.
- 13- Đặng Doãn Bằng – Đảng uỷ viên.
- 14- Giang Quang Trung – Đảng uỷ viên.

Đảng uỷ Khóa 18 (nhiệm kì 2000 – 2005)

1. Triệu Xuân Ấp - Bí thư.
2. Nguyễn Sỹ Túc – Phó Bí thư.
3. Linh Viết Thắng - Uỷ viên Ban Thường vụ.
4. Lâm Thanh Hùng - Uỷ viên Ban Thường vụ.
5. Ma Văn Lại - Uỷ viên Ban Thường vụ.
6. Đặng Doãn Bằng – Đảng uỷ viên.
7. Đỗ Thị Liệu – Đảng uỷ viên.
8. Trịnh Quyết Thắng – Đảng uỷ viên.
9. Nguyễn Thị Tần – Đảng uỷ viên.
10. Hứa Văn Quang – Đảng uỷ viên.
11. Phan Minh Luận – Đảng uỷ viên.
12. Lãng Văn Phong – Đảng uỷ viên.
13. Tầm Văn Cử – Đảng uỷ viên.
14. Đàm Đại Thắng – Đảng uỷ viên.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

15. Trịnh Mạnh Hùng — Đảng ủy viên.

Đảng ủy Khóa 19 (nhiệm kì 2005 – 2010)

1. Linh Viết Thắng – Bí thư (đến tháng 4/2008)⁽¹⁾.
2. Ma Văn Lại – Phó Bí thư (đến tháng 2 /2008)
3. Phan Minh Luận - Phó Bí thư – Thường trực Đảng ủy.
4. Đàm Đại Thắng - Ủy viên Ban Thường vụ.
5. Vũ Thị Chín - UV Ban Thường vụ.(tháng7 /2008 là PBT,tháng 1/2010 là Bí thư)
6. Tầm Văn Cử - Đảng ủy viên.
7. Vi Thị Bích Liên - Đảng ủy viên.
8. Trần Thị Sinh - Đảng ủy viên.
9. Lăng Văn Phong - Đảng ủy viên.
10. Tống Đức Doanh - Đảng ủy viên.
11. Hoàng Văn Quý - Đảng ủy viên.
12. Trịnh Mạnh Hùng - Đảng ủy viên.
13. Trịnh Quyết Thắng - Đảng ủy viên.
14. Hoàng Ngọc Ánh - Đảng ủy viên.
15. Lương Văn Chung - Đảng ủy viên.

⁽¹⁾ Thực hiện chủ trương luân chuyển cán bộ của Tỉnh ủy, từ tháng 4/2008 đến tháng 12/2009, Huyện ủy Võ Nhai điều động đồng chí Dương Văn Ngoan – Huyện ủy viên về giữ chức Bí thư Đảng ủy xã La Hiên.Từ tháng7 /2008 Đ/c Vũ thị Chín được bầu Phó Bí thư, từ tháng 1/2010, đồng chí Vũ Thị Chín được chỉ định giữ chức Bí thư Đảng ủy xã thay đồng chí Dương Văn Ngoan đi nhận công tác khác.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Đảng ủy Khóa 20 (nhiệm kỳ 2010 – 2015)

1. Vũ Thị Chín - Bí thư.
2. Vi Thị Bích Liên – Phó Bí thư.
3. Phan Minh Luận - Phó Bí thư – Thường trực Đảng ủy.
4. Trịnh Quyết Thắng - Ủy viên Ban Thường vụ.
5. Hoàng Ngọc Ánh - Ủy viên Ban Thường vụ.
6. Đồng Xuân Bộ - Đảng ủy viên.
7. Tầm Văn Cừ - Đảng ủy viên.
8. Lương Văn Chung - Đảng ủy viên.
9. Nguyễn Công Chuyên - Đảng ủy viên.
10. Trần Thị Hồng - Đảng ủy viên.
11. Hoàng Trung Hiếu - Đảng ủy viên.
12. Hứa Thị Thu Huyền - Đảng ủy viên.
13. Trần Đức Tú - Đảng ủy viên.
14. Hạc Thị Tính - Đảng ủy viên.
15. Đàm Đại Thắng - Đảng ủy viên.
16. Hoàng Văn Quý - Đảng ủy viên.
17. Vi Văn Út - Đảng ủy viên.

PHỤ LỤC IV

**CÁC ĐỒNG CHÍ BÍ THƯ CHI BỘ, BÍ THƯ –
PHÓ BÍ THƯ THƯỜNG TRỰC ĐẢNG ỦY VÀ
CHỦ TỊCH ỦY BAN NHÂN DÂN XÃ**

1. Đồng chí Dương Khánh Sơn : Chủ tịch Ủy ban Nhân dân Cách mạng lâm thời xã (3/1945 - đầu năm 1946).

Đồng chí Dương Khánh Sơn (1922 – 1990), tên khai sinh là Dương Văn Cát; quê quán, trú quán xã La Hiên, huyện Võ Nhai, tỉnh Thái Nguyên; đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam từ ngày 6/9/1949; nguyên Chủ tịch Ủy ban nhân dân cách mạng lâm thời xã La Hiên, Trưởng ban Tuyên truyền châu Võ Nhai, Chiến sĩ Trung đoàn 72, Phó Bí thư Đoàn thanh niên cứu quốc huyện Võ Nhai, Chánh Văn phòng Nông hội tỉnh Thái Nguyên, Chi ủy viên - Chủ tịch Mặt trận xã La Hiên, Chánh Văn phòng Ủy ban Hành chính huyện Võ Nhai. Từ tháng 6/1965 chuyển về sản xuất nông nghiệp tại xã La Hiên.

2. Đồng chí Nguyễn Văn Mạn : Chủ tịch Ủy ban Nhân dân Cách mạng lâm thời xã (đầu năm 1946).

Đồng chí Nguyễn Văn Mạn (1921 - 1990), quê quán và trú quán xã La Hiên, huyện Võ Nhai, tỉnh Thái Nguyên; nguyên

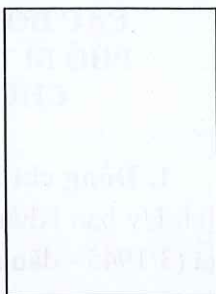

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Chủ tịch Ủy ban Nhân dân cách mạng lâm thời xã La Hiên (thời kì mới giành chính quyền), Phó Chủ tịch Ủy ban Hành chính kiêm Trưởng ban Công an xã La Hiên (thời kì giảm tô).

3. Đồng chí Nguyễn Bá Cương : Bí thư Chi bộ xã (tháng 1/1946 – cuối năm 1946).

Đồng chí Nguyễn Bá Cương, nguyên Ủy viên Ban Chấp hành (lâm thời) Đảng bộ tỉnh phụ trách Nông hội tỉnh Thái Nguyên, được Tỉnh ủy Thái Nguyên phân công phụ trách huyện Võ Nhai từ cuối năm 1945 đến cuối năm 1946.

4. Đồng chí Triệu Văn Chủ : Chủ tịch Ủy ban Hành chính (Ủy ban Kháng chiến Hành chính) xã La Hiên (1946 - 4/1948).

Đồng chí Triệu Văn Chủ (1914-1984), dân tộc Nùng; quê quán, trú quán xã Quang Sơn, huyện Võ Nhai, tỉnh Thái Nguyên; tham gia cách mạng tháng 1/1945, đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam từ tháng 8/1948; nguyên Chủ tịch Ủy ban Nhân dân cách mạng lâm thời xã Xuân Quang, Chủ tịch Ủy ban Hành chính (Ủy ban Kháng chiến Hành chính) xã La Hiên; Bí thư Chi bộ xã, Chủ tịch Ủy ban Hành chính xã, Trưởng ban Mặt trận xã Quang Sơn, huyện Võ Nhai (nay xã Quang Sơn thuộc huyện Đồng Hỷ), tỉnh Thái Nguyên; đã được tặng thưởng 1 Huân chương Kháng chiến hạng Nhất.

4. Đồng chí Lương Văn Sao : Bí thư Chi bộ xã (cuối 1946 - 1947), Chủ tịch Ủy ban Kháng chiến Hành chính xã (5/1948 - 12/1950); Bí thư Chi bộ xã (7/1953 - 12/1956), Chủ tịch Ủy ban Hành chính xã (4/1960 - 1962).

Đồng chí Lương Văn Sao (1920 - 1990), dân tộc Nùng; quê quán, trú quán xã La Hiên, huyện Võ Nhai, tỉnh Thái Nguyên; tham gia cách mạng năm 1936; đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam từ ngày 12/2/1946; nguyên Phó Bí thư, Bí thư Chi bộ kiêm Trưởng ban Công an xã, kiêm Chủ tịch Ủy ban Kháng chiến Hành chính xã trong thời kì kháng chiến chống Pháp, Bí thư Chi bộ kiêm Chính trị viên Xã đội, Chủ tịch Ủy ban Hành chính xã trong thời kì 1954 - 1965; đã được tặng thưởng 1 Huân chương Kháng chiến chống Pháp hạng Ba, 1 Bằng Có công với Nước.

5. Đồng chí Lý Văn Phủ : Bí thư Chi bộ xã (5/1948 - 1950), Bí thư Chi bộ kiêm Chủ tịch Ủy ban Kháng chiến Hành chính xã (5/1951 - giữa năm 1953).

Đồng chí Lý Văn Phủ (1915 - đã từ trần), dân tộc Nùng; quê quán xã Minh Khai, huyện Bình Gia, tỉnh Lạng Sơn; trú quán xã Quang Sơn, huyện Đồng Hỷ, tỉnh Thái Nguyên; tham gia cách mạng tháng 3/1945, đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam từ ngày 1/2/1948; nguyên Phó Chủ tịch Ủy ban Hành chính xã Xuân Quang, Trưởng thôn Xuân Quang - xã La Hiên; Phó Chủ tịch, Bí thư Chi bộ kiêm Chủ

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIỀN (1946 – 2012)

tịch Ủy ban Kháng chiến Hành chính xã La Hiền; Đội phó Đội cải cách ruộng đất; Huyện ủy viên, Phó Bí thư, Bí thư Huyện ủy Võ Nhai; Phó ban Dân tộc các tỉnh Thái Nguyên, Bắc Thái; Phó Chủ tịch Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh Bắc Thái; nghỉ hưu năm 1977; đã được tặng thưởng 1 Huân chương Kháng chiến chống Pháp hạng Ba và truy tặng Huy hiệu 40 năm tuổi Đảng.

6. Đồng chí Lưu Văn Tý : Bí thư Chi bộ kiêm Chủ tịch Ủy ban Kháng chiến Hành chính xã (12/1950 – 5/1951).

Đồng chí Lưu Văn Tý (từ trần năm 1980); quê quán và trú quán xã Quang Sơn, huyện Võ Nhai (nay xã Quang Sơn thuộc huyện Đồng Hỷ), tỉnh Thái Nguyên; đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam; nguyên Bí thư Chi bộ, Chủ tịch Ủy ban Kháng chiến Hành chính xã trong thời kỳ kháng chiến chống Pháp, Cán bộ Hạt Kiểm lâm, Cán bộ Tổ chức phòng Lâm nghiệp huyện Võ Nhai; đã nghỉ hưu.

7. Đồng chí Trần Đức Ký : Bí thư Chi bộ xã (12/1956 - 4/1957).

Đồng chí Trần Đức Ký (1917 -1993), dân tộc Tày; quê quán, trú quán xã Quy Kỳ, huyện Định Hoá, tỉnh Thái Nguyên; tham gia cách mạng tháng 3/ 1945; đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam từ tháng 4/1946 đến năm 1970; nguyên Chủ nhiệm Việt Minh xã An Lạc (nay là xã Quy Kỳ), huyện Định Hoá; Cán bộ tăng cường huyện Võ Nhai phụ trách hai xã

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Tràng Xá và Liên Minh, Cán bộ Ban Tổ chức - Kiểm tra Huyện uỷ Võ Nhai - Bí thư Chi bộ xã La Hiên, Huyện uỷ viên - Trưởng ban Tổ chức và Kiểm tra Huyện uỷ Võ Nhai; Trưởng Công an huyện Định Hóa, Chủ tịch Ủy ban Hành chính huyện Định Hoá; Phó Chánh án Toà án nhân dân tỉnh Thái Nguyên; Phó Trưởng ty Nông nghiệp các tỉnh Thái Nguyên, Bắc Thái kiêm Hiệu trưởng Trường Nông nghiệp tỉnh Bắc Thái; nghỉ công tác năm 1970, hưởng chế độ hưu trí từ năm 1982.

8. Đồng chí Lương Văn Quy : Chủ tịch Ủy ban Kháng chiến Hành chính xã (7/1953 – 1954), Chủ tịch Ủy ban Hành chính xã (1955 – 10/1958).

Đồng chí Lương Văn Quy (1929 - đã từ trần), dân tộc Nùng; quê quán xã Văn Mộng, huyện Văn Quan, tỉnh Lạng Sơn; trú quán xã La Hiên, huyện Võ Nhai, tỉnh Thái Nguyên; tham gia cách mạng năm 1947; đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam từ tháng 1/1954; nguyên Đoàn viên Đoàn Thanh niên cứu quốc, Cán bộ Văn phòng - Chủ tịch Ủy ban Kháng chiến Hành chính xã, Chủ tịch Ủy ban Hành chính xã La Hiên, Cán bộ Ngân hàng huyện Võ Nhai.

9. Đồng chí Triệu Văn Lùng : Bí thư Chi bộ xã (4/1957 – 10/1958), Phó chủ tịch Ủy ban Hành chính xã (10/1958 – 4/1960).

Đồng chí Triệu Văn Lùng, sinh năm 1917, dân tộc Nùng; quê quán xã Minh Khai, huyện Bình Gia, tỉnh Lạng Sơn; trú quán xã La Hiên, huyện Võ Nhai, tỉnh Thái

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Nguyên; tham gia cách mạng tháng 10/1945, đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam từ ngày 14/2/1949; nguyên Tổ trưởng Nông hội xóm Đồng Thu, Phó Bí thư Nông hội xã La Hiên, Bí thư Chi bộ xã, Ủy viên, – Phó chủ tịch Ủy ban Hành chính xã La Hiên.

10. Đồng chí Trần Văn Quyền : Bí thư Chi bộ xã (10/1958 – 1962).

Đồng chí Trần Văn Quyền (1923 – 2005), quê quán, trú quán xã La Hiên, huyện Võ Nhai, tỉnh Thái Nguyên; tham gia cách mạng trước năm 1945, đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam từ ngày 12/2/1946; nguyên Xã đội trưởng La Hiên trong thời kỳ kháng chiến chống Pháp, Bí thư Chi bộ xã La Hiên; đã được công nhận Cán bộ Lão thành cách mạng, được tặng thưởng 1 Huân chương Kháng chiến chống Pháp hạng Ba, Huy hiệu 40 năm, 50 năm tuổi Đảng.

11. Đồng chí Đàm Văn Khang : Bí thư Chi bộ xã (1962 – 2/ 1966).

Đồng chí Đàm Văn Khang (1912 – 1989), tên khai sinh Đàm Văn Sửu, dân tộc Kinh; quê quán xã Duy Ninh, huyện Duy Tiên, tỉnh Hà Nam; trú quán xã La Hiên, huyện Võ Nhai, tỉnh Thái Nguyên; tham gia cách mạng tháng 11/1946, đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam từ ngày 27/10/1948; Trung đội trưởng dân quân xã La Hiên, Trưởng thôn phố La Hiên, Ủy viên Ủy ban Kháng chiến Hành chính xã, Chi ủy viên phụ trách Mặt trận, Tuyên huấn xã, Phó

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Bí thư Chi bộ - Chủ tịch Ủy ban Hành chính xã, Bí thư Chi bộ, Bí thư Đảng ủy, Trưởng ban Mặt trận xã La Hiên; đã được tặng thưởng 1 Huân chương Kháng chiến chống Pháp hạng Nhất, 1 Huy chương Kháng chiến chống Mỹ hạng Nhất, Huy hiệu 40 năm tuổi Đảng.

12. Đồng chí Dương Tiến Vinh : Chủ tịch Ủy ban Hành chính xã (1962 – 1965), Bí thư Chi bộ xã, Bí thư Đảng ủy xã (1966 – 1969), (1981 – 1983).

Đồng chí Dương Tiến Vinh (1927- đã từ trần), dân tộc Nùng; quê quán, trú quán xã La Hiên, huyện Võ Nhai, tỉnh Thái Nguyên; tham gia cách mạng trong thời kỳ kháng chiến chống Pháp, đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam từ ngày 6/1/1960 đến năm 1984; nguyên Cán bộ Chi đoàn Thanh niên xã La Hiên, Cán bộ Ban Tuyên giáo Huyện ủy Võ Nhai, Chủ nhiệm Hợp tác xã Lai Thành, Chủ tịch Ủy ban Hành chính xã, Bí thư Chi bộ, Bí thư Đảng ủy xã La Hiên, huyện Võ Nhai, tỉnh Thái Nguyên.

13. Đồng chí Hạc Sỹ Lân : Chủ tịch Ủy ban Hành chính xã (1965 – 1969), Bí thư Đảng ủy xã (1969 – 5/1979), (1983 – 1985).

Đồng chí Hạc Sỹ Lân (1929 – đã từ trần), dân tộc Nùng; quê quán, trú quán xã La Hiên, huyện Võ Nhai, tỉnh Thái Nguyên; tham gia cách mạng tháng 10/1945, đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam từ ngày 3/2/1960; nguyên Chi ủy viên – Chủ tịch Ủy ban Hành chính xã, Phó Bí thư Đảng ủy

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

- Chủ tịch Ủy ban Hành chính xã, Bí thư Đảng ủy xã, Ủy viên Ban Thường vụ - Thường trực Đảng ủy xã; đã được tặng Huy hiệu 40 năm, 50 năm tuổi Đảng.

15. Đồng chí Linh Viết Vượng : Chủ tịch Ủy ban Nhân dân xã (1971 – 1979), (1981 – 1989).

Đồng chí Linh Viết Vượng (1930 – 2011), dân tộc Nùng; quê quán xã Gia Viễn, huyện Văn Lãng, tỉnh Lạng Sơn; trú quán xã La Hiên, huyện Võ Nhai, tỉnh Thái Nguyên; tham gia cách mạng năm 1953, đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam từ ngày 27/2/1966; nguyên Chiến sĩ dân quân du kích xã, Ủy viên Thư kí Ủy ban Kháng chiến Hành chính xã trong thời kì kháng chiến chống Pháp; Chủ nhiệm Hợp tác xã Nông nghiệp, Phó Bí thư Đảng ủy – Chủ tịch Ủy ban Hành chính (Ủy ban Nhân dân) xã; nghỉ hưu năm 1990; đã được tặng thưởng 1 Huy chương Kháng chiến chống Pháp hạng Nhất, 1 Huân chương Kháng chiến chống Mỹ hạng Ba, Huy hiệu 30 năm, 40 năm tuổi Đảng.

14. Đồng chí Nguyễn Văn Chúc : Chủ tịch Ủy ban Nhân dân xã (1979 – 1981).

Đồng chí Nguyễn Văn Chúc (1929 - 1998), dân tộc Kinh; quê quán xã Duy Minh, huyện Duy Tiên, tỉnh Hà Nam; trú quán xã La Hiên, huyện Võ Nhai, tỉnh Thái Nguyên; tham gia cách mạng 1946; đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam từ ngày 10/3/1963; nguyên Chiến sĩ Cảnh vệ huyện Võ Nhai, Chiến sĩ

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Sư đoàn 308, Nhân viên y tế xã La Hiên, Chủ nhiệm Hợp tác xã nông nghiệp, Ủy viên Thư ký Hội đồng Nhân dân xã, Xã đội trưởng, Phó Bí thư Đảng ủy – Chủ tịch Ủy ban Nhân dân xã La Hiên; đã được tặng thưởng 1 Huy chương Kháng chiến chống Pháp hạng Nhất, 1 Huy chương Kháng chiến chống Mỹ hạng Nhì.

16. Đồng chí Ma Long : Huyện ủy viên - Bí thư Đảng ủy xã (1985 – 1996).

Đồng chí Ma Văn Long (tên thường gọi Mai Long), sinh năm 1941, dân tộc Tày; quê quán xã Thượng Nung và trú quán xã La Hiên, cùng huyện Võ Nhai, tỉnh Thái Nguyên; tham gia cách mạng (nhập ngũ) tháng 2/1960, đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam từ ngày 20/8/1964; nguyên Công an nhân dân vũ trang chuyển ngành về Ủy ban Nhân dân huyện Võ Nhai, Bí thư Chi bộ xóm Cây Thị, xã Quang Sơn, Ủy viên Thường trực Đảng ủy xã Quang Sơn, Bí thư Đảng ủy xã La Hiên, huyện Võ Nhai, tỉnh Thái Nguyên; đã được tặng thưởng 1 Huân chương Kháng chiến chống Mỹ hạng Nhì, 2 Huân chương Chiến sĩ vẻ vang (Nhì, Ba); Huy hiệu 40 năm tuổi Đảng.

17. Đồng chí Hứa Văn Điện : Chủ tịch Ủy ban Nhân dân xã (1989 – 1996), Huyện ủy viên - Bí thư Đảng ủy kiêm Chủ tịch Hội đồng Nhân dân xã (1996 – 1999).

Đồng chí Hứa Văn Điện, sinh năm 1945, dân tộc Nùng; quê quán xã Minh Khai, huyện Bình Gia, tỉnh Lạng Sơn; trú

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

quán xã La Hiên, huyện Võ Nhai, tỉnh Thái Nguyên; tham gia cách mạng (nhập ngũ) tháng 11/1966, phục viên tháng 6/1976; đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam từ ngày 17/6/1968; nguyên Chiến sĩ Đoàn 250, Chiến sĩ Tiểu đoàn 10 - Sở An ninh Trung bộ; Xã đội trưởng, Phó Chủ tịch Ủy ban nhân dân xã, Thường trực Đảng ủy xã, Phó Bí thư Đảng ủy – Chủ tịch Ủy ban Nhân dân xã, Bí thư Đảng ủy xã La Hiên, huyện Võ Nhai, tỉnh Thái Nguyên; đã được tặng thưởng 1 Huân chương Kháng chiến hạng Ba, 1 Huân chương Chiến công giải phóng hạng Ba, 3 Huân chương Chiến sĩ giải phóng (Nhất, Nhì, Ba), Huy hiệu 30 năm, 40 năm tuổi Đảng..

18. Đồng chí Triệu Xuân Ấp: Chủ tịch Ủy ban Nhân dân xã (1996 – 1999), Bí thư Đảng ủy xã (1999 – 2004).

Đồng chí Triệu Xuân Ấp, sinh năm 1952, dân tộc Nùng; quê quán, trú quán xã La Hiên, huyện Võ Nhai, tỉnh Thái Nguyên; đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam từ ngày 9/12/1979; nguyên Bí thư Đoàn xã, Ủy viên Thư kí Ủy ban Nhân dân xã, Chủ nhiệm Hợp tác xã Tín dụng, Ủy viên Ban Thường vụ - Thường trực Đảng ủy xã, Chủ tịch Ủy ban Nhân dân xã, Bí thư Đảng ủy – Chủ tịch Hội đồng Nhân dân xã, Phó Chủ tịch Hội đồng Nhân dân xã La Hiên, huyện Võ Nhai, tỉnh Thái Nguyên; Huy hiệu 30 năm, 40 năm tuổi Đảng.

19. Đồng chí Nguyễn Sỹ Túc : Chủ tịch Ủy ban Nhân dân xã (1999 – 2004).

Đồng chí Nguyễn Sỹ Túc, sinh năm 1951, dân tộc Nùng; quê quán, trú quán xã La Hiên, huyện Võ Nhai, tỉnh Thái

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

Nguyên; tham gia cách mạng (nhập ngũ năm 1968, xuất ngũ năm 1976), đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam từ ngày 17/8/1970; nguyên Chiến sĩ Tiểu đoàn 68 Bắc Thái, Phó Chủ nhiệm Hợp tác xã Nông nghiệp, Bí thư Đoàn xã, Thường trực Đảng ủy xã, Phó Chủ tịch – Trưởng Công an xã, Chủ tịch Ủy ban Nhân dân xã La Hiên, huyện Võ Nhai, tỉnh Thái Nguyên; đã được tặng thưởng 1 Huân chương Kháng chiến hạng Ba, 1 Huân chương Chiến sĩ vẻ vang hạng Ba, 2 Huân chương Chiến sĩ giải phóng (Nhì, Ba); Huy hiệu 30 năm, 40 năm tuổi Đảng.

20. Đồng chí Ma Văn Lại : Chủ tịch Ủy ban Nhân dân xã (2004 – 2007).

Đồng chí Ma Văn Lại, sinh năm 1954, dân tộc Tày; quê quán, trú quán xã La Hiên, huyện Võ Nhai, tỉnh Thái Nguyên; nhập ngũ tháng 12/1971, đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam từ ngày 30/10/1979; nguyên Chiến sĩ Sư đoàn 304, Trung đội phó Mặt trận B2, Trung đội trưởng, Đại đội phó, Đại đội trưởng thuộc các Sư đoàn 313 và 411, Chủ nhiệm Pháo binh Trung đoàn 880 – Bộ Chỉ huy quân sự tỉnh Lai Châu, nghỉ bệnh binh năm 1989, cấp bậc Thượng úy; Bí thư Chi bộ xóm Làng Giai, Phó Chủ tịch Hội đồng Nhân dân xã, Chủ tịch Ủy ban Nhân dân xã La Hiên; đã được tặng thưởng 1 Huân chương Chiến công hạng Ba, 1 Huân chương Chiến sĩ vẻ vang hạng Ba; Huy hiệu 30 năm tuổi Đảng.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

21. Đồng chí Linh Viết Thắng : Bí thư Đảng ủy – Chủ tịch Hội đồng Nhân dân xã (2005 – 3/2008).

Đồng chí Linh Viết Thắng, sinh năm 1954, dân tộc Nùng; quê quán, trú quán xã La Hiên, huyện Võ Nhai, tỉnh Thái Nguyên; nhập ngũ tháng 8/1972, nghỉ bệnh binh tháng 12/1984, đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam từ ngày 21/9/1978; nguyên Chiến sĩ, Tiểu đội trưởng, Trung đội trưởng bộ đội Công binh, cấp bậc Thượng úy Quân nhân chuyên nghiệp, Chi ủy viên Chi bộ La Đồng - Phó Chủ nhiệm Hợp tác xã La Đồng, Trưởng ban Thư kí, Đảng ủy viên - Phó Chủ tịch Hội đồng Nhân dân xã, Ủy viên Ban Thường vụ - Thường trực Đảng ủy, Bí thư Đảng ủy – Chủ tịch Hội đồng Nhân dân xã (2005 – 3/2008), Chủ tịch Hội đồng Nhân dân xã (4/2008 – 5/2010); đã được tặng thưởng 1 Huân chương Chiến sĩ vẻ vang hạng Nhất.; Huy hiệu 30 năm tuổi Đảng.

22 - Đồng chí Phan Minh Luận : Phó Bí thư Thường trực Đảng ủy xã từ tháng 8/2005.

Đồng chí Phan Minh Luận, sinh năm 1964, dân tộc Kinh; quê quán, trú quán xã La Hiên, huyện Võ Nhai, tỉnh Thái Nguyên; tham gia cách mạng (nhập ngũ tháng 2/1984), xuất ngũ tháng 5/1987; đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam từ ngày 20/4/1987; nguyên Chiến sĩ thuộc Quân đoàn 26 – Quân khu 1; Đội trưởng sản xuất Hợp tác xã - Bí thư Chi đoàn Làng Kèn, Bí thư Xã Đoàn, Đảng ủy

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

viên – Thường trực Đảng ủy xã; từ tháng 8/2005 là Phó Bí thư Thường trực kiêm Chủ nhiệm Ủy ban Kiểm tra Đảng ủy xã; đã được tặng thưởng các Kỷ niệm chương Vì sự nghiệp Dân vận, Vì sự nghiệp Kiểm tra Đảng.

23 - Đồng chí Dương Văn Ngoan : Huyện ủy viên - Bí thư Đảng ủy xã (4/2008 – 12/2009).

Đồng chí Dương Văn Ngoan, sinh năm 1968, dân tộc Kinh; quê quán xã Lâu Thượng, trú quán thị trấn Đình Cả, cùng huyện Võ Nhai, tỉnh Thái Nguyên; tham gia cách mạng năm 1988, đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam từ năm 1993; nguyên Giáo viên Trường Phổ thông cơ sở xã Bình Long, Phó Bí thư Huyện Đoàn; Huyện ủy viên – Bí thư Huyện Đoàn, Trưởng phòng Văn hóa – Thông tin huyện Võ Nhai, Bí thư Đảng ủy xã La Hiên, Trưởng ban Dân vận Huyện ủy Võ Nhai; từ tháng 8/2010 là Ủy viên Ban Thường vụ - Trưởng ban Dân vận Huyện ủy (từ tháng 8/2010 đến tháng 7/2013 kiêm Chủ tịch Mặt trận Tổ quốc Việt Nam huyện Võ Nhai); đã được tặng thưởng Huy chương Vì thế hệ trẻ và các Kỷ niệm chương Vì sự nghiệp Dân vận, Vì sự nghiệp Đại đoàn kết.

24. Đồng chí Vũ Thị Chín : Chủ tịch Ủy ban Nhân dân xã (2008 – 2010), Huyện ủy viên - Bí thư Đảng ủy kiêm Chủ tịch Hội đồng Nhân dân xã từ năm 2010.

Đồng chí Vũ Thị Chín, sinh năm 1960, dân tộc Kinh; quê quán xã Đông Quan, huyện Đông Hưng, tỉnh Thái Bình; trú

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

quán xã La Hiên, huyện Võ Nhai, tỉnh Thái Nguyên; đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam từ ngày 3/2/2001; nguyên Học sinh Trường Sơ cấp Ngân hàng tỉnh Lai Châu, Nhân viên Văn thư Ngân hàng Nhà nước tỉnh Lai Châu, Công nhân Xí nghiệp đá Trúc Mai - huyện Võ Nhai, Nhân viên Văn thư Ủy ban Nhân dân xã, Chủ tịch Hội Phụ nữ xã, Phó Chủ tịch - Chủ tịch Ủy ban Nhân dân xã, đại biểu Hội đồng Nhân dân huyện Võ Nhai (Khóa 17 nhiệm kỳ 2004 – 2011); từ năm 2010 là Huyện ủy viên Huyện ủy Võ Nhai - Bí thư Đảng ủy kiêm Chủ tịch Hội đồng Nhân dân xã La Hiên; đã được tặng thưởng các Kỷ niệm chương Vì sự nghiệp Phụ nữ, Vì sự nghiệp Giáo dục.

25. Đồng chí Vi Thị Bích Liên, Chủ tịch Ủy ban Nhân dân xã từ năm 2010.

Đồng chí Vi Thị Bích Liên, sinh năm 1972, dân tộc Nùng; quê quán, trú quán xã La Hiên, huyện Võ Nhai, tỉnh Thái Nguyên; đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam từ ngày 19/5/2001; nguyên Ủy viên Thường vụ Ban Chấp hành Đoàn xã kiêm Bí thư Chi đoàn Làng Lai, Đại biểu Hội đồng Nhân dân xã (1999 - 2011), Đại biểu Hội đồng Nhân dân huyện Võ Nhai (nhiệm kỳ 2011 – 2016), Ủy viên Ban Chấp hành Đảng bộ xã – Cán bộ Văn phòng Ủy ban Nhân dân xã; từ tháng 8/ 2010 là Phó Bí thư Đảng ủy - Chủ tịch Ủy ban Nhân dân xã La Hiên.

**MỘT SỐ HÌNH ẢNH
HOẠT ĐỘNG CỦA ĐẢNG BỘ VÀ
NHÂN DÂN XÃ LA HIÊN**

MỘT SỐ HÌNH ẢNH HOẠT ĐỘNG CỦA ĐẢNG BỘ VÀ NHÂN DÂN XÃ HỘI

Đồng chí Vũ Văn Ninh (Phó Thủ tướng Chính phủ) đến thăm và nói chuyện với cán bộ Đảng, chính quyền, đoàn thể xã La Hiền (năm 2012).

Lễ trao tặng Huy hiệu 60 năm tuổi Đảng cho các đảng viên Đảng Thị Hiền và Triệu Văn Nùng (Đảng bộ xã La Hiền)

Cựu dân quân xã La Hiên kể chuyện truyền thống "Quân và dân xã La Hiên bắt sống giặc Mỹ lái máy bay nhảy dù xuống Hang Hòn ngày 5/1/1968".

Vườn chè sản xuất theo tiêu chuẩn VIETGAP của nhân dân xóm Đồng Dong (2012)

Cán bộ, chiến sĩ dân quân xã La Hiên luyện tập quân sự, sẵn sàng chiến đấu bảo vệ quê hương (năm 2011).

Cán bộ, đoàn viên Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh xã La Hiên lợp lại nhà giúp gia đình chính sách (năm 2012).

Đài tưởng niệm Liệt sĩ xã La Hiên được Đảng bộ và nhân dân xã La Hiên xây dựng từ năm 1996.

Đường giao thông nông thôn xóm La Đồng xây dựng theo tiêu chí đường giao thông nông thôn mới 2012-2013.

Trường Tiểu học Trúc Mai đón nhận danh hiệu Trường Tiểu học đạt Chuẩn Quốc gia (năm 2008)

Màn đồng diễn múa ô tại Đại hội Thể dục - Thể thao xã La Hiên (năm 2009)

Trạm Y tế xã La Hiên đang được công nhận Trạm Y tế đạt Chuẩn Quốc gia (năm 2005)

Học sinh Trường Tiểu học La Hiên trong giờ tập thể dục.
(Trường Tiểu học La Hiên đã được công nhận Trường đạt chuẩn Quốc gia mức độ I từ năm 2005)

Ban Chấp hành Đảng bộ xã La Hiền khóa XX (nhiệm kỳ 2010 - 2015) ngày 21/5/2010.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1 – Nguyễn Thanh Bình (Chủ biên): Thái Nguyên - Đất và người, Sở Văn hoá Thông tin Thái Nguyên xuất bản năm 2003.

2 – Bộ Chỉ huy quân sự tỉnh Thái Nguyên: Thái Nguyên trong chiến thắng Việt Bắc Thu Đông 1947 (Kỷ yếu Hội thảo khoa học), xuất bản năm 1998.

3 – Các báo cáo hằng quý, sáu tháng, một năm và văn kiện các kỳ Đại hội Đảng của Chi bộ (Đảng bộ) xã La Hiên, của Đảng bộ huyện Võ Nhai, lưu tại Văn phòng Đảng ủy xã La Hiên, Văn phòng Huyện ủy Võ Nhai và Văn phòng Tỉnh ủy Thái Nguyên.

4 – Các báo cáo của Hội đồng Nhân dân, Ủy ban Nhân dân và các ban, ngành, đoàn thể xã La Hiên, lưu tại Văn phòng Đảng ủy và Văn phòng Ủy ban Nhân dân xã La Hiên.

5 – Tiến sĩ Nguyễn Xuân Minh (Chủ biên): Lịch sử Đảng bộ tỉnh Thái Nguyên, tập II (1965-2000), Tỉnh ủy Thái Nguyên xuất bản năm 2005.

6 – Tiến sĩ Nguyễn Xuân Minh (Chủ biên): Lịch sử Đảng bộ huyện Võ Nhai (1930 - 1954), Huyện ủy Võ Nhai xuất bản năm 1993.

LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ LA HIÊN (1946 – 2012)

---

7 – Tiến sĩ Nguyễn Xuân Minh (Chủ biên): Lịch sử Đảng bộ huyện Võ Nhai (1955- 2000), Huyện ủy Võ Nhai xuất bản năm 2003.

8 – Phạm Tất Quynh (Chủ biên): Lịch sử Đảng bộ tỉnh Thái Nguyên, tập I (1936-1965), Tỉnh ủy Thái Nguyên xuất bản năm 2003.

9 – Nguyễn Văn Thắng (Chủ biên): Võ Nhai - Lịch sử đấu tranh vũ trang cách mạng, kháng chiến chống xâm lược và xây dựng - bảo vệ Tổ quốc (1941 - 2000), Ban Chỉ huy Quân sự huyện Võ Nhai xuất bản năm 2005.

MỤC LỤC

NỘI DUNG	TRANG
LỜI GIỚI THIỆU	5
<i>Chương I:</i> QUÊ HƯƠNG – CON NGƯỜI VÀ TRUYỀN THỐNG	9
<i>Chương II:</i> CHI BỘ LA HIÊN RA ĐỜI, LÃNH ĐẠO NHÂN DÂN TRONG XÃ KHÁNG CHIẾN CHỐNG THỰC DÂN PHÁP XÂM LƯỢC (9/1945 – 7/1954)	35
<i>Chương III:</i> LÃNH ĐẠO THỰC HIỆN NHIỆM VỤ KHÁNG CHIẾN CHỐNG MỸ CỨU NƯỚC (7/1954 – 4/1975)	75
<i>Chương IV:</i> LÃNH ĐẠO THỰC HIỆN NHIỆM VỤ XÂY DỰNG VÀ BẢO VỆ TỔ QUỐC TRONG NHỮNG NĂM ĐẦU THỐNG NHẤT ĐẤT NƯỚC (5/1975 – 12/1985)	149
<i>Chương V:</i> LÃNH ĐẠO THỰC HIỆN ĐƯỜNG LỐI ĐỔI MỚI, CÔNG NGHIỆP HÓA – HIỆN ĐẠI HÓA ĐẤT NƯỚC (1986 – 2012)	185
KẾT LUẬN	263
PHẦN PHỤ LỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	273

In 200 cuốn, khổ 14,5x20,5 cm,
 tại Công ty cổ phần In Thái Nguyên. Tổ 23, phường Quang Trung, TP TN
 Giấy phép XB số 366/GP-STTTT do Sở Thông tin và Truyền thông
 Thái Nguyên cấp ngày 28 tháng 3 năm 2014.
 In xong và nộp lưu chiểu tháng 8 năm 2014.